



KPB.410.002.00.2015
Nr ewid. 167/2015/P/15/041/KPB

Informacja o wynikach kontroli

**WYKORZYSTANIE BRONI
PRZEZ WYBRANE SŁUŻBY I STRAŻE
ORAZ NADZÓR ORGANÓW PAŃSTWA
NAD JEJ REGLAMENTACJĄ**

DEPARTAMENT PORZĄDKU
I BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO

MISJA

Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej

WIZJA

Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa

Dyrektor Departamentu Porządku
i Bezpieczeństwa Wewnętrznego:

Marek Bieńkowski



Akceptuję:

Jacek Uczkiewicz



Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli

Zatwierdzam:

Krzysztof Kwiatkowski



Prezes Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, dnia 3 lutego 2016 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
T/F +48 22 444 50 00

www.nik.gov.pl

WPROWADZENIE	7
1. ZAŁOŻENIA KONTROLI	8
2. PODSUMOWANIE WYNIKÓW KONTROLI	10
2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności	10
2.2. Synteza wyników kontroli	11
2.3. Dobre praktyki	15
2.4. Stwierdzone niebezpieczeństwa na strzelnicach	16
2.5. Uwagi końcowe i wnioski	17
3. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI	19
3.1. Charakterystyka obszaru objętego kontrolą	19
3.2. Istotne ustalenia kontroli	20
3.2.1. Policja	20
3.2.2. Straż Ochrony Kolei	43
3.2.3. Straże ochrony przyrody	49
3.2.4. Inspekcja Transportu Drogowego	59
3.2.5. Straż Miejska	61
3.2.6. Podmioty prawne i osoby fizyczne	62
3.2.7. Stwierdzone niebezpieczeństwa na strzelnicach	65
4. INFORMACJE DODATKOWE O PRZEPROWADZONEJ KONTROLI	68
4.1. Przygotowanie kontroli	68
4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli	68
4.3. Badania ankietowe	72
5. ZAŁĄCZNIKI	76

Wykaz stosowanych skrótów, skrótowców i pojęć

MŚ	Ministerstwo Środowiska
MRiGŻ	Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
MRiRW	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
MI	Ministerstwo Infrastruktury
MiIR	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju
MON	Ministerstwo Obrony Narodowej
MSW	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
MSWiA	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
RCL	Rządowe Centrum Legislacji
KGP	Komenda Główna Policji
KSP	Komenda Stołeczna Policji
KWP	Komenda Wojewódzka Policji
KPP/KMP	Komenda Powiatowa Policji / Komenda Miejska Policji
BKiSzk KGP	Biuro Kadr i Szkolenia Komendy Głównej Policji
BLogP KGP	Biuro Logistyki Policji Komendy Głównej Policji
BŁiI KGP	Biuro Łączności i Informatyki Komendy Głównej Policji
BMWP KGP	Biuro Międzynarodowej Współpracy Policji Komendy Głównej Policji
BOA KGP	Biuro Operacji Antyterrorystycznych Komendy Głównej Policji
BOIN KGP	Biuro Ochrony Informacji Niejawnych Komendy Głównej Policji
BPIRD KGP	Biuro Prewencji i Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji
BSK KGP	Biuro Służby Kryminalnej Komendy Głównej Policji
CBŚ (CBŚP)	Centralne Biuro Śledcze (Policji)
GKGP	Gabinet Komendanta Głównego Policji
GSzP	Główny Sztab Policji
CLKP	Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji
WSPoI	Wyższa Szkoła Policji
CSP	Centrum Szkolenia Policji
SP	Szkoła Policji
SOK	Straż Ochrony Kolei PKP PLK SA
ITD	Inspekcja Transportu Drogowego
GITD	Główny Inspektorat Transportu Drogowego

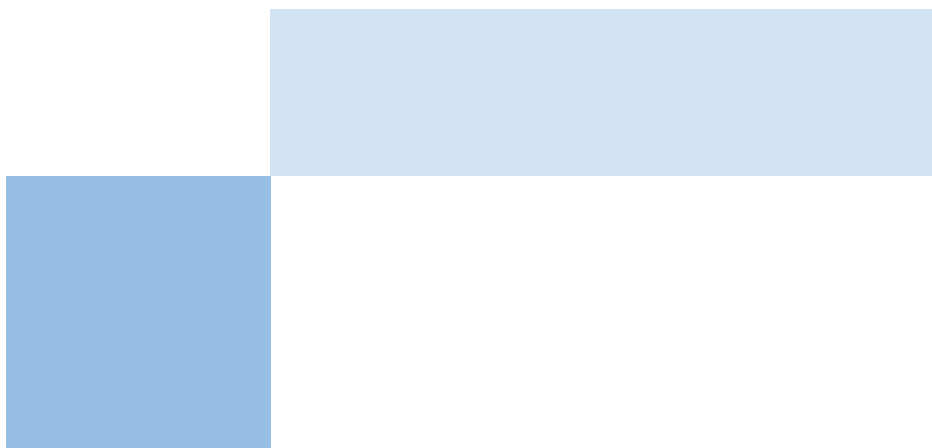
WITD	Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego
KR SOK	Komenda Regionalna Straży Ochrony Kolei PKP PLK SA
DG LP	Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
RD LP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
PSŁ	Państwowa Straż Łowiecka
PSR	Państwowa Straż Rybacka
SPN	Straż Parku Narodowego
SM	Straż Miejska
SUFO	Specjalistyczne Uzbrojone Formacje Ochronne – służby ochrony, tworzone na podstawie ustawy o ochronie osób i mienia ¹ , jako prywatne przedsiębiorstwa przez osoby, które uzyskały koncesję ministra właściwego do spraw wewnętrznych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia. SUFO posiadają pozwolenie na broń palną na okaziciela, wydane na podstawie ustawy o broni i amunicji ²
garnizon Policji	obszar (zazwyczaj województwo), na którym funkcjonują jednostki Policji podległe komendantowi wojewódzkiemu / Komendantowi Stołecznemu Policji
broń	broń palna (bojowa, myśliwska, sportowa, gazowa, alarmowa i sygnałowa), broń pneumatyczna, miotacze gazu obezwładniającego oraz narzędzia i urządzenia, których używanie może zagrażać życiu lub zdrowiu (np. broń biała) (art. 4. ust. 1 ustawy o broni i amunicji)
broń służbowa	broń będąca na wyposażeniu formacji, przydzielona funkcjonariuszowi bądź pracownikowi, przeznaczona do wykonywania zadań służbowych
użycie broni palnej	oddanie strzału w kierunku osoby (art. 4 pkt 7 ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej ³)
wykorzystanie broni palnej	oddanie strzału w kierunku zwierzęcia, przedmiotu lub w innym kierunku niestwarzającym zagrożenia dla osoby (art. 4 pkt 10 uśpbibp)
obezwładnienie	pozbawienie swobody ruchów lub spowodowanie odwracalnej, krótkotrwałej dysfunkcji kończyn lub zmysłów w celu wyeliminowania zagrożenia ze strony osoby lub zwierzęcia lub przełamania oporu osoby niepodporządkowującej się poleceniom wydawanym na podstawie prawa (art. 4 pkt 4 uśpbibp)
środki przymusu bezpośredniego	w szczególności: siła fizyczna, broń palna na pociski niepenetracyjne, pałka służbowa siatka obezwładniająca, urządzenia miotające chemiczne substancje obezwładniające, przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, kajdanki oraz pies, koń i pojazd służbowy (art. 12 ust. 1 uśpbibp)

¹ Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1099 ze zm.).

² Ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r., poz. 576 ze zm.), tutaj zwana „ustawą o broni i amunicji”.

³ Ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628 ze zm.), tutaj zwana „uśpbibp” lub „ustawą o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej”.

wybrane środki przymusu bezpośredniego	wybrane środki przymusu bezpośredniego leżące w zainteresowaniu niniejszej kontroli, umożliwiające obezwładnienie agresora przy minimalizacji dolegliwości lub szkody: broń palna na pociski niepenetracyjne, urządzenia miotające chemiczne substancje obezwładniające (miotacze gazu/pieprzu), przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej (paralizatory), pałka służbowa
użycie środka przymusu bezpośredniego	zastosowanie środka przymusu bezpośredniego wobec osoby (art. 4 pkt 6 uśpbibp)
wykorzystanie środka przymusu bezpośredniego	zastosowanie środka przymusu bezpośredniego wobec zwierzęcia albo zastosowanie go w celu zatrzymania, zablokowania lub unieruchomienia pojazdu lub pokonania przeszkody(art. 4 pkt 9 uśpbibp)
adekwatność	takie wyposażenie funkcjonariusza w broń palną i środki przymusu bezpośredniego
wyposażenia w broń palną i środki przymusu bezpośredniego	które umożliwia mu jej użycie lub wykorzystanie w sposób niezbędny do osiągnięcia założonego celu (zwykle obezwładnienia agresora), proporcjonalnie do stopnia zagrożenia, z możliwością wyboru środka o możliwie najmniejszej dolegliwości lub szkodzie (odpowiednio: art. 6 ust. 1 lub art. 7 ust. 1 uśpbibp)



Jednym z najważniejszych zadań Rzeczypospolitej Polskiej jest ochrona swoich obywateli (art. 5 Konstytucji RP⁴). Ochronie podlegają najistotniejsze dla nas dobra, tj. życie, zdrowie ludzi, mienie, bezpieczeństwo i porządek publiczny, zwierzęta łowne, zasoby wód i lasów.

W celu ochrony powyższych wartości powołano specjalne formacje/służby. Najszerzy zakres zadań posiada Policja. Ochronia ona bezpieczeństwo ludzi (życie, zdrowie), ale również mienie, bezpieczeństwo i porządek publiczny, w tym zapewnia spokój w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania (art. 1 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o Policji⁵). Podobnie, w celu ochrony np. zwierząt łownych powołano Państwową Straż Łowiecką, zasobów wód – Państwową Straż Rybacką a zasobów lasów – Straż Leśną. W celu zapewnienia ładu i porządku na obszarach parków narodowych – Straż Parku; do kontroli przestrzegania przepisów w zakresie przewozu drogowego – Inspekcję Transportu Drogowego; w celu zapewnienia ładu i porządku na obszarach kolejowych oraz w pociągach – straż ochrony kolei⁶, natomiast w celu ochrony spokoju i porządku w miejscach publicznych – straż gminną bądź miejską.

Przytoczone wyżej dobra uznane zostały za tak istotne, że służby/straże je chroniące, w celu prawidłowego i efektywnego wykonywania nałożonych na nie zadań, zostały uprawnione do użycia bądź wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej.

Zauważyć należy przy tym, że zapewnienie odpowiedniego poziomu ochrony, o której mowa wyżej, polega nie tylko na powołaniu i odpowiednim wyposażeniu ww. formacji. Niezbędne dla prawidłowej realizacji powierzonych im zadań jest właściwe przygotowanie funkcjonariuszy oraz stałe doskonalenie ich umiejętności zawodowych, w tym w zakresie posługiwania się środkami przymusu bezpośredniego i bronią palną.

Natomiast w celu ochrony osobistej, ochrony osób i mienia oraz w celu realizacji indywidualnych zainteresowań, ustawodawca umożliwił, choć na zasadzie reglamentacji, posiadanie i wykorzystywanie broni także innym podmiotom i osobom fizycznym.

Mając na uwadze fakt, że posiadanie, używanie czy wykorzystywanie broni może służyć ochronie najważniejszych dla każdego wartości, ale jednocześnie samo w sobie może być zagrożeniem (nie tylko dla ludzi) uznano za zasadne przeprowadzenie kontroli, której celem było zbadanie i ocena wykorzystania broni przez wybrane służby i strażę oraz nadzoru organów państwa nad jej reglamentacją.

⁴ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.).

⁵ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2015 r., poz. 355 ze zm.), tutaj zwana „ustawą o Policji”.

⁶ Straże ochrony kolei, w trybie określonym w ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1297), dalej zwaną „ustawą o transporcie kolejowym”, utworzono w lipcu 2004 r. w przedsiębiorstwach: PKP Polskie Linie Kolejowe S. A. z siedzibą w Warszawie i w PKP Szybka Kolej Miejska w Trójmieście Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni.

Kontrola planowa nr P/15/041 „Wykorzystanie broni przez wybrane służby i straże oraz nadzór organów państwa nad jej reglamentacją” została przeprowadzona z inicjatywy Najwyższej Izby Kontroli.

Cel główny kontroli

Celem kontroli była ocena wykorzystania broni przez wybrane służby i straże oraz nadzoru organów państwa nad jej reglamentacją w stosunku do podmiotów i osób fizycznych.

Cele cząstkowe

1. Ocena, czy wyposażenie Policji i pozostałych służb i straży oraz ich funkcjonariuszy w broń jest realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami i czy odpowiada potrzebom każdej z tych formacji.
2. Ocena, czy system szkolenia i doskonalenia strzeleckiego funkcjonariuszy, w tym stan bazy szkoleniowej, umożliwia prawidłowe ich wyszkolenie.
3. Ocena wykorzystania broni służbowej policjantów i funkcjonariuszy kontrolowanych służb i straży w trakcie realizacji zadań służbowych w aspekcie bezpieczeństwa.
4. Ocena, czy broń funkcjonariuszy jest prawidłowo przechowywana i zabezpieczona przed utratą.
5. Ocena, czy reglamentacja przez organy państwa dostępu do broni w stosunku do podmiotów i osób fizycznych jest realizowana zgodnie z prawem.
6. Ocena, czy warunki przechowywania i użytkowania broni przez podmioty i osoby fizyczne podlegają rzetelnej kontroli Policji lub Żandarmerii Wojskowej.

Podstawa prawna, kryteria

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 ust. 1, a w przypadku Straży Miejskiej w Warszawie – na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli⁷. Oceny kontrolowanych jednostek dokonano pod względem legalności, celowości i rzetelności, a w przypadku SM – pod względem legalności i rzetelności.

Oprócz kryteriów wyżej wskazanych, art. 5 ust. 1 ustawy o NIK przewiduje kontrolę pod względem gospodarności. Jednak, z uwagi na przedmiot kontroli, w niniejszej kontroli kryterium gospodarności nie miało zastosowania⁸.

Zakres przedmiotowy kontroli

Kontrolą objęto wewnętrzne regulacje prawne dotyczące broni, w tym zasady wyposażania w nią funkcjonariuszy; zasady jej przechowywania, a w szczególności zabezpieczenia przed utratą bądź dostępem do niej osób niepowołanych oraz zasady szkolenia strzeleckiego. Skontrolowano również bazę i dokumentację szkolenia strzeleckiego oraz sprawozdania z jego realizacji.

⁷ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1096), tutaj zwana także „ustawą o NIK”.

⁸ Gospodarność, rozumiana jako oszczędne i wydajne wykorzystanie środków, nie ma zastosowania do broni palnej i środków przymusu bezpośredniego, w przypadku których podstawową ich funkcją jest prewencyjne oddziaływanie na otoczenie, a najlepsze dla społeczeństwa byłoby ich „nieużywanie” i „niewykorzystywanie”. Ponadto systemy rachunkowości stosowane w Policji oraz służbach i strażach objętych kontrolą nie pozwalają na wyodrębnienie wydatków na szkolenie strzeleckie spośród innych szkoleń, a dodatkowo nie wszystkie kontrolowane jednostki organizacyjne były dysponentami środków budżetu państwa prowadzącymi pełną rachunkowość budżetową.

W jednostkach Policji i Komendzie Głównej Żandarmerii Wojskowej zbadano ponadto funkcjonowanie systemów informatycznych utworzonych w celu rejestracji danych podmiotów i osób fizycznych, które wystąpiły i otrzymały pozwolenie na broń oraz dane tej broni, a ponadto dokumentację kontroli podmiotów i osób fizycznych w zakresie warunków przechowywania posiadanej broni.

W niniejszej Informacji wykorzystano również wyniki kontroli rozpoznawczej R/14/003 przeprowadzonej w 2014 r. przez Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego NIK w Komendzie Głównej Policji, Komendzie Wojewódzkiej Policji w Łodzi i Centrum Szkolenia Policji w Legionowie.

Zakres podmiotowy kontroli

Kontrolą planową zostały objęte następujące jednostki: Komenda Główna Policji, 5 komend wojewódzkich Policji, Komenda Stołeczna Policji i wszystkie 5 szkół Policji; Komenda Główna Żandarmerii Wojskowej (tylko w zakresie reglamentacji broni prywatnej żołnierzy zawodowych), Komenda Główna Straży Ochrony Kolei PKP PLK SA i 5 komend regionalnych SOK, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych i 5 regionalnych dyrekcji LP, 5 komend wojewódzkich Państwowej Straży Rybackiej, 4 dyrekcje parków narodowych (w zakresie Straży Parku), 3 urzędy wojewódzkie (w zakresie Państwowej Straży Łowieckiej), 2 wojewódzkie inspektoraty transportu drogowego i Straż Miejską w Warszawie – ogółem 40 jednostek organizacyjnych.

Szczegółowy wykaz podmiotów objętych kontrolą i jednostek organizacyjnych NIK, które przeprowadziły kontrolę przedstawiono w załączniku 5.1 na str. 76–77, natomiast wykaz osób odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność – w zał. 5.2. na str. 78–81 Informacji.

Okres objęty kontrolą

W kontroli rozpoznawczej zbadano okres od 1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2014 r. Kontrola planowa dotyczyła okresu od 1 stycznia 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. oraz działań i zdarzeń zaistniałych przed i po podanym okresie, mających bezpośredni związek z zagadnieniami będącymi przedmiotem kontroli.

2.1 Ogólna ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości⁹, działalność kontrolowanych formacji w zakresie wykorzystania broni palnej do realizacji ich ustawowych zadań oraz nadzór Policji i Żandarmerii Wojskowej nad jej reglamentacją.

W ocenie NIK, funkcjonujące rozwiązania prawne i organizacyjne w zakresie wyposażenia i użytkowania broni przez Policję oraz pozostałe kontrolowane formacje, pozwalają na skuteczną realizację ich ustawowych zadań. Funkcjonariusze kontrolowanych służb byli wyposażeni w broń palną i środki przymusu bezpośredniego, choć nie zawsze było to wyposażenie na tyle zróżnicowane, by umożliwić funkcjonariuszowi jego użycie lub wykorzystanie w sposób adekwatny do osiągnięcia założonego celu, proporcjonalnie do stopnia zagrożenia, z możliwością wyboru środka o możliwie jak najmniejszej dolegliwości lub szkodzie. Stopień wykorzystywania broni palnej przez poszczególne służby podczas wykonywania zadań służbowych był bardzo zróżnicowany, jednakże we wszystkich formacjach użycie broni palnej było traktowane jako ostateczność, a liczba nieprawidłowości z tym związanych była minimalna. We wszystkich formacjach broń służbowa była prawidłowo przechowywana i zabezpieczona.

Rozwiązania prawne i organizacyjne w zakresie reglamentacji dostępu do broni ze strony osób i podmiotów prywatnych, pomimo występujących w tym obszarze nieprawidłowości, pozwalały na ograniczenie zagrożeń związanych z jej posiadaniem.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości dotyczyły głównie:

- niewprowadzenia rozwiązań gwarantujących odpowiedni poziom wyszkolenia wszystkich funkcjonariuszy (brak indywidualizacji szkoleń, niska frekwencja na szkoleniach, brak dostępu do niezbędnej bazy szkoleniowej);
- złego stanu technicznego kontrolowanych strzelnic (na 7 spośród 26 skontrolowanych strzelnic, tj. w 27%, kontrolerzy NIK stwierdzili zagrożenie dla życia i zdrowia ćwiczących funkcjonariuszy);
- niewydania niezbędnych przepisów dotyczących broni palnej (regulujących m.in. uprawnienia funkcjonariuszy Policji do kontroli broni prywatnej, wymogi dotyczące strzelnic, zasady kontroli warunków przechowywania broni przez funkcjonariuszy w miejscu ich zamieszkania);
- braku sprawnego systemu nadzoru i kontroli nad bronią znajdującą się w posiadaniu osób i podmiotów prywatnych (ograniczona funkcjonalność i błędy w rejestrach, brak właściwych rozwiązań prawnych i organizacyjnych, niewielka liczba prowadzonych kontroli);
- nieprowadzenia przez Policję systemowych analiz zagrożeń związanych z użytkowaniem broni palnej, w tym posiadanej nielegalnie.

W ocenie NIK, powyższe nieprawidłowości wpływały negatywnie na skuteczność działań prowadzonych przez kontrolowane formacje, a w poszczególnych przypadkach mogą one skutkować wystąpieniem sytuacji zagrażających życiu i zdrowiu funkcjonariuszy lub innych osób.

⁹ Standardy kontroli NIK przewidują trzystopniową skalę ocen kontrolowanej działalności: ocena pozytywna; ocena pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości; ocena negatywna.

2.2 Synteza wyników kontroli

Wyposażenie funkcjonariuszy Policji i pozostałych służb i straży w broń i środki przymusu bezpośredniego

Funkcjonariusze kontrolowanych formacji byli wyposażeni w wystarczającą, do realizacji zadań, liczbę broni palnej i środków przymusu bezpośredniego. Zdaniem NIK, nie zawsze było to jednak wyposażenie na tyle zróżnicowane, by umożliwić funkcjonariuszowi jego użycie lub wykorzystanie w sposób niezbędny do osiągnięcia założonego celu, proporcjonalnie do stopnia zagrożenia, z możliwością wyboru środka o możliwie jak najmniejszej dolegliwości lub szkodzie, czego wymagają przepisy art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 uśpbibp.

W posiadaniu Policji¹⁰ było m.in. 227.678 szt. broni palnej, w tym 148.016 szt. broni palnej krótkiej, 63.521 szt. pistoletów maszynowych i karabinków oraz 4.071 szt. strzelb gładkolufowych. Ponadto Policja posiadała 142.365 szt. miotaczy substancji obojętniających (miotaczy gazu i pieprzu) oraz 706 paralizatorów.

Straż Ochrony Kolei dysponowała 1.515 jednostkami broni palnej krótkiej (pistolet) oraz 184 jednostkami pistoletów maszynowych. Ponadto na wyposażeniu SOK były pałki służbowe – 3.565 szt., kajdanki szczękowe – 1.601 szt., ręczne miotacze gazu – 1.641 szt., paralizatory elektryczne – 374 szt.

Straż Leśna posiadała 1.060 szt. broni palnej, w tym 1.055 szt. broni krótkiej i 5 szt. długiej oraz 710 ręcznych miotaczy substancji obojętniających i 13 paralizatorów.

Pozostałe formacje posiadały znacznie mniejszą liczbę broni palnej krótkiej – od 80 do 300 szt.

[Stan uzbrojenia i wyposażenia wszystkich formacji przedstawiono w zał. nr 5.6 na str. 115 Informacji]

System szkolenia strzeleckiego funkcjonariuszy, w tym stan bazy szkoleniowej

Tylko Policja, SOK i Straż Leśna określiły zasady szkolenia strzeleckiego swoich funkcjonariuszy, choć zdecydowana większość realizowanych strzelań to były strzelania „na zaliczenie”, bez szczegółowego rejestrowania osiągniętych wyników, co umożliwiałoby ocenę, w dłuższym okresie, zmian poziomu umiejętności posługiwania się przez funkcjonariuszy bronią palną¹¹. Istotnym problemem jest ponadto frekwencja funkcjonariuszy na strzelaniach. Wymóg uczestniczenia w szkoleniach strzeleckich przez wszystkich funkcjonariuszy został ustanowiony w Policji, Straży Ochrony Kolei i Straży Leśnej, ale w żadnej ze służb nie był on egzekwowany. W żadnej z kontrolowanych formacji nie wprowadzono obowiązku wykazania się przez funkcjonariuszy odpowiednim poziomem wyszkolenia strzeleckiego, jako warunku dalszej ich służby, czy choćby dysponowania bronią.

[Szkolenie strzeleckie każdej z formacji przedstawiono w rozdz. 3.2 na str. 28, 45, 51, 54, 56, 58, 60 i 62 Informacji]

Kontrolowane formacje nie dysponują wystarczającą bazą do szkolenia strzeleckiego. Wykorzystywanie dostępnych strzelnic wojskowych bądź innych służb oraz wynajmowanie strzelnic od podmiotów komercyjnych, utrudnia organizację i realizację szkolenia strzeleckiego.

¹⁰ Stan uzbrojenia wszystkich formacji na dzień 30 czerwca 2015 r.

¹¹ Strzelania „na zaliczenie” to takie strzelania, w których, dla pozytywnej ich oceny, strzelający musi uzyskać określoną, minimalną wartość lub liczbę trafień w pola punktowe tarcz, ale jest to rejestrowane wyłącznie jako „zaliczenie”, bez względu na liczbę uzyskanych trafień bądź ich wartość. W konsekwencji nie wiadomo, jak naprawdę jest wyszkolony funkcjonariusz, który w kolejnych latach zaliczył wszystkie strzelania, poza tym, że uzyskał wyniki równe owemu minimum bądź wyższe, choć nie wiadomo jakie.

Jednostki Policji posiadały ogółem 72 strzelnice, z których 11 (15,3%) było nieczynnych¹². Dwa garnizony Policji nie posiadały czynnych strzelnic (w tym Komenda Stołeczna Policji), a KGP i 3 garnizony Policji – miały tylko po 1 strzelnicę. Jednostki Policji wykorzystywały 230 strzelnic należących do 207 podmiotów pozapolicyjnych. Część jednostek Policji korzystała ze strzelnic oddalonych o ponad 60 km od własnych siedzib. Strzelnice będące w posiadaniu Policji stanowiły 21% ogółu strzelnic wykorzystywanych przez tę formację do szkolenia strzeleckiego.

Jednostki organizacyjne Lasów Państwowych korzystały z 2 własnych i 40 strzelnic należących do innych podmiotów, co oznacza, że strzelnice własne stanowiły 4,8% ogółu strzelnic wykorzystywanych do prowadzenia szkolenia strzeleckiego przez tę formację.

Pozostałe formacje objęte kontrolą nie posiadały własnej bazy szkolenia strzeleckiego i korzystały ze strzelnic należących do innych podmiotów.

[Stan bazy do szkolenia strzeleckiego Policji i Straży Leśnej przedstawiono w rozdz. 3.2 na str. 24 i 52 Informacji]

Od 20 lat podstawowym problemem w tym obszarze, wielokrotnie sygnalizowanym przez NIK, jest brak przepisów techniczno-budowlanych, regulujących wymagania konstrukcyjne dla strzelnic, zwłaszcza ich kulochwyty, oraz wobec elementów zapewniających bezpieczeństwo użytkowników strzelnic (wykładziny i przesłony antyrykoszetowe) a także stref bezpieczeństwa wokół nich. Obowiązek wydania takich przepisów, w drodze rozporządzenia i przez właściwych ministrów, wynika z art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo budowlane¹³. Jako jedyny, warunki techniczne dla wojskowych strzelnic garnizonowych określił Minister Obrony Narodowej rozporządzeniem z 2001 r.¹⁴. Przepisy techniczno-budowlane dla strzelnic innych formacji uzbrojonych, w tym podległych bądź nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, nie zostały dotąd wydane.

W opinii NIK brak przepisów techniczno-budowlanych dla strzelnic wpływa negatywnie na poziom bezpieczeństwa na obiektach obecnie eksploatowanych, w tym wynajmowanych przez poddane kontroli formacje. Ponadto brak stosownych przepisów może wpływać negatywnie na budowę nowych strzelnic, a tym samym uniemożliwia poprawę wyszkolenia funkcjonariuszy.

[Więcej w rozdziale 2.5 na str. 17 Informacji]

Wykorzystanie broni służbowej przez funkcjonariuszy kontrolowanych służb i straży do realizacji zadań

Poszczególne formacje stosowały różne podejście do broni: od standardowego (každorazowego) pełnienia służby z bronią palną (funkcjonariusze Policji czy SOK), poprzez sporadyczne pobieranie tej broni na czas służby (strażnicy PSR i PSŁ), aż do pełnienia służby bez broni (funkcjonariusze WITD w Szczecinie).

W okresie objętym kontrolą, podczas wykonywania zadań służbowych, miało miejsce kilka przypadków użycia broni. Wszystkie one dotyczyły Policji. We wszystkich przypadkach, w których doszło do śmierci bądź zranienia człowieka, przeprowadzone zostały stosowne postępowania wyjaśniające. W ich wyniku stwierdzono, że we wszystkich tych przypadkach użycie broni było zasadne.

¹² Spośród 58 strzelnic krytych nieczynnych było 5 strzelnic (8,6%), a z 14 strzelnic odkrytych – 6 (42,9%).

¹³ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, opublikowana została w dniu 25 sierpnia 1994 r. (Dz. U. Nr 89 pod poz. 414) i weszła w życie z dniem 1 stycznia 1995 r. Aktualnie obowiązuje tekst jednolity ustawy opublikowany w Dz. U. z 2013 r., poz. 1409 ze zm.

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 października 2001 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać strzelnice garnizonowe oraz ich usytuowanie (Dz. U. Nr 132, poz. 1479 ze zm.), zwane tutaj „rozporządzeniem MON w sprawie strzelnic wojskowych” lub „rozporządzeniem MON”.

W opinii NIK, znikoma liczba wydarzeń z bronią służbową w trakcie interwencji – 209 przypadków w całej Policji, liczącej blisko 100 tys. funkcjonariuszy, a w szczególności tylko 2 przypadki niezasadnego wykorzystania broni w 2014 r. i brak takich zdarzeń w I połowie 2015 r., świadczą o właściwym przygotowaniu funkcjonariuszy do jej użycia oraz o skuteczności procedur, zgodnie z którymi użycie broni jest traktowane jako ostateczny środek przymusu bezpośredniego.

[Więcej w rozdz. 3.2.1 na str. 35 Informacji]

Przechowywanie i zabezpieczenie broni służbowej przed utratą

W wyniku kontroli stwierdzono, że broń służbowa, w zdecydowanej większości przypadków, była przechowywana zgodnie z wymaganiami dla danej formacji, które zostały przedstawione w zał. nr 5.5.4 na str. 113 Informacji oraz regularnie kontrolowana. W żadnej z kontrolowanych formacji nie doszło do zawinionej, trwałej utraty broni służbowej.

NIK negatywnie oceniła brak uregulowania sposobu przechowywania broni służbowej w miejscu zamieszkania funkcjonariuszy mających do tego prawo, a w szczególności jej zabezpieczenia przed dostępem osób nieuprawnionych, kontroli warunków przechowywania tej broni oraz ich częstotliwości. NIK oceniła negatywnie również sposób dokumentowania wewnętrznych kontroli broni służbowej, z którego nie zawsze wynikał zakres przeprowadzanych kontroli.

[Zabezpieczenie broni każdej z formacji przedstawiono w rozdz. 3.2. na str. 36, 48, 53, 55, 57, 58, 61 i 62 Informacji]

Reglamentacja dostępu do broni przez podmioty prawne i osoby fizyczne

Obowiązujący w Polsce system reglamentacji broni, ustalony ustawą o broni i amunicji, realizowany jest w ramach postępowania administracyjnego prowadzonego przez właściwego miejscowo komendanta wojewódzkiego Policji, a w przypadku żołnierzy – przez komendanta oddziału ŻW, z możliwością odwołania się przez wnioskodawcę do odpowiednio: Komendanta Głównego Policji lub Komendanta Głównego ŻW – jako organu II instancji, a nawet wniesienia skargi do sądu administracyjnego. Z uwagi na sądową kontrolę prawidłowości postępowań i decyzji organów Policji i ŻW w sprawie wniosków o pozwolenie na broń, NIK nie objęła tego obszaru swoimi badaniami. Jednakże zdaniem NIK, niewielka liczba skarg na decyzje organów I instancji (odwołań) oraz znikoma liczba rozstrzygnięć sądowych przyznających rację skarżącym może świadczyć o prawidłowym działaniu uprawnionych organów w sprawach o pozwolenie na broń.

[Funkcjonowanie systemu reglamentacji broni przedstawiono w rozdz. 3.2.6 na str. 62 Informacji]

Zgodnie z ustawowym obowiązkiem, właściwi miejscowo komendanci wojewódzcy Policji, a w przypadku żołnierzy – komendanci oddziałów ŻW, prowadzą rejestry wniosków, udzielonych pozwoleń na broń i zakupionych na ich podstawie jednostek broni oraz wszelkich zmian w tym zakresie. Rejestry, o którym wyżej mowa, gromadząc informacje o wydanych uprawnieniach, osobach (podmiotach) w nie wyposażonych oraz o posiadanych przez te osoby (podmioty) jednostkach broni, umożliwiają kontrolę wykonywanie przez te osoby i podmioty obowiązków wynikających z przepisów ustawy.

W odniesieniu do policyjnego rejestru BRON stwierdzono m.in., że dane w nim zarejestrowane obarczone są istotnymi błędami, np. w zakresie danych adresowych, co może powodować pomyłki przy lokalizacji broni. W rejestrze nie jest dokumentowany w sposób wiarygodny fakt zełomowania broni. Ponadto nie zapewnia on ciągłości w zakresie rejestracji historii broni należącej do osoby, która zmarła. Dane w ewidencji są niespójne, pochodzą z różnych okresów, dotyczą różnych podziałów administracyjnych kraju oraz różnych stanów prawnych. Dane te nie zostały do dzisiaj zaktualizowane.

Ponadto przeprowadzenie jakichkolwiek wyszukiwań, czy analiz w rejestrze BRONŃ, np. przed podjęciem przez Policję interwencji w jakimś lokalu, jest utrudnione bądź niemożliwe. Dobrze to ilustruje fakt, że dane o liczbie osób fizycznych i podmiotów, posiadających broń palną, z wyszczególnieniem celów, którym, wg wydanego pozwolenia, broń ma służyć, zostały pozyskane w trakcie kontroli w drodze 3 tygodniowej, ręcznej kwerendy kartotek w każdej z komend wojewódzkich Policji.

W odniesieniu do wojskowego rejestru HEFAJSTOS II stwierdzono, że w fazie wdrażania są funkcjonalności umożliwiające użytkownikom (operatorom) generowanie danych na temat harmonogramu kontroli, planowania kontroli, wydanych pozwoleń na broń, statystyk w zakresie posiadanej broni, broni przechowywanej w depozycie, nałożonych sankcji karnych (postępowań w kierunku cofnięcia uprawnień do posiadania broni), generowania metryki postępowania administracyjnego i osób, którym wygasła ważność licencji PZSS¹⁵.

[Funkcjonowanie rejestrów broni przedstawiono w rozdz. 3.2.1 na str. 39 Informacji]

Kontrola warunków przechowywania broni przez podmioty i osoby fizyczne

W Policji prowadzone są regularne kontrole broni posiadanej przez SUFO, natomiast nie ustanowiono systemu kontroli warunków przechowywania broni przez osoby fizyczne¹⁶. Kontroli warunków przechowywania broni przez osoby fizyczne jednostki Policji nie realizowały wcale bądź było ich niewiele. Podstawową tego przyczyną było traktowanie tych kontroli jako uprawnień Policji, a nie obowiązku, oraz niewystarczające zasoby kadrowe wydziałów postępowań administracyjnych KWP/KSP względem liczby osób posiadających broń. W toku kontroli stwierdzono, że funkcjonariuszom podległych komend powiatowych, miejskich i rejonowych Policji, z reguły dzielnicowym, zlecano „kontrole” bądź „czynności materialno-techniczne” związane z kontrolą przechowywania broni przez osoby fizyczne. Czynności te były prowadzone pod pretekstem postępowania administracyjnego (postępowanie było wszczynane pod kątem cofnięcia pozwolenia na broń, a w przypadku prawidłowego przechowywania broni – umarzone) bądź „sprawdzania” osoby posiadającej broń.

W opinii NIK były to działania budzące poważne wątpliwości prawne w świetle obecnie obowiązujących przepisów, zgodnie z którymi kontrole takie mają prawo wykonywać wyłącznie funkcjonariusze KWP/KSP. Z uwagi jednak na to, że przeprowadzanie kontroli warunków przechowywania broni przez lokalną komendę Policji jest zasadne i racjonalne, NIK uważa za celowe wznowienie prac nad stosowną zmianą przepisów ustawy o broni i amunicji.

Jednocześnie NIK zauważa, że wyniki dotychczasowych kontroli oraz znikoma liczba broni palnej użyta jako narzędzie przestępstwa bądź zamachu samobójczego, może wskazywać, że osoby fizyczne posiadające legalnie broń palną zostały skutecznie zweryfikowane w trakcie postępowania o udzielenie pozwolenia na broń.

[Kontrole warunków przechowywania broni przedstawiono w rozdz. 3.2.1 na str. 42 Informacji]

¹⁵ Polski Związek Strzelectwa Sportowego. Uwarunkowania dostępu do broni sportowej przedstawiono w zał. 5.4.1 na str. 94 Informacji.

¹⁶ Np. takiego jak w Żandarmerii Wojskowej, w której obowiązuje 5 letni system kontroli warunków przechowywania broni prywatnej żołnierzy, realizowany na podstawie art. 27 ust. 1 ustawy o broni i amunicji, w którym co do zasady kontroluje się min. 20% posiadaczy broni prywatnej rocznie.

2.3 Dobre praktyki

Najwyższa Izba Kontroli zwróciła uwagę na niżej przedstawione rozwiązania, których zastosowanie w innych formacjach może przyczynić się do poprawy efektywności użytkowania broni przez te służby.

Intensywne szkolenie i własna kadra instruktorów strzeleckich – RD LP w Poznaniu

Dobłą praktyką, wartą upowszechnienia w pozostałych jednostkach Straży Leśnej, były szkolenia strażników SL w zakresie posługiwania się bronią służbową i środkami przymusu bezpośredniego, realizowane zgodnie z wcześniej opracowanym i zatwierdzonym przez dyrektora RD LP programem (dla każdego szkolenia program przygotowywano oddzielnie). Podczas zajęć realizowano 2 rodzaje strzelań: statyczne oraz dynamiczne. Szkolenia te prowadził pracownik RD LP w Poznaniu i czterech strażników z nadleśnictw podległych RDLP posiadających uprawnienia instruktora do prowadzenia szkolenia strzeleckiego.

Poza okresowymi szkoleniami strzeleckimi, RD LP organizowało dodatkowe szkolenia doskonalenia strzeleckiego dla wybranych strażników obejmujące m.in. zagadnienia strzelania dynamicznego, organizacji i prowadzenia strzelań w ramach doskonalenia zawodowego w używaniu broni palnej oraz treningów Straży Leśnej. Celem dodatkowych szkoleń strzeleckich było m.in.: doskonalenie umiejętności strażników leśnych będących instruktorami strzelectwa, a także przygotowanie strzeleckie wybranych strażników leśnych do zawodów. W okresie objętym kontrolą odbyło się 6 takich dodatkowych szkoleń.

Opracowanie i wdrożenie „Vademecum Strażnika Leśnego” – RD LP w Szczecinie

Kolejną dobrą praktyką, wartą upowszechnienia w pozostałych jednostkach Straży Leśnej, było opracowanie przez RD LP w Szczecinie i wdrożenie do stosowania przez strażników leśnych „Vademecum Strażnika Leśnego”. Określono w nim jednolite standardy m.in. w zakresie wyposażenia w broń, wymaganej dokumentacji, postępowania w sprawach o wykroczenia i sprawach karnych oraz wyposażenia posterunku SL. Wprowadzenie „Vademecum” poprzedzone było analizą opinii strażników m.in. na temat dotychczasowego wyposażenia w broń.

Stała współpraca Straży Parku z Policją – Kampinoski Park Narodowy

Od 2011 r. trwa współpraca Straży Parku z Policją, w ramach której strażnicy i policjanci KSP wspierają się wzajemnie w ramach zwalczania przestępczości na terenie Parku, poszukiwania osób zaginionych, przeprowadzania akcji zapobiegających i zwalczających szkodnictwo przyrodnicze i przeciwko zwierzynie. Zasady tej współpracy zostały określone w Ramowym planie współdziałania podpisanym przez KSP i Kampinoski PN¹⁷.

W ramach tej współpracy strażnicy i policjanci KSP m.in. wspólnie patrolują teren KPN i jego otuliny. W okresie objętym kontrolą, przeprowadzono 64 wspólne patrole¹⁸. Służą one podnoszeniu kwalifikacji strażników SP, a policjanci mają możliwość szczegółowego zapoznania się z terenami leśnymi Parku Narodowego, w tym rozpoznania miejsc, które mogą być wykorzystywane przez środowiska przestępcze.

¹⁷ „Ramowy plan współdziałania” podpisany został przez Dyrektora KPN i Komendanta Stołecznego Policji. Obowiązuje od 15 sierpnia 2011 r.

¹⁸ Patrole prowadzono z udziałem policjantów: Rewiru Dzielnicowych KSP w Starych Babicach, Komisariatów Policji w Łomiankach i Czosnowie, Rewirów Dzielnicowych w Lesznie i Izabelinie.

W opinii NIK, podobna współpraca korzystna dla wszystkich stron, mogłaby być praktykowana przez wszystkie służby i straże.

Organizacja i dokumentowanie strzelań – Słowiński Park Narodowy

W Słowińskim Parku Narodowym od wielu lat prowadzi się rzetelną dokumentację szkolenia strzeleckiego: dziennik szkoleń, arkusz szkolenia strzeleckiego, kartę rozchodu amunicji, konspekt, sprawozdanie z udziału w szkoleniu w formie notatki służbowej. W programach szkolenia strzeleckiego uwzględnia się ponadto szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, zmian w obowiązujących przepisach dotyczących zadań Straży Parku oraz zasad patrolowania terenu Parku.

W opinii NIK z rozwiązań tych mogą skorzystać wszystkie służby, w których takich rozwiązań jeszcze nie wprowadzono.

2.4 Stwierdzone niebezpieczeństwa na strzelnicach

W toku kontroli, bazując na przepisach rozporządzenia MON w sprawie strzelnic wojskowych oraz na doświadczeniu pracowników Wojskowego Instytutu Technicznego Uzbrojenia w Zielonce atestujących strzelnice wojskowe, w przypadku 7 strzelnic kontrolerzy NIK stwierdzili okoliczności grożące utratą życia lub zdrowia funkcjonariuszy kontrolowanych jednostek użytkujących te strzelnice bądź osób postronnych. Okoliczności, o których wyżej mowa, stwierdzono w przypadku:

- strzelnicy Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego w Sieradzu, zlokalizowanej w m. Okręglica, ok. 10 km od Sieradza, wykorzystywanej przez policjantów OSzP w Sieradzu, podległego Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w Łodzi;
- strzelnicy Szkoły Policji w Pile;
- strzelnicy Polskiego Związku Łowieckiego w Poznaniu, na której realizowali swoje szkolenie strzeleckie funkcjonariusze Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu;
- strzelnicy Polskiego Związku Łowieckiego w Piastowie k. Radomia wykorzystywanej przez Komendę Wojewódzką Policji w Radomiu;
- strzelnicy w miejscowości Piotrkówko k. Szamotuł, na której realizowali swoje szkolenie strzeleckie funkcjonariusze Straży Leśnej RD LP w Poznaniu;
- strzelnicy Zarządu Powiatowego Ligi Obrony Kraju w Nowym Targu, na której realizowali szkolenie strzeleckie funkcjonariusze Straży Leśnej RD LP w Krakowie;
- strzelnicy CWKS „Legia” w Warszawie-Rembertowie (oś nr IV), na której planowano przeprowadzenie szkolenia strzeleckiego dla funkcjonariuszy KR SOK Warszawa.

We wszystkich przypadkach podstawową nieprawidłowością i źródłem zagrożenia był brak bądź istotne wyeksploatowanie przesłon antyrykoszetowych, bądź obecność w strefie strzelań elementów ze stali bądź betonu, mogących w przypadku trafienia powodować rykoszetowanie pocisków i rażenie ludzi.

Po zawiadomieniu, w trybie art. 51 ust. 1 ustawy o NIK, kierowników kontrolowanych jednostek, na wszystkich obiektach podjęto działania w celu usunięcia stwierdzonych zagrożeń.

[Szerzej w rozdziale 3.2.7 na str. 65, dokumentacja fotograficzna – zał. nr 5.9, str. 123–132 Informacji]

2.5 Uwagi końcowe i wnioski

Analiza prawna przeprowadzona w trakcie kontroli potwierdziła, że ministrowie nadzorujący Policję oraz inne służby i straże nie wykonali delegacji art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo budowlane, tj. nie wydali przepisów techniczno-budowlanych w zakresie lokalizacji, konstrukcji i warunków bezpieczeństwa na strzelnicach.

Należy przy tym zauważyć, że kwestia ta była bezskutecznie podnoszona przez NIK we wszystkich kontrolach, które dotyczyły szkolenia, w tym strzeleckiego, Policji i innych formacji w ciągu ostatnich 10 lat¹⁹.

Wobec powyższego w toku niniejszej kontroli NIK zwróciła się do Ministra Spraw Wewnętrznych, Ministra Sportu i Turystyki, Ministra Środowiska oraz Ministra Infrastruktury i Rozwoju, którym podlegają bądź którzy nadzorują Policję, służby i straże oraz stowarzyszenia dysponujące bronią palną, o wyjaśnienie przyczyn niewydania, w drodze rozporządzenia, przepisów techniczno-budowlanych dotyczących strzelnic.

Ministrowie ci stwierdzili, co następuje:

- Minister Spraw Wewnętrznych²⁰: w MSW trwają prace nad dwoma rozporządzeniami: w sprawie resortowych strzelnic krytych i w sprawie resortowych strzelnic odkrytych. Pierwsze z nich znajdowało się na etapie drugiej tury uzgodnień międzyresortowych, a do przewyciężenia pozostały rozbieżności w stanowiskach pomiędzy KGP, MliR oraz RCL. Projekt drugiego rozporządzenia był przedmiotem konferencji uzgodnieniowej w grudniu 2014 r., której uczestnicy (przedstawiciele służb podległych i nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych) uznali, że nie posiadają odpowiedniej wiedzy w tym zakresie i zasugerowali powierzenie opracowania projektu rozporządzenia wyspecjalizowanej jednostce naukowej. W lipcu 2015 r. Sekretarz Stanu w MSW²¹ zobowiązał Komendanta Głównego Policji do „sfinalizowania prac nad przedmiotowym projektem rozporządzenia”, chociaż ten jeszcze w marcu 2015 r. poinformował Ministra²² o braku możliwości przeprowadzenia w Policji badań technicznych, dających naukowe, potwierdzone doświadczalnie, podstawy opracowania przedmiotowego rozporządzenia.

Do dnia 15 grudnia 2015 r. minister właściwy do spraw wewnętrznych nie wydał żadnego z rozporządzeń, o których wyżej mowa;

- Minister Sportu i Turystyki²³: „Ministerstwo (...) nie otrzymywało żadnych sygnałów, które świadczyłyby o konieczności wydania przedmiotowego rozporządzenia. (...) W związku z powyższym, a także biorąc pod uwagę fakt, że dotychczasowy brak określonych przez Ministra warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle sportowe oraz ich usytuowanie, nie wpłynął

¹⁹ Realizację programów szkolenia oraz stan bazy szkoleniowej jednostek terenowych i szkół Policji objęły kontrole: P/05/080 - Organizacja i realizacja procesu szkolenia i doskonalenia zawodowego w Policji – zrealizowana w 2005 r. przez Departament Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Wewnętrznego; P/12/093 – Nabór, postępowanie kwalifikacyjne i szkolenie nowo przyjętych funkcjonariuszy ABW, CBA, Policji i Straży Granicznej – zrealizowana przez Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego w 2012 r. oraz P/12/185 – Funkcjonowanie szkół i ośrodków szkoleniowych w Policji, Państwowej Straży Pożarnej i Straży Granicznej – zrealizowana przez Delegaturę NIK we Wrocławiu w 2012 r.

²⁰ Pismo nr DKiSW-0-0740-4-7/15 z dnia 16 lipca 2015 r.

²¹ Pismo nr DPP-BK-0231-1-1/2015 z dnia 1 lipca 2015 r.

²² Pismo nr Gpl-1734/1441/15/TM z dnia 23 marca 2015 r.

²³ Pismo nr DIS-WIS/07/1/2015/2 z dnia 1 lipca 2015 r.

negatywnie na kwestię rozwoju nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury sportowej w Polsce, postanowiono ostatecznie wstrzymać prace nad projektem przedmiotowego rozporządzenia”;

- Minister Infrastruktury i Rozwoju²⁴: „Straż Ochrony Kolei nie posiada własnych strzelnic do prowadzenia szkoleń z zakresu wyszkolenia strzeleckiego i ze względów ekonomicznych nie widzi potrzeby ich posiadania, a tym bardziej budowy. (...) Główny Inspektorat Transportu Drogowego także nie posiada na własność, ani nie zarządza strzelnicami oraz nie planuje również utworzenia strzelnic, które byłyby własnością Inspektoratu”;
- Minister Środowiska²⁵: „Wszystkie strzelnice łowieckie będące w posiadaniu Polskiego Związku Łowieckiego, zrzeszenia nadzorowanego przez Ministra Środowiska, zostały wybudowane w oparciu o kryteria i wymogi rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 października 2001 r. (...), miały wydane pozwolenia na budowę oraz mają pozwolenie na użytkowanie obiektu budowlanego, co potwierdza spełnianie przez strzelnice stosownych wymagań technicznych. W związku z powyższym nie planuje się działań legislacyjnych”.

W związku ze stwierdzonymi w wyniku kontroli nieprawidłowościami, a także wynikami analizy funkcjonowania obecnie przyjętych rozwiązań organizacyjno-prawnych, Najwyższa Izba Kontroli wnosi do:

➤ **Prezesa Rady Ministrów o podjęcie działań w celu:**

- spowodowania wydania przepisów techniczno-budowlanych w zakresie strzelnic, uwzględniających wykorzystywanie różnych kategorii broni;

➤ **Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o podjęcie działań w celu:**

- rozbudowy i modernizacji policyjnej bazy szkolenia strzeleckiego;
- wsparcia działań Policji na rzecz poprawy funkcjonalności rejestru BRONŃ;
- zmiany art. 27 ust. 1 ustawy o broni i amunicji pod kątem wprowadzenia możliwości upoważnienia funkcjonariuszy jednostek Policji podległych Komendantowi Wojewódzkiemu / Stołecznemu Policji do kontroli warunków przechowywania broni prywatnej.

W opinii Najwyższej Izby Kontroli niezbędne jest ponadto zwiększenie rangi i usprawnienie szkolenia strzeleckiego funkcjonariuszy Policji i pozostałych służb i straży, m.in. poprzez:

- **wprowadzenie obowiązkowego dla wszystkich funkcjonariuszy cyklicznego sprawdzianu umiejętności strzeleckich, warunkującego dalszy ich dostęp do broni palnej;**
- **wprowadzenie systemu zindywidualizowanych ocen, umożliwiającego określenie potrzeb szkoleniowych w tym zakresie dla poszczególnych funkcjonariuszy.**

²⁴ Pismo nr DK.II.0810.34.2015.CG z dnia 17 lipca 2015 r.

²⁵ Pismo nr DLP-VII-073-4/26255/15/MG z dnia 15 lipca 2015 r.

3.1 Charakterystyka obszaru objętego kontrolą

Zasady wydawania i cofania pozwoleń na broń, nabywania, rejestracji, przechowywania, zbywania i deponowania broni i amunicji, przewozu przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz przywozu z zagranicy i wywozu za granicę broni i amunicji, jak również zasady posiadania broni i amunicji przez cudzoziemców oraz zasady funkcjonowania strzelnic reguluje ustawa o broni i amunicji.

Poza przypadkami określonymi w ustawie, nabywanie, posiadanie oraz zbywanie broni i amunicji jest zabronione (art. 2 ustawy) i podlega ściganiu i penalizacji (patrz przepisy karne art. 50–51 ustawy).

Funkcjonariusze Policji oraz innych służb i straży posiadają broń na podstawie przepisów ustaw konstytuujących te formacje. W ustawach tych zawarto również odwołania do przepisów ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, regulujących warunki i okoliczności legalnego użycia lub wykorzystania broni i środków przymusu bezpośredniego. Przedstawiono je w załączniku nr 5.5.3 na str. 109–112 Informacji.

Stosownie do postanowień art. 9 ustawy o broni i amunicji, broń palną i amunicję do tej broni, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w art. 11 ustawy, można posiadać na podstawie pozwolenia na broń wydanego przez właściwego ze względu na miejsce stałego pobytu zainteresowanej osoby komendanta wojewódzkiego Policji, a w przypadku żołnierzy zawodowych – na podstawie pozwolenia wydanego przez właściwego komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej. Właściwy organ wydaje pozwolenie na broń, jeżeli wnioskodawca nie stanowi zagrożenia dla samego siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego oraz przedstawi ważną przyczynę posiadania broni (art. 10 ust 1 ustawy).

Pozwolenie na broń wydaje się w szczególności w celach: 1) ochrony osobistej, 2) ochrony osób i mienia, 3) łowieckich, 4) sportowych, 5) rekonstrukcji historycznych, 6) kolekcjonerskich, 7) pamiątkowych i 8) szkoleniowych (art. 10 ust. 2 ustawy). Ustawodawca szczegółowo określił, w art. 10 ust. 4 ustawy, do jakich rodzajów broni, w zależności od zadeklarowanego celu, uprawnia wydane pozwolenie na broń.

Stosownie do postanowień art. 9 ustawy, broń palną i amunicję do tej broni, można posiadać na podstawie pozwolenia na broń na okaziciela, zwanego „świadectwem broni”, wydanego przez właściwego ze względu na siedzibę zainteresowanego podmiotu komendanta wojewódzkiego Policji.

Zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy świadectwo broni może być wydane:

- przedsiębiorcom i jednostkom organizacyjnym, w celu wyposażenia wewnętrznych służb ochrony;
- przedsiębiorcom, prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia;
- podmiotom prowadzącym strzelnicę;
- szkołom, organizacjom sportowym i łowieckim oraz stowarzyszeniom obronnym w celu szkolenia i realizacji ćwiczeń strzeleckich;
- podmiotom wykonującym zadania związane z realizacją filmów i innych przedsięwzięć artystycznych;
- urzędom, instytucjom, zakładom, przedsiębiorcom i innym podmiotom, których pracownikom broń jest niezbędna do ochrony osobistej;
- podmiotom, którym broń jest niezbędna w celach wzywania pomocy, ratowniczych, poszukiwawczych oraz sygnalizowania rozpoczęcia konkurencji w zawodach sportowych.

Dostęp do broni, na podstawie ww. przepisów oraz uchwał stosownych organów samorządu terytorialnego, wg stanu na 30 czerwca 2015 r., posiadało:

- 98 tys. policjantów pełniących służbę w 1007 jednostkach Policji różnego szczebla,
- 60 funkcjonariuszy Państwowej Straży Łowieckiej zatrudnionych w 11 komendach wojewódzkich PSŁ,
- 350 funkcjonariuszy Państwowej Straży Rybackiej zatrudnionych w 16 komendach wojewódzkich PSR,
- 954 funkcjonariuszy Straży Leśnej zatrudnionych w 18 jednostkach organizacyjnych Straży Leśnej,
- 2.866 funkcjonariuszy zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych SOK przedsiębiorstwa PKP PLK SA,
- 100 funkcjonariuszy Straży Parku zatrudnionych w 22 Parkach Narodowych,
- 760 funkcjonariuszy zatrudnionych w 13 wojewódzkich Inspektoratach Transportu Drogowego,
- 110 funkcjonariuszy straży miejskiej w 15 komendach straży gminnych/miejskich.

[Szerzej w zał. 5.4 na str. 94 Informacji]

3.2 Istotne ustalenia kontroli

3.2.1. Policja

Działania Policji w zakresie wykorzystania broni przez Policję, jak również w zakresie nadzoru tej formacji nad jej reglamentacją, zostały przez Najwyższą Izbę Kontroli ocenione pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie:

- określenie normatywów uzbrojenia²⁶ oraz wzorów i typów broni stanowiącej uzbrojenie Policji;
- spełnianie przez policjantów ustawowych wymagań w zakresie dostępu do broni;
- warunki przechowywania i zabezpieczenia broni służbowej przed jej utratą oraz sposób jej wydawania na czas pełnienia zadań służbowych;
- zapewnienie bazy szkoleniowej, pozwalającej na prowadzenie szkolenia strzeleckiego w KGP;
- prowadzenie postępowań przez Komendanta Głównego Policji, jako organ II instancji w sprawach o wydanie bądź cofanie pozwoleń na broń.

Negatywnie oceniono następujące aspekty:

- nieosiągnięcie wymaganej frekwencji funkcjonariuszy KGP w obowiązkowych zajęciach w ramach doskonalenia strzeleckiego;
- nierzetelne prowadzenie arkuszy szkolenia strzeleckiego policjantów;
- naruszanie wewnętrznych przepisów w zakresie sprawdzania broni oraz nierzetelne tego dokumentowanie;
- nierzetelność i niekompletność sprawozdań ze szkolenia strzeleckiego przeprowadzonego w 2014 r.;
- brak stosownych wniosków o przydział broni dla funkcjonariuszy;
- błędy w danych zarejestrowanych w systemie BRON.

Niezależnie od ww. oceny kontrolowanej działalności, Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła następujące nieprawidłowości i uchybienia w różnych jednostkach Policji:

²⁶ Normatyw uzbrojenia, to dokument określający wymaganą liczbę i rodzaj broni palnej, amunicji i sprzętu uzbrojenia dla 1 osoby, pojazdu, komórki bądź jednostki organizacyjnej, sporządzony wg określonych zasad i w wymaganym terminie. Stanowi podstawę gospodarowania bronią, amunicją i sprzętem uzbrojenia, a posiadanie uprzednio wyliczonej liczby broni, amunicji i sprzętu uzbrojenia, w wymaganym stanie technicznym („utrzymywanie normatywu”) stanowi jedną z zasadniczych przesłanek realizacji zadań przez formacje uzbrojone.

- występowanie przypadków prowadzenia strzelań na strzelnicach niezapewniających bezpieczeństwa funkcjonariuszy i osób postronnych;
- niedoprecyzowanie sposobu i zakresu atestacji wszystkich policyjnych strzelnic ćwiczebnych;
- brak monitorowania realizacji Wytycznych KGP w sprawie szkolenia strzeleckiego policjantów, w szczególności w zakresie częstotliwości i rodzaju szkolenia oraz frekwencji policjantów;
- preferowanie w systemie szkolenia strzeleckiego policjantów takiego sposobu oceniania wyników strzelań, który uniemożliwia analizę poziomu wyszkolenia funkcjonariuszy i jego zmian w dłuższym okresie;
- nieadekwatność obowiązującego wzoru sprawozdania ze szkolenia strzeleckiego, ustalonego decyzją nr 713 KGP²⁷, do rzeczywistego szkolenia strzeleckiego, co uniemożliwia ocenę stopnia jego realizacji;
- zlecenie przez komendantów wojewódzkich Policji funkcjonariuszom podległych komend powiatowych i miejskich Policji kontroli warunków przechowywania broni przez osoby fizyczne, do których to kontroli przepis art. 27 ust. 1 ustawy o broni i amunicji upoważnia wyłącznie funkcjonariuszy KWP/KSP;
- poważne braki funkcjonalności rejestru BRONŃ, które ograniczają możliwość korzystania ze zgromadzonych danych, przy czym jakość gromadzonych w nim informacji może stanowić przyczynę istotnych pomyłek podczas dokonywania ustaleń;
- brak w niektórych jednostkach Policji, zwłaszcza w szkołach Policji, warsztatów uzbrojenia i stosunkowo długie okresy wykonywania usług i napraw broni przez Centralną Składnicę Uzbrojenia (CSU), co powodowało długotrwałe wyłączenie z eksploatacji znaczących ilości broni i utrudniało realizację szkolenia strzeleckiego.

Uzbrojenie Policji

Policja, stosownie do postanowień art. 1 ust. 1 ustawy o Policji, jest uzbrojoną formacją powołaną do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Zdjęcia nr 1 i 2

Podstawowa broń palna na uzbrojeniu Policji i innych służb i straży: pistolety 9 mm PW-99 Walther i 9 mm Glock 17



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

²⁷ Decyzja nr 713 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 grudnia 2005 r. w sprawie szkolenia strzeleckiego policjantów (Dz. Urz. KGP z 2006 r. Nr 3, poz. 9 ze zm.), zwana tutaj „decyzją nr 713 KGP”.

W związku ze swoimi ustawowymi zadaniami, Policja ma na wyposażeniu m.in. 227.678 szt. broni palnej, w tym 148.016 szt. broni palnej krótkiej, 63.521 szt. pistoletów maszynowych i karabinków oraz 4.071 szt. strzelb gładkolufowych. Ponadto Policja posiadała 142.365 szt. miotaczy substancji obezwładniających (miotaczy gazu i pieprzu) oraz 706 paralizatorów, w tym 656 taserów.

Zdjęcie nr 3

Uzbrojenie Policji i SOK: pistolet maszynowy 9 mm PM-98 GLAUBERYT



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

Normy wyposażenia indywidualnego policjanta, normy wyposażenia komórek organizacyjnych KGP, CLKP, KSP, KWP oraz podległych im jednostek Policji, jak również normy zapasu eksploatacyjnego, które powinny posiadać jednostki i szkoły Policji oraz Centralna Składnica Uzbrojenia, uregulował Komendant Główny Policji niejawnym zarządzeniem nr Z-141/2012 KGP²⁸.

- W trakcie kontroli w Policji stwierdzono, że w 3 z 5 KWP: w Radomiu, Krakowie i Szczecinie, ze znacznym opóźnieniem sporządzono tabele należności uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego (normatywy uzbrojenia), w stosunku do terminów określonych w § 2 zarządzenia nr Z-141/2012 KGP. Zarządzenie weszło w życie w styczniu 2013 r., a ww. jednostki Policji sporządziły normatywy uzbrojenie odpowiednio: w maju, wrześniu i grudniu 2013 r.

W KWP w Szczecinie stwierdzono ponadto nierzetelne wykonanie obowiązku przesłania do KGP zaktualizowanych tabel należności uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego.

Zarządzeniem nr 73 KGP²⁹, Komendant Główny Policji po raz pierwszy od utworzenia Policji, ustalił jednolity katalog wzorów i typów broni stanowiącej uzbrojenie Policji. W zarządzeniu tym nie określono jednak sposobu zagospodarowania broni będącej na wyposażeniu jednostek Policji, ale niewymienionej w zarządzeniu, np. pistoletów 7,62 mm PW-33 TT, pistoletów maszynowych 9 mm PM-63 RAK, karabinków 5,45 mm kbks.

- Dopiero po 7 miesiącach Biuro Logistyki Policji KGP poinformowało KWP/KSP i szkoły Policji, że uzbrojenie, które nie zostało ujęte w zarządzeniu nr 73 KGP nie może być wykorzystywane przez policjantów i powinno zostać przekazane do zbiorów broni palnej prowadzonych przez laboratoria kryminalistyczne lub

²⁸ Zarządzenie nr Z-141/2012 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz policjantów w uzbrojenie oraz sprzęt techniczno-bojowy (niepublikowana), zwane tutaj „zarządzeniem nr Z-141/2012 KGP”. Zarządzenie weszło w życie 11.01. 2013 r.

²⁹ Zarządzenie nr 73 Komendanta Głównego Policji z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie ustalenia wzorów i typów uzbrojenia Policji (Dz. Urz. KGP z 2015 r., poz. 2), zwane tutaj „zarządzeniem nr 73 KGP”.

do zagospodarowane przez Agencję Mienia Wojskowego.

W opinii NIK, akty prawne wydawane przez Komendanta Głównego Policji powinny określać również termin ich realizacji, a prawidłowe, w tym również terminowe, wykonanie stawianych zadań powinno być monitorowane, np. przez Biuro Kontroli KGP.

Zdjęcie nr 4

Uzbrojenie Policji: karabinek automatyczny 7,62 mm AKMS



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

W toku kontroli NIK przeprowadziła dobrowolne badanie ankietowe funkcjonariuszy wszystkich formacji, którego przedmiotem była m.in. opinia nt. uzbrojenia (wyposażenia) danej formacji. W dobrowolnym badaniu wzięło udział 475 policjantów³⁰. Jako swoje podstawowe wyposażenie ankietowani wskazali: pistolet (98% ankietowanych), kajdanki (91%), miotacz gazu (85%) i pałkę służbową (80%). W kwestii jakości posiadanego uzbrojenia policjanci najczęściej wybierali opcję, że jest ono „nowoczesne, w dobrym stanie technicznym”: 67% odpowiedzi w odniesieniu do broni i 75% – w odniesieniu do amunicji. Część policjantów wskazywała jednak opcje negatywne: „stare i wyeksploatowane” bądź „przestarzałe, nie nadaje się do użycia”: 8% odpowiedzi w odniesieniu do broni i 5% – w odniesieniu do amunicji. Większość ankietowanych policjantów wskazała, że nie posiada, a powinna mieć również paralizator (57% ankietowanych).

[Wyniki badania ankietowego przedstawiono w rozdziale 4.3 na str. 72 Informacji]

System szkolenia strzeleckiego funkcjonariuszy Policji

Zgodnie z postanowieniami §§ 2 i 49 rozporządzenia w sprawie szkolenia i doskonalenia zawodowego w Policji³¹, system kształcenia policjantów obejmuje szkolenie zawodowe podstawowe i doskonalenie zawodowe centralne, prowadzone w szkołach Policji oraz doskonalenie zawodowe lokalne, organizowane przez poszczególne jednostki Policji bądź komórki organizacyjne KGP.

Celem szkolenia strzeleckiego, realizowanego w ramach szkolenia zawodowego podstawowego, jest opanowanie przez funkcjonariuszy wiedzy w zakresie budowy, działania i zasad użycia broni palnej oraz wykształcenie praktycznych umiejętności w zakresie obsługi i użycia broni palnej. Szkolenie to kończy się komisyjnym egzaminem sprawdzającym wiedzę na temat prawa użycia oraz działania i obsługi broni oraz egzaminem praktycznym sprawdzającym umiejętności strzeleckie. Zdanie tego egzaminu jest warunkiem ukończenia szkolenia zawodowego podstawowego i mianowania na pierwsze stanowisko służbowe w Policji.

³⁰ W Policji ankietę skierowano do funkcjonariuszy wybranych komórek organizacyjnych, reprezentatywnych dla tej formacji, tj. po 1 komórce służby prewencyjnej, kryminalnej i wspomagającej. W badaniu wzięło udział 475 na 1.896 policjantów zatrudnionych w wybranych komórkach (25%).

³¹ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. Nr 126, poz. 877 ze zm.).

Celem doskonalenia zawodowego, tak centralnego, jak i lokalnego jest w szczególności nabywanie, aktualizowanie, rozszerzanie oraz pogłębianie wiedzy i umiejętności zawodowych policjanta, wymaganych przy wykonywaniu przez niego zadań i czynności służbowych, a także uzyskanie przez niego dodatkowych uprawnień, w tym uprawnień instruktorskich.

Zgodnie z postanowieniami decyzji nr 713 KGP, w ramach procesu doskonalenia zawodowego policjantów przeprowadza się zajęcia i sprawdziany ze szkolenia strzeleckiego – na zasadach określonych w instrukcjach w sprawie organizacji i zasad oraz warunków policyjnych strzelań z broni palnej oraz strzelań (rzutów) chemicznymi środkami obездwładniającymi, stanowiących załączniki nr 1 i 2 do tej decyzji. Katalog strzelań zawarty w Instrukcji strzelań policyjnych³² obejmuje 74 ponumerowane strzelania realizowane z różnej broni i w różnych warunkach. Dopuszcza się również tzw. strzelania wg założeń własnych, które – bazując na strzelaniach katalogowych – mogą się różnić konfiguracją amunicji w magazynkach, stosowaniem amunicji szkolnej bądź postawą strzelającego.

Zakres szkolenia strzeleckiego policjantów, a także tryb i organizację sprawdzianów, w formie wytycznych, określał corocznie, w terminie do 31 grudnia każdego roku na rok następny, dyrektor GKGP³³. W Wytycznych na rok 2014, dyrektor GKGP nakazał przeprowadzenie, nie rzadziej niż raz w półroczu, przynajmniej jednego ze wskazanych strzelań programowych³⁴. W zgodzie z Wytycznymi, można było też przeprowadzić inne rodzaje strzelań z broni palnej krótkiej, w zależności od potrzeb szkoleniowych. Nie rzadziej niż raz w roku należało przeprowadzić jedno ze strzelań programowych z policjantami, którym przydzielono broń gładkolufową, pistolet maszynowy, lub karabinek automatyczny. Z policjantami biorącymi udział w strzelaniach programowych należało przeprowadzić sprawdzian z jednego ze strzelań programowych zrealizowanych w trakcie szkolenia. Tożsame zasady organizacji strzelania wprowadzono w Wytycznych na rok 2015.

W strzelaniach programowych i sprawdzianach strzeleckich z broni palnej krótkiej, realizowanych na podstawie wydawanych corocznie wytycznych, powinni uczestniczyć wszyscy policjanci. Wyjątki od tej zasady mogą stanowić osoby przebywające na długotrwałych zwolnieniach lekarskich, oddelegowane poza Policję, przebywające na urloпах macierzyńskich lub wychowawczych.

Policyjna baza do szkolenia strzeleckiego

W kwietniu 2015 r., jednostki organizacyjne Policji, zatrudniające ogółem 98 tys. policjantów:

- posiadały ogółem 72 strzelnice, w tym 58 krytych i 14 odkrytych. 11 z tych obiektów (15,6%), było nieczynnych;
- wykorzystywały, w różnych formach prawnych, 230 strzelnic należących do 207 podmiotów pozapolicyjnych.
 - Jednostki Policji użytkują strzelnice często bardzo odległe od ich siedzib: w przypadku 128 jednostek Policji jest to odległość od 20 do 40 km, 65 jednostek – od 40 do 60 km, 14 jednostek – 60–80 km, 9 jednostek – 80 do 130 km;

³² „Instrukcja w sprawie warunków policyjnych strzelań z broni palnej oraz strzelań (rzutów) chemicznymi środkami obездwładniającymi” stanowiąca załącznik nr 2 do decyzji nr 713 KGP.

³³ Wytyczne nr 1 Dyrektora Gabinetu Komendanta Głównego Policji z dnia 28 listopada 2013 r. w sprawie określenia zakresu zasad i przebiegu szkolenia strzeleckiego oraz trybu i organizacji sprawdzianów strzeleckich w 2014 r., Wytyczne nr 2 Dyrektora Gabinetu Komendanta Głównego Policji z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie określenia zakresu zasad i przebiegu szkolenia strzeleckiego oraz trybu i organizacji sprawdzianów strzeleckich w 2015 r.

³⁴ Na rok 2014 zaplanowano przeprowadzenie strzelań z broni krótkiej: szybkie nr 12, dynamiczne nr 20 i sytuacyjne nr 31, a na 2015 r. szybkie nr 10, dynamiczne nr 21 i sytuacyjne nr 25.

- Garnizony Warmińsko-Mazurski i Stołeczny, zatrudniające odpowiednio 3.400 i 9.300 funkcjonariuszy, nie posiadały czynnych strzelnic;
- Komenda Główna Policji, w ramach której funkcjonowały Biuro Operacji Antyterrorystycznych i Centralne Biuro Śledcze, oraz Garnizony: Śląski, Dolnośląski i Wielkopolski, zatrudniające odpowiednio: 11.800, 7.400 i 7.930 funkcjonariuszy, miały po 1 strzelnicę³⁵.

Decyzja nr 703 KGP³⁶ szczegółowo reguluje warunki techniczne dla krytych strzelnic policyjnych oraz sposób ich corocznego atestowania. W zakresie warunków technicznych policyjnych strzelnic odkrytych, decyzja dopuszcza odpowiednie stosowanie przepisów ww. rozporządzenia MON w sprawie strzelnic wojskowych. Przepis § 2 decyzji nr 703 KGP wskazuje ponadto, że rozporządzenie MON należy stosować w szczególności dla sprawdzenia czy strzelnica policyjna „odpowiada tym elementom rozporządzenia, które mają uniwersalny charakter”.

- W wyniku kontroli stwierdzono, że w Policji nie został ustalony katalog „uniwersalnych” elementów bezpieczeństwa, o którym wyżej mowa.

W opinii NIK, brak sprecyzowania, jakie elementy bezpieczeństwa dotyczące strzelnic, wymienione w rozporządzeniu MON, mieszczą się w pojęciu „uniwersalny charakter” i powinny być uwzględniane przy atestacji strzelnic odkrytych, może powodować dużą dowolność przy ocenie bezpieczeństwa strzelnic odkrytych.

Zdjęcie nr 5

Strzelnica Centrum Szkolenia Policji w Legionowie (oś A)



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

- W okresie po 1 stycznia 2014 r. Główny Inspektor Sanitarny MSW przeprowadził 70 kontroli w zakresie spełniania wymagań higienicznych i zdrowotnych na strzelnicach policyjnych. W 2 przypadkach, z uwagi na przekroczenie dopuszczalnego stężenia związków ołowiu w powietrzu, wstrzymano eksploatację strzelnic: w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie – na 8 miesięcy i w KPP w Jarosławiu – na 14 miesięcy.

³⁵ Formalnie KWP w Poznaniu ma 2 strzelnice z tym, że strzelnica odkryta w Ludwinie k. Pleszewa, ze względu na niespełnianie wymagań technicznych, została w 2010 r. przekazana w użytkowanie Lidze Obrony Kraju.

³⁶ Decyzja nr 703 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać policyjne strzelnice ćwiczebne (Dz. Urz. KGP Nr 17, poz. 104), zwana tutaj „decyzją nr 703 KGP”.

Ponadto, z uwagi na skażenie ołowiem ale również wyeksploatowanie przesłon antyrykoszetowych, zostały zamknięte, na mocy samodzielnych decyzji kierowników tych jednostek Policji, na okres od 1 do 8 miesięcy, strzelnice kryte KWP w Bydgoszczy, KMP w Toruniu i KPP Tomaszowie Mazowieckim.

NIK pozytywnie oceniła podjęcie przez Policję działań w celu ograniczenia ryzyka emisji metali ciężkich (ołowiu, antymonu, baru, rtęci). W 2014 r. Policja po raz pierwszy zakupiła 7.397.750 szt. amunicji nietoksycznej, a na 2015 r. zaplanowano dalszy zakup około 8.500.000 szt. takiej amunicji.

- W trakcie kontroli, stwierdzono niebezpieczeństwo dla życia i zdrowia ludzkiego na 4 spośród 15 strzelnic użytkowanych przez kontrolowane jednostki Policji (27%), o czym na podstawie art. 51 ust. 1 ustawy o NIK, poinformowali ich kierowników.

We wszystkich przypadkach wstrzymano użytkowanie strzelnic i podjęto odpowiednie działania eliminujące stan niebezpieczeństwa, o czym, zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy o NIK, kierownicy jednostek Policji powiadomili kontrolerów.

[Szczegóły przedstawiono w rozdziale 3.2.7 na str. 65 Informacji]

- W trakcie kontroli stwierdzono, w 5 przypadkach na 11 policyjnych strzelnic krytych (45%), nierzetelne ich atestowanie, polegające na niesporządzaniu bądź sporządzeniu przez osobę nieuprawnioną protokołu przeglądu stanu sprawności technicznej i wartości użytkowej obiektu budowlanego, o którym mowa w pkt 82 b Załącznika do decyzji nr 703 KGP.

Zdjęcie nr 6.

Strzelnica KPP w Tomaszowie Mazowieckim wyłączona z eksploatacji w okresie kwiecień – listopad 2014 r. z uwagi na wyeksploatowanie przesłony antyrykoszetowej



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

- W styczniu 2011 r. Komenda Główna Policji przekazała do KWP w Katowicach, Szczecinie i Wrocławiu po 1 zestawie mobilnej strzelnicy ćwiczebnej w kontenerach 40 HC o wartości 991.180 zł każdy. Strzelnice te są używane w tych garnizonach. Atestację strzelnicy będącej w posiadaniu KMP w Wałbrzychu przeprowadzono w maju 2015 r., atestację strzelnicy w KWP w Szczecinie wykonano po raz pierwszy w toku kontroli NIK w sierpniu 2015 r., a atestację strzelnicy KWP w Katowicach rozpoczęto na polecenie Komendanta Głównego Policji w dniu 28 sierpnia 2015 r. (tj. ponad 4 lata od otrzymania strzelnic). Przyczyną braku atestacji tych strzelnic było błędne stanowisko KWP w Szczecinie i Katowicach, jakoby mobilne strzelnice nie podlegały corocznej atestacji z uwagi na fakt, że nie są one obiektem budowlanym³⁷. W opinii NIK, brak przepisów

³⁷ Zgodnie z art. 3 pkt 5 ustawy Prawo budowlane, tymczasowy obiekt budowlany to m.in. obiekt budowlany przeznaczony do czasowego użytkowania w okresie krótszym od jego trwałości technicznej, przewidziany do przeniesienia w inne miejsce, a także obiekt budowlany niepołączony trwale z gruntem, jak strzelnice.

techniczno-budowlanych w odniesieniu do policyjnych strzelnic odkrytych, z uwagi na niewydanie rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, przy jednoczesnym braku kompleksowych policyjnych przepisów wewnętrznych obejmujących wszystkie rodzaje strzelnic, utrudnia zapewnienie na nich właściwych warunków bezpieczeństwa.

Wykorzystanie bazy szkolenia strzeleckiego

W toku kontroli stwierdzono, że większość policyjnych strzelnic była intensywnie eksploatowana, tak przez jednostki władające strzelnicami, jak i przez sąsiednie jednostki Policji oraz jednostki niepolicyjne.

W wyniku analizy sprawozdań ze szkolenia strzeleckiego w latach 2012–2014 stwierdzono, że jednostki organizacyjne Policji przedstawiały następujące problemy, związane z bazą szkolenia strzeleckiego:

- niewystarczająca liczba strzelnic policyjnych, skutkująca koniecznością wynajmowania strzelnic; duże obłożenie tych strzelnic, które utrudnia dostęp do nich i ogranicza liczbę planowanych strzelań; mniejsze możliwości planowania i realizacji strzelań; duże koszty, duże odległości do strzelnic. Problem ten zgłosiło w 2012 r. 11 jednostek Policji (garnizony oraz CBS i BOA), a w latach 2013–2014 – po 8 jednostek Policji;
- niewystarczająca liczba strzelnic umożliwiających prowadzenie strzelania z broni maszynowej (pistoletu i karabinka automatycznego), co skutkuje koniecznością wynajmowania strzelnic umożliwiających realizację takich strzelań (głównie wojskowych); duże obłożenie tych strzelnic utrudnia dostęp do nich i ogranicza liczbę planowanych strzelań. Problem ten zgłosiło w 2012 r. 5 jednostek (garnizony Policji i CBS), w 2013 r. – 6, a w 2014 r. – 8 jednostek;
- niewystarczająca liczba strzelnic umożliwiających strzelania (rzuty) chemicznymi środkami obezwładniającymi, konieczność wynajmowania strzelnic (głównie wojskowych), przy czym duże obłożenie tych strzelnic utrudnia dostęp do nich, ogranicza liczbę planowanych strzelań. Problem ten zgłosiło w 2012 r. 7 garnizonów Policji i kolejno w 2013 r. – 6, a w 2014 r. – 8 garnizonów;
- niewystarczająca liczba strzelnic umożliwiających prowadzenie strzelania z broni gładkolufowej, konieczność wynajmowania strzelnic, przy czym duże obłożenie tych strzelnic utrudnia dostęp do nich, ogranicza liczbę planowanych strzelań. Problem ten zgłosiły w 2012 r. 3 jednostki (garnizony Policji i CBS) i kolejno w 2013 r. – 3, a w 2014 r. – 5 garnizonów.

Dyrektor BLogP KGP poinformował m.in., że „Zaspokojenie potrzeb w zakresie bazy szkoleniowej jest uzależnione od wielkości nakładów określanych corocznie w budżecie Policji na realizację wydatków majątkowych związanych z budownictwem służbowym formacji”. Z informacji dyrektora BLogP wynikało, że w budowanych obecnie obiektach służbowych Policji znajdzie się 12 strzelnic krytych, a planowana jest budowa kolejnych 10.

Zdjęcie nr 7.

Strzelnica CSP w Legionowie. Szkolenie strzeleckie w ramach kursu doskonalenia zawodowego dla policjantów ruchu drogowego (październik 2014)



Źródło: materiały kontrolne NIK

NIK stwierdziła, że policyjna baza do szkolenia strzeleckiego jest zdecydowanie niewystarczająca. Stan bezpieczeństwa na części obiektów posiadanych bądź wykorzystywanych przez jednostki Policji budził poważne zastrzeżenia z uwagi na ryzyko rażenia policjantów rykoszetującymi pociskami oraz przekroczenie norm emisji metali ciężkich, pomimo zakupu i rozpoczęcia wykorzystywania przez jednostki Policji amunicji nietoksycznej. Nie stworzono przy tym systemu monitorowania procesu eksploatacji strzelnic, co uniemożliwia podejmowanie bieżących działań naprawczych eliminujących powstające zagrożenia.

W opinii NIK, znaczące zwiększenie możliwości szkolenia strzeleckiego policjantów, w tym poprzez rozbudowę i modernizację posiadanej bazy do szkolenia strzeleckiego, stanowi problem przekraczający możliwości Policji. W tej kwestii niezbędne jest wsparcie ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Realizacja doskonalenia strzeleckiego policjantów

Na podstawie rocznych sprawozdań sporządzonych przez komórki organizacyjne KGP, wszystkie garnizony i szkoły Policji, stwierdzono, że w 2014 r. w ramach doskonalenia zawodowego lokalnego we wszystkich jednostkach Policji zrealizowano następującą liczbę strzelań:

- KGP: od 4 strzelań (Biuro Kontroli, Biuro Finansów, BLogP) do 83 strzelań (CBŚ/CBŚP³⁸);
- KWP/KSP: od 10 strzelań (KWP w Bydgoszczy i KSP) do 139 strzelań (KWP w Szczecinie);
- szkoły Policji: od 3 strzelań (SP w Katowicach i WSPoL w Szczytnie) do 22 strzelań (CSP w Legionowie).

Frekwencja w zajęciach ze szkolenia strzeleckiego w 2014 r. w Policji wyniosła 64,3%, w tym:

- KGP: ogółem – 77%, a po wyłączeniu komórek o charakterze wykonawczym (BOA i CBŚ/CBŚP) – tylko 66%³⁹. Najniższą frekwencję wykazały GSzP – 26%, Błil – 31% i CLKP – 38%. Skrajnie niską

³⁸ Centralne Biuro Śledcze Policji (CBŚP) zostało utworzone 9 października 2014 r., po wyłączeniu CBŚ ze struktury KGP, w związku z czym dane dotyczące szkolenia strzeleckiego funkcjonariuszy CBŚ/CBŚP w 2014 r. są uwzględniane w ramach KGP.

³⁹ Centralne Biuro Śledcze i Biuro Operacji Antyterrorystycznych wykonały swoje strzelania przy frekwencji odpowiednio: 81% i 87%, co podniosło średnią ogólną KGP.

frekwencję miało Błil dla strzelań programowych i sprawdzianów z pistoletu maszynowego nr 3, w których na 20 zobowiązanych uczestniczyło tylko 2 funkcjonariuszy (10%);

- KWP/KSP: ogółem 63,8%, przy czym najniższą frekwencję wykazała Komenda Stołeczna Policji – 61,6%, a najwyższą – KWP w Gorzowie Wielkopolskim – 85,1%⁴⁰;
- szkoły Policji: ogółem – 92,7%, przy czym najniższą frekwencję wykazała WSPol w Szczytnie – 88,6%, a najwyższą – CSP w Legionowie – 97,1%.

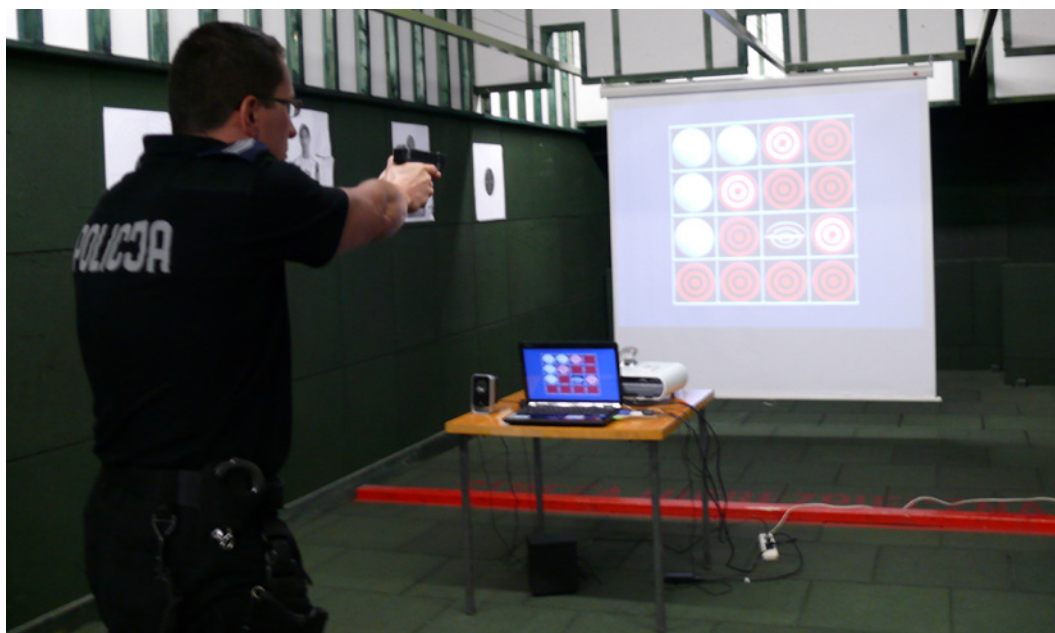
Na podstawie danych zawartych w rocznych sprawozdaniach ze szkolenia strzeleckiego ustalono następujące wskaźniki szkolenia strzeleckiego w KGP i całej Policji w 2014 r:

	K G P	KWP/KSP	szkoły Policji	Policja
- liczba strzelań	172	659	39	870
- liczba policjantów zobowiązanych do strzelania	15.085	521.567	2.215	538.867
- liczba policjantów strzelających	11.617	332.630	2.054	346.301
- frekwencja (%)	77,0	63,8	92,7	64,3
- wskaźnik policjantów, którzy zaliczyli strzelania (%)	100	99,0	100	99,1
- liczba godzin szkolenia strzeleckiego	2.780	29.982	300	33.061
- liczba zużytej amunicji (szt.)	1.009.041 ⁴¹	4.463.278	19.478	5.491.797
- liczba amunicji na 1 strzelanie i 1 strzelającego (szt.)	86,9	13,4	9,5	15,9
- liczba zużytej amunicji na 1 policjanta (szt.)	403,5	75,2	24,8	87,9 ⁴²

[Szczegółowe dane nt. wyników szkolenia strzeleckiego policjantów w latach 2012–2014 przedstawiono w zał. 5.7 na str. 116–118 Informacji]

Zdjęcie nr 8

KPP w Zduńskiej Woli – szkolenie strzeleckie z użyciem trenażera laserowego (październik 2014)



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

⁴⁰ W wykazie tym nie uwzględniono KWP w Szczecinie, która wykazała w swoim sprawozdaniu oczywiście zanizoną frekwencję 19,1%.

⁴¹ Zdecydowaną większość tej amunicji, 953,3 tys. szt., tj. 94,5%, zużyły Biuro Operacji Anterrorystycznych i Centralne Biuro Śledcze.

⁴² Liczba wystrzelonych naboju przypadająca na liczbę policjantów faktycznie uczestniczących w strzelaniach (do wyliczenia wskaźnika dla Policji przyjęto stan zatrudnienia funkcjonariuszy na dzień 1.07.2014 r. – 97.210 funkcjonariuszy, co przy frekwencji 64,3% oznacza, że 62.472 funkcjonariuszy uczestniczących w strzelaniach wystrzelało 5.491.797 szt. naboju, a więc każdy z nich – 87,9 naboju).

Dążąc do wyjaśnienia powodów niskiej frekwencji policjantów na strzelaniach i działań podejmowanych w celu jej poprawienia pozyskano wyjaśnienia z-cy dyrektora GKGP⁴³ i Komendanta Głównego Policji. I tak:

- w kwestii działań podejmowanych przez GKGP w celu zapewnienia pełnej frekwencji na strzelaniach, a w szczególności ewentualnego zidentyfikowania funkcjonariuszy stale uchylających się od strzelania, w przedłożonych wyjaśnieniach z-ca dyrektora GKGP napisał, m.in., że „(...) za organizację służby policjantów w sposób umożliwiający im udział w zajęciach z doskonalenia strzeleckiego odpowiadają ich bezpośredni przełożeni”;
- w kwestii prowadzenia jakichkolwiek analiz, bądź badania ukierunkowanego na wprowadzenie obowiązku zaliczenia przez każdego Policjanta sprawdzianu umiejętności strzeleckich pod rygorem uwzględnienia ewentualnego faktu niezaliczenia sprawdzianu w okresowej opinii służbowej policjanta, z-ca dyrektora GKGP stwierdził m.in., że „Gabinet Komendanta Głównego Policji nie prowadził takich analiz, a problem zaangażowania policjantów w proces doskonalenia zawodowego ujęty został w rozporządzeniu MSWiA z dnia 30 sierpnia 2010 r. w sprawie opiniowania służbowego policjantów⁴⁴ (...)”;
- w kwestii, czy wskazane byłoby podniesienie rangi szkolenia strzeleckiego np. poprzez egzekwowanie od każdego policjanta udziału w sprawdzianach strzeleckich łącznie z uwzględnieniem wyniku tego sprawdzianu w opinii okresowej policjanta, Komendant Główny Policji stwierdził m.in., że „(...) charakter i specyfika pełnionej przez policjantów w ramach realizacji zadań ustawowych koliduje z ich udziałem w zajęciach doskonalenia zawodowego, w tym wyszkolenia strzeleckiego. (...) brak własnych obiektów strzeleckich, oddalenie obiektów strzeleckich od miejsca pełnienia służby przez policjantów, powoduje dość często sytuację, iż policjanci pomimo chęci uczestniczenia w zajęciach nie mogą w nich wziąć udziału. Przykładowo w sytuacji wynajmowania strzelnicy przez jednostkę Policji kilka razy (dni) w roku, łatwo o sytuację, że znajdzie się grupa policjantów będących w danym terminie na planowanych urlopach, w innym zaś mogą być zaangażowani do pilnych zadań służbowych. Wszystko to, tj. dodatkowe zadania i oczekiwania stawiane przed Policją, oddelegowania, pilne i terminowe czynności służbowe, urlopy, absencja chorobowa, itp. nie służą osiągnięciu pełnej 100% frekwencji policjantów w zajęciach strzeleckich”.

NIK nie podzieliła powyższych wyjaśnień. Przepisy regulujące doskonalenie strzeleckie obligują do uczestnictwa w tym szkoleniu wszystkich policjantów, a sprawozdania ze szkolenia strzeleckiego są przedkładane do KGP, z czego wynika obowiązek ich rozpatrzenia przez osoby funkcyjne odpowiedzialne w KGP za szkolenie w Policji, w tym również w zakresie w jakim zostały wykonane Wytyczne do szkolenia strzeleckiego, wydane w imieniu Komendanta Głównego Policji. Udający się codziennie na służbę policjanci pobierają broń palną, którą mają prawo, a w pewnych sytuacjach – również obowiązek, użyć bądź wykorzystać. Jest to ich ustawowe zadanie.

W opinii NIK, Komendant Główny Policji, który jest przełożonym wszystkich policjantów (art. 5 ust. 2 ustawy o Policji), powinien monitorować przygotowanie podległych im funkcjonariuszy do realizacji zadań, również pod względem wyszkolenia strzeleckiego i aktywnie reagować na ewentualne uchybienia w tym zakresie. Powinnością zaś każdego przełożonego, w szczególności Komendanta

⁴³ Prezentowane w niniejszej Informacji wyjaśnienia i informacje dyrektora BLogP, zastępcy dyrektora GKGP i dyrektora BPiRD udzielane były z upoważnienia Komendanta Głównego Policji.

⁴⁴ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 sierpnia 2010 r. w sprawie opiniowania służbowego policjantów (Dz. U. z 2013 r., poz. 883 ze zm.) (przypis NIK).

Głównego Policji, jest zapewnienie warunków do realizacji szkolenia strzeleckiego, tak pod względem organizacji służby, jak i stworzenia odpowiedniej bazy szkoleniowej.

- W opinii dyrektora GSzP KGP „(...) frekwencja (zgodnie z informacjami zawartymi w sprawozdaniu (...)) wynosi 58%, a nie jak błędnie wskazano – 26%. (...) W 2014 r. w »obowiązkowym« strzelaniu programowym (nr 12) wzięło udział 58% policjantów (...) pozostałe strzelania zostały odrębnie (...) wykazane tylko do celów statystycznych, na żądanie Sekcji Wyszkożenia Strzeleckiego i Wychowania Fizycznego Wydziału Rozwoju Zasobów Ludzkich Gabinetu KGP”.

Dyrektor Błil KGP napisał m.in., że „Do obowiązkowego strzelania programowego nr 12 oraz sprawdzianu z tego strzelania przystąpiły 82 osoby, co stanowi 58,99% stanu osobowego policjantów Błil KGP. (...) strzelania nr 26, nr 27 oraz 3/2014 według założeń własnych były prowadzone, jako strzelania dodatkowe, dlatego też udział procentowy jest mniejszy niż w strzelaniu obowiązkowym nr 12. (...) Strzelanie z pistoletu maszynowego w 2014 r. odbyło się tylko raz, co miało wpływ na niski procentowy udział w tych zajęciach funkcjonariuszy Błil KGP”.

Dyrektor CLKP napisał m.in., że „(...) do wybranego strzelania programowego nr 12 przystąpiły 64 osoby, co stanowi 64,6% stanu osobowego policjantów CLKP. Strzelania nr 26, nr 27 oraz nr 34/2014 według założeń własnych były prowadzone jako strzelania dodatkowe w przeciwieństwie do strzelań obowiązkowych prowadzonych w całym 2014 r. (...) Ponieważ nie wszyscy policjanci CLKP mogli uczestniczyć we wszystkich kolejnych szkoleniach, dlatego procentowy udział we wspomnianych strzelaniach dodatkowych był niższy”.

NIK nie podzieliła powyższych wyjaśnień, bowiem polegały one na deprecjonowaniu danych zawartych w oficjalnych sprawozdaniach, różnicowaniu znaczenia poszczególnych strzelań bądź formułowaniu tezy, że inne zadania służbowe uniemożliwiały policjantom udział w szkoleniu strzeleckim.

W opinii NIK, doskonalenie strzeleckie policjantów powinno być traktowane jako szczególne zadanie służbowe.

- W wyniku analizy sprawozdań z przeprowadzonych strzelań w garnizonach Policji w 2014 r. ustalono m.in., że w żadnym z garnizonów Policji nie osiągnięto wymaganej przez Wytyczne GKGP frekwencji policjantów na zajęciach strzeleckich.

W przedłożonych wyjaśnieniach z-ca dyrektora GKGP stwierdził, że „(...) czynności nadzorcze w powyższym zakresie nie leżą w kompetencji Gabinetu Komendanta Głównego Policji”.

NIK nie podzieliła przywołanej argumentacji, zwracając uwagę, że wskazane zadania, polegające na koordynowaniu i monitorowaniu szkolenia oraz doskonalenia strzeleckiego realizowanego w Policji, w tym egzaminów, sprawdzianów wiedzy i umiejętności z zakresu szkolenia strzeleckiego dla policjantów, należały do obowiązków Naczelnika Wydziału Rozwoju Zasobów Ludzkich GKGP, co zostało określone w decyzji nr 6 dyrektora GKGP⁴⁵.

Sprawozdawczość w zakresie szkolenia strzeleckiego

Zgodnie z decyzją nr 713 KGP kierownicy komórek organizacyjnych KGP oraz komendanci jednostek organizacyjnych i szkół Policji przedłożyli, w obowiązujących terminach, do dyrektora GKGP, roczne sprawozdania ze strzelań z broni palnej oraz strzelań i rzutów chemicznymi środkami obezwładniającymi, zawierające szczegółowe dane na temat szkolenia strzeleckiego podległych policjantów w 2014 r.

- Pomimo obowiązku wynikającego z § 4 decyzji nr 713 KGP, sprawozdania za 2014 r. nie złożył Zespół Prasowy KGP.

Z postanowień decyzji nr 713 KGP wynika obowiązek przedstawienia w sprawozdaniu strzelań programowych z broni palnej oraz sprawdzianów. Sprawozdanie nie obejmuje pozostałych elementów szkolenia strzeleckiego, w szczególności treningów strzeleckich, ćwiczeń, konkursów strzeleckich itp. z-ca dyrektora GKGP wyjaśnił, że w sprawozdaniu, oprócz strzelań wymaganych, można przedstawić przedsięwzięcia dodatkowe.

⁴⁵ § 11 pkt 1 lit. d decyzji nr 6 dyrektora Gabinetu Komendanta Głównego Policji z dnia 10 maja 2013 r. w sprawie szczegółowej struktury organizacyjnej i schematu organizacyjnego Gabinetu Komendanta Głównego Policji (niepublikowana).

- Decyzją nr 3 KGP zmieniającą decyzję w sprawie szkolenia strzeleckiego policjantów⁴⁶, z dniem 4 stycznia 2007 r. wprowadzono do stosowania nowy wzór „Sprawozdania z przeprowadzonych strzelań programowych i sprawdzianów z broni palnej oraz strzelań i rzutów chemicznymi środkami obeszczadniającymi w ... roku”. W 2015 r. 7 KWP i KSP oraz 4 biura KGP sporządziły kolejne sprawozdania ze szkolenia strzeleckiego wg nieobowiązującego już od 7 lat wzoru. Pomimo to sprawozdania te były honorowane przez GKGP. W trakcie kontroli z-ca dyrektora GKGP wystosował w dniu 27 sierpnia 2015 r. pismo do komendantów wojewódzkich/ Komendanta Stołecznego Policji, komendantów szkół Policji, rektora WSPol, komendanta CBŚP, dyrektorów biur KGP i dyrektora CLKP, w którym m.in. zobowiązano kierowników jednostek i komórek organizacyjnych Policji do stosowania obowiązującego wzoru sprawozdania. Polecono również, aby sprawozdanie te przed wysłaniem do GKGP były analizowane.

- W § 1 Wytycznych nr 1 dyrektora GKGP z listopada 2013 r. w sprawie szkolenia strzeleckiego w 2014 r. ustalono m.in., że z policjantami przeprowadza się nie rzadziej niż raz w półroczu przynajmniej jedno ze strzelań nr 12, 20 i 31.

W toku kontroli stwierdzono przypadki literalnego interpretowania przepisów ww. wytycznych, które skutkowały powstaniem sprawozdań o treści budzącej uzasadnione wątpliwości:

- ♦ Komendant Stołeczny Policji przedstawił w swoim sprawozdaniu realizację strzelań nr 12, 20, 31, wykazując osobno dla każdego półrocza liczbę policjantów strzelających, procent strzelających, liczbę funkcjonariuszy, którzy zaliczyli strzelanie oraz liczbę amunicji zużytej na te strzelania.

Sprawozdanie to pomimo, że przedstawiało realizację szkolenia strzeleckiego zgodną z Wytycznymi GKGP, zostało zakwestionowane przez dyrektora GKGP, jako niezgodne ze wzorem sprawozdania, który zawiera tylko jedną tabelę dla całego roku.

W wykonaniu polecenia dyrektora GKGP⁴⁷, Komendant Stołeczny Policji przesłał korektę sprawozdania wykazując w jednej tabeli liczbę policjantów zobowiązanych do strzelania (tożsamą z liczbą policjantów zobowiązanych do strzelania wykazaną uprzednio dla I półrocza 2014 r.) i liczbę policjantów strzelających (tożsamą z liczbą policjantów strzelających wykazaną uprzednio dla II półrocza 2014 r.) i na podstawie tych danych ustalono procent strzelających w 2014 r. Wykazana w sprawozdaniu liczba zużytej amunicji obejmowała dwukrotną realizację strzelań nr 12, 20, 31. Sprawozdanie to zostało przyjęte przez GKGP.

- ♦ W sprawozdaniu Biura Finansów KGP wykazano, że w I półroczu 2014 r. w strzelaniu nr 12 brało udział 2 funkcjonariuszy (na 3 zobowiązanych), a w II półroczu 2014 r. w strzelaniu nr 12 uczestniczyło 3 funkcjonariuszy (na 3 zobowiązanych). Po dokonaniu, na polecenie GKGP, korekty sprawozdania wykazano, że w 2014 r. w strzelaniu brało udział 100 % policjantów zobowiązanych do strzelania, co nie było zgodne z pierwszym sprawozdaniem. Wykazana liczba amunicji obejmowała dwukrotną realizację strzelania nr 12.

W przedłożonych wyjaśnieniach z-ca dyrektora GKGP napisał, że „Sporządzenie korekty sprawozdań w wymienionych jednostkach/komórce organizacyjnej KGP podyktowane było koniecznością dostosowania tych dokumentów do przyjętej zasady sporządzania”.

W kwestii, czy obowiązujący wzór tabeli stanowiący załącznik do decyzji nr 713 umożliwia przedstawienie wielokrotnego odbycia tych samych strzelań przez policjantów, odbycia nakazanych strzelań w pierwszym i niezależnie od tego w drugim półroczu, w przedłożonych wyjaśnieniach dyrektor GKGP napisał m.in., że „Obowiązujący wzór tabeli w sprawozdaniu z odbytych strzelań w opinii Gabinetu Komendanta Głównego Policji nie umożliwia przedstawiania wielokrotnego odbycia tych samych strzelań przez policjantów”.

W kwestii obowiązku podawania w sprawozdaniu liczby amunicji w przedłożonych wyjaśnieniach z-ca dyrektora GKGP napisał m.in., że „Podane ilości zużytej na cele związane z realizacją doskonalenia strzeleckiego amunicji są wykorzystywane, jako dane orientacyjne (porównawcze) w doborze strzelań do planowanych Wytycznych strzeleckich i są jednym z wielu czynników branych pod uwagę przy opracowaniu wytycznych”. W dniu 9 stycznia 2015 r. GKGP wystosował do KWP/KSP pismo z zaleceniem wzajemnego kontaktowania się i uzgadniania kwestii zużycia amunicji pomiędzy służbami realizującymi zadania szkolenia strzeleckiego, a służbami zaopatrzenia.

W opinii NIK, wyżej wymienione wytyczne na 2014 r. (ale również wcześniejsze i późniejsze) nakazują przeprowadzenie określonych strzelań, a także wszystkich innych wynikających z potrzeb w zakresie szkolenia strzeleckiego, zdiagnozowanych przez kierowników jednostek Policji. Rzetelna ocena stopnia realizacji

⁴⁶ Decyzja nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 4 stycznia 2007 r. zmieniająca decyzję w sprawie szkolenia strzeleckiego policjantów (Dz. Urz. KGP Nr 2, poz. 5).

⁴⁷ Pismo Grz-1858/15 z dnia 12 lutego 2015 r.

wytycznych będzie możliwa wyłącznie wtedy, gdy w sprawozdaniach zostanie rzetelnie przedstawiona rzeczywista realizacja szkolenia strzeleckiego.

- W Wytycznych nr 1 dyrektora GKGP z listopada 2013 r. w sprawie szkolenia strzeleckiego w 2014 r. ustalono, że z policjantami biorącymi udział w strzelaniach programowych z pistoletu maszynowego przeprowadza się sprawdzian z jednego ze strzelań.

W sprawozdaniu Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie nie wykazano przeprowadzenia sprawdzianu z PM-98 (strzelanie nr 6).

W Wytycznych ustalono, że z policjantami oddziałów prewencji Policji, samodzielnych pododdziałów prewencji Policji oraz nieetatowych pododdziałów i oddziałów prewencji Policji prowadzi się strzelania (rzuty) chemicznymi środkami obездwładniającymi.

W sprawozdaniu z przeprowadzonych strzelań w 2014 r. 5 KWP i KSP nie wykazały strzelań (rzutów) chemicznymi środkami obездwładniającymi, a 3 KWP wykazały, że strzelania (rzuty) chemicznymi środkami obездwładniającymi nie zostały przeprowadzone.

Powyższe sprawozdania zostały przyjęte przez GKGP.

W przedłożonych wyjaśnieniach dyrektor GKGP napisał m.in., że „*Gabinet Komendanta Głównego Policji nie podejmował działań wyjaśniających (...) ponieważ o zakresie doskonalenia zawodowego, w tym również strzelań policyjnych podległych sobie policjantów, decydują kierownicy jednostek organizacyjnych Policji. Nadzór nad realizacją doskonalenia zawodowego lokalnego leży poza zakresem kompetencyjnym Gabinetu Komendanta Głównego Policji*”.

NIK nie podzieliła przywołanej argumentacji, bowiem należy zauważyć, że dane wykazane z tych sprawozdaniach świadczą o braku realizacji Wytycznych nr 1 dyrektora GKGP na rok 2014, które, zgodnie ze stanowiskiem GKGP, nakładają na jednostki Policji obowiązek ich realizacji.

Zdaniem NIK, przyczyny braku informacji o sprawdzianach strzeleckich lub rzutach środkami obездwładniającymi w sprawozdaniach, powinny być wyjaśniane przez GKGP z racji powierzonego mu zadania koordynowania i monitorowania szkolenia oraz doskonalenia strzeleckiego realizowanego w Policji.

- W sprawozdaniach z przeprowadzonych strzelań za lata 2012–2014 jednostki organizacyjne Policji przedstawiały szereg okoliczności utrudniających właściwe prowadzenie szkolenia strzeleckiego funkcjonariuszy. Wiele z tych utrudnień powtarzało się w kolejnych latach. Np. 19 komórek organizacyjnych KGP, komend wojewódzkich i szkół Policji przedstawiało te same utrudnienia przez kolejne 3 lata.

W przedłożonych wyjaśnieniach z-ca dyrektora GKGP napisał, że „*informacje o utrudnieniach (...) są monitorowane pod kątem osiągniętego efektu dydaktycznego podczas prowadzonych zajęć strzeleckich w garnizonach. Nie prowadzi się »analizy« utrudnień przedstawionych w sprawozdaniach, ponieważ pozycja 10 we wzorze sprawozdania, ma na celu zawarcie uwag spostrzeżeń realizatorów doskonalenia zawodowego strzeleckiego dotyczących okoliczności wpływających na proces dydaktyczny i osiągnięcie efektu dydaktycznego, którym jest wykonanie zadań wynikających z opracowanych na dany rok Wytycznych strzeleckich*”.

W opinii NIK, kompleksowa analiza problemów wykazywanych przez jednostki Policji w rocznych sprawozdaniach ze szkolenia strzeleckiego umożliwiłaby ustalenie skali występujących problemów i podjęcie działań w celu ich usunięcia.

Stan wyszkolenia strzeleckiego policjantów.

Podstawowym dokumentem obowiązującym w Policji, w którym powinno być rejestrowane szkolenie strzeleckie każdego funkcjonariusza Policji oraz osiągnięte przez niego wyniki i uzyskiwane uprawnienia do kolejnych rodzajów broni bądź uprawnienia instruktorskie, jest „Arkusze szkolenia strzeleckiego policjanta”. Obowiązek założenia takiego dokumentu i jego prowadzenia dla każdego policjanta od początku jego służby, wynika z decyzji nr 713 KGP⁴⁸.

Pierwsze merytoryczne wpisy do „Arkusza” powinny być dokonane po zaliczeniu sprawdzianów wiedzy i umiejętności objętych programem szkolenia zawodowego podstawowego, a kolejne – po strzelaniach zrealizowanych w ramach doskonalenia strzeleckiego w jednostkach Policji bądź szkołach Policji – w ramach kursów doskonalenia zawodowego. Arkusze szkolenia strzeleckiego

⁴⁸ § 17 ust. 1 „Instrukcji w sprawie organizacji i zasad policyjnych strzelań z broni palnej oraz strzelań (rzutów) chemicznymi środkami obездwładniającymi” stanowiącej załącznik do decyzji nr 713 KGP.

policjanta powinien być przechowywany przez jednostkę organizacyjną Policji, w której policjant pełni służbę.

W wyniku kontroli stwierdzono, że „Arkusze” są ciągle prowadzone w formie zestandaryzowanych papierowych formularzy. Policja jest w trakcie wprowadzania danych z „Arkuszy” do Systemu Wspomagania Obsługi Policji, w ramach funkcjonalności „Obsługa wyszkolenia strzeleckiego”.

- W trakcie kontroli w KGP stwierdzono niekompletność arkuszy szkolenia strzeleckiego 11 funkcjonariuszy na 21 objętych kontrolą⁴⁹, tj. w 52% przypadków, która uniemożliwiała długookresową ocenę poziomu wyszkolenia strzeleckiego policjantów. W arkuszach odnotowywano strzelania aktualne, tj. realizowane w okresie objętym kontrolą. Jednak w części arkuszy nie były wypełnione dane dotyczące szkolenia strzeleckiego zrealizowanego w ramach szkolenia zawodowego podstawowego, a ponadto w wielu przypadkach stwierdzono brak danych na temat szkolenia i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy zrealizowanego w pierwszych latach służby. Z w przedłożonych wyjaśnień dyrektorów kontrolowanych biur KGP wynika, że główną przyczyną niekompletności arkuszy było nieprzekazanie ich przez jednostki Policji, w których funkcjonariusze poprzednio pełnili służbę.
- W trakcie kontroli stwierdzono, że obowiązujący w Policji system szkolenia strzeleckiego, nie umożliwia dokonanie oceny poziomu wyszkolenia funkcjonariuszy i jego zmian w dłuższym okresie, ponieważ większość realizowanych strzelań to strzelania, które – zgodnie z decyzją nr 713 KGP – są realizowane „na zaliczenie”.

W katalogu 74 strzelań zdefiniowanych w decyzji nr 713 KGP⁵⁰, 5 pierwszych strzelań (nr 1 ÷ 5) to strzelania statyczne z broni palnej krótkiej, których wynik (liczba punktów, czyli sumaryczna wartość uzyskanych trafień do tarczy) podlega ocenie w 6 stopniowej skali: od 1 – ocena niedostateczna do 6 – ocena wyróżniająca. Zaliczenie tych strzelań wymaga uzyskania wartości trafień odpowiadających ocenie 2 – dopuszczająca lub większej. Zaliczenie pozostałych strzelań wymaga uzyskania określonej, minimalnej wartości trafień lub liczby trafień w pola punktowe tarcz, ale jest to rejestrowane wyłącznie jako „zaliczenie”, bez względu na liczbę uzyskanych trafień bądź ich wartość.

W wytycznych dyrektora byłego BKiSzk KGP i dyrektora GKGP na lata 2012–2015 wskazano konieczność realizacji strzelań szybkich, sytuacyjnych oraz dynamicznych, i strzelania te w mniejszym lub większym zakresie były realizowane. Wszystkie one były realizowane na „zaliczenie” i w prawie 100% policjanci je zaliczyli, ale został zarejestrowany tylko fakt zaliczenia, bez wskazania uzyskanej liczby punktów.

Na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach ze szkolenia strzeleckiego, w zakresie strzelań na ocenę w latach 2012–2014, NIK opracowała i przedstawiła Komendantowi Głównemu Policji cząstkową ocenę poziomu wyszkolenia strzeleckiego policjantów, którzy wykonywali strzelania na ocenę.

I tak, w przypadku KGP, w 2012 r.⁵¹ strzelania i sprawdziany, których wynikiem była ocena strzelania dokonywana w skali od 1 do 6 wykonywało 15 z 18 biur KGP. Najniższy poziom wyszkolenia strzeleckiego reprezentowali wówczas funkcjonariusze BOiN (ocena 2,63) i Błil (ocena 2,85), a najlepsze CBS (4,68).

W latach 2013 i 2014 strzelania „na ocenę” wykonywali wyłącznie funkcjonariusze CBS/CBSŁ, którzy uzyskali następujące oceny: w 2013 r. – 4,52, w 2014 r. – 4,18, co może sygnalizować tendencję obniżania się poziomu ich wyszkolenia.

W skali całej Policji, w latach 2012–2014 w strzelaniach „na ocenę” uzyskano następujące wyniki:

- 2012 r. – w strzelaniach uczestniczyło 3.583 funkcjonariuszy, zaliczyło je 3.393 z nich (94,7%) uzyskując średnią ocenę 3,31 (ocena poprawna);
- 2013 r. – w strzelaniach uczestniczyło 2.159 funkcjonariuszy, zaliczyło je 1.937 z nich (89,7%), uzyskując średnią ocenę 3,12 (ocena poprawna);
- 2014 r. – w strzelaniach uczestniczyło 3.510 funkcjonariuszy, zaliczyło je 3.375 z nich (96,2%) uzyskując średnią ocenę 3,29 (ocena poprawna).

W przedłożonych wyjaśnieniach z-ca dyrektora GKGP napisał, m.in., że „(...) następuje zmiana filozofii w szkoleniu i doskonaleniu strzeleckim policjantów, wyrażająca się większym wykorzystaniem strzelań szybkich, dynamicznych i sytuacyjnych, co przybliży umiejętności strzeleckie policjantów do warunków użycia broni

⁴⁹ Byli to policjanci z GKGP – 1 na 5 objętych kontrolą, BSK – 3 na 5 objętych kontrolą i BPiRD – 7 na 11 objętych kontrolą.

⁵⁰ „Instrukcja w sprawie warunków policyjnych strzelań z broni palnej oraz strzelań (rzutów) chemicznymi środkami obездwładniającymi” stanowiąca załącznik nr 2 do ww. decyzji nr 713 KGP.

⁵¹ Ustalenia wynikające z kontroli rozpoznawczej nr R/14/003 przeprowadzonej w KGP w 2014 r.

w warunkach rzeczywistych. (...) Filozofia szkolenia i doskonalenia strzeleckiego wyraża się również odejściem od powszechnie wszystkim znanych strzelań czysto sportowych, gdzie sukces zawodnika wyraża się sumą osiągniętych punktów na tarczy strzeleckiej. (...) Przyjęty system oceny umiejętności posługiwania się bronią palną przez policjantów (nie tylko samego oddawania strzałów), w opinii Gabinetu Komendanta Głównego jest właściwy i spełnia swoje zadania”.

W kwestii wiedzy na temat realizacji procesu szkolenia strzeleckiego w Policji i stopniu wyszkolenia strzeleckiego policjantów, Komendant Główny Policji stwierdził m.in.: „Sprawozdanie z przeprowadzonych zajęć z wyszkolenia strzeleckiego stanowi źródło informacji przede wszystkim dla kierowników poszczególnych komórek organizacyjnych Policji. Mają oni możliwość weryfikacji realizacji ich poleceń (dotyczących doskonalenia strzeleckiego) przez podwładnych oraz bieżącego monitorowania realizacji zadań przez podległych mu policjantów, w tym również doskonalenia strzeleckiego. Fakt ten ma znaczenie choćby dlatego, że to właśnie kierownicy poszczególnych jednostek organizacyjnych Policji odpowiadają na stan bezpieczeństwa w terenie, w którym działa kierowana przez nich jednostka Policji”.

NIK nie podzieliła przedstawionego stanowiska w kwestii oceny poziomu wyszkolenia strzeleckiego policjantów. To jaką rangę nadają szkoleniu strzeleckiemu przełożeni w istotnym stopniu rzutuje na realizację zadań. Obecnie stosowany sposób oceniania strzelań nie pozwala na monitorowanie postępów w zakresie szkolenia policjantów.

W opinii NIK, niezależnie od rodzaju strzelania i wykorzystywanej broni, wskazane jest rejestrowanie liczby lub wartości trafień uzyskanych przez policjanta podczas każdego strzelania (sprawdzianu) oraz oceny przypisanej wynikowi punktowemu strzelania. Umożliwi to ustalenie poziomu wyszkolenia strzeleckiego każdego z funkcjonariuszy oraz zmian tego poziomu w dłuższym okresie. Przykładem tego może być, zaprezentowana wyżej, fragmentaryczna analiza wyników szkolenia strzeleckiego, oparta na wynikach strzelań na ocenę.

- W badanym okresie w GKGP opracowano 2 informacje dotyczące lokalnego doskonalenia zawodowego w Policji w latach 2013–2014, obejmujące strzelania policyjnych.

W informacjach tych przedstawiono statystykę poszczególnych strzelań programowych z broni palnej i sprawdzianów w układzie rodzajów strzelań, liczbę godzin strzelań i liczbę zużytej amunicji w układzie biur KGP, garnizonów Policji i szkół Policji, natomiast nie przedstawiono frekwencji policjantów w strzelaniach w układzie komórek i jednostek organizacyjnych Policji. W informacjach tych przedstawiono również czynniki mające ujemny wpływ na przebieg doskonalenia strzeleckiego. Informacje nie zawierają wniosków związanych z organizacją i realizacją szkolenia strzeleckiego w Policji. Stwierdzono w nich jedynie, że „Poziom umiejętności strzeleckich policjantów w kraju jest zróżnicowany i wymaga systematycznego doskonalenia, jednak pozwala na bezpieczną i sprawną realizację zadań również w przypadku użycia broni palnej”.

W opinii NIK zasadnym jest, aby w takich Informacjach prezentowana była frekwencja policjantów w strzelaniach w układzie komórek i jednostek organizacyjnych Policji oraz wnioski związane z doskonaleniem procesu szkolenia strzeleckiego.

Tezy zawarte w Informacjach, w odniesieniu do poziomu umiejętności strzeleckich policjantów, bazują na fakcie zaliczenia przez policjantów kolejnych strzelań, bez jakichkolwiek danych na temat poziomu tego zaliczenia, a więc poziomu umiejętności strzeleckich. Potwierdza to ww. opinię NIK dotyczącą sposobu dokumentowania wyników (ocen) realizowanych strzelań, a więc poziomu opanowania przez policjanta umiejętności skutecznego posługiwania się bronią, co w żaden sposób nie koliduje z rodzajem strzelań (szybkie, dynamiczne czy sytuacyjne).

Użytkowanie broni służbowej przez policjantów

Wszystkie, przedstawione poniżej, przypadki użycia broni, tj. oddania strzału w kierunku człowieka, w szczególności te, których skutkiem było zranienie bądź śmierć człowieka, oraz przypadki wykorzystania broni, były przedmiotem postępowań wyjaśniających prowadzonych przez służby wewnętrzne Policji i organy wymiaru sprawiedliwości, wobec czego NIK nie objęła tych zagadnień kontrolą, poprzestając na pozyskaniu stosownych informacji.

W 2014 r., w poszczególnych garnizonach Policji miały miejsce 143 tzw. wydarzenia z bronią służbową, w tym 28 przypadków zasadnego użycia broni służbowej oraz 115 przypadków wykorzystania broni służbowej, w tym 2 niezasadne. W I połowie 2015 r. miało miejsce 66 wydarzeń

z bronią służbową, w tym 5 przypadków zasadnego użycia broni służbowej i 61 przypadków zasadnego wykorzystania broni służbowej.

W 2014 r. najwięcej wydarzeń z bronią służbową miało miejsce w garnizonie śląskim – 18 i garnizonie małopolskim – 16. Najmniej zdarzeń było w garnizonach świętokrzyskim, podlaskim i opolskim – po 2. W I połowie 2015 r. najwięcej – w garnizonie stołecznym – 10, garnizonie śląskim i łódzkim – 7. Najmniej zdarzeń było w garnizonach: lubuskim, małopolskim, świętokrzyskim oraz zachodniopomorskim – po 2 oraz w garnizonie podlaskim – 1.

Broń była użyta m.in. do niżej wymienionych działań:

- zatrzymanie pojazdu, jeżeli jego działanie zagraża życiu lub zdrowiu uprawnionego lub innej osoby lub stwarza zagrożenie dla ważnych obiektów, urzędzeń lub obszarów – 34 przypadki w 2014 r. i 18 przypadków w I połowie 2015 r.;
- pokonanie przeszkody, uniemożliwiającej lub utrudniającej ujęcie osoby albo ratowanie życia lub zdrowia uprawnionego, innej osoby lub ratowanie mienia lub w przypadku naruszenia porządku lub bezpieczeństwa publicznego przez osobę pozbawioną wolności, zatrzymaną lub umieszczoną w strzeżonym ośrodku albo areszcie w celu wydalenia – 2 przypadki w 2014 r.;
- zaalarmowanie lub wezwanie pomocy – 8 przypadków w 2014 r. i 7 przypadków w I połowie 2015 r.;
- unieszkodliwienie zwierzęcia, którego zachowanie zagraża bezpośrednio życiu lub zdrowiu uprawnionego lub innej osoby – po 9 przypadków w 2014 r. i I połowie 2015 r.;
- oddanie strzału ostrzegawczego – 65 przypadków w 2014 r. i 27 przypadków w I połowie 2015 r.

W okresie objętym kontrolą w 185 przypadkach użycie bądź wykorzystanie broni przez policjantów nie miało skutków, w 19 przypadkach broni doszło do zranienia osoby. W 2 przypadkach użycie broni miało skutek śmiertelny i w obu przypadkach było zasadne.

Doszło ponadto do 37 przypadków nieostrożnego obchodzenia się z bronią, w tym skutkujących oddaniem niekontrolowanego strzału z broni służbowej (27 przypadków w 2014 r. i 10 przypadków w I półroczu 2015 r.). W 2014 r. w wyniku oddania niekontrolowanego strzału 5 funkcjonariuszy odniosło obrażenia ciała, odnotowano też wypadek podczas czyszczenia broni skutkujący śmiercią osoby trzeciej. Natomiast w I połowie 2015 r. obrażeń ciała odniosły 3 osoby. W 2014 r. stwierdzono również 1 przypadek nieprawidłowego przechowywania broni.

Przechowywanie i zabezpieczenie przed utratą broni służbowej policjantów

Zasady przechowywania broni służbowej przez funkcjonariuszy Policji uregulował Komendant Główny Policji zarządzeniem nr 852 KGP⁵². Co do zasady broń palną krótką przechowuje się w miejscu zamieszkania policjanta (§ 11 ust. 1 zarządzenia). Jeżeli jednak funkcjonariusz stwierdzi i powiadomi przełożonego, że nie ma możliwości przechowywania broni służbowej w miejscu zamieszkania lub nie może jej tam przechowywać z innych względów, jest zobowiązany do przechowywania tej broni w jednostce Policji.

⁵² Zarządzenie nr 852 Komendanta Głównego Policji z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie zasad przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów (Dz. Urz. KGP Nr 6, poz. 38 ze zm.), zwane tutaj „zarządzeniem nr 852 KGP”. Z dniem 23 sierpnia 2015 r. zostało ono zastąpione przez zarządzenie nr 24 Komendanta Głównego Policji z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów (Dz. Urz. KGP poz. 57), zwane tutaj „zarządzeniem nr 24 KGP”. Oba zarządzenia jednakowo uregulowały zasady przechowywania broni służbowej przez policjantów.

W wyniku kontroli rozpoznawczej i kontroli planowej, NIK stwierdziła, że większość policjantów (rzędu 80%) przechowuje broń w macierzystej jednostce Policji, a w miejscu zamieszkania – głównie policjanci służby kryminalnej bądź wywiadowcy.

Sposób przechowywania broni służbowej w miejscu zamieszkania policjanta nie został uregulowany.

- W wyniku kontroli sposobu przechowywania broni w BPiRD, BSK i GKGP (w 6 lokalizacjach) stwierdzono, że objęta kontrolą broń służbowa była przechowywana zgodnie z postanowieniami ww. decyzji. W miejscach przechowywania broni znajdowały się również Książki nadzoru nad bronią palną i Książki wydania broni z pododdziału, raporty funkcjonariuszy zawierające prośby o zgodę na przechowywanie broni w jednostce Policji, wykazy funkcjonariuszy przechowujących broń zbiorowo. W biurach byli wyznaczeni funkcjonariusze odpowiedzialni za zbiorowe przechowywanie broni palnej krótkiej.
- Osoby fizyczne przechowujące broń prywatną w miejscu zamieszkania mają obowiązek robić to w sposób uniemożliwiający dostęp do niej osobom niepowołanych. Szczegółowy sposób przechowywania broni uregulowany została w rozporządzeniu w sprawie przechowywania broni prywatnej⁵³. Nie dotyczy ono policjantów, choć, zgodnie z postanowieniami zarządzenia nr 852 KGP, policjanci mogli przechowywać służbową broń palną w miejscu swojego zamieszkania.

W kwestii uregulowania sposobu przechowywania, w tym zabezpieczenia, broni służbowej w miejscu zamieszkania policjanta, w przedłożonych wyjaśnieniach Komendant Główny Policji napisał m.in., że „(...) nie są sprecyzowane warunki, w jakich policjant ma przechowywać broń palną w miejscu zamieszkania i to policjant ocenia, czy jego broń palna będzie mogła być bezpiecznie przechowywana w jego miejscu zamieszkania, czy też w jednostce Policji. Określenie szczegółowych warunków przechowywania broni przez policjantów w miejscu zamieszkania (w tym urządzeń technicznych) wiązałoby się z potrzebą wyposażenia i instalacją takich urządzeń w miejscu zamieszkania policjanta na koszt Policji. Zaznaczyć należy, że w jednostkach Policji są pomieszczenia przystosowane i wyposażane w niezbędne urządzenia służące do bezpiecznego przechowywania broni palnej krótkiej. Uznano, że to policjant, któremu przydzielono broń palną krótką odpowiada za właściwe jej zabezpieczenie i sposób przechowywania”.

NIK nie podzieliła przedstawionych wyjaśnień. Przechowywanie broni w miejscu zamieszkania policjanta, wynika – co do zasady – z zarządzenia Komendanta Głównego Policji i zostało podyktowane interesem służby. Koszty wynikające z tego faktu nie mogą więc być przerzucane na funkcjonariusza. Problem zabezpieczenia broni służbowej w miejscu zamieszkania policjanta wymaga, w opinii NIK, właściwego uregulowania, np. analogicznego do ww. rozporządzenia w sprawie przechowywania broni prywatnej.

W okresie objętym kontrolą w Policji miało miejsce 10 przypadków utraty broni służbowej przez funkcjonariuszy, w tym 7 – w 2014 r. oraz 3 – w I półroczu 2015 r. W 9 przypadkach utrata broni była chwilowa: w 4 przypadkach wynikało to z nieuwagi policjantów, a w 5 przypadkach chwilowa utrata broni miała miejsce w czasie podejmowanych interwencji. Ponadto miał miejsce 1 przypadek trwałej utraty broni w wyniku włamania do mieszkania funkcjonariusza i zaboru przymocowanej do ściany kasetki z bronią. W odniesieniu do przypadków zawinionej utraty broni, wobec 3 funkcjonariuszy wyciągnięto wnioski dyscyplinarne, a w 1 przypadku – postępowanie dyscyplinarne – do czasu zakończenia kontroli – nie zostało zakończone.

Kontrola broni służbowej policjantów

Przepis § 20 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 zarządzenia nr 852 KGP stanowił, że co najmniej raz na kwartał bezpośredni przełożony policjanta zobowiązany był do sprawdzenia stanu ilościowego broni palnej i amunicji oraz przestrzegania przepisów związanych z posiadaniem, przechowywaniem, obsługą i zabezpieczeniem przed utraceniem osobistej broni palnej krótkiej policjantów, przechowywanej w jednostce oraz do odnotowania tego faktu w książce nadzoru nad bronią palną, znajdującej się w miejscu przechowywania broni palnej. Służbową broń palną, przechowywaną w miejscu

⁵³ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 sierpnia 2014 r. w sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji (Dz. U z 2014 r., poz. 1224), zwane tutaj „rozporządzeniem w sprawie przechowywania broni prywatnej”.

zamieszkania policjanta, sprawdzano tak samo często, z tym, że w jednostce Policji. Zakres sprawdzenia obejmował fakt jej posiadania, stan utrzymania oraz ilość amunicji.

- W trakcie kontroli KGP stwierdzono przypadki dokonywania kontroli broni służbowej przez policjantów, niebędących bezpośrednimi przełożonymi. Dotyczyło to broni policjantów Biura Prewencji i Ruchu Drogowego (broń dyrektora, z-cy dyrektora, 4 naczelników wydziałów), Biura Służby Kryminalnej (broń dyrektora, z-cy dyrektora, 2 naczelników wydziałów, samodzielne stanowisko) i Gabinetu Komendanta Głównego Policji (broń z-cy dyrektora i 6 naczelników wydziałów).

W trakcie trwania kontroli weszło w życie zarządzenie nr 24 KGP, w którym ustalono, że kierownik jednostki Policji i dyrektor biura KGP może wyznaczyć policjanta do przeprowadzenia sprawdzenia broni palnej, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 i ust. 2, policjantów bezpośrednio mu podległych (§ 21 ust. 3).

- W kwestii nieprzeprowadzania kontroli służbowej broni palnej, w miejscu zamieszkania policjanta, tam gdzie jest ona przechowywana, w przedłożonych wyjaśnieniach Komendant Główny Policji napisał m.in., że *„W przypadku indywidualnego przechowywania broni palnej przez policjantów w miejscu zamieszkania w ww. zarządzeniach nie są uregulowane i sprecyzowane szczegółowe wymagania dotyczące sposobu przechowywania tej broni, wobec czego podczas prowadzenia sprawdzenia broni indywidualnej policjanta przechowywanej w miejscu zamieszkania niemożliwa byłaby obiektywna ocena sposobu i warunków przechowywania broni palnej. Należy nadmienić, że kontrola broni w miejscu zamieszkania policjantów przez właściwych przełożonych, z uwagi na fakt, iż niejednokrotnie funkcjonariusze zamieszkują poza terenem obsługiwanym przez jednostkę Policji, może mieć negatywny wpływ na realizację zleconych zadań przez przełożonego”*.

NIK nie podzieliła przedstawionego wyżej stanowiska Komendanta Głównego Policji. W opinii NIK, kwestia kontroli sposobu przechowywania broni służbowej w miejscu zamieszkania policjanta, jest tak samo ważna jak problem warunków jej przechowywania. Wymaga właściwego uregulowania, np. tak jak w ww. rozporządzeniu w sprawie przechowywania broni prywatnej.

Sprawdzanie i kontrola techniczna broni

Z postanowień pkt. 124 ust. 5 Instrukcji w sprawie gospodarowania uzbrojeniem⁵⁴, wynika, że broń palną, która była użytkowana przez pełny okres międzyremontowy i posiada parametry techniczne zgodnie z normami, dopuszcza się do dalszej eksploatacji, na okres do 2 lat lub 2.000 godzin eksploatacji. Podstawę do przedłużenia okresu użytkowania sprzętu stanowi wniosek komisji kwalifikacyjnej zatwierdzony przez kierownika jednostki Policji. Zgodnie z decyzją nr 360 KGP, sprawność techniczną i zdolność do użytkowania sprzętu zapewnia się przez realizację zadań obsługowo-naprawczych na wydzielonych stanowiskach w warsztatach uzbrojenia jednostek Policji.

Zaplecze obsługowo-naprawcze dla uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego powinny stanowić:

- 1) w jednostkach organizacyjnych komend wojewódzkich (Stołecznej) Policji oraz oddziałach prewencji Policji – wydzielone stanowiska obsługowo-konserwacyjne przeznaczone do przeprowadzania obsługi technicznej,
- 2) w KWP/KSP, WSPol. oraz szkołach policyjnych – warsztaty uzbrojenia,
- 3) w Centralnej Składnicy Uzbrojenia(CSU) KSP – warsztat uzbrojenia.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w wielu jednostkach, zwłaszcza w szkołach Policji, nie było warsztatów uzbrojenia, a warsztat CSU – w okresie jego remontu – nie realizował napraw broni, powodując np., że łączny okres remontu kilkudziesięciu jednostek broni ze Szkoły Policji w Pile wyniósł od roku do półtora roku. Ponadto Policja jest w trakcie przejmowania znacznej liczby jednostek broni palnej z zasobów Sił Zbrojnych, która będzie wymagała znacznej liczby przeglądów i konserwacji.

⁵⁴ „Instrukcja w sprawie gospodarowania uzbrojeniem i sprzętem techniczno-bojowym w Policji” stanowiąca załącznik do decyzji nr 360 Komendanta Głównego Policji z dnia 6 lipca 2005 r. w sprawie gospodarowania uzbrojeniem i sprzętem techniczno-bojowym w Policji (Dz. Urz. KGP Nr 13, poz. 85 ze zm.), zwana tutaj „decyzją nr 360 KGP”.

Z przedłożonych wyjaśnień dyrektora BLogP KGP wynikało, że w 2014 r. realizowane były długotrwałe inwestycje remontowe w CSU, które objęły obiekt Warsztatu Napraw Sprzętu Uzbrojenia. Przeprowadzona została kompleksowa termomodernizacja budynku warsztatu, remont pomieszczeń warsztatowych i modernizacja systemu wentylacji. W tym czasie okresowo wstrzymane były prace przy naprawie broni.

NIK pozytywnie oceniła działania Policji ukierunkowane na zwiększenia potencjału warsztatów rusznikarskich w komendach wojewódzkich Policji. Skorzystano w tym zakresie z pomocy Sił Zbrojnych RP, w szczególności Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych, które zapewniło przeszkolenie rusznikarskie 15 osób. Planowane jest ponadto przeszkolenie 200 osób z zakresu napraw pistoletów P-99 Walther przez personel Fabryki Broni „Łucznik” – Radom.

- W toku kontroli stwierdzono, że nie we wszystkich jednostkach Policji dokonywano wymaganych przeglądów broni, o których stanowi punkt 124 ust. 5 Instrukcji, choć nie miało to wpływu na ich sprawność i eksploatację. W opinii użytkowników broni palnej, nowoczesna broń palna nie wymaga przeglądów tak częstych, jak to zostało uregulowane w pkt. 124 ust. 5 ww. Instrukcji.

W przedłożonych wyjaśnieniach dyrektor BLogP KGP napisał m.in., że „... Komendant Główny Policji powołał zespół do opracowania i uzgodnienia projektu nowego zarządzenia Komendanta Głównego Policji w sprawie gospodarowania uzbrojeniem i sprzętem techniczno-bojowym w Policji, które będzie uwzględniało m.in. przeprowadzenie czynności związanych z obsługą również nowoczesnego sprzętu i uzbrojenia”.

NIK podzieliła opinię, że kwestię okresowych przeglądów nowoczesnej broni należy przeanalizować z jej producentami i ewentualnie zmodyfikować wymagania w tym zakresie. Ich wykonywanie w sposób wymagany obecnymi przepisami może nie być w pełni racjonalne z technicznego punktu widzenia a jednocześnie zablokować funkcjonowanie policyjnych warsztatów rusznikarskich.

Reglamentacja dostępu do broni podmiotów i osób fizycznych

Stosownie do postanowień art. 27 ust. 2 ustawy o broni i amunicji, Komendant Główny Policji, ma obowiązek prowadzić rejestr zawierający dane osób: posiadających pozwolenie na broń, dopuszczonych do posiadania broni, posiadających legitymację osoby dopuszczonej do posiadania broni, ubiegających się o pozwolenie na broń lub dopuszczenie do posiadania broni, posiadających kartę rejestracyjną broni oraz dane podmiotów, o których mowa w art. 29 ust. 1 ustawy⁵⁵. Rejestr powinien ponadto zawierać urzędowe informacje i opinie o osobach i podmiotach sporządzone w związku ze sprawami pozwoleń na broń; określenie liczby posiadanych przez te osoby lub podmioty egzemplarzy broni oraz jej rodzaju i cech identyfikacyjnych.

Zasady prowadzenia w Policji ww. rejestru oraz wprowadzania, aktualizacji, wyszukiwania i usuwania z niego informacji, o których wyżej mowa, uregulował Komendant Główny Policji decyzjami w sprawie prowadzenia rejestru BROŃ. Rejestr prowadzony jest w ramach Krajowego Systemu Informacyjnego Policji (KSIP) i administrowany przez Biuro Łączności i Informatyki KGP. Wprowadzania, aktualizacji i usuwania informacji w rejestrze, w zakresie będącym we właściwości komend wojewódzkich/Komendy Stołecznej Policji, dokonują upoważnieni policjanci lub

⁵⁵ Zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy o broni i amunicji świadectwo broni może być wydane: 1) przedsiębiorcom i jednostkom organizacyjnym, którzy powołali wewnętrzne służby ochrony; 2) przedsiębiorcom, którzy uzyskali koncesje na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia; 3) podmiotom prowadzącym strzelnice; 4) szkołom, organizacjom sportowym i łowieckim, stowarzyszeniom obronnym w celu szkolenia i realizacji ćwiczeń strzeleckich lub innym placówkom oświatowym oraz organizatorom kursów, kształcącym w zawodzie pracownika ochrony; 5) podmiotom wykonującym zadania związane z realizacją filmów i innych przedsięwzięć artystycznych; 6) urzędom, instytucjom, zakładom, przedsiębiorcom i innym podmiotom, których pracownikom broń jest niezbędna do ochrony osobistej w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków pracowniczych; 7) podmiotom, którym broń jest niezbędna w celach wzywania pomocy, ratowniczych, poszukiwawczych oraz sygnalizowania rozpoczęcia konkurencji w zawodach sportowych (skrół postanowień art. 29 ust. 1 ustawy o broni i amunicji – przyp. NIK).

pracownicy wydziałów postępowań administracyjnych, a za nadzór nad tymi działaniami odpowiada dyrektor Biura Prewencji i Ruchu Drogowego KGP. W odniesieniu do broni utraconej, uprawnieni są wyłącznie policjanci i pracownicy CLKP.

Celem prowadzenia rejestru, o którym wyżej mowa, jest objęcie ewidencją wszystkich wydanych uprawnień, osób (podmiotów) w nie wyposażonych oraz posiadanych przez te osoby (podmioty) jednostek broni, umożliwiającą kontrolę wykonywanie przez te osoby i podmioty obowiązków wynikających z przepisów ustawy.

W toku kontroli, na podstawie oględzin rejestru BRONŃ, ustalono sposób funkcjonowania interfejsu użytkownika w zakresie wprowadzania i przeglądania danych, zakres wykorzystania i dostępność narzędzi analitycznych, prowadzone aktualnie modyfikacje rejestru. Ponadto dokonano analizy, uzyskanej z Biura Łączności i Informatyki KGP, kopii bazy danych rejestru BRONŃ. Oględziny uzupełniono o analizę zawartości dokumentacji użytkowej i technicznej oraz planowane modyfikacje rejestru BRONŃ.

Stwierdzono, że rejestr BRONŃ zawiera dane aktualne oraz historyczne, w tym:

- ponad 900 tysięcy rekordów opisujących dane poszczególnych egzemplarzy broni,
 - ponad 571 tysięcy rekordów opisujących dane osób posiadających pozwolenia,
 - ponad 7,9 tysięcy rekordów opisujących dane podmiotów posiadających pozwolenia,
 - ponad 1,7 miliona rekordów opisujących procedury i dokumenty związane z nabywaniem i posiadaniem broni.
- Dane zarejestrowane w systemie obarczone są istotnymi błędami, nie jest np. weryfikowana poprawność numeru PESEL, zidentyfikowano 13 różnych osób posiadających ten sam PESEL. Stwierdzono istotne błędy w zapisie danych adresowych. Znajdująca się w Częstochowie ulica o nazwie „Aleja Najświętszej Maryi Panny” została wpisana do rejestru na 8 różnych sposobów, a do każdej z tych „alei” przypisano kilka jednostek broni. Zaimplementowany w systemie mechanizm wyszukiwania jest nieergonomiczny, trudny w stosowaniu i praktycznie niedostosowany do dokonywania sprawdzeń dotyczących większych obszarów lub wg adresów (np. konkretnej ulicy). Skutkuje to możliwością popełnienia pomyłki, groźnej w skutkach tak dla funkcjonariuszy, jak i osób postronnych.
 - W rejestrze nie jest dokumentowany w sposób wiarygodny fakt zełomowania broni. Informacje tego dotyczącego zapisywane są w polu tekstowym, przeznaczonym do zapisywania uwag, w sposób swobodny często za pomocą określeń potocznych lub synonimów np.: „złom” (647), „PRZEKAZANA NA ZŁOM” (587), „złomowanie” (551), „broń przekazana do złomowania” (290), „broń przekazano na złom” (263). W zapisach tych poza użytym często sformułowaniem wskazującym jedynie na wolę wykonania przedmiotowej czynności („przekazano na...”, „dano do...”, „oddano do...” lub „przekazał do...”) brakuje jakiegokolwiek elementu uprawdopodobniającego ostateczne zniszczenie broni np. daty bądź jednostki, która wykonała złomowanie, nr protokołu.
 - System nie zapewnia ciągłości w zakresie rejestracji pełnej historii poszczególnych egzemplarzy broni. Zidentyfikowano 132 przypadki, dla których w polu „uwagi” znajdowała się adnotacja „ZMARŁ”, dotycząca właściciela broni. Nie odnotowano jednak żadnych informacji o dalszej historii tej broni i jej aktualnym posiadaczu.
 - System nie jest obecnie wyposażony w narzędzia analityczne pozwalające na wykonywanie zestawień odpowiadających szczegółowością wymogom określonym w ustawie o broni i amunicji.

W trakcie oględzin systemu nie można było sporządzić następujących zestawień:

- ♦ Liczba osób posiadających pozwolenie na broń i liczba jednostek broni w ich posiadaniu, wg stanu na dzień 30 czerwca 2015 r., zawierającego: cel w jakim zostało wydane pozwolenie na broń, rodzaj broni, liczbę osób posiadających pozwolenie w danym celu oraz liczbę jednostek broni zarejestrowanych na podstawie wydanego pozwolenia.
- ♦ Liczba podmiotów prawnych posiadających pozwolenie na broń na okaziciela (świadectwo broni) i liczba jednostek broni w ich posiadaniu wg stanu na dzień 30 czerwca 2015 r. zawierającego: cel w jakim zostało wydane pozwolenie na broń, rodzaj broni, liczbę podmiotów posiadających pozwolenie na broń

(świadczenie broni) w danym celu oraz liczbę jednostek broni zarejestrowanych na podstawie wydanego pozwolenia.

Funkcjonariusz BPiRD KGP uczestniczący w oględzinach rejestru BRON stwierdził, że „wypełnienie wskazanych tabel w oparciu o możliwości rejestru »Broń« jest niemożliwe, nie posiada on niezbędnych do tego możliwości analitycznych i sprawozdawczych. Aktualnie korzystając z rejestru można wykonać jedynie wybrane wydruki sprawozdawcze i analityczne, a ich zawartość nie obejmuje wszystkich informacji niezbędnych do wypełnienia tabel. Dodatkowym utrudnieniem jest fakt niezgodności logicznej raportów i sprawozdań wykonywanych przez rejestr z dokonanymi ostatnio w nim modyfikacjami, co powoduje błędy w ich treści”.

Stwierdzono, że:

- system nie zawiera danych pozwalających prześledzić całą historię konkretnego egzemplarza broni,
 - dane w systemie są niespójne, pochodzą z różnych okresów, różnych stanów organizacji Policji i kraju, różnych stanów prawnych i nie zostały zaktualizowane do czasu zakończenia kontroli.
- W kwestii wykorzystywania rejestru BRON, Komendant Główny Policji wyjaśnił, że rejestr BRON służy do realizacji ustawowych zadań Policji, w tym przede wszystkim do ustaleń, przed podjęciem czynności służbowych, pozwalających określić ryzyko konfrontacji w czasie ich prowadzenia z osobami uzbrojonymi lub ustalenia, czy dana osoba posiadająca przy sobie broń jest jej legalnym posiadaczem. Ponadto, informacje z rejestru BRON udostępniano na pisemny wniosek komorników sądowych lub dla osób fizycznych, w trybie dostępu do informacji publicznej.

W opinii NIK, wykorzystanie rejestru BRON we wskazanym zakresie jest obecnie bardzo trudne, a z powodu błędnego bądź nieprecyzyjnego zapisu adresów, pozyskiwane dane mogą być błędne. Ponadto, jeżeli dane z rejestru mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo interweniujących funkcjonariuszy, tym bardziej należy poprawić jego funkcjonowanie, tak aby można było możliwie szybko pozyskiwać rzetelne dane na temat osób posiadających broń.

- W kwestii analizy danych na temat liczby osób, którym udzielono pozwolenia na broń i liczby jednostek broni przez nie posiadanej, Komendant Główny Policji wyjaśnił, że „Dane statystyczne dotyczące pozwoleń na broń i zarejestrowanej broni nie podlegają analizom w kontekście restrykcyjności lub łagodności systemu wydawania pozwoleń na broń. W tym zakresie nie wyznacza się żadnych mierników do osiągnięcia przez organy właściwe w sprawach pozwoleń na broń. Czynnikiem decydującym o wydaniu bądź odmowie wydania pozwolenia na broń jest spełnienie przez wnioskodawcę przesłanek wynikających z ustawy o obronie i amunicji”.

NIK nie kwestionuje zasad udzielania pozwoleń na broń i uprawnień w tym zakresie właściwych organów Policji. Niemniej jednak, w opinii NIK, prawidłowe funkcjonowanie w Polsce systemu reglamentacji broni wymaga od Komendanta Głównego Policji stałego monitorowania sytuacji w tym zakresie.

Liczba broni będącej w posiadaniu służb i straży, stowarzyszeń, przedsiębiorców i osób fizycznych

Przedstawione poniżej dane, ze względu na wyżej opisane ograniczenia rejestru BRON, zostały pozyskane w drodze 3 tygodniowej, ręcznej kwerendy kartotek w każdej z komend wojewódzkich Policji.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2015 r., na podstawie pozwolenia na broń wydanego przez właściwego komendanta wojewódzkiego/Stołecznego Policji 199.379 osób fizycznych posiadało 392.927 jednostek broni natomiast 2.483 podmioty (służby i straże oraz inne podmioty prawne) miały 58.490 jednostek broni. Wśród broni prywatnej najwięcej było broni myśliwskiej – 280.348 jednostek (71,3%), broni bojowej do celów ochrony osobistej – 64.690 jednostek (16,5%) i broni sportowej – 34.060 jednostek (8,7%).

[Szczegółowe informacje nt. broni prywatnej przedstawiono w zał. 5.8 na str. 119–122
Informacji]

Inne ustalenia dotyczące broni

Z rejestru BRON wynika, że w okresie objętym kontrolą doszło do utraty 3.762 szt. broni, odzyskano zaś 524 szt. broni, przy czym dotyczy to wyłącznie broni posiadanej legalnie i zarejestrowanej przez Policję.

W systemie SESPOL gromadzone były dane dotyczące zabezpieczonej przez Policję broni posiadanej nielegalnie. W 2014 r. zabezpieczono 1.256 szt. broni posiadanej nielegalnie oraz 438 szt. istotnych części broni, a w I półroczu 2015 r. zabezpieczono 381 szt. takiej broni i 64 szt. istotnych części broni.

W toku kontroli stwierdzono, że Policja, posiadając znaczną bazę naukowo-szkoleniową oraz bazę informacyjną, nie dokonywała analiz stanu uzbrojenia społeczeństwa polskiego w broń posiadaną legalnie bądź nielegalnie, w tym na tle innych państw. W opinii NIK może to skutkować np. fikcyjnym przemieszczaniem się po terenie Polski po to by uzyskać pozwolenie na broń w komendzie, w której łatwiej je uzyskać niż gdzie indziej.

Z uwagi na powyższe, w celu przybliżonego choćby zilustrowania, stanu uzbrojenia polskiego społeczeństwa i związanych z tym zagrożeń, w tym na tle innych państwa świata, NIK dokonała takiej analizy na podstawie ogólnodostępnych danych, w szczególności UNDOC⁵⁶ i KGP (więcej w zał. nr 5.4.2 na str. 100–106 Informacji).

Z uzyskanych danych w zakresie liczby broni palnej w rękach prywatnych oraz zdarzeń z jej użyciem wynika, że na tle innych państw Polska jawi się jako państwo generalnie bezpieczne. Pod względem nominalnej liczby broni Polska była na 78 miejscu na 176 opisanych państw, zaś po przeliczeniu liczby broni na 100 mieszkańców – na 142 miejscu rankingu. Pod względem nominalnej liczby zabójstw popełnionych przy użyciu broni palnej, Polska została umiejscowiona na 57 miejscu na 107 opisanych państw, a po przeliczeniu na 100 mieszkańców – na 98 miejscu.

Broń palna w Polsce jest też w minimalnym stopniu używana do przestępstw. Liczba przestępstw popełnionych przy użyciu broni (niebezpiecznych narzędzi, materiałów wybuchowych itp.) w latach 2002–2014 zmniejszyła się z 2.443 do 875, a ich udział w liczbie przestępstw stwierdzonych obniżył się z 0,2% do 0,1%, tj. o połowę.

Kontrola warunków przechowywania broni przez podmioty i osoby fizyczne

Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy o broni i amunicji, do kontroli wykonywania obowiązków wynikających z przepisów ustawy przez osoby oraz podmioty, o których mowa w art. 29 ust. 1 ustawy, są uprawnione właściwe organy Policji, tj. komendanci wojewódzcy/Komendant Stołeczny Policji.

W 2014 r. jednostki Policji przeprowadziły 10.946 kontroli⁵⁷ warunków przechowywania broni przez osoby fizyczne i 306 kontroli podmiotów prawnych. W I połowie 2015 r. przeprowadzono odpowiednio 7.087 kontroli osób fizycznych i 252 kontrole podmiotów.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości dotyczyły, w przypadku osób fizycznych, braku atestu na zamki zamontowane w szafie do przechowywania broni lub nieprzymocowania kasety do elementów konstrukcyjnych budynku, zgodnie z wymaganiami wynikającymi z przepisów rozporządzenia w sprawie przechowywania broni prywatnej.

W przypadku podmiotów prawnych posiadających pozwolenia na broń na okaziciela (świadectwo broni), nieprawidłowości pokrywały się z ww., a ponadto dotyczyły nieprawidłowości w ewidencjonowaniu broni i amunicji, braków wyposażenia w urządzenia do przechwytywania

⁵⁶ UNODC (United Nations Office on Drugs and Crime) - Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przemocności. Analiza UNDOC, która została przywołana w zał. 5.4.2, jest sporządzana przez UNODC w cyklu 3-letnim, następna publikacja za okres do 2015 r. ukaże się w 2016 r.

⁵⁷ Dane przybliżone, bowiem KWP w Krakowie nie prowadziła ewidencji kontroli u osób fizycznych.

pocisków, braków dopuszczenia do posiadania broni dla pracowników, wykonujących czynności służbowe z bronią.

W 2014 r. przeprowadzono z upoważnienia Komendanta Głównego Policji 585 kontroli specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych (SUFO), w tym 140 – wewnętrznych służb ochronnych i 445 – podmiotów posiadających koncesję na ochronę osób i mienia. W I półroczu 2015 r. takich kontroli przeprowadzono 355, w tym 85 – wewnętrznych służb ochrony i 270 – podmiotów posiadających koncesję na ochronę osób i mienia. Stwierdzone w toku kontroli SUFO nieprawidłowości dotyczyły głównie: naruszenia postanowień uzgodnionego planu ochrony, kwalifikacji pracowników ochrony, prowadzenia dokumentacji ochronnej i dokumentacji uzbrojenia, wyposażenia w broń i środki przymusu bezpośredniego, warunków technicznych magazynów broni.

- W 3 garnizonach Policji (KWP Kielce, Łódź, Opole) kontrolę prowadzili policjanci WPA KWP. W pozostałych garnizonach sprawdzeń warunków przechowywania broni, dokonywali również policjanci z podległych KWP/KSP jednostek Policji.

W objętych kontrolą KWP w Gdańsku, Krakowie, Szczecinie, Radomiu i w KSP, funkcjonariuszom podległych komend powiatowych, miejskich i rejonowych Policji, z reguły dzielnicowym, zlecano „kontrolę” bądź „czynności materialno-techniczne” związane z kontrolą przechowywania broni przez osoby fizyczne. Czynności te były zlecane, pomimo, że nie pozwala na to art. 27 ust. 1 ustawy o broni i amunicji, pod pretekstem prowadzenia postępowania administracyjnego (postępowanie było wszczynane pod kątem cofnięcia pozwolenia na broń, a w przypadku prawidłowego przechowywania broni – umarzone) bądź „sprawdzania” posiadaczy broni, w szczególności tych, którzy składają dodatkowe wnioski, np. o pozwolenia na kolejne jednostki broni.

W opinii NIK były to działania celowe i racjonalne, lecz w świetle obecnie obowiązujących przepisów kontrole takie mają prawo wykonywać tylko funkcjonariusze komend wojewódzkich (Stołecznej) Policji. Z uwagi jednak na to, że przeprowadzanie kontroli przestrzegania przepisów ustawy o broni i amunicji (art. 27 ust. 1), w szczególności warunków przechowywania broni, przez lokalną komendę Policji jest zasadne i racjonalne, NIK uważa za celowe wznowienie prac nad stosowną zmianą przepisów przedmiotowej ustawy.

3.2.2 Straż Ochrony Kolei

Do zadań straży ochrony kolei, stosownie do postanowień art. 60 ust. 1 ustawy o transporcie kolejowym, należy kontrola przestrzegania przepisów porządkowych na obszarze kolejowym, w pociągach i innych pojazdach kolejowych, ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia na obszarze kolejowym, w pociągach i innych pojazdach kolejowych. Powyższe oznacza, że na obszarze kolejowym i w środkach transportu kolejowego, straż ochrony kolei wykonuje zadania państwa o charakterze policyjnym.

W trybie określonym w ustawie o transporcie kolejowym, w lipcu 2004 r. straże ochrony kolei utworzono w przedsiębiorstwach: PKP Polskie Linie Kolejowe S. A. z siedzibą w Warszawie i w PKP Szybka Kolej Miejska w Trójmieście Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni. Z uwagi na brak uzbrojenia i niewielki zasięg działania, straż ochrony kolei Spółki Szybka Kolej Miejska w Trójmieście nie została objęta kontrolą.

Straż Ochrony Kolei PKP PLK SA utworzono na podstawie art. 59 ust. 1 i 2 ustawy o transporcie kolejowym, na mocy zarządzenia Zarządu Spółki PKP Polskie Linie Kolejowe SA⁵⁸ i zgodnie z decyzją Ministra Infrastruktury⁵⁹.

⁵⁸ Zarządzenie nr 10 Zarządu PKP Polskie Linie Kolejowe SA z dnia 1 lipca 2004 r. w sprawie utworzenia Straży Ochrony Kolei w spółce PKP Polskie Linie Kolejowe SA (niepublikowane).

⁵⁹ Decyzja Ministra Infrastruktury nr TK-4-44-28/04 z dnia 30 czerwca 2004 r. w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie w spółce PKP Polskie Linie Kolejowe SA Straży Ochrony Kolei (niepublikowane).

W skład Komendy Głównej SOK wchodziły: Biuro Komendy Głównej, Komendy Regionalne SOK – jako komórki wykonawcze, a także Ośrodek Szkolenia Zawodowego SOK w Zbąszyniu⁶⁰. Komendy Regionalne, których na dzień 30 czerwca 2015 r. było 18, działały w granicach administracyjnych zakładów linii kolejowych PKP PLK SA Komendantom Regionalnym podlegają Posterunki SOK, które tworzy i likwiduje Komendant Główny SOK na wniosek Komendanta Regionu. Według stanu na dzień 30 czerwca 2015 r. w SOK zatrudnionych było 3.049 pracowników, w tym 2.866 funkcjonariuszy SOK (706 funkcjonariuszy administracyjnych i 2.160 tzw. funkcjonariuszy operacyjnych).

Do podstawowych zadań Straży Ochrony Kolei należy kontrola przestrzegania przepisów porządkowych, ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia na obszarze kolejowym, w pociągach i innych pojazdach kolejowych.

Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie działalność Straży Ochrony Kolei PKP PLK SA w zakresie wyposażenia i użytkowania broni przez tę formację⁶¹.

W ocenie NIK, w Straży Ochrony Kolei podjęto właściwe działania w zakresie jej wyposażenia w broń służbową. Zorganizowano system szkolenia i doskonalenia zawodowego umożliwiający uzyskanie i doskonalenie przez funkcjonariuszy umiejętności posługiwania się bronią palną oraz weryfikację tych umiejętności. System szkolenia umożliwiał modyfikacje, w celu dostosowania programu szkolenia strzeleckiego do warunków Komend Regionalnych.

Wyposażenie funkcjonariuszy SOK w broń palną i środki przymusu bezpośredniego

W przepisach ustawy o transporcie kolejowym określających m.in. zadania i uprawnienia straży ochrony kolei, rozporządzenia MI w sprawie zakresu działania oraz organizacji straży ochrony kolei⁶² ani rozporządzenia MliR w sprawie broni palnej straży ochrony kolei⁶³, nie określono sposobu zaopatrywania straży ochrony kolei w broń ani jej rodzaju.

Podstawę posiadania broni przez Straż Ochrony Kolei stanowi decyzja Komendanta Stołecznego Policji z dnia 9 listopada 2010 r., wydana na podstawie art. 29 ust. 1 pkt. 1 ustawy o broni i amunicji, zezwalająca Komendzie Głównej SOK PKP PLK SA z siedzibą w Warszawie, na zakup i posiadanie 2.313 egzemplarzy broni palnej bojowej, krótkiej i 350 egzemplarzy pistoletów maszynowych o kalibrze od 6,35 do 9,65 mm, w celu ochrony życia i zdrowia ludzi oraz mienia na obszarze kolejowym, w pociągach i innych pojazdach kolejowych.

Normy uzbrojenia i wyposażenia w środki przymusu bezpośredniego w SOK, Komendant Główny SOK ustalił decyzją nr 40/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie wprowadzenia zasad prowadzenia gospodarki sprzętem uzbrojenia w wykonawczych komórkach organizacyjnych Komendy Głównej Straży Ochrony Kolei (ze zmianami). Przyjęto zasadę zabezpieczenia broni palnej krótkiej (pistolety) dla minimum połowy stanu osobowego funkcjonariuszy uprawnionych

⁶⁰ Ośrodek Szkolenia Zawodowego Straży Ochrony Kolei oraz Hodowli i Tresury Psów Służbowych w Zbąszyniu, zwany tutaj również „OSZ SOK”.

⁶¹ Ocena ogólna wynika z analizy dokumentów przedłożonych przez KG SOK PKP PLK SA w odniesieniu do całej formacji, a także wyników kontroli KGP SOK oraz Komend Regionalnych SOK w Gdańsku, Krakowie, Poznaniu, Szczecinie i Warszawie.

⁶² Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 14 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania oraz sposobu organizacji straży ochrony kolei (Dz. U. Nr 164, poz. 1718), zwane tutaj „rozporządzeniem MI w sprawie zakresu działania oraz organizacji straży ochrony kolei”.

⁶³ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 kwietnia 2014 r. w sprawie rodzaju i sposobów ewidencjonowania, przechowywania w straży ochrony kolei broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego (Dz. U., poz. 606), zwane tutaj „rozporządzeniem MliR w sprawie broni palnej straży ochrony kolei”.

do wykonywania zadań z użyciem broni, broń maszynową w ilości niezbędnej do realizacji zadań wynikających z planów zabezpieczenia, prowadzenia konwojów oraz ochrony obiektów ujętych w planach ochrony infrastruktury krytycznej. Amunicję do pistoletów należało utrzymywać w ilości 60 szt. dla każdego pistoletu (od 29 kwietnia 2015 r. – 30 szt.) i 180 szt. dla każdego pistoletu maszynowego (od 29 kwietnia 2015 r. – 90 szt.). Połowa ilości amunicji stanowiła amunicję alarmową. Środki przymusu bezpośredniego zapewniono dla każdego funkcjonariusza w zmianie udającej się na służbę.

Według stanu na 30 czerwca 2015 r. Straż Ochrony Kolei dysponowała 1.515 jednostkami broni palnej krótkiej (pistolet) oraz 184 jednostkami pistoletów maszynowych. Ponadto na wyposażeniu SOK były pałki służbowe w ilości 3.565 szt., kajdanki szczękowe – 1.601 szt., ręczne miotacze gazu – 1.641 szt., paralizatory elektryczne – 374 szt. oraz 97 psów służbowych.

W wyniku kontroli stwierdzono, że funkcjonariusze SOK spełniali wymagania zdrowotne, prawne, społeczne i w zakresie wykształcenia, określone w art. 59 ust. 4 ustawy o transporcie kolejowym oraz w rozporządzeniu MI w sprawie warunków, jakim powinni odpowiadać funkcjonariusze straży ochrony kolei⁶⁴.

Dopuszczenie funkcjonariusza SOK do wykonywania zadań z użyciem broni palnej, zgodnie z art. 59 ust. 5 ustawy o transporcie kolejowym, następuje na wniosek komendanta straży ochrony kolei, w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez właściwego komendanta wojewódzkiego/Stołecznego Policji.

W dobrowolnym badaniu ankietowym wzięło udział 200 funkcjonariuszy SOK⁶⁵. Jako swoje podstawowe wyposażenie ankietowani wskazali: pistolet i kajdanki (po 92% ankietowanych), pałkę służbową (91%) i miotacz gazu (90%). W kwestii jakości posiadanego uzbrojenia funkcjonariusze SOK najczęściej wybierali opcję, że jest ono „nowoczesne, w dobrym stanie technicznym”: 90% odpowiedzi w odniesieniu do broni i 83% – w odniesieniu do amunicji. Znaczna liczba ankietowanych strażników wskazała, że nie posiada, a powinna mieć również paralizator (35% odpowiedzi) i strzelbę gładkolufową (30%).

[Wyniki badania ankietowego przedstawiono w rozdziale 4.3 na str. 73 Informacji]

System, baza i realizacja szkolenia i doskonalenia strzeleckiego funkcjonariuszy Straży Ochrony Kolei

Zasady szkolenia zawodowego pracowników PKP PLK SA, w tym Straży Ochrony Kolei, uregulowano w Instrukcji o przygotowaniu zawodowym pracowników PKP Polskie Linie Kolejowe SA – 5 wprowadzonej uchwałą Zarządu PKP PLK SA z czerwca 2009 r. Z dniem 28 maja 2015 r., Komendant Główny SOK wprowadził Zasady przygotowania i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy straży ochrony kolei.

Wszyscy funkcjonariusze SOK przed dopuszczeniem do wykonywania obowiązków służbowych obowiązani byli do ukończenia szkolenia podstawowego, które obejmowało również szkolenie

⁶⁴ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 października 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinni odpowiadać funkcjonariusze straży ochrony kolei, zasad oceny zdolności fizycznej i psychicznej do służby oraz trybu i jednostek uprawnionych do orzekania o tej zdolności (Dz. U. Nr 232, poz. 2332 ze zm.), zwane „rozporządzeniem MI w sprawie warunków, jakim powinni odpowiadać funkcjonariusze straży ochrony kolei”. Zestawienie wymagań wobec kandydatów na funkcjonariuszy przedstawiono w zał. nr 5.5.2 na str. 108 Informacji.

⁶⁵ W badaniu wzięło udział 200 na 906 funkcjonariuszy operacyjnych, tj. posiadających broń bądź środki przymusu bezpośredniego, zatrudnionych w kontrolowanych jednostkach SOK (22%).

strzeleckie, zakończone egzaminem kwalifikacyjnym na funkcjonariusza SOK. W trakcie dalszej służby wszyscy funkcjonariusze uczestniczyli w corocznych kursach doskonalących według programów szkoleń i ramowych konspektów, obejmujących szkolenie strzeleckie, zatwierdzonych przez Komendanta Głównego SOK. Ponadto w przypadku gdy ciągła przerwa w pracy trwała dłużej niż 12 miesięcy, funkcjonariusz SOK, zobowiązany był do złożenia egzaminu weryfikacyjnego na funkcjonariusza SOK. Podobnie, w przypadku gdy funkcjonariusz SOK nie uczestniczył, przez kolejne 24 miesiące, w więcej niż połowie godzin szkolenia doskonalącego, kierowany był na egzamin weryfikacyjny.

Straż Ochrony Kolei nie dysponuje własnymi strzelnicami. Realizując szkolenia strzeleckie w okresie objętym kontrolą jednostki organizacyjne SOK korzystały z 24 strzelnic należących do Policji, Ligi Obrony Kraju, związków łowieckich i strzeleckich, klubów sportowych.

W celu utrzymania właściwego poziomu wyszkolenia strzeleckiego, decyzją z kwietnia 2014 r. Komendant Główny SOK polecił przeprowadzić dwukrotnie strzelanie szkoleniowe, we własnym zakresie w komendach regionalnych SOK, według zatwierdzonych programów szkoleń i ramowych konspektów, na obiektach dopuszczonych do użytkowania. Nadzór nad organizacją strzelań sprawowali właściwi komendanci regionalni lub ośrodka/filii szkolenia.

Jednostki organizacyjne SOK w 2014 r. zrealizowały następujące szkolenia obejmujące szkolenie strzeleckie:

- dwukrotnie kurs doskonalący dla 2.064 funkcjonariuszy operacyjnych SOK, realizowany w 18 komendach regionalnych i w OSZSOK (kurs w wymiarze 32 godzin, w tym 4 godziny szkolenia strzeleckiego);
- dwukrotnie kurs doskonalący dla 411 funkcjonariuszy służby dyżurnej SOK 18 komend regionalnych, OSZSOK i Biura KG SOK (kurs w wymiarze 24 godzin, w tym 4 godziny szkolenia strzeleckiego);
- dwukrotnie kurs doskonalący dla 261 funkcjonariuszy kadry kierowniczej SOK z 18 komend regionalnych, OSZSOK i Biura KG SOK (kurs w wymiarze 16 godzin, w tym 4 godziny szkolenia strzeleckiego);
- kurs podstawowy z egzaminem kwalifikacyjnym dla 47 funkcjonariuszy SOK,
- egzamin weryfikacyjny dla 13 funkcjonariuszy SOK.

W 2014 nie wystąpiły przypadki niezaliczenia szkolenia strzeleckiego, które skutkowałyby pozbawieniem uprawnień do posługiwania się bronią służbową.

W pierwszej połowie 2015 r. jednostki SOK przeprowadziły następujące szkolenia obejmujące szkolenie strzeleckie:

- kurs doskonalący dla 1.706 funkcjonariuszy operacyjnych SOK, realizowany w 18 komendach regionalnych i w OSZ SOK (4 godziny szkolenia strzeleckiego);
 - kurs doskonalący dla 354 funkcjonariuszy służby dyżurnej SOK z 18 komend regionalnych, OSZ SOK i Biura KG SOK (4 godziny szkolenia strzeleckiego);
 - kurs doskonalący dla 188 funkcjonariuszy kadry kierowniczej SOK z 18 komend regionalnych, OSZ SOK i Biura KG SOK (4 godziny szkolenia strzeleckiego);
 - kurs podstawowy z egzaminem kwalifikacyjnym dla 79 funkcjonariuszy SOK ,
 - egzamin weryfikacyjny dla 4 funkcjonariuszy SOK.
- W wyniku kontroli w SOK w Gdańsku stwierdzono, że szkolenia strzeleckie w maju 2015 r. prowadzono na podstawie konspektu, w którym nie ustalono kryteriów zaliczania ćwiczeń, zarówno w zakresie czasu, jak i celności strzelania, pomimo, iż takie kryteria zostały ustalone przez Komendanta Głównego SOK w

konspekcie ramowym. Naruszało to ponadto Wytyczne Komendanta Głównego SOK nr IOSZ-140-04/15 z dnia 14 kwietnia 2015 r., w których dopuszczono możliwość modyfikacji strzelań jedynie w przypadku braku warunków na strzelnicy. Wykazy wyników ze szkoleń strzeleckich przeprowadzonych we wrześniu 2014 r. i maju 2015 r. sporządzone zostały nierzetelnie, gdyż nie wskazano w nich konkretnych, liczbowych wyników poszczególnych funkcjonariuszy, ograniczając się do zapisu „zaliczył” bądź „nie zaliczył”.

Zdaniem NIK, dokumentacja z przeprowadzonych szkoleń powinna odzwierciedlać wyniki punktowe poszczególnych funkcjonariuszy SOK, ponieważ tylko precyzyjne i rzetelne dane mogą stanowić podstawę oceny wyszkolenia strzeleckiego funkcjonariuszy i zidentyfikowania ewentualnych dodatkowych potrzeb szkoleniowych w tym zakresie.

W 2014 r. KG SOK przeprowadziła dwie kontrole szkolenia strzeleckiego w Komendach Regionalnych we Wrocławiu i Łodzi, kontrolę realizacji zadań w Komendzie Regionalnej w Gdańsku oraz kontrolę przebiegu szkoleń taktyk interwencji w Komendzie Regionalnej w Warszawie. W KR SK Łódź stwierdzono uchybienia w dokumentacji: brak wskazania z imienia i nazwiska, w konspektach do przeprowadzenia strzelań, wszystkich osób funkcyjnych (amunicyjny i tarczowy) oraz brak wskazania daty pobrania amunicji na wykazach pobranej amunicji. W pozostałych jednostkach nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zdjęcie nr 9

Szkolenie strzeleckie funkcjonariuszy KR SOK Warszawa (czerwiec 2015 r.)



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

W I połowie 2015 r. Biuro KG SOK przeprowadziło 38 kontroli w zakresie szkolenia strzeleckiego, prowadzenia dokumentacji, rozliczenia amunicji pobranej na szkolenia strzeleckie, przygotowania strzelnic do realizacji szkoleń.

W wyniku ww. kontroli nie stwierdzono poważnych uchybień i nieprawidłowości. Kontrolowanym zalecono zwrócenie uwagi m.in. na poprawność prowadzenia dokumentacji szkolenia strzeleckiego, wdrożenie podczas szkoleń funkcjonariuszy operacyjnych, służby dyżurnej i kadry kierowniczej, tematyki związanej z wypełnianiem dokumentacji potwierdzającej odbiór, zużycie i rozliczenie amunicji (zgodność wykazów pobranej i zużytej amunicji z kartami rozchodu amunicji), w miarę możliwości stosowanie zasady przypisania osobie funkcyjnej na szkoleniu strzeleckim jednej funkcji. W wyniku oględzin szkolenia strzeleckiego funkcjonariuszy KR SOK Warszawa i funkcjonariuszy służby dyżurnej Komendy Głównej SOK stwierdzono, że uzyskali oni oceny bardzo dobre ze strzelania statycznego oraz zaliczyli strzelanie dynamiczne.

Wykorzystanie broni służbowej przez funkcjonariuszy SOK

Funkcjonariusze SOK pełnili służbę zgodnie z Planami Zabezpieczenia opracowywanymi dla każdej Komendy Regionalnej SOK. Instrukcje stanowiące załączniki do Planów określały rodzaj broni i wyposażenia funkcjonariusza na poszczególne posterunki lub do realizacji określonych zadań. Wydanie do służby funkcjonariuszowi SOK broni palnej i środków przymusu bezpośredniego było odnotowywane każdorazowo w Książce wydania i przyjęcia broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego, zgodnie z rozporządzeniem MliR w sprawie broni palnej straży ochrony kolei.

Na czas pełnienia obowiązków służbowych funkcjonariuszowi SOK przydzielana była konkretna jednostka broni oznaczona numerem, wraz ze świadectwem broni, co było dokumentowane w ww. książce i potwierdzane podpisami funkcjonariusza wydającego (komendant, dyżurny zmiany) i funkcjonariusza pobierającego broń służbową.

W okresie objętym kontrolą miało miejsce 6 przypadków wykorzystania broni służbowej przez funkcjonariuszy Straży Ochrony Kolei (4 przypadki w 2014 r. i 2 w pierwszej połowie 2015 r.), w tym w 5 przypadkach w sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu funkcjonariuszy. W 5 przypadkach oddano 7 strzałów ostrzegawczych, w 3 przypadkach oddano 3 strzały w kierunku pojazdu, którym usiłowano przejechać funkcjonariusza SOK. Broń wykorzystywano w trakcie akcji wymierzonych przeciwko sprawcom kradzieży infrastruktury kolejowej (szyny, kable telefoniczne), a w jednym przypadku w trakcie próby zatrzymania przemytu wyrobów tytoniowych.

Nie było przypadków użycia broni skutkującego śmiercią bądź utratą zdrowia przez człowieka. We wszystkich przypadkach postępowania wyjaśniające potwierdziły zasadność wykorzystania bądź użycia broni służbowej zgodnie z przepisami ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej. We wszystkich przypadkach powiadomione zostały właściwe jednostki Policji, które prowadziły dalsze czynności w tych sprawach.

W 2015 r. miały miejsce 2 przypadki oddania strzału niekontrolowanego w kierunku skrzyni z piaskiem: jeden – w trakcie rozładowywania broni, a drugi – po pobraniu broni do służby i załadowaniu magazynka. W wyniku zdarzeń nikt nie odniósł obrażeń, a przeprowadzone czynności wyjaśniające wykazały, że nie doszło do sytuacji zagrożenia życia bądź zdrowia.

W okresie objętym kontrolą miały miejsce 3 przypadki zagubienia magazynka z amunicją (2 przypadki w 2014 r. i 1 w 2015 r.). Powiadomiono właściwe komendy Policji, magazynki odnaleziono, a osoby winne zagubienia zostały ukarane dyscyplinarnie.

Przechowywanie i zabezpieczenie przed utratą broni w Straży Ochrony Kolei

W kontrolowanych jednostkach SOK warunki przechowywania broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego w Straży Ochrony Kolei były zgodne z rozporządzeniem MliR w sprawie rodzaju, ewidencjonowania i przechowywania w straży ochrony kolei broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego. Broń podlegała ewidencjonowaniu w książkach ewidencji broni, prowadzonych w jednostkach organizacyjnych SOK.

- W wyniku kontroli w Komendzie Regionalnej SOK w Szczecinie stwierdzono, że Komendant Regionu lub jego zastępca, inspektor zatrudniony na stanowisku ds. uzbrojenia i ochrony oraz komendanci posterunków i ich zastępcy, mimo nałożonego na nich obowiązku nie przeprowadzili kontroli uzbrojenia w 63 ze 165 skontrolowanych przypadków.
- W posterunkach podległych Komendzie Regionalnej SOK w Poznaniu kontrole magazynów broni nie były przeprowadzane bądź były przeprowadzane z niewłaściwą częstotliwością.

Broń wydawana była na czas pełnienia służby lub szkolenia i zdawana do magazynu broni po ich zakończeniu. Wydawanie i zwrot broni i amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego

był ewidencjonowany w „Książce wydania i przyjęcia broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego”.

- W wyniku kontroli w Komendzie Regionalnej SOK w Szczecinie stwierdzono 2 przypadki nieodnotowanie wydania broni na 2 szkolenia strzeleckie w prowadzonej ewidencji wydania i przyjęcia broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego.

Warunki przechowywania broni, zgodność stanu faktycznego ze stanem ewidencyjnym oraz stan techniczny broni kontrolowane były przez pracowników Biura KG SOK. W 2014 r. przeprowadzono 13 takich kontroli w komendach regionalnych oraz posterunkach SOK. W dwóch przypadkach stwierdzono nieprawidłowości we właściwej konserwacji broni, w 3 przypadkach niewłaściwy druk „Książki wydania i przyjęcia broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego”, w 2 przypadkach zniszczone świadectwa broni, w jednym przypadku wskazano na zasadności zakupu nowych pałek gumowych z powodu zużycia posiadanych, innych istotnych nieprawidłowości nie stwierdzono.

W pierwszej połowie 2015 r. przeprowadzono 23 kontrole w zakresie prawidłowości przechowywania i ewidencjonowania broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego, a także 5 kontroli sprawdzających wykonanie zaleceń pokontrolnych sformułowanych w wyniku kontroli przeprowadzonych przez funkcjonariuszy Komendy Stołecznej Policji.

W wyniku ww. kontroli nie stwierdzono poważnych uchybień i nieprawidłowości.

3.2.3. Straże ochrony przyrody

Niniejszą kontrolą objęto 4 straże, dla których wspólny jest przedmiotem działania – ochrona przyrody, i które zostały ustawowo wyposażone w uprawnienia do ingerencji w prawa i wolności człowieka i obywatela oraz uprawnienia ochronne przysługujące strażnikom jako funkcjonariuszom państwowym. Przedmiotowe straże to służby państwowe o uprawnieniach policyjnych (zaliczane do tzw. policji administracyjnych) wykonujące zadania w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego na potrzeby działów administracji rządowej środowisko i rybołówstwo.

Organizacyjnie Straż Leśna znajduje się w strukturze przedsiębiorstwa Lasy Państwowe i podlega Dyrektorowi Generalnemu Lasów Państwowych, Państwowa Straż Rybacka jest jednostką wojewódzkiej administracji zespolonej, Państwowa Straż Łowiecka znajduje się w strukturze urzędów wojewódzkich, a jednostki Straży Parku podlegają dyrektorom Parków Narodowych.

NIK skontrolowała Dyrekcję Generalną i 5 regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych, 5 komend wojewódzkich PSR, 4 dyrekcje Parków Narodowych (w zakresie Straży Parku) i 3 urzędy wojewódzkie (w zakresie PSŁ).

3.2.3.1. Straż Leśna

Straż Leśna została utworzona na mocy art. 47 ust. 1 ustawy o lasach⁶⁶. Do jej zadań należy zwalczanie przestępstw i wykroczeń w zakresie szkodnictwa leśnego i ochrony przyrody oraz wykonywania innych zadań w zakresie ochrony mienia. Straż Leśną kieruje Główny Inspektor Straży Leśnej podporządkowany Dyrektorowi Generalnemu Lasów Państwowych.

Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Lasów Państwowych w zakresie użytkowania broni przez Straż Leśną⁶⁷.

⁶⁶ Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2014 r., poz. 1153 ze zm.), zwana tutaj „ustawą o lasach”.

⁶⁷ Kontrolę przeprowadzono również w Regionalnych Dyrekcjach Lasów Państwowych w Gdańsku, Krakowie, Poznaniu, Szczecinie i Radomiu, a ustalenia dokonane w wyniku tych kontroli zostały przedstawione w wystąpieniach do ich dyrektorów.

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych prawidłowo uregulował zasady przydziału broni służbowej pracownikom Straży Leśnej, organizację procesu szkolenia i doskonalenia pracowników Straży Leśnej w zakresie posługiwania się bronią palną oraz prawidłowo realizował kontrole w zakresie przechowywania broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego, prowadzenia ewidencji oraz kontrole stanu uzbrojenia i amunicji.

- Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła brak jednolitych zasad szkolenia i kryteriów ocen wyszkolenia strzeleckiego Strażników Leśnych realizowanych w regionalnych dyrekcjach Lasów Państwowych i nadleśnictwach. Wobec powyższego NIK z aprobatą przyjęła informację, że w Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych (DG LP) rozpoczęto prace nad tą problematyką i opracowano projekt nowelizacji przepisów dotyczących broni palnej, a ponadto projekt instrukcji szkoleń i treningów strzeleckich Straży Leśnej, zawierający ocenę uzyskanych wyników oraz dokumentowanie przebiegu i rezultatów szkolenia.
- Komórka organizacyjna Straży Leśnej w DG LP ze względu na znikomą wielkość⁶⁸ nie była w stanie zapewnić ciągłości kierowania Strażą Leśną i realizację kontroli funkcjonalnej przez Głównego Inspektora Straży Leśnej. Celem podniesienia poziomu wyszkolenia strażników leśnych oraz efektywniejszego nadzoru i kontroli posterunków Straży Leśnej, Dyrektor Generalny LP, w czasie trwania kontroli NIK, podjął prace w kierunku zmian organizacyjnych i etatowych Straży Leśnej w DG LP i RD LP.
- Najwyższa Izba Kontroli uznała za konieczne zapoznanie Głównego Inspektora Straży Leśnej z wynikami kontroli w terenowych jednostkach Straży Leśnej realizowanych przez Inspekcję Lasów Państwowych.

Wyposażenie funkcjonariuszy Straży Leśnej w broń służbową i środki przymusu bezpośredniego

Strażnicy leśni przy wykonywaniu swoich zadań mają prawo do noszenia broni palnej długiej i krótkiej, kajdanek, pałki służbowej, ręcznego miotacza substancji obездwładniających oraz przedmiotów do obездwładniania osób za pomocą energii elektrycznej. Strażnik leśny może użyć środków przymusu bezpośredniego, broni palnej lub ją wykorzystać w przypadkach określonych w ustawie o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

Wszystkie przedsięwzięcia związane z zakupem, przechowywaniem, brakowaniem, użyciem i użytkowaniem broni palnej przez strażników leśnych realizują dyrektorzy RD LP oraz nadleśniczowie. Odpowiadają oni w szczególności za zgodność tych przedsięwzięć z rozporządzeniami MŚ w sprawie broni palnej Lasów Państwowych⁶⁹ oraz zarządzeniem nr 45 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie zasad posiadania broni przez PGL LP⁷⁰.

W skład podstawowego wyposażenia strażnika leśnego niezbędnego do wykonywania zadań wchodzi m.in. broń palna krótka z amunicją, broń gazowa i ręczny miotacz gazu. Wyposażenie w inne niezbędne do wykonywania zadań strażnikowi leśnemu przedmioty ustala nadleśniczy stosownie do potrzeb.

- W wyniku kontroli w RD LP w Gdańsku stwierdzono, że 2 posterunki Straży Leśnej nie zostały wyposażone w ręczne miotacze gazu, a dziewięciu spośród 13 kontrolowanych strażników z innych posterunków nie pobierało ich do służby. Zdaniem NIK, taki stan uniemożliwiał funkcjonariuszowi dokonanie wyboru środka przymusu bezpośredniego odpowiedniego do potrzeb.

⁶⁸ Komórka organizacyjna Straży Leśnej w DG LP liczy dwie osoby, tj. Główny Inspektor Straży Leśnej i specjalista ds. zwalczania szkodnictwa leśnego, zatrudniony w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu.

⁶⁹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2002 r. w sprawie przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych i w nadleśnictwie broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego (Dz. U. Nr 134, poz. 1138), z dniem 17 lipca 2014 r. zostało zastąpione przez rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2014 r. w sprawie przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych i w nadleśnictwie broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego (Dz. U., poz. 936), zwane tutaj „rozporządzeniami MŚ w sprawie broni palnej Lasów Państwowych”.

⁷⁰ Zarządzenie nr 45 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad posiadania broni przez PGL LP i sprawowania nadzoru nad gospodarką bronią będącą w dyspozycji Straży Leśnej oraz warunków i sposobów postępowania przy użyciu broni palnej przez strażników leśnych (niepublikowane).

Według stanu na dzień 30 czerwca 2015 r., na podstawie pozwolenia na broń wydanego przez właściwego komendanta wojewódzkiego / Stołecznego Policji, 954 pracowników Straży Leśnej (na 980 zatrudnionych) dysponowała 1.060 szt. broni palnej (1.055 szt. krótkiej i 5 szt. długiej), do której posiadała 115.422 szt. amunicji, 970 szt. kajdanek, 538 pałek służbowych, 710 ręcznych miotaczy substancji obездwładniających oraz 13 paralizatorów.

W dobrowolnym badaniu ankietowym, którego przedmiotem było m.in. uzbrojenie formacji, wzięło udział 141 funkcjonariuszy Straży Leśnej⁷¹. Jako swoje podstawowe wyposażenie ankietowani wskazali: pistolet (94% ankietowanych), kajdanki (82%) i miotacz gazu (56%). W kwestii jakości posiadanego uzbrojenia funkcjonariusze SL najczęściej wybierali opcję, że jest ono „nowoczesne, w dobrym stanie technicznym”: 90% odpowiedzi w odniesieniu do broni i 98% – w odniesieniu do amunicji. Znaczna liczba ankietowanych strażników leśnych wskazała, że nie posiada, a powinna mieć również paralizator (31% odpowiedzi).

[Wyniki badania ankietowego przedstawiono w rozdziale 4.3 na str. 72 Informacji]

System szkolenia i doskonalenia strzeleckiego funkcjonariuszy Straży Leśnej

Szkolenie i doskonalenie zawodowe obejmuje wszystkich strażników leśnych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych i obejmuje szkolenie centralne organizowane przez DG LP, regionalne – organizowane przez RD LP oraz podstawowe – organizowane przez nadleśnictwa.

Na szczeblu centralnym organizowany jest kurs dla kandydatów do pracy w Straży Leśnej oraz szkolenie doskonalące i specjalistyczne dla strażników leśnych. Kurs dla kandydatów do pracy w Straży Leśnej, przeprowadzany według programu szkolenia opracowanego przez Głównego Inspektora Straży Leśnej i zatwierdzonego przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, obejmuje m.in. naukę o broni, szkolenie strzeleckie oraz egzamin z praktycznego posługiwania się bronią palną.

W okresie objętym kontrolą odbyło się szereg szkoleń na szczeblu centralnym, w tym kurs dla instruktorów strzelectwa oraz szkolenie doskonalące dla funkcjonariuszy Straży Leśnej ze wszystkich RD LP.

Pozostałe szkolenia realizowane są na szczeblu regionalnym przez RD LP przynajmniej raz w roku dla wszystkich strażników leśnych regionu. Programy obejmują m.in. wybrane elementy prawa, podstawy kryminalistyki, profilaktykę, elementy samoobrony oraz trening strzelecki.

Na szczeblu podstawowym, organizowanym przez nadleśnictwa, realizowane są szkolenia okresowe, w tym treningi strzeleckie.

Za opracowanie programów szkoleń regionalnych i podstawowych, za ich realizację oraz częstotliwość odpowiedzialni są dyrektorzy RD LP oraz nadleśniczowie. Realizowanie obowiązku cyklicznych sprawdzeń sprawności posługiwania się bronią palną przez strażników leśnych odbywa się w sposób zróżnicowany na terenie poszczególnych RD LP: od zbiorowych szkoleń strzeleckich dla całego stanu strażników leśnych, po grupowe z nadleśnictw lub indywidualne, na obiektach należących do Lasów Państwowych oraz do PZŁ, Policji, wojskowych i prywatnych.

- W DG LP nie opracowano jednak jednolitych kryteriów oceny wyszkolenia strzeleckiego. Opiniowanie wyników jest dokonywane przez instruktorów strzelań na bieżąco w czasie szkoleń i jest uzależnione od wyników uzyskanych w trakcie szkolenia strzeleckiego. W opinii Dyrektora Generalnego LP strażnicy leśni prezentują poziom wyszkolenia nieodlegający od pozostałych służb i państwowych formacji uzbrojonych, o czym świadczą uzyskiwane wyniki w zawodach strzeleckich służb mundurowych.

⁷¹ W badaniu wzięło udział 141 na 260 strażników leśnych posiadających broń bądź środki przymusu bezpośredniego, zatrudnionych w kontrolowanych RD LP (54%).

W opinii NIK wskazane jest wprowadzenie takiego sposobu rejestrowania wyników strzelań przez strażników, który umożliwi ich przełożonym analizę stanu wyszkolenia strażników leśnych, zwłaszcza w dłuższym okresie.

- W trakcie kontroli w RD LP w Warszawie stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą szkoleniem strzeleckim nie było objętych 10 strażników. Ponadto nie przeprowadzono, dla wszystkich funkcjonariuszy Straży Leśnej z terenu jej działania, wymaganych szkoleń doskonalących, w tym m.in. w zakresie: udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, elementów samoobrony, leśnej prewencji ppoż.

Straż Leśna realizowała szkolenia strzeleckie w ramach kursów podstawowych i doskonalących na podstawie programów zatwierdzonych odpowiednio przez DG LP, RD LP i nadleśniczych na obiektach dopuszczonych do użytkowania. Nadzór nad organizacją strzelań sprawowali właściwi dyrektorzy regionalni i nadleśniczowie, a w przypadku szkoleń centralnych Główny Inspektor Straży Leśnej.

Realizując szkolenia strzeleckie jednostki organizacyjne LP korzystały z 2 własnych oraz 40 strzelnic należących do Policji, Ligi Obrony Kraju, Zakładów Karnych, związków łowieckich i strzeleckich, klubów sportowych, prywatnych oraz urzędów miast/gmin. W tym czasie w Straży Leśnej przeprowadzono 67 szkoleń i treningów strzeleckich, które objęły wszystkich strażników leśnych.

NIK pozytywnie oceniła opracowanie przez Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych projektu utworzenia centrum szkolenia strzeleckiego Straży Leśnej na terenie nadleśnictwa Tuchola (RD LP w Toruniu). Jedną z przesłanek projektu była potrzeba ciągłego doskonalenia umiejętności funkcjonariuszy Straży Leśnej, a także innych służb mundurowych, w zakresie m.in. strzelectwa, sprawności fizycznej, taktyk i technik interwencji, opracowania i doskonalenia procedur działania grup interwencyjnych Straży Leśnej.

Wykorzystanie broni przez funkcjonariuszy Straży Leśnej

W okresie objętym kontrolą nie doszło do użycia broni przez Straż Leśną wobec ludzi, miało miejsce natomiast 8 przypadków wykorzystania broni palnej do unieszkodliwienia zwierzęcia (zgodnie z art. 47 pkt 5 uśpbibp).

Zdjęcie nr 10

Szkolenie strzeleckie strażników leśnych RD LP w Krakowie 25 maja 2015 r.



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

Przechowywanie broni funkcjonariuszy Straży Leśnej i zabezpieczenie jej przed utratą

Broń, amunicja i środki przymusu bezpośredniego w kontrolowanych RD LP przechowane były w magazynach broni, zlokalizowanych w nadleśnictwach i posterunkach Straży Leśnej, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Broń w RD LP wydawana była na czas pełnienia służby lub szkolenia i zdawana do magazynu broni po ich zakończeniu, lub była przechowywana w mieszkaniach strażników, po uzyskaniu stosownej zgody.

Wydawanie i zdawanie broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego odnotowywane było w książkach wydania i przyjęcia broni.

Zgodnie z obowiązującymi zasadami nadzoru nad bronią palną w Lasach Państwowych, dyrektorzy RD LP i nadleśniczowie, w ramach sprawowanego nadzoru przeprowadzają, przynajmniej raz w roku kontrolę w zakresie przechowywania broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego, prawidłowości prowadzenia ewidencji, zgodności stanu uzbrojenia i amunicji ze stanem ewidencyjnym i przestrzegania pozostałych przepisów dotyczących uzbrojenia w magazynie broni w nadleśnictwie, a także w miejscu zamieszkania pracowników Straży Leśnej. Regionalni dyrektorzy LP oraz nadleśniczowie przeprowadzili łącznie, w okresie objętym kontrolą, 456 kontroli magazynów broni, a dodatkowo 143 kontrole przeprowadziły organa Policji.

- W wyniku kontroli w RD LP w Warszawie stwierdzono, że dyrektor RD LP, nie przeprowadził kontroli, w trzech nadleśnictwach w zakresie sposobu przechowywania broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego, prawidłowości prowadzenia ewidencji, zgodności stanu uzbrojenia i amunicji ze stanem ewidencyjnym oraz przestrzegania pozostałych przepisów dotyczących uzbrojenia, wymaganych zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 45 z dnia 8 lipca 2004 r.

Ponadto, z inicjatywy Głównego Inspektora Straży Leśnej, zaaprobowanej przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, została przeprowadzona dodatkowa kontrola, której celem było sprawdzenie prawidłowości przechowywania i użytkowania broni palnej i środków przymusu bezpośredniego w nadleśnictwach oraz biurach Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych. Sprawdzone 217 posterunków Straży Leśnej w nadleśnictwach. Kontrole magazynów broni palnej i środków przymusu bezpośredniego prowadzone były przez inspektorów Straży Leśnej regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych oraz pracowników kontroli i audytu w RD LP.

W wyniku ww. kontroli oceniono pozytywnie warunki przydziału, przechowywania i użytkowania broni palnej, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in. braku aktualnych orzeczeń lekarskich, brak atestów (upływ terminu) zamków szaf i drzwi magazynów broni, nieaktualnych ewidencji broni i amunicji, niedostatecznej ilości kontroli oraz szkoleń strzeleckich, brak protokołu komisyjnego odbioru miejsca przechowywania broni w mieszkaniu strażnika leśnego, przechowywanie broni w miejscu zamieszkania w czasie przebywania na urlopie lub zwolnieniu lekarskim.

W okresie objętym kontrolą nie stwierdzono przypadków zagubienia broni ani środków przymusu bezpośredniego.

3.2.3.2. Państwowa Straż Rybacka

Państwowa Straż Rybacka (PSR) funkcjonuje w oparciu o ustawę o rybactwie śródlądowym⁷². Zadaniem PSR jest kontrola przestrzegania ustawy oraz przepisów wydanych na jej podstawie.

⁷² Ustawa z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 2015 r., poz. 652), zwana tutaj „ustawą o rybactwie śródlądowym”.

Kontrolę przeprowadzono w Komendach Wojewódzkich Państwowej Straży Rybackiej w Gdańsku, Szczecinie, Krakowie, Poznaniu i Warszawie. Wszystkie skontrolowane jednostki otrzymały ocenę pozytywną, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Uzbrojenie funkcjonariuszy PSR

Na mocy przepisów art. 23 pkt 10 i 11 ustawy o rybactwie śródlądowym, w czasie wykonywania czynności służbowych strażnik Państwowej Straży Rybackiej jest uprawniony do noszenia broni palnej krótkiej i broni sygnałowej oraz kajdanek zakładanych na ręce, ręcznych miotaczy substancji obozwardniających, pałki służbowej i przedmiotów przeznaczonych do obozwardniania osób za pomocą energii elektrycznej.

W kontrolowanych PSR stan uzbrojenia i wyposażenia w środki przymusu bezpośredniego określono stosownie do potrzeb tych jednostek i wynikał on z obowiązujących przepisów. Wyposażenie PSR przedstawiono w zał. nr 5.6, na str. 115 Informacji.

- W PSR w Gdańsku stwierdzono, że na 20 szt. ręcznych miotaczy substancji obozwardniających (zakupionych w 2012 r.), 17 z nich (85%) pozostawało na wyposażeniu strażników PSR do lipca 2015 r., pomimo upływu terminu ważności w styczniu 2015 r.

Strażnicy spełniali wymogi ustawowe, w tym zdrowotne, w zakresie dostępu do broni palnej⁷³. Faktyczną podstawą wydania broni palnej strażnikom PSR było wcześniejsze uzyskanie wymaganych zaświadczeń i orzeczeń lekarskich oraz ukończenie szkolenia z zakresu posługiwania się bronią oraz zasad jej przechowywania i ewidencji.

W dobrowolnym badaniu ankietowym, którego przedmiotem było m.in. uzbrojenie formacji, wzięło udział 78 funkcjonariuszy PSR⁷⁴. Jako swoje podstawowe wyposażenie ankietowani wskazali: pistolet i kajdanki (po 85% ankietowanych) i miotacz gazu (71%). W kwestii jakości posiadanego uzbrojenia funkcjonariusze najczęściej wybierali opcję, że jest ono „nowoczesne, w dobrym stanie technicznym”: 93% odpowiedzi w odniesieniu do broni i 95% – w odniesieniu do amunicji. Znaczna liczba ankietowanych strażników leśnych wskazała, że nie posiada, a powinna mieć również paralizator (37% odpowiedzi).

[Wyniki badania ankietowego przedstawiono w rozdziale 4.3 na str. 72 Informacji]

Szkolenie strzeleckie i baza szkoleniowa

W okresie objętym kontrolą strażnicy objętych kontrolą PSR (za wyjątkiem PSR w Szczecinie) uczestniczyli przynajmniej raz w roku w szkoleniu strzeleckim.

- W PSR w Gdańsku stwierdzono, że sprawozdania z treningów strzeleckich nie zawierały wyników osiągniętych przez strażników, co uniemożliwia dokonanie oceny ich przydatności do służby z bronią palną. Ponadto Najwyższa Izba Kontroli uznała za celowe zapewnienie takich terminów treningu strzeleckiego, aby każdy strażnik noszący broń mógł w nim uczestniczyć.
- W trakcie kontroli w PSR w Krakowie Najwyższa Izba Kontroli uznała za celowe opracowanie systemu szkoleń funkcjonariuszy PSR (w tym strzeleckich), uwzględniającego m.in. odpowiednią częstotliwość strzelań ćwiczebnych oraz wymagania w zakresie poziomu wyszkolenia strzeleckiego.
- W badanym okresie w PSR w Poznaniu nie prowadzono szkoleń w zakresie posługiwania się przez jej funkcjonariuszy środkami przymusu bezpośredniego, a strażnicy nie posiadali zaświadczeń o ukończeniu takich kursów, podczas gdy według § 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie broni palnej PSR⁷⁵, Państwowa Straż

⁷³ Zestawienie wymagań wobec kandydatów na funkcjonariuszy przedstawiono w zał. nr 5.5.2 na str. 108 Informacji.

⁷⁴ W badaniu wzięło udział 78 na 98 strażników PSR posiadających broń bądź środki przymusu bezpośredniego, zatrudnionych w kontrolowanych jednostkach PSR (80%).

⁷⁵ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 czerwca 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków posiadania, przechowywania i ewidencjonowania przez Państwową Straż Rybacką broni palnej, sygnałowej, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego (Dz. U., poz. 756), zwane tutaj „rozporządzeniem w sprawie broni palnej PSR”.

Rybacka może posiadać środki przymusu bezpośredniego jeżeli komendant wojewódzki PSR zapewni przeszkolenie strażników w zakresie posługiwania się tymi środkami. Ponadto Najwyższa Izba Kontroli uznała za zasadne uregulowanie zasad wyposażenia strażników PSR w broń i środki przymusu bezpośredniego oraz szkolenia strzeleckiego i korzystania ze środków przymusu bezpośredniego.

- W badanym okresie w PSR w Szczecinie żaden z 11 strażników nie odbył szkolenia strzeleckiego (13% spośród 84 strażników PSR objętych kontrolą).

Kontrolowane PSR nie dysponowały własną bazą szkolenia strzeleckiego.

Wykorzystanie broni służbowej

W okresie objętym kontrolą strażnicy PSR pełnili służbę z bronią. Najczęściej pobierali ją strażnicy PSR w Krakowie – 347 razy i PSR w Gdańsku – 216 razy.

Nie odnotowano przypadków użycia bądź wykorzystania broni, ani przypadków jej utraty.

Przechowywanie i zabezpieczenie broni służbowej

W kontrolowanych jednostkach PSR broń przechowywana była w magazynach zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Magazyny były poddawane kontroli, a broń była inwentaryzowana.

Wydawanie i zwrot broni i amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego był ewidencjonowany w „Książce wydania i przyjęcia broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego”. Natomiast strażnicy PSR z pięciu posterunków PSR województwa mazowieckiego mieli zgodę Komendanta Wojewódzkiego PSR w Warszawie na przechowywanie broni palnej i amunicji w miejscu ich zamieszkania. Strażnikom tym wydano kasetki metalowe, które zostały zamontowane w ich mieszkaniach.

- W wyniku kontroli w PSR w Gdańsku stwierdzono, że ręczne miotacze substancji obojętniających nie zostały wprowadzone do książek ewidencyjnych broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego oraz książek wydania i przyjęcia broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego mimo, że z zapisów, odpowiednio §§ 3 i 8 w zw. z § 17 ww. rozporządzenia w sprawie broni palnej PSR wynikało, że środki te od dnia 6 lipca 2014 r. podlegały takim ewidencjom.
- W wyniku kontroli w PSR w Krakowie stwierdzono, że w „Książce wydania i przyjęcia broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego” stwierdzono nierzetelne zapisy dotyczące wydania pistoletów Glock 19 w strażnicy w Tarnowie. W okresie od 7 czerwca 2014 r. do 15 maja 2015 r. w 70 przypadkach na 140 dokonanych wpisów, odbiór tego samego pistoletu Glock 19, w tym samym dniu i o tej samej godzinie potwierdziło dwóch funkcjonariuszy. Ponadto Najwyższa Izba Kontroli zwróciła uwagę na zasadność opracowania i wdrożenia procedury wydawania funkcjonariuszom broni palnej z magazynu broni i jej zdawania, uwzględniające m.in. jej sprawdzanie pod względem technicznym i stanu ukompletowania.
- W trakcie kontroli w PSR w Szczecinie stwierdzono, że strażnicy PSR z posterunków w Koszalinie i w Szczecinku nie zdawali posiadanej broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego do magazynu broni niezwłocznie po zakończonej służbie.
- W wyniku kontroli w PSR w Warszawie stwierdzono, że komendanci pięciu posterunków (Małkinia, Ostrołęka, Płock, Radom, Siedlce) nie przeprowadzili kontroli w zakresie przechowywania broni poza godzinami służby przez strażników PSR w ich domach.

3.2.3.3. Państwowa Straż Łowiecka

Państwowa Straż Łowiecka (PSŁ), stosownie do postanowień art. 36 ust 1 ustawy Prawo łowieckie⁷⁶, jest umundurowaną, uzbrojoną i wyposażoną w terenowe, oznakowane środki transportu formacją podległą wojewodzie. Zadaniem PSŁ jest kontrola realizacji przepisów ustawy, a w szczególności w zakresie: ochrony zwierzyny, zwalczania kłusownictwa i wszelkiego szkodnictwa łowieckiego,

⁷⁶ Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r., poz. 1226 ze zm.), zwana tutaj „ustawą Prawo łowieckie”.

zwalczania przestępstw i wykroczeń w zakresie łowiectwa, kontroli legalności skupu i obrotu zwierzyną oraz kontroli przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie obrotu zwierzyną żywą oraz obrotu tuszami zwierzyny i ich częściami dotyczącej prowadzenia stosownej ewidencji w każdym punkcie skupu.

Kontroli podlegały Komendy Wojewódzkie PSŁ wchodzące w skład Urzędów Wojewódzkich w Gdańsku, Poznaniu i Szczecinie. Komenda w Szczecinie otrzymała ocenę pozytywną, a komendy w Gdańsku i Poznaniu – ocenę pozytywną, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Uzbrojenie funkcjonariuszy PSŁ

W kontrolowanych PSŁ stan uzbrojenia i wyposażenia w środki przymusu bezpośredniego określono stosownie do potrzeb tych jednostek i wynikał on z obowiązujących przepisów, to jest z art. 39 ust. 2 pkt 10 i 11 ustawy Prawo łowieckie oraz art. 2 ust. 1 pkt 7 ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

[Wyposażenie PSŁ i innych formacji przedstawiono w zał. nr 5.6 na str. 115 Informacji]

- W trakcie kontroli w PSŁ w Poznaniu NIK uznała za konieczne wymianę 11 ręcznych miotaczy gazów, nieposiadających daty ważności, których trwałość i funkcjonalność może być ograniczona z powodu długotrwałego użytkowania lub przechowywania.

Strażnicy spełniali wymogi ustawowe, w tym zdrowotne, w zakresie dostępu do broni palnej⁷⁷. Faktyczną podstawą wydania broni palnej strażnikom PSŁ było (wcześniejsze) uzyskanie wymaganych zaświadczeń i orzeczeń lekarskich oraz ukończenie szkolenia.

W dobrowolnym badaniu ankietowym, którego przedmiotem było m.in. uzbrojenie formacji, wzięło udział 23 funkcjonariuszy PSŁ⁷⁸. Jako swoje podstawowe wyposażenie ankietowani wskazali: pistolet i pałka służbowa (po 96% ankietowanych), kajdanki (91%) i miotacz gazu (70%). W kwestii jakości posiadanego uzbrojenia funkcjonariusze PSŁ najczęściej wybierali opcję, że jest ono „nowoczesne, w dobrym stanie technicznym”: 91% odpowiedzi w odniesieniu do broni i 90% – w odniesieniu do amunicji. Znaczna liczba ankietowanych strażników leśnych wskazała, że nie posiada, a powinna mieć również paralizator (44% odpowiedzi).

[Wyniki badania ankietowego przedstawiono w rozdziale 4.3 na str. 72 Informacji]

Szkolenie strzeleckie i baza szkoleniowa

W okresie objętym kontrolą strażnicy objętych kontrolą jednostek PSŁ uczestniczyli przynajmniej raz w roku w szkoleniu strzeleckim.

- W PSŁ w Gdańsku w 2014 r. nie zrealizowano jednego z dwóch zaplanowanych strzelań. Ponadto w protokole z treningu przeprowadzonego w 2014 r. nie zaprezentowano danych o wynikach ze strzelania poszczególnych strażników w sposób umożliwiający Komendantowi Wojewódzkiemu PSŁ konkretną ocenę stanu ich wyszkolenia strzeleckiego, tzn. liczbę uzyskanych punktów odzwierciedlających liczbę trafień w tarczę i analizę tych wyników.
- W wyniku kontroli w PSŁ w Poznaniu stwierdzono nierzetelne prowadzenie dziennika szkolenia i indywidualnych arkusza wyszkolenia strzeleckiego strażników, w których nie zamieszczono wpisów dotyczących części ocen wykonanych strzelań. W latach 2014–2015 zaplanowano szkolenia strzeleckie dla funkcjonariuszy PSŁ tylko raz w roku, podczas gdy takie szkolenia w latach poprzednich realizowano z częstotliwością 2 razy w roku, w tym jedno połączone ze szkoleniem w zakresie użycia środków przymusu bezpośredniego.

Kontrolowane jednostki PSŁ nie dysponowały własną bazą szkolenia strzeleckiego.

⁷⁷ Zestawienie wymagań wobec kandydatów na funkcjonariuszy przedstawiono w zał. nr 5.5.2 na str. 108 Informacji.

⁷⁸ W badaniu wzięło udział 23 na 26 strażników PSŁ posiadających broń bądź środki przymusu bezpośredniego, zatrudnionych w kontrolowanych jednostkach PSŁ (88%).

Wykorzystanie broni służbowej

W okresie objętym kontrolą strażnicy PSŁ pełnili służbę z bronią od 6 razy (PSŁ w Szczecinie) do 223 razy (PSŁ w Gdańsku). Nie było przypadków użycia bądź wykorzystania broni, ani przypadków jej utraty.

Przechowywanie i zabezpieczenie broni służbowej

W kontrolowanych PSŁ broń przechowywana była w magazynach zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Magazyny były poddawane kontroli, a broń była inwentaryzowana.

W magazynach broni prowadzono „Książki ewidencji broni palnej bojowej, broni myśliwskiej śrutowej, amunicji oraz miotaczy gazu obozwardniającego” oraz „Książki wydania i przyjęcia broni palnej bojowej, broni myśliwskiej, amunicji oraz miotaczy gazu obozwardniającego”.

- W wyniku kontroli w PSŁ w Gdańsku stwierdzono błędne wpisy w Książce wydania i przyjęcia broni palnej bojowej, broni myśliwskiej, amunicji oraz miotaczy gazu obozwardniającego, dotyczące daty wydania i zwrotu broni palnej wraz z amunicją do magazynu broni w Słupsku (w 15 przypadkach na 124 wpisy, data zdania broni do tego magazynu była wcześniejsza niż jej wydania).

3.2.3.4. Straż Parku

W Parkach Narodowych, zgodnie z postanowieniami ustawy o ochronie przyrody⁷⁹, zadania związane z ochroną mienia oraz zwalczaniem przestępstw i wykroczeń w zakresie ochrony przyrody wykonują funkcjonariusze Straży Parku zaliczani do Służby Parku Narodowego.

Kontrolą objęto Straże Parku wchodzące w skład dyrekcji Słowińskiego PN w Smołdzinie, Wielkopolskiego PN w Jeziorach, Tatrzańkiego PN w Zakopanem i Kampinoskiego PN w Izabelinie. Dyrekcję Słowińskiego PN oceniono pozytywnie, dyrekcje Wielkopolskiego i Tatrzańkiego – pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, a dyrekcję Kampinoskiego PN – negatywnie.

Uzbrojenie strażników Straży Parku

Zgodnie z art. 110 ust. 1 tej ustawy o ochronie przyrody, funkcjonariusz Straży Parku może być wyposażony w broń palną bojową oraz broń palną myśliwską.

W kontrolowanych dyrekcjach Parków Narodowych stan uzbrojenia i wyposażenia w środki przymusu bezpośredniego określono stosownie do potrzeb tych jednostek i wynikał on z obowiązujących przepisów. Wyposażenie Straży Parków przedstawiono w zał. nr 5.6 Informacji.

- W trakcie kontroli w Kampinoskim Parku Narodowym (KPN) Najwyższa Izba Kontroli uznała za celowe opracowanie zasad wyposażania funkcjonariuszy Straży Parku w broń i środki przymusu bezpośredniego na czas pełnienia przez nich służby.

Strażnicy spełniali wymogi ustawowe, w tym zdrowotne, w zakresie dostępu do broni palnej⁸⁰. Faktyczną podstawą wydania broni palnej strażnikom parków było wcześniejsze uzyskanie wymaganych zaświadczeń i orzeczeń lekarskich oraz ukończenie szkolenia z zakresu posługiwania się bronią oraz zasad jej przechowywania i ewidencji.

- W trakcie kontroli w Dyrekcji Tatrzańkiego Parku Narodowego (TPN) stwierdzono, że 5 strażników nie posiadało aktualnych badań psychologicznych.

W dobrowolnym badaniu ankietowym, którego przedmiotem było m.in. uzbrojenie formacji, wzięło udział 25 funkcjonariuszy Straży Parku Narodowego⁸¹. Jako swoje podstawowe wyposażenie

⁷⁹ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651), zwana tutaj „ustawą o ochronie przyrody”.

⁸⁰ Zestawienie wymagań wobec kandydatów na funkcjonariuszy przedstawiono w zał. nr 5.5.2 na str. 108 Informacji.

⁸¹ W badaniu wzięło udział 25 na 28 strażników PN posiadających broń bądź środki przymusu bezpośredniego, zatrudnionych w kontrolowanych dyrekcjach Parków Narodowych (89%).

ankietowani wskazali: kajdanki i miotacz gazu (po 92% odpowiedzi), pistolet (88%) oraz pałka służbowa i strzelba myśliwska (po 44% ankietowanych). W kwestii jakości posiadanego uzbrojenia funkcjonariusze PSŁ najczęściej wybierali opcję, że jest ono „nowoczesne, w dobrym stanie technicznym”: 84% odpowiedzi w odniesieniu do broni i 100% – w odniesieniu do amunicji. Znaczna liczba ankietowanych strażników leśnych wskazała, że nie posiada, a powinna mieć strzelbę myśliwską (36% odpowiedzi).

[Wyniki badania ankietowego przedstawiono w rozdziale 4.3 na str. 72 Informacji]

Szkolenie strzeleckie i baza szkoleniowa

W okresie objętym kontrolą, strażnicy objętych kontrolą Dyrekcji Parków Narodowych (za wyjątkiem strażników z KPN i WPN) uczestniczyli przynajmniej raz w roku w szkoleniu strzeleckim.

W 2014 roku Dyrekcja Słowińskiego Parku Narodowego (SPN) była organizatorem szkolenia strzeleckiego, w tym również dla 6 innych Parków Narodowych. Z uwagi na brak jednolitych zasad organizacji szkoleń strzeleckich, SPN stosuje, formalnie już nieobowiązujące, zasady udziału w szkoleniach (zgłoszenie do udziału na zaproszenie), ich organizacji, dokumentowania i sprawozdawczości ustalone przez nieistniejący Krajowy Zarząd Parków Narodowych⁸².

[Patrz również rozdz. 2.3 Dobre praktyki na str. 15 Informacji]

- W trakcie kontroli w Kampinoskim Parku Narodowym (KPN) stwierdzono, że w badanym okresie, żaden z funkcjonariuszy Straży Parku nie uczestniczył w szkoleniu strzeleckim, ani w innym szkoleniu doskonalącym. Ponadto Komendant Straży Parku nie opracował planu szkoleń na 2015 r. dla podległych funkcjonariuszy. Ostatni raz szkolenie strzeleckie, funkcjonariusze Straży Parku odbyli 6 grudnia 2012 r.
- W wyniku kontroli w Wielkopolskim Parku Narodowym (WPN) stwierdzono, że w badanym okresie szkolenie strzeleckie dla funkcjonariuszy Straży Parku zostało przeprowadzone w czerwcu 2015 r. – po upływie czterech lat od poprzedniego takiego szkolenia. W ocenie NIK, taka organizacja szkolenia strzeleckiego jest działaniem nierzetelnym, nie gwarantuje bowiem podtrzymywania na odpowiednim poziomie umiejętności strzeleckich strażników Straży Parku. Dyrektor WPN nie zapewnił pisemnej regulacji obejmującej zasady szkolenia strzeleckiego strażników Straży Parku, w tym: wymogów w zakresie wyszkolenia strzeleckiego funkcjonariuszy, organizacji i realizacji szkolenia strzeleckiego oraz sprawozdawczości w tym zakresie, co utrudniało prawidłowe realizowanie zadań w tym zakresie.
- W trakcie kontroli w Dyrekcji Tatrzańskiego Parku Narodowego (TPN), Najwyższa Izba Kontroli zwróciła uwagę na celowość opracowania zasad szkolenia funkcjonariuszy (w tym szkolenia strzeleckiego), uwzględniającego m.in. częstotliwość strzelań ćwiczebnych, wymagania strzeleckie oraz ocenę odbytych szkoleń, w tym ocenę indywidualnych osiągnięć poszczególnych funkcjonariuszy. Opracowanie takich zasad powinno być poprzedzone m.in. rozeznaniem potrzeb w tym zakresie, a jego realizacja powinna przyczynić się do podniesienia kwalifikacji funkcjonariuszy oraz wzrostem bezpieczeństwa podczas realizacji zadań w terenie.

Kontrolowane Dyrekcje Parków Narodowych nie dysponowały własną bazą szkolenia strzeleckiego.

Wykorzystanie broni służbowej

W okresie objętym kontrolą broń służbowa wykorzystywana była dwukrotnie przez strażników TPN celem dobitcia rannego zwierzęcia. W pozostałych jednostkach nie wystąpiły przypadki użycia broni służbowej. Nie odnotowano również przypadków utraty broni.

Przechowywanie i zabezpieczenie broni służbowej

W kontrolowanych Dyrekcjach Parków Narodowych broń przechowywana była w magazynach zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami za wyjątkiem TPN. Magazyny były poddawane kontroli, a broń była inwentaryzowana.

⁸² Krajowy Zarząd Parków Narodowych, z dniem wejścia w życie ustawy o ochronie przyrody, tj. z dniem 1 maja 2004 r. przeszedł w stan likwidacji. Jego obowiązki i kadry przejął Minister Środowiska.

- W trakcie kontroli w KPN stwierdzono, że w arkuszu spisu z natury z 2014 r., sporządzonym w trakcie inwentaryzacji majątku KPN, wykazana liczba broni palnej była niezgodna z jej stanem faktycznym. W „Książce ewidencji broni palnej i amunicji” nie wyksięgowano 29 szt. amunicji skradzionej funkcjonariuszowi Straży Parku w czasie pożaru jego domu. Wykazana w „Książce ewidencji środków przymusu bezpośredniego” liczba ręcznych miotaczy gazu była niezgodna z jej faktycznym stanem, podanym w arkuszu spisu z natury z 2014 r. W magazynie broni 7 szt. broni palnej GLOCK 17 przechowywano w sposób niezgodny z § 4 ust. 3 rozporządzenia w sprawie broni palnej Straży Parku⁸³. Certyfikat zgodności i Aprobata techniczna ITB dla drzwi zewnętrznych magazynu broni utraciły swoją ważność odpowiednio: 2 lipca 2012 r. i 29 czerwca 2014 r.
- W wyniku kontroli w WPN stwierdzono, że magazyn broni nie został wyposażony w system alarmowy, co było niezgodne z postanowieniami § 2 ust. 2 pkt 5 ww. rozporządzenia w sprawie broni palnej Straży Parku. Po zakończeniu kontroli Dyrektor WPN poinformował o zainstalowaniu systemu alarmowego, o co NIK wniosowała w wystąpieniu pokontrolnym.

W kontrolowanych Dyrekcjach Parków Narodowych ewidencjonowano wydawanie i zwrot broni amunicji oraz środka przymusu bezpośredniego w „Książce wydania-przyjmowania broni palnej i amunicji”.

Dyrektor TPN przydzielał uprawnionemu strażnikowi broń palną (krótką i długą) z możliwością jej przechowywania w mieszkaniu⁸⁴. Zgodę na przechowywanie broni w mieszkaniu udzielono również strażnikom WPN i KPN. Warunki przechowywania broni służbowej w miejscach zamieszkania strażników były poddawane kontroli.

- W wyniku kontroli w TPN stwierdzono, że strażnicy, w przypadku ich nieobecności w pracy dłuższej niż 2 dni, byli zobowiązani do zdawania broni palnej do magazynu broni TPN. Na 10 skontrolowanych przypadków, w 4 przypadkach (40%) stwierdzono, że broń zdeponowano po obowiązującym terminie, a okres zwłoki wynosił od 3 dni do 25 dni.
- W trakcie kontroli w WPN stwierdzono, że w zarządzeniu nr 26 z dnia 21 września 2007 r. w sprawie pobierania, zdawania i przechowywania broni i amunicji będącej na wyposażeniu Straży Parku, dyrektor WPN zbyt ogólnie wskazał okoliczności, które dają możliwość funkcjonariuszom tej Straży przechowywania broni w mieszkaniu. Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie broni palnej Straży Parku, zasadniczym sposobem przechowywania broni palnej, powinno być jej przechowywanie w magazynie broni, a zgodnie z § 6 ust. 3 tego rozporządzenia, w uzasadnionych przypadkach za pisemną zgodą dyrektora parku, funkcjonariusz Straży Parku może przechowywać, w określonym czasie, broń służbową w mieszkaniu.
- W trakcie kontroli w SPN i TPN zwrócono uwagę, że na poziom bezpieczeństwa gospodarowania i posługiwania się bronią palną korzystnie wpłynęłoby opracowanie i wdrożenie procedury wydawania funkcjonariuszom broni palnej z magazynu broni i jej zdawania, uwzględniające m.in. jej sprawdzenie pod względem technicznym i stanu ukompletowania.

3.2.4 . Inspekcja Transportu Drogowego

Inspekcja Transportu Drogowego, stosownie do postanowień art. 48 ustawy o transporcie drogowym⁸⁵, została powołana do kontroli przestrzegania przepisów w zakresie przewozu drogowego wykonywanego pojazdami samochodowymi. Zadania Inspekcji Transportu Drogowego wykonują:

- 1) Główny Inspektor Transportu Drogowego za pomocą Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego i jego delegatur na terenie kraju;
- 2) wojewoda działający za pośrednictwem wojewódzkiego inspektora transportu drogowego, jako

⁸³ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 lipca 2005 r. w sprawie sposobu ewidencjonowania i przechowywania broni bojowej oraz broni myśliwskiej, wraz z amunicją, będącej w dyspozycji Straży Parku (Dz. U. Nr 139, poz. 1170), tutaj zwane także „rozporządzeniem w sprawie broni palnej Straży Parku”.

⁸⁴ Zgodne z postanowieniami art. 110 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz § 6 ust. 2 i 3 ww. rozporządzenia w sprawie broni palnej Straży Parku.

⁸⁵ Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1414 ze zm.), zwana tutaj „ustawą o transporcie drogowym”.

kierownika wojewódzkiej inspekcji transportu drogowego wchodzącej w skład wojewódzkiej administracji zespolonej.

Wobec faktu, że stosownie do postanowień art. 66 ustawy, w broń palną mogą być wyposażeni wyłącznie pracownicy wojewódzkiego inspektoratu transportu drogowego, kontrolę przeprowadzono tylko w dwóch wojewódzkich Inspektoratach Transportu Drogowego w Krakowie i Szczecinie.

W wyniku kontroli, WITD w Krakowie otrzymał ocenę pozytywną, a WITD w Szczecinie – ocenę pozytywną, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Uzbrojenie Wojewódzkich Inspektoratów Transportu Drogowego oraz inspektorów

Zgodnie z art. 55 ust. 2 ustawy o transporcie drogowym, inspektor ma prawo do używania i wykorzystywania broni palnej i środków przymusu bezpośredniego.

W kontrolowanych wojewódzkich inspektoratach transportu drogowego (WITD) stan uzbrojenia i wyposażenia w środki przymusu bezpośredniego określono stosownie do potrzeb tych jednostek i wynikał on z obowiązujących przepisów (dotyczy to również WITD w Szczecinie, choć 20 jednostek broni posiadanej przez tę jednostkę nie było wykorzystywanych do realizacji zadań służbowych od 2003 r.). Wyposażenie WITD przedstawiono w zał. nr 5.6 Informacji.

Inspektorzy spełniali wymogi ustawowe, w tym zdrowotne, w zakresie dostępu do broni palnej, w tym określone w art. 76 ust. 1 i 2 ustawy o transporcie drogowym w zakresie zatrudnienia na stanowisku inspektora⁸⁶. Faktyczną podstawą wydania broni palnej inspektorów było (wcześniejsze) uzyskanie wymaganych zaświadczeń i orzeczeń lekarskich oraz ukończenie szkolenia z zakresu posługiwania się bronią oraz zasad jej przechowywania i ewidencji.

W dobrowolnym badaniu ankietowym, którego przedmiotem było m.in. uzbrojenie formacji, wzięło udział 47 funkcjonariuszy ITD⁸⁷. Jako swoje podstawowe wyposażenie ankietowani wskazali: kajdanki (96%), pistolet (89%) i miotacz gazu (87% odpowiedzi). W kwestii jakości posiadanego uzbrojenia funkcjonariusze ITD najczęściej wybierali opcję, że jest ono „nowoczesne, w dobrym stanie technicznym”: 96% odpowiedzi w odniesieniu do broni i 100% – w odniesieniu do amunicji. Znaczna liczba ankietowanych inspektorów wskazała, że nie posiada, a powinna mieć paralizator (34% odpowiedzi).

[Wyniki badania ankietowego przedstawiono w rozdziale 4.3 na str. 72 Informacji]

Szkolenie strzeleckie i baza szkoleniowa

W okresie objętym kontrolą inspektorzy WITD w Krakowie uczestniczyli ogółem 9 ćwiczeniach strzeleckich. Natomiast w WITD w Szczecinie nie prowadzono szkolenia strzeleckiego.

- Ostatnie szkolenie wszystkich inspektorów WITD w Szczecinie odbyło się w dniu 6 września 2010 r. na strzelnicy wojskowej w Skwierzynie. W latach 2011–2014, pomimo obowiązku wynikającego z § 14 ust. 1 zarządzenia nr 12 Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Transportu Drogowego w Szczecinie z dnia 23 kwietnia 2010 r. w sprawie zasad gospodarowania bronią palną i amunicją w WITD, który stanowił, że co najmniej raz na pół roku inspektorzy odbywają ćwiczenia z zakresu doskonalenia posługiwania się bronią palną, inspektorzy WITD nie uczestniczyli w szkoleniach strzeleckich.

Brak szkoleń w zakresie posługiwania się bronią ma, w opinii NIK, bezpośredni wpływ na umiejętność bezpiecznego, sprawnego i skutecznego posługiwania się bronią palną w różnych sytuacjach i warunkach.

⁸⁶ Zestawienie wymagań wobec kandydatów na funkcjonariuszy przedstawiono w zał. nr 5.5.2 na str. 108 Informacji.

⁸⁷ W badaniu wzięło udział 47 na 56 funkcjonariuszy ITD posiadających broń bądź środki przymusu bezpośredniego, zatrudnionych w kontrolowanych WITD (84%).

- W trakcie kontroli w WITD w Krakowie Najwyższa Izba Kontroli zwróciła uwagę na zasadność ustalenia zasad oceniania strzelań, a w szczególności kryteriów ich zaliczania przez inspektorów ITD. W opinii NIK pozwoliłoby to dostosować szkolenie ćwiczebne do indywidualnych potrzeb danego inspektora oraz wpłynęłoby korzystnie nie tylko na poprawę indywidualnych wyników strzelań, ale również na zwiększenie skuteczności w przypadku konieczności użycia broni palnej. Natomiast sporządzanie analiz z przeprowadzonych strzelań umożliwiłoby szybkie wykrycie i usunięcie nieprawidłowości w zakresie wyszkolenia inspektorów.

Kontrolowane WITD nie dysponowały własną bazą szkolenia strzeleckiego.

Wykorzystanie broni służbowej

W okresie objętym kontrolą 24 razy inspektorzy WITD w Krakowie pobierali broń na służbę. Natomiast inspektorzy WITD w Szczecinie broni palnej nie pobierali.

- Od chwili zakupu 20 szt. broni palnej krótkiej typu „GLOCK 19”, przez WITD w Szczecinie, tj. od 29 grudnia 2003 r. do 20 lipca 2015 r. inspektorzy WITD, w związku z pełnioną służbą, nie pobierali broni. W powyższej sprawie Wojewódzki Inspektor wyjaśnił: „(...) inspektorzy WITD w Szczecinie nie pobierali broni (...), zgodnie ze swoją wolą, w oparciu o treść art. 66 ustawy (...) o transporcie drogowym oraz § 3 Zarządzenia nr 27 (...) w sprawie zasad gospodarowania bronią palną i amunicją (...)”.

W opinii NIK, brak uregulowań w zakresie niezbędnego wyposażenia inspektorów ITD podczas pełnionej służby w środki przymusu bezpośredniego i broń palną, w konsekwencji czego inspektorzy nie są uzbrojeni podczas służby, uniemożliwia im skuteczne odparcie ewentualnego ataku na funkcjonariusza bądź inne osoby, skuteczne zatrzymanie pojazdu bądź zaalarmowanie innych funkcjonariuszy, zarówno w przypadku realizacji zadań własnych, jak i realizowanych z innymi służbami, szczególnie nagłych i niezaplanowanych.

Nie odnotowano przypadków użycia bądź wykorzystania broni, ani jej utraty.

Przechowywanie i zabezpieczenie broni służbowej

Broń palna i amunicja przypisana 34 inspektorom WITD w Krakowie wykonującym czynności kontrolne przechowywana była w pięciu jednostkach Policji wskazanych przez Wojewódzkiego Inspektora. Broń i amunicja nieprzypisana dla inspektorów przechowywana była w magazynie broni Inspektoratu. W magazynie prowadzono książki ewidencji broni, książki ewidencji amunicji, książki wydawania – przyjmowania broni; książki wydawania – przyjmowania amunicji. W kontrolowanym okresie broń znajdująca się na wyposażeniu WITD w Szczecinie przechowywana była w magazynie broni znajdującym się w siedzibie WITD. Magazyny były poddane kontroli.

3.2.5. Straż Miejska

Zasady użycia broni palnej i środków przymusu bezpośredniego przez funkcjonariuszy straży gminnych zostały określone w ustawie o strażach gminnych⁸⁸. W określonych w art. 14 ustawy przypadkach, strażnik gminny/miejski ma prawo użyć bądź wykorzystać broń palną lub środki przymusu bezpośredniego.

Według danych MSW, na koniec 2014 r. jednostki samorządu terytorialnego utworzyły 588 oddziałów straży gminnych / miejskich, w których zatrudniono 9.542 strażników gminnych/miejskich i 1.816 pracowników. Wg danych policyjnego rejestru BROŃ, na dzień 30 czerwca 2015 r. bronią palną dysponowało tylko 15 oddziałów straży gminnych/miejskich, które posiadały 116 jednostkami broni palnej krótkiej. Do kontroli wytypowano jedną, ale za to największą i najlepiej uzbrojoną jednostkę straży gminnej, tj. Straż Miejską w Warszawie.

Uzbrojenie SM w Warszawie oraz jej funkcjonariuszy

W SM Warszawa stan uzbrojenia i wyposażenia w środki przymusu bezpośredniego określono stosownie do potrzeb tej jednostki i wynikał on z obowiązujących przepisów.

⁸⁸ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1383 ze zm.), tutaj zwana „ustawą o strażach gminnych”.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2015 r. SM miała 1. 918 etatów, w tym 1.513 etatów strażników. Zatrudniała faktycznie 1.511 strażników. SM posiadała: broń palną – 30 szt., kajdanki zakładane na ręce – 1.388 szt., pałki służbowe – 1.439 szt., miotacze gazu – 1.259 szt.

W I półroczu 2015 r. SM zrealizowała 124 konwoje dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych na potrzeby m.st. Warszawy.

- W trakcie kontroli ustalono, że funkcjonariusze wykorzystujący broń służbową w służbie konwojowej zainteresowani są doposażeniem w paralizatory elektryczne, które stanowiłyby bezpieczną i skuteczną alternatywę do użycia broni palnej lub innych środków przymusu bezpośredniego.

Strażnicy spełniali wymogi ustawowe, w tym zdrowotne, w zakresie dostępu do broni palnej, posiadali świadectwa o dopuszczeniu do wykonywania zadań służbowych z bronią, ukończyli szkolenie podstawowe dla strażników gminnych, w tym szkolenie w zakresie stosowania środków przymusu bezpośredniego⁸⁹.

W dobrowolnym badaniu ankietowym, którego przedmiotem było m.in. uzbrojenie formacji, wzięło udział 13 funkcjonariuszy SM⁹⁰. Jako swoje podstawowe wyposażenie ankietowani wskazali: pistolet, miotacz gazu, kajdanki i pałka służbowa (wszyscy ankietowani). W kwestii jakości posiadanego uzbrojenia, funkcjonariusze SM wskazali, że jest ono „nowoczesne, w dobrym stanie technicznym” (wszystkie odpowiedzi). 12 na 13 ankietowanych strażników SM wskazało, że nie posiada, a powinni mieć paralizator (92% odpowiedzi).

[Wyniki badania ankietowego przedstawiono w rozdziale 4.3 na str. 72 Informacji]

Szkolenie strzeleckie i baza szkoleniowa

W okresie objętym kontrolą dla strażników SM w Warszawie zorganizowano 10 szkoleń strzeleckich z zakresu „Taktyki konwojowania wartości pieniężnych, ochrony obiektów oraz posługiwania się bronią palną”.

- W trakcie kontroli NIK stwierdziła brak, w sprawozdaniu za 2014 r., informacji o uzyskanych przez funkcjonariuszy wynikach ze strzelania, z podaniem w miejsce tego ogólnej oceny prawidłowego i profesjonalnego przebiegu szkolenia. Także w 2015 r., w dzienniku ze szkoleń przeprowadzonych w I półroczu (3 sesje szkoleniowe) nie zarejestrowano uzyskanych przez funkcjonariuszy wyników strzelania. Zdaniem NIK, ewidencjonowanie wyników strzelań jest elementem analizy procesu szkolenia, tak więc sporządzanie sprawozdań po każdym zajęciach strzeleckich, jak i po zakończeniu rocznego cyklu, pozwoliłoby na dokładniejszą analizę rezultatów szkolenia strzeleckiego.

SM w Warszawie nie dysponowała własną bazą szkolenia strzeleckiego.

Wykorzystanie broni służbowej

Upoważnieni funkcjonariusze Oddziału Specjalistycznego wyznaczeni do ochrony konwojów pobierali broń i amunicję w dniu konwoju, a po zakończeniu zadania zwracali broń i amunicję do magazynu. Czynności te odnotowywane były księżce wydania/przyjęcia broni i amunicji.

Nie odnotowano przypadków użycia bądź wykorzystania broni, ani jej utraty.

Przechowywanie i zabezpieczenie broni służbowej

W SM Warszawa broń przechowywana była w magazynach zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Magazyn był poddawany kontroli, a broń była inwentaryzowana.

3.2.6. Podmioty prawne i osoby fizyczne

Zgodnie z postanowieniami art. 9 ust. 1 i ust. 8 ustawy o broni i amunicji, broń palną i amunicję do tej broni, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w art. 11 ustawy, można posiadać

⁸⁹ Zestawienie wymagań wobec kandydatów na funkcjonariuszy przedstawiono w zał. nr 5.5.2 na str. 108 Informacji.

⁹⁰ W badaniu wzięli udział wszyscy strażnicy SM w Warszawie posiadający broń bądź środki przymusu bezpośredniego, tj. 13 osób.

na podstawie pozwolenia na broń bądź świadectwa broni, wydanego przez właściwego ze względu na miejsce stałego pobytu zainteresowanej osoby lub siedzibę zainteresowanego podmiotu komendanta wojewódzkiego Policji, a w przypadku żołnierzy zawodowych – na podstawie pozwolenia wydanego przez właściwego komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej.

W 2014 r. do Policji wpłynęło 8.122 wniosków od osób fizycznych w sprawie wydania pozwolenia na broń. W 7.135 przypadkach pozwolenie na broń zostało wydane, 240 osobom odmówiono wydania pozwolenia na broń, w 5 przypadkach zawieszono postępowanie, w 57 przypadkach zastosowano inne rozstrzygnięcia. W I połowie 2015 r. do Policji wpłynęło 4.769 wniosków od osób fizycznych w sprawie wydania pozwolenia na broń. W 3.982 przypadkach pozwolenie na broń zostało wydane, 112 osobom odmówiono wydania pozwolenia na broń, w 6 przypadkach zawieszono postępowanie, w 32 przypadkach zastosowano inne rozstrzygnięcia.

W 2014 r. do Policji wpłynęło 85 wniosków w sprawie wydania świadectwa broni. W 62 przypadkach świadectwo zostało wydane, w 1 przypadku odmówiono wydania świadectwa, w 1 przypadku zawieszono postępowanie, w 4 przypadkach zastosowano inne rozstrzygnięcia⁹¹.

W I połowie 2015 r. do Policji wpłynęło 67 wniosków od w sprawie wydania świadectwa broni. Świadectwa wydano dla 61 podmiotów.

W 2014 r. do Żandarmerii Wojskowej wpłynęło 260 wniosków żołnierzy zawodowych o wydanie pozwolenia na broń. Wydano 240 decyzje pozytywne, 16 decyzji negatywnych, 2 decyzje umorzono na wniosek strony, 1 postępowanie zawieszono na wniosek strony, 1 wniosek pozostawiono bez rozpoznania.

W pierwszej połowie 2015 r. wpłynęły 183 wnioski o wydanie pozwolenia na broń prywatną. Wydano 105 decyzji pozytywnych, 6 decyzji negatywnych, 1 decyzję o umorzeniu postępowania na wniosek strony, 71 nie zostało zakończonych.

Według stanu na 30 czerwca 2015 r. broń, na podstawie pozwolenia na broń bądź świadectwa broni, broń posiadały:

- Osoby fizyczne – 199.379 osób posiadało 392.927 jednostek broni.
Najwięcej broni w rękach prywatnych było w województwie mazowieckim – 38.034 osoby posiadało 74.190 szt. broni. Najmniej broni w rękach prywatnych było w województwie opolskim, odpowiednio: 4.127 osób i 9.625 szt. broni.
Najwięcej osób fizycznych (119.006 – 59,7% posiadaczy) uzyskało pozwolenia na broń myśliwską i na tej podstawie nabyło 280.348 szt. takiej broni (71,3% ogólnej liczby broni w rękach prywatnych). Pozwolenia na broń palną do ochrony osobistej uzyskało 58.430 osób (64.690 szt. broni), a w celu uprawiania sportu – 17.074 osób (34.060 szt. broni).
Oprócz tego, w rejestrze HEFAJSTOS II prowadzonym przez Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej zarejestrowano 8.151 szt broni prywatnej będącej w posiadaniu 1.791 żołnierzy zawodowych. Najwięcej żołnierzy zawodowych (1.038– 58% posiadaczy) uzyskało pozwolenia na broń myśliwską i na tej podstawie nabyło 3.808 takiej broni (47% ogólnej liczby broni w rękach żołnierzy). Pozwolenia na broń palną do ochrony osobistej uzyskało 372 żołnierzy (1.714 szt. broni), a w celu uprawiania sportu – 252 żołnierzy (2.085 szt. broni).
- Podmioty prawne – 2.559 podmiotów posiadało 58.635 jednostek broni.

⁹¹ Liczba złożonych wniosków nie jest tożsama z liczbą rozstrzygnięć, ponieważ część pozwoleń na broń wydanych w 2014 r. odnosiła się do wniosków złożonych w roku poprzednim, część wniosków złożonych w 2014 r. została załatwiona w roku kolejnym, a część wniosków z I półrocza 2015 r. była w trakcie rozpatrywania.

Najwięcej broni należącej do podmiotów było w województwie mazowieckim – 355 podmiotów posiadało 22.361 szt. broni. Najmniej broni należącej do podmiotów było w województwie podkarpackim, odpowiednio: 50 podmiotów i 783 szt. broni.

Najwięcej podmiotów (690 – 27,8%) uzyskało pozwolenia na broń w celu ochrony osób bądź mienia i na tej podstawie nabyło 23.373 szt. broni (40% ogólnej liczby broni w rękach podmiotów).

[Szczegółowe dane na ten temat przedstawiono w zał. nr 5.8 na str. 119–122 Informacji].

W 2014 r. organy Policji cofnęły 10.457 pozwoleń na broń osobom fizycznym i 63 pozwolenia dla podmiotów. W I połowie 2015 r. cofnięto 5.974 pozwolenia osobom fizycznym i 29 podmiotom.

Najczęstszymi przyczynami cofnięcia pozwolenia na broń były: niepoddanie się badaniom lekarskim lub psychologicznym, brak zdolności fizycznej i psychicznej do dysponowania bronią, wykazywanie zaburzeń funkcjonowania psychologicznego oraz ustanie okoliczności faktycznych, które w przeszłości zadecydowały o pozytywnym dla strony rozstrzygnięciu.

W 2014 r. organy Żandarmerii Wojskowej cofnęły 20 pozwoleń na broń prywatną żołnierzom zawodowym, a w I połowie 2015 r. 4 pozwolenia.

Najczęściej pozwolenie na broń cofano z powodu ustania okoliczności faktycznych, które stanowiły podstawę wydania pozwolenia (art. 18 ust. 4 ustawy o broni i amunicji).

W opinii NIK, niewielka liczba skarg (odwołań) od decyzji organów I instancji oraz znikoma liczba rozstrzygnięć sądowych przyznających rację skarżącym świadczą o prawidłowym działaniu uprawnionych organów w sprawach o pozwolenie na broń.

W 2014 r. w WSA w Warszawie zapadły 103 wyroki w sprawach skarg na decyzje Komendanta Głównego Policji w przedmiocie odmowy wydania lub cofnięcia pozwolenia na broń, w tym 68 wyroków prawomocnych. 35 orzeczeń, wg stanu na dzień zakończenia kontroli, było nieprawomocnych⁹². Spośród 103 rozpoznanych spraw w 95 (92,2%) przypadkach Sąd oddalił skargi, w 6 (5,8%) decyzje Komendanta Głównego Policji zostały uchylone, a w 2 (1,9%) sprawach Sąd stwierdził nieważność decyzji.

Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w 2014 r. rozpoznał łącznie 31 skarg kasacyjnych od wyroków WSA w Warszawie w przedmiocie odmowy wydania lub cofnięcia pozwolenia na broń i w 27 (87%) przypadkach wydał rozstrzygnięcie zgodne z wcześniejszą decyzją Komendanta Głównego Policji.

W I połowie 2015 r. w WSA w Warszawie zapadło 37 wyroków w sprawach skarg na decyzje Komendanta Głównego Policji w przedmiocie odmowy wydania lub cofnięcia pozwolenia na broń, w tym 17 wyroków prawomocnych oraz 20 orzeczeń, których wynik, na dzień zakończenia kontroli, nie był znany. Spośród 37 rozpoznanych spraw w 35 (94,6%) przypadkach Sąd oddalił skargi, a w 2 (5,4%) sprawach Sąd uchylił decyzje Komendanta Głównego Policji.

Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w I połowie 2015 r. rozpoznał łącznie 16 skarg kasacyjnych od wyroków Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w przedmiocie odmowy wydania lub cofnięcia pozwolenia na broń i w 14 (87,5%) przypadkach wydał rozstrzygnięcie korzystne dla Policji.

⁹² Stan na 28 sierpnia 2015 r.

3.2.7. Stwierdzone niebezpieczeństwa na strzelnicach

W toku kontroli strzelnic stwierdzono okoliczności, które, w przypadku dalszej eksploatacji tych strzelnic, groziły utratą życia lub zdrowia funkcjonariuszy bądź osób postronnych. O wszystkich takich przypadkach, działając na podstawie art. 51 ust. 1 ustawy o NIK, kontrolerzy informowali pisemnie kierowników kontrolowanych jednostek. We wszystkich przypadkach podjęli oni stosowne działania naprawcze, o czym poinformowali NIK.

1. W trakcie kontroli rozpoznawczej w dniu 6 sierpnia 2014 r., dokonano oględzin strzelnicy Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego (ZO PZŁ) w Sieradzu, zlokalizowanej w m. Okręglica, ok. 10 km od Sieradza, wykorzystywanej przez policjantów OSzP w Sieradzu. Stwierdzono, że nie miała ona odpowiednich zabezpieczeń, w tym w szczególności nie posiadała stref ochronnych, na osi pistoletowej nie było żadnych przesłon (ekranów) poprzecznych wychwytyjących pociski, które nie zostały skierowane do kulochwytu. Zbyt niski i niezbyt solidny kulochwyty⁹³ nie mógł skutecznie ochronić przed potencjalnym ostrzałem znajdującego się za nim pola uprawnego i przebiegającej, w odległości ok. 130 m od niego, drogi dojazdowej do m. Okręglica.

Poinformowany o powyższym I Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Łodzi, pełniący wówczas obowiązki kierownika jednostki, wstrzymał wykorzystywanie tej strzelnicy, o przyczynach swej decyzji powiadomił Prezesa ZO PZŁ w Sieradzu oraz zaproponował podjęcie wspólnych działań dla poprawy bezpieczeństwa na strzelnicy.

W dniu 13 października 2014 r., komisja powołana przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w Łodzi stwierdziła wykonanie prac poprawiających bezpieczeństwo na strzelnicy w Okręglicy, wskutek czego przywrócono jej wykorzystywanie przez policjantów OSzP w Sieradzu.

[Dokumentacja fotograficzna – zał. nr 5.9, str. 123–124 Informacji]

2. W wyniku oględzin strzelnicy Szkoły Policji w Pile w dniu 20 maja 2015 r. stwierdzono, że:

- na użytkowanej przez policjantów osi strzeleckiej nr A drewniane stojaki tarcz, umieszczone pomiędzy linią otwarcia ognia a kulochwytem, zostały osadzone w stalowych rurach o średnicy ok. 8–10 cm, wystających 10–15 cm ponad poziom podłoża;
- na osiach nr 7, 8 i 9, z prawej strony głównej osi strzelań, zostały ustawione siatki do wyłapywania łusek, rozpięte na metalowych ramach i osadzone na metalowych rurkach wkopanych u podstawy bocznego obwałowania osi strzeleckiej;
- na osi nr 9, w celu oznakowania kolejnych linii otwarcia ognia, co 5 m posadowiono w podłożu 5 betonowych progów, które wystawały ponad poziom gruntu.

Wszystkie ww. elementy konstrukcyjne stanowiły bardzo poważne zagrożenie rykoszetowania pocisków i rażenia policjantów użytkujących strzelnicę.

Po poinformowaniu o powyższym Komendanta Szkoły, jeszcze tego samego dnia stwierdzono, że wszystkie elementy konstrukcyjne strzelnicy, mogące powodować zagrożenie dla zdrowia i życia ludzkiego, zostały usunięte. Stojaki tarcz na osi A zostały osadzone w rurach z miękkiego plastiku, a stojaki siatek wyłapujących łuski i betonowe progi zostały usunięte z osi strzelań.

[Dokumentacja fotograficzna – zał. nr 5.9, str. 124–126 Informacji]

⁹³ Kulochwyty tej osi stanowił wał ziemny o wysokości ok. 4 m, u podstaw którego znajdowała się ściana o wysokości zaledwie 1 m z luźno ułożonych drewnianych okrągłaków o średnicy ok. 15–20 cm każdy. Ponad okrągłakami kulochwyty miał grubość ok. 4–5 m, ale na koronie – niespełna 1 m.

3. W dniu 8 czerwca 2015 r., w toku kontroli KWP w Poznaniu, stwierdzono zagrożenie dla zdrowia i życia użytkowników strzelnicy Polskiego Związku Łowieckiego w Poznaniu, na której realizowali swoje szkolenie strzeleckie funkcjonariusze KWP.

W wyniku oględzin strzelnicy stwierdzono, że:

- na użytkowanej tego dnia przez policjantów osi strzeleckiej nr 4 drewniane belki osłony antyrykoszetowej, o wysokości ok. 1,5 m znajdujące się nad jego częścią ziemną, nie zasłaniały całkowicie betonowej konstrukcji, do której były przymocowane, tworząc kilkukilkunastocentymetrowe prześwity, przy czym z lewej i prawej strony kulochwytu górnego betonowa konstrukcja była całkowicie odsłonięta,
- z prawej strony osi, w odległości ok. 15–20 m od kulochwytu głównego, bezpośrednio przy ścianie bocznej, betonowy element o długości 1 m wystawał na wysokość 2–5 cm ponad poziom gruntu.

Wszystkie ww. elementy konstrukcyjne umożliwiały rykoszetowanie pocisków i rażenie użytkowników strzelnicy.

Komendant Wojewódzki Policji w Poznaniu poinformował kontrolera o wstrzymaniu, aż do odwołania, realizacji zajęć strzeleckich na przedmiotowym obiekcie. Ponadto Komendant poinformował o przeprowadzeniu, w dniu 11 czerwca br. oględzin, które potwierdziły ustalenia kontrolera w odniesieniu do osi nr 4 i podobne nieprawidłowości w odniesieniu do innych osi użytkowanych niekiedy przez Policję. O ujawnionych nieprawidłowościach Komendant Wojewódzki Policji w Poznaniu poinformował ponadto Przewodniczącego Zarządu Okręgowego PZŁ w Poznaniu oraz Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla Miasta Poznania.

[Dokumentacja fotograficzna – zał. nr 5.9, str. 127–128 Informacji]

4. W toku kontroli KWP w Radomiu stwierdzono stan zagrożenia dla zdrowia i życia użytkowników strzelnicy Polskiego Związku Łowieckiego w Piastowie k. Radomia, wynajmowanej przez Komendę na podstawie umowy najmu.

W toku oględzin w dniu 12 czerwca 2015 r. stwierdzono, że część przesłon warstwowych (wykonanych z blachy stalowej, osłoniętej drewnem i osadzonych na konstrukcji stalowej) była w złym stanie technicznym (w dolnej części przesłon znajdowały się ubytki w osłonie drewnianej, które powodowały odsłonięcie konstrukcji z blachy stalowej; całkowicie odsłonięty był również lewy, skrajny stalowy wspornik przesłony znajdującej się bezpośrednio przed tylnym kulochwytem). Wystające z gruntu elementy oraz metalowe konstrukcje przesłon, znajdujące się w strefie strzelań, również mogły powodować rykoszetowanie pocisków.

Po poinformowaniu Komendanta Wojewódzkiego Policji stwierdzono, że na strzelnicy podjęto natychmiast działania celem wyeliminowania zagrożeń.

[Dokumentacja fotograficzna – zał. nr 5.9, str. 128–129 Informacji]

5. Podczas kontroli RD LP w Poznaniu stwierdzono stan zagrożenia dla zdrowia i życia użytkowników strzelnicy w miejscowości Piotrkówko k. Szamotuł, na której realizowali swoje szkolenie strzeleckie funkcjonariusze Straży Leśnej RD LP w Poznaniu.

W wyniku oględzin strzelnicy w dniu 10 lipca 2015 r. stwierdzono, że:

- na użytkowanych tego dnia przez strażników leśnych osiach strzeleckich drewniane elementy przesłony poprzecznej przymocowane były do konstrukcji nośnej za mocą dużych stalowych śrub, których główki i podkładki były widoczne od strony linii otwarcia ognia,
- bezpośrednio przed kulochwytem głównym osadzono w gruncie metalowe stojaki, na których rozpinano tarcze, na wysokość ok. 1,5 m,

- drewniana przesłona antyrykoszetowa miała uszkodzoną konstrukcję, a niektóre jej elementy mogły spadać na grunt.

Wszystkie ww. elementy konstrukcyjne stanowiły bardzo poważne zagrożenie dla użytkowników strzelnicy, umożliwiając rykoszetowanie pocisków i rażenie użytkowników strzelnicy bądź osób postronnych.

Już w trakcie oględzin, w związku z informacją kontrolera NIK, obsługa strzelnicy podjęła działania zmierzające do wyeliminowania ww. zagrożeń, zaczynając od natychmiastowej wymiany metalowych stojaków do tarcz na drewniane.

[Dokumentacja fotograficzna – zał. nr 5.9, str. 129–130 Informacji]

6. W toku kontroli RD LP w Krakowie, w dniu 25 maja 2015 r. przeprowadzono oględziny szkolenia strzeleckiego strażników leśnych, zorganizowanego na strzelnicy Zarządu Powiatowego Ligi Obrony Kraju w Nowym Targu.

W trakcie oględzin stwierdzono znaczne ubytki w strukturze kulochwyty strzelnicy od strony stanowisk z broni krótkiej. Przesłony antyrykoszetowe wskazywały na znaczny stopień zniszczenia, co powodowało zagrożenie rykoszetami bądź niewychwytywanie wszystkich pocisków wystrzelonych w kierunku kulochwyty.

W związku z tym, że strzelnica ta posiadała „atest” podpisany m.in. przez oficera KPP w Nowym Targu i była wykorzystywana przez tę jednostkę, o stwierdzonym stanie zagrożenia powiadomiono Komendanta Powiatowego Policji w Nowym Targu i Komendanta Wojewódzkiego Policji w Krakowie.

[Dokumentacja fotograficzna – zał. nr 5.9, str. 131 Informacji]

7. W ramach kontroli szkolenia strzeleckiego KR SOK w Warszawie, w dniu 2 czerwca 2015 r. przeprowadzono oględziny jednej z osi strzelnicy CWKS „Legia” w Warszawie-Rembertowie (oś nr IV), na której planowano przeprowadzenie szkolenia strzeleckiego dla funkcjonariuszy KR SOK Warszawa.

Stwierdzono, że kulochwyty dolny (osłona podstaw tarcz) i główny, w postaci wału ziemnego zwieńczonego palisadą z drewnianych podkładów kolejowych, o łącznej wysokości ok. 8 m, były w stanie dobrym. Zabezpieczenia boczne, w postaci wałów ziemnych miały wystarczającą wysokość ok. 4 m i były pokryte darnią.

Jednak oś strzelecka, na dystansie od linii otwarcia ognia do kulochwyty, nie posiadała przesłon poprzecznych, zdolnych wychwycić pocisk skierowany w innym kierunku niż do tarczy/kulochwyty. Na lewym obwałowaniu, na wysokości linii tarcz stwierdzono wystający z ziemi blok betonowy a na prawym obwałowaniu było kilka betonowych płyt chodnikowych. Elementy te, w przypadku ich ostrzelania, mogły powodować rykoszetowanie pocisków, co mogłoby stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia osób przebywających na strzelnicy.

Przed rozpoczęciem strzelania płyty chodnikowe zostały usunięte, a blok betonowy tymczasowo, na czas strzelania, zabezpieczony workami z piaskiem.

W dniu 3 czerwca 2015 r. dokonano powtórnych oględzin tej strzelnicy. Na osi strzeleckiej nie stwierdzono żadnych elementów, które mogłyby powodować powstawanie rykoszetów, blok betonowy został trwale zabezpieczony szalunkiem z belek drewnianych, a przerwy między nimi wypełniono piaskiem.

[Dokumentacja fotograficzna – zał. nr 5.9, str. 132 Informacji]

4.1 Przygotowanie kontroli

Organizacja kontroli

Najwyższa Izba Kontroli nie przeprowadzała dotychczas kontroli w zakresie broni palnej.

Kontrolę planową poprzedziła kontrola rozpoznawcza przeprowadzona przez Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego NIK w Komendzie Głównej Policji, Komendzie Wojewódzkiej Policji w Łodzi i w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie w okresie od 2 lipca do 31 października 2014 r.

W celu lepszego przygotowania kontrolerów, w ramach narady przedkontrolnej zaproszeni goście przedstawili im następujące prelekcje:

- przedstawiciele Wojskowego Instytutu Technicznego Uzbrojenia w Zielonce – Wymagania prawne, techniczne i w zakresie bezpieczeństwa dla strzelnic przeznaczonych do użytkowania małokalibrowej broni palnej oraz praktyczne aspekty bezpieczeństwa na strzelnicach;
- przedstawiciel CSP w Legionowie – Zasady organizacji i właściwej realizacji szkolenia strzeleckiego, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa;
- dr Łukasz Urbański – biegły sądowy z zakresu broni i amunicji – Aspekty prawne i praktyczne posiadania broni oraz reglamentacji broni palnej dla osób fizycznych.

Kontrolę przeprowadzili kontrolerzy z Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego NIK oraz Delegatur NIK w Gdańsku, Krakowie, Poznaniu, Szczecinie i Warszawie.

[Wykaz jednostek kontrolujących i kontrolowanych – zał. 5.1 na str. 76–77 Informacji].

Dobór jednostek do kontroli

Kontrola została poprzedzona pozyskaniem z Komendy Głównej Policji, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Komendy Głównej SOK, Głównego Inspektora Transportu Drogowego, Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego, Prezesa Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego, wszystkich wojewodów oraz dyrektorów wszystkich 23 parków narodowych danych nt. liczby i siedzib jednostek organizacyjnych formacji objętych kontrolą oraz posiadanego przez nie uzbrojenia i środków przymusu bezpośredniego.

Kontrolę przeprowadzono, z oczywistych względów, w jednostkach centralnych kontrolowanych formacji (Komenda Główna Policji, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych i Komenda Główna SOK) oraz w podległych im wybranych jednostkach terenowych. Na podstawie pozyskanych danych, do kontroli wytypowano jednostki terenowe Policji i innych służb i straży, posiadające największą liczbę jednostek broni i środków przymusu bezpośredniego tak, aby uzyskać możliwie reprezentatywną próbę kontrolną.

4.2 Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli

Postępowanie kontrolne

Postępowania kontrolne zostały przeprowadzone w poszczególnych jednostkach w okresie od 28 kwietnia do 23 października 2015 r.

Badaniom kontrolnym podlegała m.in. następująca dokumentacja:

- organizacyjno-kadrowa jednostki, w zakresie liczebności jednostki, spełnienia ustawowych wymagań w zakresie predyspozycji i kwalifikacji, uprawnień funkcjonariuszy do posiadania broni, zadań jednostki wymagających udziału uzbrojonych funkcjonariuszy;

- kadrowo-szkoleniowa, w zakresie kwalifikacji funkcjonariuszy, w szczególności: dokumentacja uprawnień i wyszkolenia z poprzednich formacji, dokumentacja stwierdzająca odbycie szkolenia wstępnego (przy przyjęciu do służby) i zdanie egzaminów przy powierzeniu funkcjonariuszom broni, dokumentacja szkoleń, w szczególności w zakresie prawa do używania broni i środków przymusu bezpośredniego oraz szkolenia strzeleckiego (konspekty szkolenia, protokoły strzelań, protokoły zużycia amunicji);
- dokumentacja wyposażenia funkcjonariuszy w broń (świadczenie broni, decyzja przełożonego);
- meldunki (notatki służbowe) funkcjonariuszy na temat użycia broni, jej wykorzystania bądź utraty;
- dokumentacja magazynu broni (decyzja o zorganizowaniu/wyznaczeniu punktu przechowywania broni, dopuszczenie magazynu do eksploatacji), ewidencja broni, ewidencja wydawania broni;
- dokumentacja strzelnicy należącej do kontrolowanej jednostki, w szczególności: atest strzelnicy (protokół atestacji z protokołem strzelania), regulamin strzelnicy, decyzja administracyjna właściwego wójta, burmistrza (prezydenta miasta) o zatwierdzeniu regulaminu strzelnicy (dopuszczeniu jej do eksploatacji);
- dokumentacja strzelnicy obcej: dopuszczenie strzelnicy do eksploatacji (regulamin strzelnicy, decyzje administracyjne o zatwierdzeniu regulaminu, atestacje itp.), umowa użyczenia/najmu;
- protokoły kontroli (własne i zewnętrzne) stanu ewidencyjnego i technicznego broni, magazynów broni, strzelnic oraz kontroli warunków przechowywania broni przez funkcjonariuszy kontrolowanej formacji (dotyczy zwłaszcza przechowywania broni w domu funkcjonariusza);
- w Policji i Żandarmerii Wojskowej – dokumentacja techniczna i funkcjonalna rejestrów broni oraz kontroli: przez Policję – podmiotów prawnych i osób fizycznych, przez Żandarmerię Wojskową – żołnierzy zawodowych – tylko w zakresie kontroli warunków przechowywania broni prywatnej w miejscu zamieszkania.

W jednostkach prowadzących, w trakcie kontroli, szkolenie strzeleckie, kontrolerzy NIK dokonali oględzin strzelnic i szkolenia strzeleckiego. Część fotografii sporządzonych na potrzeby protokołów oględzin została wykorzystana w niniejszej Informacji.

W przypadku stwierdzenia niebezpieczeństwa dla zdrowia lub życia funkcjonariuszy kontrolowanych formacji kontrolerzy kierowali, zgodnie z przepisem art. 51 ust. 1 ustawy o NIK, pisemne zawiadomienia do kierowników jednostek kontrolowanych, które przedstawiono w rozdziale 3.2.7 na str. 65 niniejszej Informacji.

W toku kontroli przeprowadzono ponadto dobrowolne, anonimowe badanie ankietowe funkcjonariuszy wszystkich kontrolowanych formacji. Z uwagi na przedmiot kontroli, badaniem objęto funkcjonariuszy posiadających broń i środki przymusu bezpośredniego: ogółem 1.002 osoby, tj. 31% stanu zatrudnienia kontrolowanych komórek organizacyjnych (w KGP i KWP/KSP) oraz jednostek terenowych pozostałych służb i straży.

[Wyniki badania ankietowego przedstawiono w rozdziale 4.3 na str. 72 Informacji]

Wystąpienia o informacje do podmiotów niekontrolowanych

W trakcie kontroli, działając na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK, kontrolerzy NIK pozyskali dodatkowe informacje od podmiotów nieobjętych kontrolą:

- na temat przyczyn niewydania, w drodze rozporządzenia, przepisów techniczno-budowlanych w zakresie strzelnic od Ministra Spraw Wewnętrznych, Ministra Sportu i Turystyki, Ministra Środowiska oraz Ministra Infrastruktury i Rozwoju;
[Więcej w rozdziale 2.5 na str. 17–18 Informacji]
- na temat przeprowadzenia i wyników kontroli spełniania wymagań higienicznych dotyczący i zdrowotnych, w szczególności ewentualnego przekroczenia dopuszczalnego stężenia par ołowiu w powietrzu, na strzelnicach policyjnych od Głównego Inspektora Sanitarnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych;
[Więcej w rozdziale 3.2.1 na str. 25–26 Informacji]
- w zakresie eksploatacji i atestowania mobilnych strzelnic kontenerowych od Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach i Komendanta Miejskiego Policji w Wałbrzychu.
[Więcej w rozdziale 3.2.1 na str. 26 Informacji]

Działania podjęte po zakończeniu kontroli

Po kontroli rozpoznawczej R/14/003 do Komendanta Wojewódzkiego Policji w Łodzi skierowano wystąpienie pokontrolne, w którym zawarto ocenę pozytywną kontrolowanej działalności oraz 3 wnioski pokontrolne dotyczące usunięcia stwierdzonych uchybień. Odstąpiono od sformułowania ogólnej oceny działalności i wniosków pokontrolnych w stosunku do Komendanta Głównego Policji i Komendanta Centrum Szkolenia Policji Legionowie, z uwagi na objęcie tych jednostek kontrolą planową. Z uwagi jednak na rangę problemów pod adresem Komendanta Głównego Policji sformułowano 4 wnioski pokontrolne.

W 40 wystąpieniach po kontroli planowej skierowanych do kierowników kontrolowanych jednostek zawarto oceny kontrolowanej działalności, w tym: 11 ocen pozytywnych, 28 ocen pozytywnych, mimo stwierdzonych nieprawidłowości oraz 1 ocenę negatywną.

Formułując oceny, Najwyższa Izba Kontroli uwzględniła, że kierownicy kontrolowanych jednostek terenowych, działając w zhierarchizowanej strukturze Policji, Straży Ochrony Kolei bądź przedsiębiorstwa Lasy Państwowe, realizowali zadania postawione przez kierowników tych formacji, mając ograniczone uprawnienia decyzyjne. Decyzje w sprawie struktury etatowej jednostek, obsady stanowisk, szkolenia funkcjonariuszy i zasadniczego wyposażenia, w szczególności w broń, były w znacznej części podejmowane na szczeblu centralnym, co istotnie rzutowało na swobodę decyzji kierowników jednostek terenowych, a tym samym na zakres ich odpowiedzialności za stwierdzone nieprawidłowości.

[Szczegółowe zestawienie ustaleń i ocen kontrolowanych jednostek – zał. 5.3 na str. 82–93 Informacji]

Zastrzeżenia do wystąpień pokontrolnych

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego NIK zgłosili: Komendant Wojewódzki Policji w Szczecinie, Komendant Centrum Szkolenia Policji w Legionowie i Dyrektor Generalny Lasów Państwowych.

Przedmiotem zastrzeżeń Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie było stwierdzenie w wystąpieniu jako obowiązku oraz sformułowanie na tej podstawie oceny i wniosku

pokontrolnego, odnoszących się do tego, że KWP w Szczecinie nie realizuje w wymaganym wymiarze kontroli warunków przechowywania broni przez osoby fizyczne.

Zespół Orzekający Komisji Rozstrzygającej NIK oddalił to zastrzeżenie⁹⁴ stwierdzając, że uprawnienie Policji do kontroli wykonywania obowiązków wynikających z przepisów ustawy o broni i amunicji, wynikające z art. 27 ust. 1 tej ustawy, ma charakter kompetencyjny. Wbrew twierdzeniu Komendanta, wskazane w przepisie organy Policji nie mogą decydować o tym, czy czynić użytek z udzielonej kompetencji, czy też nie, ponieważ o tym przesądził ustawodawca. Poprzez fakt udzielenia w nim upoważnienia (kompetencji) do kontroli wykonywania obowiązków wynikających z przepisów ustawy o broni i amunicji ustawodawca nałożył tym samym na organy Policji obowiązek czynienia z niego użytku. Konsekwencją tego jest realizacja kontroli w wymiarze gwarantującym bezpieczeństwo publiczne.

Przedmiotem zastrzeżeń Komendanta Centrum Szkolenia Policji było stwierdzenie jako nieprawidłowości oraz wynikający z tego wniosek pokontrolny dotyczący sporządzania w ramach atestacji strzelnic protokołu przeglądu stanu technicznego i wartości użytkowej obiektu budowlanego, wymaganego przepisem pkt. 82b Załącznika do decyzji nr 703 KGP.

Zespół Orzekający Komisji Rozstrzygającej NIK uwzględnił zastrzeżenie Komendanta CSP⁹⁵. Uznano, że podniesione w stanowisku Komendanta CSP i stwierdzone w trakcie kontroli, sporządzanie w procesie atestacji strzelnic CSP notatek opisujących stan budowlany obiektów, wypełnia wymogi wskazanego przepisu. Opinie autora tych notatek, posiadającego uprawnienia budowlane, były uwzględniane w atestach strzelnic, w szczególności w zakresie ograniczania, a nawet zakazu przeprowadzania na poszczególnych osiach strzeleckich określonych strzelań.

Przedmiotem zastrzeżeń Dyrektora Generalnego LP były stwierdzenia zawarte w wystąpieniu, i wynikające z nich oceny i wnioski, dotyczące nieopracowania formalnej koncepcji uzbrojenia i wyposażenia Straży Leśnej, nieopiniowania przez Głównego Inspektora Straży Leśnej (GI SL) programów szkoleń regionalnych i podstawowych oraz nieopracowania jednolitych kryteriów wyszkolenia strzeleckiego, niezapewnienia ciągłości kierowania Strażą Leśną oraz brak kontroli funkcjonalnych jednostek terenowych Straży Leśnej z uwagi na brak możliwości powierzenia komukolwiek zastępstwa w kierowaniu Strażą Leśną w trakcie nieobecności GI SL oraz niepoinformowanie GI SL o wynikach kontroli przeprowadzonych w podległych mu jednostkach przez Inspekcję Lasów Państwowych.

Zespół Orzekający Komisji Rozstrzygającej NIK⁹⁶ uwzględnił w całości zastrzeżenie dotyczące niepoinformowania Głównego Inspektora Lasów Państwowych o wynikach kontroli przeprowadzonej przez Inspekcję Lasów Państwowych oraz braku rozwiązań organizacyjnych gwarantujących informowanie GI LP o wynikach kontroli; uwzględnił w części zastrzeżenia dotyczące nieopracowania formalnej koncepcji uzbrojenia i wyposażenia Straży Leśnej i dotyczące niezapewnienia ciągłości kierowania Strażą Leśną; oddalił pozostałe zastrzeżenia.

⁹⁴ Uchwała Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli nr KPK-KPO.443.187.2015 z dnia 16 października 2015 r.

⁹⁵ Uchwała Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli nr KPK-KPO.443.215.2015 z dnia 13 listopada 2015 r.

⁹⁶ Uchwała Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli nr KPK-KPO.443.204.2015 z dnia 5 listopada 2015 r.

Wnioski pokontrolne

W 30 wystąpieniach pokontrolnych skierowanych do kierowników skontrolowanych jednostek⁹⁷ sformułowano łącznie 105 wniosków pokontrolnych⁹⁸ zmierzających do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości.

Wnioski pokontrolne NIK dotyczyły przede wszystkim:

- organizacji, realizacji i sprawozdawczości w zakresie szkolenia strzeleckiego oraz bazy szkoleniowej – łącznie 35 wniosków pokontrolnych (33%) dotyczących w szczególności: przeprowadzenia szkolenia strzeleckiego (4 wnioski) oraz rzetelnego sporządzania sprawozdań ze szkolenia strzeleckiego, jego intensyfikacji bądź wprowadzenia do szkolenia strzeleckiego systemu ocen (po 3 wnioski);
- gospodarowania bronią i amunicją oraz środkami przymusu bezpośredniego – łącznie 34 wnioski (32%) dotyczących w szczególności: rzetelnego dokumentowania wydawania broni i amunicji (5 wniosków) i właściwego prowadzenia ksiąg nadzoru nad bronią służbową (4 wnioski);
- wewnętrznych kontroli broni służbowej – łącznie 16 wniosków (15%), dotyczących w szczególności dokonywania kontroli ewidencji i przechowywania broni służbowej (6 wniosków);
- bezpieczeństwa na strzelnicach – łącznie 14 wniosków (13%), dotyczących w szczególności atestowania strzelnic policyjnych zgodnie z decyzją nr 703 KGP (5 wniosków).

Wszyscy adresaci wystąpień pokontrolnych poinformowali Najwyższą Izbę Kontroli o zrealizowaniu wniosków pokontrolnych, o wdrożeniu ich do realizacji bądź o podjęciu działań dających rękojmię ich realizacji.

4.3 Badania ankietowe

Badania ankietowe przeprowadzono w wybranych komórkach organizacyjnych KGP i KWP/KSP⁹⁹ oraz w terenowych jednostkach kontrolowanych formacji. Z uwagi na przedmiot kontroli, ankietę zaadresowano do funkcjonariuszy posiadających broń i środki przymusu bezpośredniego. Badania były dobrowolne i poddało się im 1.002, losowo wybranych funkcjonariuszy, spośród 3.283 zatrudnionych w ww. komórkach organizacyjnych/jednostkach, tj. 31%. Z uwagi na to, że większość funkcjonariuszy wykonuje swoje zadania w terenie, uzyskana frekwencja jest wynikiem bardzo dobrym.

W poszczególnych formacjach badaniu ankietowemu poddano: w Policji – 475 na 1.896 policjantów (25%), w RD LP – 141 na 260 zatrudnionych strażników leśnych (54%), w KR SOK – 200 na 906 strażników (22%), w dyrekcjach PSR – 78 na 98 strażników rybackich (80%), w strażach Parku Narodowego – 25 na 28 strażników (89%), w dyrekcjach PSŁ – 23 na 26 strażników łowieckich (88%), w WITD – 47 na 56 inspektorów (84%) i w Straży Miejskiej – 13 na 13 funkcjonariuszy (100%). Z powyższego wynika, że dla większości kontrolowanych formacji wyniki ankiety są reprezentatywne dla tych jednostek.

⁹⁷ Spośród 40 jednostek objętych kontrolą, 11 jednostek otrzymało oceny pozytywne, a wobec 10 z nich wnioski pokontrolne nie zostały sformułowane.

⁹⁸ Wnioski pokontrolne sformułowano wobec 2 jednostek po kontroli rozpoznawczej (7 wniosków) i po kontroli planowej wobec 30 jednostek (98).

⁹⁹ W KGP i KWP/KSP badania ankietowe objęły odpowiednio: po 3 biura / wydziały reprezentujące służbę prewencyjną, kryminalną i wspomagającą.

Charakterystyka badanej populacji

W grupie ankietowanych 92% stanowili mężczyźni, a 8% kobiety. Średni wiek ankietowanych to 40 lat, przy czym: policjantów – 35 lat, strażników leśnych – 49 lat, strażników SOK, PSR i Straży Parku – 44 lata, strażników PSŁ – 49 lat, strażników miejskich – 37 lat. Najwięcej ankietowanych, 448 osób, miało wykształcenie ogólne średnie, magisterskie – 350 osób, licencjackie – 170 osób i podstawowe – 31 osób. Najdłuższy staż służby w swojej formacji mieli kolejno: strażnicy SOK – 19 lat, strażnicy leśni – 17 lat, strażnicy Parków Narodowych – 16 lat, strażnicy miejscy i strażnicy rybacy – 13 lat, policjanci – 11 lat, strażnicy łowieccy i inspektorzy ITD – 9 lat.

Przygotowanie do służby i doskonalenie strzeleckie

Zdecydowana większość, 87% ankietowanych oceniła „bardzo dobrze” lub „dobrze” szkolenie zawodowe podstawowe w swojej formacji. Tylko 10% ankietowanych oceniło je na „dostatecznie” lub „niedostatecznie”. Większość ankietowanych (73%) wskazała, że szkolenia doskonalące w zakresie użycia środków przymusu bezpośredniego odbywają się raz w roku bądź częściej, nawet kilka razy w roku. Równie zdecydowana większość (78%) wskazała, że szkolenie strzeleckie odbywa się przynajmniej 2 razy w roku. Jakość doskonalenia strzeleckiego 78% respondentów oceniło „bardzo dobrze” bądź „dobrze”, ale jego intensywność oceniono gorzej: ocenę „bardzo dobrze” bądź „dobrze” wystawiło 57% respondentów, ale 38% – „dostatecznie” bądź „niedostatecznie”. 78% respondentów ukończyło kursy pierwszej pomocy przedmedycznej lub kwalifikowanej pierwszej pomocy.

Posiadane uzbrojenie i środki przymusu bezpośredniego, uzbrojenie postulowane

Spośród 15 opcji uzbrojenia i wyposażenia ankietowani wskazali, że posiadają¹⁰⁰: pistolet (rewolwer) – 946 ankietowanych, kajdanki – 901 ankietowanych, ręczny miotacz gazu (pieprzu) – 808 ankietowanych i pałkę służbową – 660 ankietowanych. 104 ankietowanych, w tym – 77 funkcjonariuszy SOK i 27 – funkcjonariuszy Policji, wskazało, że mają na wyposażeniu pistolety maszynowe.

Respondenci ocenili pozytywnie jakość posiadanej broni i amunicji, udzielając odpowiedzi „w dobrym stanie technicznym” – 90,3% dla broni i 89,9% – dla amunicji. Odpowiedzi „stara i wyeksploatowana” bądź „przestarzała, nie nadaje się do użycia” wskazało 4,2% respondentów – dla broni i 2,6% – dla amunicji.

Ankietowani funkcjonariusze wskazali, że na służbie wykorzystują:

- najczęściej: kajdanki (595 odpowiedzi), broń palną (513), ręczny miotacz gazu (452), pałkę służbową (312);
- wcale: pistolet sygnałowy (337 odpowiedzi), siatka i pies służbowy (po 336 odpowiedzi), paralizator (325).

Funkcjonariusze wszystkich formacji (44% odpowiedzi) wskazali, że powinni zostać wyposażeni w paralizatory.

Strażnicy Parków Narodowych wskazywali na potrzebę wyposażenia ich w strzelby myśliwskie (39% odpowiedzi).

¹⁰⁰ Możliwość odpowiedzi wielokrotnych.

Warunki służby

Stan kadrowy, rozumiany jako adekwatność liczby funkcjonariuszy w jednostce do nałożonych zadań, został oceniony raczej źle: 56% odpowiedzi „niedostatecznie” i „dostatecznie”, 44% odpowiedzi „dobrze” i „bardzo dobrze”.

Warunki socjalne, w tym wielkość użytkowanych pomieszczeń, ich zagęszczenie i warunki sanitarno-higieniczne, oraz wyposażenie biurowe, w tym ilość i jakość posiadanych mebli i sprzętu biurowego, zostały ocenione raczej dobrze: 38% odpowiedzi „niedostatecznie” i „dostatecznie”, 62% odpowiedzi „dobrze” i „bardzo dobrze”.

Wyposażenie w pojazdy, w tym ilość i jakość, również nowoczesność i stan techniczny posiadanych pojazdów służbowych, respondenci ocenili raczej dobrze: 45% odpowiedzi „niedostatecznie” i „dostatecznie”, 55% odpowiedzi „dobrze” i „bardzo dobrze”.

Wyposażenie w sprzęt łączności, ilość i jakość, również nowoczesność i stan techniczny, został oceniony raczej dobrze: 42% odpowiedzi „niedostatecznie” i „dostatecznie”, 58% odpowiedzi „dobrze” i „bardzo dobrze”.

Wyposażenie informatyczne, w tym ilość i jakość, również nowoczesność i stan techniczny, wyposażenia informatycznego, dostęp do baz danych oraz wyposażenie w materiały eksploatacyjne (papier, toner), został oceniony nie najlepiej: 49% odpowiedzi „niedostatecznie” i „dostatecznie”, 51% odpowiedzi – „dobrze” i „bardzo dobrze”.

Stosunek do służby i najczęstsze problemy funkcjonariuszy

W kwestii identyfikacji ze służbą, tj. czy pełniona służba jest zgodna z obecnymi predyspozycjami i ambicjami zawodowymi respondenta w 86% odpowiedzi wskazano, że „tak” lub „raczej tak”, a w 14% – „raczej nie” lub „nie”.

W kwestii, czy pełniona służba jest źródłem satysfakcji zawodowej, 85% ankietowanych wskazało opcję „tak” lub „raczej tak”, a tylko 15% – „raczej nie” lub „nie”.

Na pytanie o szanse, tj. czy respondent zamieniłby wykonywane zajęcie na inne, np. w innej służbie, gdyby otrzymał taką propozycję, większość udzielonych odpowiedzi (58%) to „nie” lub „raczej nie”.

Z zaproponowanej listy 10 „problemów”, tj. czynników zakłócających bądź utrudniających wykonywanie zadań służbowych, w poszczególnych formacjach wskazywano najczęściej 3 następujące problemy oraz ich dolegliwość:

w Policji

- negatywne nastawienie obywateli do funkcjonariuszy (16,1% odpowiedzi),
- presja przełożonych na uzyskiwanie wyników, tzw. robienie statystyki (15,5%),
- stawianie przez przełożonych zadań doraźnych powodujących odrywanie od wykonywania ustalonych obowiązków (12,8%);

w Straży Leśnej

- stawianie przez przełożonych zadań doraźnych powodujących odrywanie od wykonywania ustalonych obowiązków (26,1% odpowiedzi),
- wykonywanie zadań nienależących do obowiązków służbowych (24,7%),
- negatywne nastawienie obywateli do funkcjonariuszy (19,4%);

w S O K

- negatywne nastawienie obywateli do funkcjonariuszy (21,5% odpowiedzi),
- zbyt długie trasy, zbyt duże rejony bądź częste zmiany rejonów do patrolowania (16,7%),

- pozbawianie inicjatywy w zakresie planowania przedsięwzięć i czynności służbowych (13,6%);

w P S R

- negatywne nastawienie obywateli do funkcjonariuszy (28,5% odpowiedzi),
- brak, przestarzały bądź zły stan techniczny posiadanego sprzętu transportowego, utrudniający realizację zadań (14,6%),
- presja przełożonych na uzyskiwanie wyników, tzw. robienie statystyki (11,4%);

w Straży PN

- negatywne nastawienie obywateli do funkcjonariuszy (40,4% odpowiedzi),
- wykonywanie zadań nienależących do obowiązków służbowych (19,2%),
- stawianie przez przełożonych zadań doraźnych powodujących odrywanie od wykonywania ustalonych obowiązków (13,5%);

w P S Ł

- negatywne nastawienie obywateli do funkcjonariuszy (29,7% odpowiedzi),
- zbyt długie trasy, zbyt duże rejony bądź częste zmiany rejonów do patrolowania (18,9%),
- brak, przestarzały bądź zły stan techniczny posiadanego sprzętu transportowego, utrudniający realizację zadań (13,5%);

w I T D

- presja przełożonych na uzyskiwanie wyników, tzw. robienie statystyki (24,6% odpowiedzi),
- negatywne nastawienie obywateli do funkcjonariuszy (19,8%),
- pozbawianie inicjatywy w zakresie planowania przedsięwzięć i czynności służbowych (15,9%);

w S M

- negatywne nastawienie obywateli do funkcjonariuszy (33,3% odpowiedzi),
- presja przełożonych na uzyskiwanie wyników, tzw. robienie statystyki (21,2%),
- stawianie przez przełożonych zadań doraźnych powodujących odrywanie od wykonywania ustalonych obowiązków (15,2%).5.1.

5.1. Wykaz podmiotów objętych kontrolą oraz jednostek organizacyjnych NIK, które przeprowadziły kontrolę

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka kontrolująca
W ramach kontroli R/14/003		
1.	Komenda Główna Policji w Warszawie	Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego
2.	Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi	
3.	Centrum Szkolenia Policji w Legionowie	
W ramach kontroli P/15/041		
1.	Komenda Główna Policji w Warszawie	Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego
2.	Komenda Główna Żandarmerii Wojskowej w Warszawie	
3.	Komenda Główna Straży Ochrony Kolei PKP PLK SA w Warszawie	
4.	Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych w Warszawie	
5.	Komenda Stołeczna Policji w Warszawie	
6.	Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie	
7.	Centrum Szkolenia Policji w Legionowie	
8.	Szkoła Policji w Pile	
9.	Szkoła Policji w Słupsku	
10.	Szkoła Policji w Katowicach	
11.	Komenda Wojewódzka Policji w Gdańsku	Delegatura NIK w Gdańsku
12.	Urząd Wojewódzki w Gdańsku Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Łowieckiej	
13.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Rybackiej w Gdańsku	
14.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku	
15.	Komenda Regionalna Straży Ochrony Kolei PKP PLK SA w Gdańsku	
16.	Słowiński Park Narodowy w Smołdzinie	

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka kontrolująca
17.	Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie	Delegatura NIK w Krakowie
18.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Rybackiej w Krakowie	
19.	Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Krakowie	
20.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krakowie	
21.	Komenda Regionalna Straży Ochrony Kolei PKP PLK SA w Krakowie	
22.	Tatrzański Park Narodowy w Zakopanem	
23.	Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu	Delegatura NIK w Poznaniu
24.	Urząd Wojewódzki w Poznaniu Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Łowieckiej	
25.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Rybackiej w Poznaniu	
26.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu	
27.	Komenda Regionalna Straży Ochrony Kolei PKP PLK SA w Poznaniu	
28.	Wielkopolski Park Narodowy w Jeziorach	
29.	Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie	Delegatura NIK w Szczecinie
30.	Urząd Wojewódzki w Szczecinie Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Łowieckiej	
31.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Rybackiej w Szczecinie	
32.	Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Szczecinie	
33.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie	
34.	Komenda Regionalna Straży Ochrony Kolei PKP PLK SA w Szczecinie	
35.	Komenda Wojewódzka Policji zs. w Radomiu	Delegatura NIK w Warszawie
36.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Rybackiej w Warszawie	
37.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu	
38.	Komenda Regionalna Straży Ochrony Kolei PKP PLK SA w Warszawie	
39.	Straż Miejska w Warszawie	
40.	Kampinoski Park Narodowy w Izabelinie	

5.2. Wykaz osób odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność w latach 2014–2015 (I połowa)

(stan na dzień zakończenia kontroli, tj. 31 sierpnia 2015 r.)

Lp.	Wyszczególnienie	Osoby odpowiedzialne za kontrolowaną działalność
1.	Komenda Główna Policji w Warszawie	Komendanci: – generalny inspektor Krzysztof Gajewski – 12 lutego 2015 r. – nadal – generalny inspektor Marek Działoszyński – 10 stycznia 2012 r.–11 lutego 2015 r.
2.	Komenda Główna Żandarmerii Wojskowej w Warszawie	Komendanci: – gen. bryg. Piotr Nidecki – 12 czerwca 2015 r. – nadal – gen. dyw. Mirosław Rozmus – 17 grudnia 2010 r. – 11 czerwca 2015 r.
3.	Komenda Główna Straży Ochrony Kolei PKP PLK SA w Warszawie	Komendant – Józef Hałyk – 5 kwietnia 2007 r. – nadal
4.	Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych w Warszawie	Dyrektor – Adam Wasiak – 7 lutego 2012 r. – nadal
5.	Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi	Komendant – nadinspektor Dariusz Banachowicz – 4 lutego 2012 r. – nadal
6.	Komenda Stołeczna Policji w Warszawie	Komendanci: – nadinspektor Michał Domaradzki – 2 września 2014 r. – nadal – nadinspektor Dariusz Działo – 22 kwietnia 2013 r. – 1 września 2012 r.
7.	Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie	Komendant Rektor – inspektor dr Piotr Bogdalski – 22 marca 2012 r. – nadal
8.	Centrum Szkolenia Policji w Legionowie	Komendant – inspektor dr Roman Stawicki – 4 listopada 2010 r. – nadal
9.	Szkoła Policji w Pile	Komendant – inspektor Jerzy Powiecki – 1 września 2008 r. – nadal
10.	Szkoła Policji w Słupsku	Komendant – inspektor Jacek Gil – 7 marca 2012 r. – nadal
11.	Szkoła Policji w Katowicach	Komendant – inspektor Jarosław Kaleta – 8 czerwca 2011 r. – nadal

Lp.	Wyszczególnienie	Osoby odpowiedzialne za kontrolowaną działalność
12.	Komenda Wojewódzka Policji w Gdańsku	Komendanci: – nadinspektor Wojciech Sobczak – 14 lutego 2012 r. – nadal – od 11 maja 2015 r. obowiązki Komendanta pełnił I Zastępca Komendanta inspektor Marian Szlinger
13.	Urząd Wojewódzki w Gdańsku	Wojewoda Pomorski – Ryszard Stachurski – 12 grudnia 2011 r. – nadal Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Łowieckiej – Ryszard Dymkowski – 9 lutego 2011 r. – nadal
14.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Rybackiej w Gdańsku	Komendant – Idalia Kłosowska – 30 września 2007 r. – nadal
15.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku	Dyrektorzy: – Jan Szramka – 4 kwietnia 2014 r. – nadal – Zbigniew Kaczmarczyk – 28 września 2009 r. – 3 kwietnia 2014 r.
16.	Komenda Regionalna Straży Ochrony Kolei PKP PLK SA w Gdańsku	Komendant – Jerzy Boguszewicz – 1 stycznia 2010 r. – nadal
17.	Słowiński Park Narodowy w Smołdzinie	Dyrektor – Katarzyna Woźniak – 1 kwietnia 2005 r. – nadal
18.	Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie	Komendant – nadinspektor Mariusz Dąbek – 12 lutego 2012 r. – nadal
19.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Rybackiej w Krakowie	Komendant – Łukasz Strzelewicz – 7 marca 2007 r. – nadal
20.	Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Krakowie	Wojewódzki Inspektor – Michał Pierzchała – 19 marca 2010 r. – nadal
21.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krakowie	Dyrektor – Stanisław Sennik – 1 stycznia 2008 r. – nadal
22.	Komenda Regionalna Straży Ochrony Kolei PKP PLK SA w Krakowie	Komendant – Kazimierz Mazur – 30 marca 2007 r. – nadal
23.	Tatrzański Park Narodowy w Zakopanem	Dyrektorzy: – Szymon Ziobrowski – 1 kwietnia 2014 r. – nadal – Paweł Skawiński – 2 października 2001 r. – 31 marca 2014 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Osoby odpowiedzialne za kontrolowaną działalność
24.	Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu	Komendant – inspektor dr Rafał Batkowski – 12 lipca 2013 r. – nadal
25.	Urząd Wojewódzki w Poznaniu	Wojewoda Wielkopolski – Piotr Florek – 29 listopada 2007 r. – nadal Komendanci Wojewódzcy Państwowej Straży Łowieckiej: – Robert Wojciechowski – 4 maja 2015 r. – nadal – Stefan Wojciechowski – 1 marca 2001 r. – 27 kwietnia 2015 r.
26.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Rybackiej w Poznaniu	Komendant – Maciej Piotr – 5 czerwca 1993 r. – nadal
27.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu	Dyrektor – Piotr Grygier – 16 sierpnia 1992 r. – nadal
28.	Komenda Regionalna Straży Ochrony Kolei PKP PLK SA w Poznaniu	Komendant – Robert Cieplicki – 1 stycznia 2010 r. – nadal
29.	Wielkopolski Park Narodowy w Jeziorach	Dyrektor – Adam Kaczmarek – 1 maja 2005 r. – nadal
30.	Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie	Komendant – nadinspektor Jarosław Sawicki – 16 lipca 2013 r. – nadal
31.	Urząd Wojewódzki w Szczecinie	Wojewoda Zachodniopomorski – Marek Tałasiewicz – 12 marca 2014 r. – nadal – Marcin Zydorowicz – 2 września 2009 r. – 11 marca 2014 r. Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Łowieckiej – Wojciech Prądyński – 2 września 2004 r. – nadal
32.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Rybackiej w Szczecinie	Komendanci: – Jan Świerczewski – 21 lipca 2014 r. – nadal – Zbigniew Gąsowski – 1 czerwca 1999 r. – 20 lipca 2014 r.
33.	Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Szczecinie	Wojewódzki Inspektor – Marek Rupental – 17 lutego 2009 r. – nadal
34.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie	Dyrektor – Witold Koss – 28 listopada 2008 r. – nadal
35.	Komenda Regionalna Straży Ochrony Kolei PKP PLK SA w Szczecinie	Komendant – Rafał Buczek – 1 sierpnia 2013 r. – nadal

Lp.	Wyszczególnienie	Osoby odpowiedzialne za kontrolowaną działalność
36.	Komenda Wojewódzka Policji zs. w Radomiu	Komendanci: – inspektor Rafał Korczak – 24 lutego 2015 r. – nadal – inspektor Cezary Popławski – 12 lipca 2013 r. – 23 lutego 2015 r.
37.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Rybackiej w Warszawie	Komendant – Robert Kucyk – 1 sierpnia 2009 r. – nadal
38.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu	Dyrektor – Tomasz Sot – 16 marca 2012 r. – nadal
39.	Komenda Regionalna Straży Ochrony Kolei PKP PLK SA w Warszawie	Komendant – Mariusz Czapski – 6 grudnia 2006 r. – nadal
40.	Straż Miejska w Warszawie	Komendant – Zbigniew Leszczyński – 11 grudnia 2006 r. – nadal
41.	Kampinoski Park Narodowy w Izabelinie	Dyrektorzy: – Mirosław Markowski – 1 sierpnia 2014 r. – nadal – Jerzy Misiak – 1 kwietnia 2010 r. – 31 lipca 2014 r.

5.3. Zasadnicze ustalenia kontroli i oceny jednostek

Zasadnicze ustalenia kontroli		Ocena
Lp.	Jednostka	
Kontrola rozpoznawcza R/14/003		
1.	Komenda Główna Policji w Warszawie	Ustalenia kontroli w KGP zostały wykorzystane przy sporządzeniu Programu kontroli planowej, do ukierunkowania zakresu przedmiotowego kontroli.
2.	Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi	Ustalenia kontroli w KGP zostały wykorzystane przy sporządzeniu Programu kontroli planowej, do ukierunkowania zakresu przedmiotowego kontroli.
3.	Centrum Szkolenia Policji w Legionowie	Ustalenia kontroli w CSP zostały wykorzystane przy sporządzeniu Programu kontroli planowej, do ukierunkowania zakresu przedmiotowego kontroli.

odstąpiono od sformułowania oceny – jednostka objęta kontrolą planową

pozytywna

odstąpiono od sformułowania oceny – jednostka objęta kontrolą planową

Lp.	Jednostka	Zasadnicze ustalenia kontroli	Ocena
Kontrola planowa P/15/041			
1.	Komenda Główna Policji w Warszawie	<p>NIK oceniła pozytywnie: określenie normatywów uzbrojenia w Policji oraz określenie wzorów i typów broni stanowiącej uzbrojenie Policji, spełnianie przez policjantów wymagań w zakresie dostępu do broni, warunki przechowywania i zabezpieczenia broni służbowej przed jej utratą oraz sposób jej wydawania na czas pełnienia zadań służbowych, zapewnienie bazy szkoleniowej, pozwalającej na prowadzenie szkolenia strzeleckiego w KGP, prowadzenie postępowań przez Komendanta Głównego Policji, jako organu II instancji w sprawach pozwolenia na broń bądź świadectw broni.</p> <p>Za nieprawidłowości NIK uznała: niepełną frekwencję funkcjonariuszy KGP na obowiązkowym szkoleniu strzeleckim, naruszenia wewnętrznych przepisów w zakresie sprawdzania broni oraz nierzetelne dokumentowanie tych czynności, nierzetelność i niekompletność sprawozdań ze szkolenia strzeleckiego przeprowadzonego w 2014 r., brak stosownych wniosków o przydział broni dla funkcjonariuszy KGP, błędy w danych zarejestrowanych w systemie BRON.</p> <p>NIK zwróciła również uwagę na: brak monitorowania realizacji Wytycznych KGP w sprawie szkolenia strzeleckiego i sprawdzianów strzeleckich realizowanych w jednostkach Policji, w szczególności w zakresie częstotliwości i rodzaju szkolenia oraz frekwencji policjantów, preferowanie w ramach systemu szkolenia strzeleckiego policjantów takiego sposobu oceniania wyników strzelań, który uniemożliwia analizę poziomu wyszkolenia funkcjonariuszy i jego zmian w dłuższym okresie czasu, nieadekwatność obowiązującego wzoru sprawozdania ze szkolenia strzeleckiego, stanowiącego załącznik do decyzji nr 713 KGP, do rzeczywistego szkolenia strzeleckiego, co uniemożliwia ocenę stopnia realizacji tego szkolenia, niedoprecyzowanie sposobu i zakresu atestacji wszystkich policyjnych strzelnic ćwiczebnych, występowanie przypadków prowadzenia strzelań na strzelnicach niezapewniających bezpieczeństwa funkcjonariuszy i osób postronnych, zlecenie przez komendantów wojewódzkich Policji funkcjonariuszom podległych komend powiatowych i miejskich Policji (z reguły dzielnicowych) czynności materialno-technicznych związanych kontrolą warunków przechowywania broni przez osoby fizyczne, do których to kontroli przepis art. 27 ust. 1 ustawy o broni i amunicji upoważnia wyłącznie funkcjonariuszy KWP/KSP, poważne braki funkcjonalności rejestru BRON, które ograniczają możliwość korzystania ze zgromadzonych danych, a jakość gromadzonych w nim informacji może stanowić przyczynę istotnych pomyłek podczas dokonywania ustaleń, brak w niektórych jednostkach Policji, zwłaszcza w szkołach Policji, warsztatów uzbrojenia i stosunkowo długie okresy wykonywania obsługi i napraw broni przez Centralną Składnicę Uzbrojenia, co powodowało długotrwałe wyłączenie z eksploatacji znaczących ilości broni i utrudniało realizację szkolenia strzeleckiego.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości
2.	Komenda Główna Żandarmerii Wojskowej w Warszawie	<p>W wyniku kontroli oceniono pozytywnie prawidłową organizację i nadzór nad realizacją zadań w zakresie regulacji dostępu do broni prywatnej żołnierzy zawodowych, realizację kontroli warunków przechowywania broni przez żołnierzy zawodowych, wdrożenie do eksploatacji systemu informatycznego HEFAJSTOS II.</p>	pozytywna
3.	Komenda Główna Straży Ochrony Kolei PKP PLK SA w Warszawie	<p>Pozytywnie oceniono: właściwe działania w zakresie wyposażenia Straży Ochrony Kolei w broń służbową, system szkolenia i doskonalenia zawodowego umożliwiający uzyskanie i doskonalenie umiejętności posługiwania się bronią palną oraz weryfikację tych umiejętności, system kontroli nad procesem szkolenia oraz przechowywaniem i zabezpieczeniem broni palnej.</p>	pozytywna

Lp.	Jednostka	Zasadnicze ustalenia kontroli	Ocena
4.	Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych w Warszawie	<p>Stwierdzono i oceniono pozytywnie: regulację zasad przydziału broni służbowej pracownikom Straży Leśnej, prawidłową realizację kontroli w zakresie przechowywania broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego, prowadzenie ewidencji oraz kontrole stanu uzbrojenia i amunicji, organizację procesu szkolenia i doskonalenia pracowników Straży Leśnej w zakresie posługiwania się bronią palną.</p> <p>Stwierdzone nieprawidłowości polegały na braku jednolitych zasad szkolenia strzeleckiego i kryteriów oceny wyszkolenia, co powodowało dowolność w zakresie realizowania szkoleń i dokonywania oceny na poziomie RD LP i nadleśnictw, a ponadto komórka organizacyjna Straży Leśnej w DG LP ze względu na niewielką liczebność¹⁰¹ nie była w stanie zapewnić ciągłości kierowania Strażą Leśną i realizację kontroli funkcjonalnej przez Głównego Inspektora Straży Leśnej.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości
5.	Komenda Stołeczna Policji w Warszawie	<p>Pozytywnie oceniono: opracowanie zbiorczych należności uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego dla jednostki i funkcjonariuszy, przydziałanie broni policjantom zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, zapewnienie policjantom sprzętu i uzbrojenia w stopniu wystarczającym do realizacji podstawowych zadań w zakresie bezpieczeństwa publicznego, zapewnienie szkolenia strzeleckiego policjantów garnizonu, właściwe użycie i wykorzystanie broni przez policjantów, zapewnienie właściwych warunków przechowywania broni przydzielonej policjantom w pomieszczeniach KSP, zapewnienie zamieszczania rzetelnych danych w rejestrze BRON oraz inicjowanie prewencyjnego zatrzymywania broni w przypadkach przewidzianych ustawą.</p> <p>Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niskiego stanu policjantów uczestniczących w obowiązkowych strzelaniach programowych i sprawdzianach strzeleckich, błędnych danych o liczbie zużytej amunicji w sprawozdaniach ze zrealizowanych strzelań, naruszenia wewnętrznych przepisów w zakresie sprawdzania broni oraz nierzetelne dokumentowanie tych czynności, braku obowiązkowej półrocznej oceny stanu zabezpieczenia uzbrojenia w II kwartale 2014 r., prowadzenia kontroli warunków przechowywania broni w trybie ustawy o broni i amunicji w stosunku do mniej niż 20% jej posiadaczy w skali roku.</p> <p>Zwrócono również uwagę, że KSP nie dysponuje własną strzelnicą, niska funkcjonalność rejestru BRON, m.in. nie umożliwia wyszukiwania i analizy danych oraz nie pozwala na automatyczne uzyskiwanie informacji o zgonach posiadaczy broni.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości
6.	Centrum Szkolenia Policji w Legionowie	<p>Stwierdzono i oceniono pozytywnie opracowanie zbiorczych należności uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego, przydziałanie broni policjantom zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, zapewnienie bazy szkolenia strzeleckiego, zapewnienie właściwych warunków przechowywania broni przydzielonej policjantom i nadzorowanie jej stanu.</p> <p>Nieprawidłowości dotyczyły nierzetelnej realizacji wytycznych nr 1 dyrektora Gabinetu Komendanta Głównego Policji tj. nieprzeprowadzenia wymaganego drugiego strzelania programowego policjantów z broni palnej krótkiej w 2014 r.</p> <p>NIK zwróciła również uwagę, że wbrew pkt. 128.2 decyzji nr 360 KGP, w CSP nie funkcjonują warsztaty uzbrojenia, w związku z czym broń przesyłana jest do Centralnej Składnicy Uzbrojenia, co znacznie wydłuża czas naprawy broni.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonej nieprawidłowości

¹⁰¹ Komórka organizacyjna Straży Leśnej w DG LP liczyła dwie osoby, tj. Główny Inspektor Straży Leśnej i specjalista ds. zwalczania szkodnictwa leśnego, zatrudniony w wymiarze 3/4 etatu.

Lp.	Jednostka	Zasadnicze ustalenia kontroli	Ocena
7.	Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie	<p>Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie: opracowanie zbiorczych należności uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego, przydzielanie broni policjantom zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, zapewnienie policjantom sprzętu i uzbrojenia w stopniu wystarczającym do realizacji szkolenia strzeleckiego i podstawowych zadań w zakresie bezpieczeństwa publicznego, zapewnienie bazy szkolenia strzeleckiego, właściwe użycie i wykorzystanie broni przez policjantów, zapewnienie właściwych warunków przechowywania broni przydzielonej policjantom.</p> <p>Nieprawidłowości dotyczyły: nieprzeprowadzenia sprawdzianu strzeleckiego z pistoletu maszynowego, braku protokołu przeglądu stanu sprawności technicznej i wartości użytkowej strzelnicy krytej, naruszenia wewnętrznych przepisów w zakresie sprawdzania broni oraz nierzetelnego dokumentowania tych czynności.</p> <p>NIK zwróciła również uwagę, że wbrew pkt. 128.2 decyzji nr 360 KGP, w WSPol nie funkcjonują warsztaty uzbrojenia, w związku z czym broń przesyłana jest do Centralnej Składnicy Uzbrojenia, co znacznie wydłuża czas naprawy broni.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości
8.	Szkoła Policji w Pile	<p>Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie: opracowanie zbiorczych należności uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego, przydzielanie broni policjantom zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, zapewnienie policjantom sprzętu i uzbrojenia w stopniu wystarczającym do realizacji szkolenia strzeleckiego i podstawowych zadań w zakresie bezpieczeństwa publicznego, właściwe użycie i wykorzystanie broni przez policjantów, zapewnienie właściwych warunków przechowywania broni przydzielonej policjantom.</p> <p>Nieprawidłowości dotyczyły stanu bezpieczeństwa osób strzelających na strzelnicy odkrytej, liczebności grupy szkoleniowej w stosunku do wymogów decyzji nr 713 KGP, braku protokołu przeglądu stanu sprawności technicznej i wartości użytkowej strzelnicy krytej, naruszenia wewnętrznych przepisów w zakresie sprawdzania broni oraz nierzetelnego dokumentowania tych czynności.</p> <p>NIK zwróciła również uwagę, że wbrew pkt. 128.2 decyzji nr 360 KGP, w Szkole nie funkcjonują warsztaty uzbrojenia, w związku z czym broń przesyłana jest do Centralnej Składnicy Uzbrojenia, co znacznie wydłuża czas naprawy broni.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości
9.	Szkoła Policji w Słupsku	<p>Pozytywnie oceniono: opracowanie zbiorczych należności uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego, przydzielanie broni policjantom zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, przydzielanie broni policjantom zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, zapewnienie policjantom sprzętu i uzbrojenia w stopniu wystarczającym do realizacji szkolenia strzeleckiego i podstawowych zadań w zakresie bezpieczeństwa publicznego, zapewnienie bazy szkolenia strzeleckiego, właściwe użycie i wykorzystanie broni przez policjantów, zapewnienie właściwych warunków przechowywania broni przydzielonej policjantom.</p> <p>NIK zwróciła również uwagę, że wbrew pkt. 128.2 decyzji nr 360 KGP, w Szkole nie funkcjonują warsztaty uzbrojenia, w związku z czym broń przesyłana jest do Centralnej Składnicy Uzbrojenia, co znacznie wydłuża czas naprawy broni.</p>	pozytywna

Lp.	Jednostka	Zasadnicze ustalenia kontroli	Ocena
10.	Szkoła Policji w Katowicach	W wyniku kontroli stwierdzono i oceniono pozytywnie: opracowanie zbiorczych należności uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego, przydzielanie broni policjantom zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, zapewnienie policjantom sprzętu i uzbrojenia w stopniu wystarczającym do realizacji szkolenia strzeleckiego i podstawowych zadań w zakresie bezpieczeństwa publicznego, właściwe użycie i wykorzystanie broni przez policjantów, zapewnienie właściwych warunków przechowywania broni przydzielonej policjantom. NIK zwróciła również uwagę, że wbrew pkt. 128.2 decyzji nr 360 KGP, w Szkole nie funkcjonują warsztaty uzbrojenia, w związku z czym broń przesyłana jest do Centralnej Składnicy Uzbrojenia, co znacznie wydłuża czas naprawy broni.	pozytywna
11.	Komenda Wojewódzka Policji w Gdańsku	W wyniku kontroli stwierdzono prawidłowe: dokumentowanie przydziału broni policjantom, warunki przechowywania i zabezpieczanie broni, reglamentowanie dostępu do broni w stosunku do podmiotów i osób fizycznych, kontrolowanie warunków przechowywania i użytkowania broni przez podmioty i osoby fizyczne. Zapewniono bazę szkolenia strzeleckiego, pozwalającą na utrzymanie i doskonalenie przez policjantów umiejętności strzeleckich. Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości polegały na nieskutecznym nadzorze nad podległymi jednostkami organizacyjnymi w zakresie spełniania warunków bezpieczeństwa określonych dla strzelnic policyjnych na wykorzystywanych strzelnicach zewnętrznych, niesprawdzenia stanu wybranych elementów strzelnicy KWP przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane, małej frekwencji funkcjonariuszy w wymaganych strzelaniach i sprawdzianach programowych, braku kontroli stanu magazynów broni, . zabezpieczenia broni przez jej przekazanie łowczemu w przypadku zaistnienia warunków do jej prewencyjnego odebrania i przekazania do depozytu Policji.	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości
12.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Łowieckiej w Gdańsku	NIK oceniła pozytywnie dostosowanie stanu uzbrojenia i wyposażenia w środki przymusu bezpośredniego do potrzeb PŚL, spełnianie przez strażników PŚL wymogów ustawowych, w tym zdrowotnych w zakresie dostępu do broni palnej, udokumentowanie przydziału broni i amunicji strażnikom, warunki przechowywania i zabezpieczanie broni przed utratą oraz sposób jej wydawania na czas pełnienia zadań służbowych, przeprowadzanie okresowych kontroli stanu technicznego i ewidencyjnego. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: błędnych wpisów w Księżce wydania i przyjęcia broni palnej, nie zrealizowaniu jednego z trzech planowanych treningów strzeleckich, w protokole z treningu przeprowadzonego w 2014 r. nie prezentowaniu danych o wynikach ze strzelania poszczególnych strażników w sposób umożliwiający Komendantowi Wojewódzkiemu PŚL konkretną ocenę stanu ich wyszkolenia strzeleckiego.	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości
13.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Rybackiej w Gdańsku	Pozytywnie oceniono: spełnianie przez strażników PSR wymogów ustawowych, w tym zdrowotnych, w zakresie dostępu do broni palnej, udokumentowanie przydziału broni i amunicji strażnikom PSR, warunki przechowywania i zabezpieczanie broni strażników PSR przed utratą oraz sposób jej wydawania na czas pełnienia zadań służbowych, przeprowadzanie okresowych kontroli stanu technicznego i ewidencyjnego broni. Stwierdzone nieprawidłowości polegały na pozostawieniu 17 szt. (na 20 szt.) ręcznych miotaczy substancji obeszczadniających (zakupionych w 2012 r.) na wyposażeniu strażników PSR do lipca 2015 r. mimo upływu terminu ważności w styczniu 2015 r., braku w sprawozdaniach z treningów strzeleckich wyników strzelania, co uniemożliwiało Komendantowi Wojewódzkiemu PSR rzetelną ocenę stanu ich wyszkolenia strzeleckiego, nie uczestniczeniu 41% strażników w treningach strzeleckich w 2014 r.	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości

Lp.	Jednostka	Zasadnicze ustalenia kontroli	Ocena
14.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku	<p>W wyniku kontroli pozytywnie oceniono: spełnianie przez strażników leśnych wymogów ustawowych, w tym zdrowotnych w zakresie dostępu do broni palnej, udokumentowanie przydziału broni strażnikom leśnym, zapewnienie bazy szkolenia strzeleckiego i przeprowadzanie 2 razy do roku treningów strzeleckich, wykorzystywanie broni służbowej przez strażników leśnych w sposób uprawniony, warunki przechowywania i zabezpieczanie broni Straży Leśnej przed utratą oraz sposób jej wydawania na czas pełnienia zadań służbowych, przeprowadzanie okresowych kontroli stanu technicznego i ewidencyjnego oraz warunków przechowywania broni. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły wyposażenia strażników leśnych w sposób uniemożliwiający wybór środka przymusu bezpośredniego odpowiedniego do potrzeb, nieprzyписania jednostki broni funkcjonariuszowi Straży Leśnej. Zwrócono też uwagę, że sprawozdania z treningu strzeleckiego powinny obejmować wyniki strzelań, które wskazywałyby na stan wyszkolenia i ewentualne potrzeby szkoleniowe strażników leśnych.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości
15.	Komenda Regionalna Straży Ochrony Kolei PKP PLK SA w Gdańsku	<p>NIK oceniła pozytywnie: dostosowanie stanu wyposażenia Komendy Regionalnej w broni i środki przymusu bezpośredniego do koncepcji i normatywów opracowanych przez Komendanta Głównego Straży Ochrony Kolei; spełnianie przez funkcjonariuszy Komendy wymogów ustawowych, w tym zdrowotnych, w zakresie dostępu do broni palnej, udokumentowanie przydziału broni i wyposażenia funkcjonariuszom Komendy, zapewnienie bazy szkolenia strzeleckiego i przeprowadzanie 2 razy do roku szkoleń strzeleckich, . wykorzystywanie broni służbowej przez funkcjonariuszy Komendy w sposób uprawniony, warunki przechowywania i zabezpieczanie broni funkcjonariuszy Komendy przed utratą, przeprowadzanie okresowych kontroli stanu technicznego i ewidencyjnego oraz warunków przechowywania broni. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły braku przeszkolenia funkcjonariuszy Komendy z obsługi paralizatorów, w wyniku czego sprzęt nie był użyty do służby przez okres 18 miesięcy, wyposażenia w 74 przypadkach funkcjonariuszy SOK jedynie w broni palną i kajdanki, bez innych środków przymusu bezpośredniego, co ograniczało swobodę reakcji przy wykonywaniu zadań, nierzetelnego sporządzania wykazów wyników ze strzelań, które nie wskazywały na stan wyszkolenia strzeleckiego i ewentualne dodatkowe potrzeby szkoleniowe, braku monitorowania stanu bezpieczeństwa strzelnic użytkowanych przez Komendę Regionalną SOK do przeprowadzania szkoleń. Zwrócono również uwagę, że w II, III i IV kwartale 2014 r. nie sporządzono sprawozdań z kontroli uzbrojenia, wymaganych przepisami wewnętrznymi.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości
16.	Słowiński Park Narodowy w Smołdzinie	<p>Pozytywnie oceniono: zgodne z obowiązującymi przepisami i adekwatne do potrzeb Parku uzbrojenie Straży Parku, prawidłowe przechowywanie i zabezpieczenie broni przed utratą, wyszkolenie funkcjonariuszy.</p>	pozytywna

Lp.	Jednostka	Zasadnicze ustalenia kontroli	Ocena
17.	Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie	<p>NIK oceniła pozytywnie: zapewnienie funkcjonariuszom uzbrojenia w broń palną i środki przymusu bezpośredniego niezbędne do realizacji zadań, zabezpieczenie przeprowadzania ćwiczeń strzeleckich m. in. poprzez zawarcie stosownych umów z podmiotami dysponującymi strzelnicami, spełnianie wymagań przez funkcjonariuszy w zakresie przydziału broni, przestrzeganie zasad wydawania i przechowywania broni służbowej, inwentaryzacja i kontrolę broni, rzetelne wprowadzanie informacji do Krajowego Systemu Informacyjnego Policji informacji dotyczących posiadaczy broni.</p> <p>Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: niedostatecznej weryfikacji warunków technicznych strzelnic wynajmowanych przez Komendanta Wojewódzkiego Policji dla podległych jednostek Policji, zaniechania kontroli sposobu przechowywania broni i amunicji przez osoby fizyczne na zasadach określonych w art. 27 ust. 1 ustawy o broni. Zwrócono uwagę, że konstrukcja Krajowego Systemu Informacyjnego Policji narzucała ograniczenia w dostępie do danych oraz ich przetwarzaniu.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości
18.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Rybackiej w Krakowie	<p>NIK oceniła pozytywnie: zapewnienie funkcjonariuszom uzbrojenia w broń palną, środki przymusu bezpośredniego niezbędnego do realizacji zadań statutowych, sposób przechowywania broni, posiadanie przez wszystkich pracowników uprawnień do posiadania broni oraz aktualnych badań lekarskich i psychologicznych.</p> <p>Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły naruszenia prawa pracy w zakresie obowiązkowych szkoleń bezpieczeństwa i higieny pracy (spośród 14 funkcjonariuszy PSR 11 nie posiadało aktualnego przeszkolenia), dokumentowania wydawania broni w strażnicy w Nowym Targu.</p> <p>Sformułowane uwagi NIK dotyczyły rozważenia opracowania i wdrożenia procedury wydawania funkcjonariuszom PSR broni palnej z magazynu broni i jej zdawania oraz opracowania systemu szkoleń strzeleckich i analizy wyników indywidualnych strzelców.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości
19.	Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Krakowie	<p>Stwierdzono i oceniono pozytywnie: zapewnienie funkcjonariuszom ITD uzbrojenia w broń palną i środki przymusu bezpośredniego, posiadanie przez funkcjonariuszy uprawnień do posiadania broni oraz aktualnych badań lekarskich i psychologicznych, szkolenie strzeleckie, sposób przechowywania broni.</p> <p>Sformułowane uwagi NIK dotyczyły nie wprowadzenia zasad oceniania strzelców oraz kryteriów ich zaliczenia.</p>	pozytywna
20.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krakowie	<p>NIK oceniła pozytywnie: zapewnienie strażnikom uzbrojenia w broń palną, środki przymusu bezpośredniego niezbędnego do realizacji zadań statutowych, sprawdzanie w ramach nadzoru warunków przydziału, przechowywania i użytkowania broni palnej w nadleśnictwach, kontrole w magazynach broni, organizację szkoleń strzeleckich.</p> <p>Ze względu na niskie oceny ze strzelania, NIK sformułowała uwagę dotyczącą rozważenia możliwości zwiększenia częstotliwości szkoleń strzeleckich dla strażników leśnych oraz wprowadzenia norm zaliczenia ćwiczeń strzeleckich.</p>	pozytywna

Lp.	Jednostka	Zasadnicze ustalenia kontroli	Ocena
21.	Komenda Regionalna Straży Ochrony Kolei PKP PLK SA w Krakowie	<p>W wyniku kontroli oceniono pozytywnie: dostosowanie stanu wyposażenia Komendy Regionalnej w broń i środki przymusu bezpośredniego do koncepcji i normatywów opracowanych przez Komendanta Głównego Straży Ochrony Kolei, spełnianie przez funkcjonariuszy Komendy wymogów ustawowych, w tym zdrowotnych, w zakresie dostępu do broni palnej, udokumentowanie przydziału broni i wyposażenia funkcjonariuszom, zapewnienie bazy szkolenia strzeleckiego i przeprowadzanie szkoleń, wykorzystywanie broni służbowej przez funkcjonariuszy Komendy w sposób uprawniony, warunki przechowywania i zabezpieczanie broni funkcjonariuszy Komendy przed utratą oraz sposób jej wydawania na czas pełnienia zadań służbowych.</p> <p>Stwierdzone nieprawidłowości polegały na, przeprowadzenia szkoleń strzeleckich w sposób niezgodny z wytycznymi Komendanta Głównego Straży Ochrony Kolei w zakresie amunicji zużytej do ćwiczeń i nierzetelnego dokumentowania jej zużycia.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości
22.	Tatrzański Park Narodowy w Zakopanem	<p>NIK oceniła pozytywnie: zapewnienie strażnikom uzbrojenia w broń palną, środki przymusu bezpośredniego niezbędnego do realizacji zadań statutowych, szkolenie strzeleckie, sposób przechowywania broni.</p> <p>Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły braku aktualnych badań psychologicznych 5 strażników Straży Parku, nie przestrzegania w pełni uregulowań wewnętrznych, dotyczących zdawania broni do magazynu w przypadku nieobecności w pracy dłuższej niż 2 dni.</p> <p>Sformułowane uwagi NIK dotyczyły rozważenia opracowania i wdrożenia systemu szkolenia strażników Straży Parku oraz procedury wydawania broni palnej z magazynu broni oraz jej zdawania.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości
23.	Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu	<p>Pozytywnie oceniono: przydzielanie broni policjantom zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, zapewnienie policjantom sprzętu uzbrojenia w stopniu wystarczającym do realizacji podstawowych zadań w zakresie bezpieczeństwa publicznego, zapewnienie bazy szkolenia strzeleckiego dla policjantów garnizonu wielkopolskiego, wysoki poziom wyszkolenia strzeleckiego policjantów, właściwe użycie i wykorzystanie broni przez policjantów, zapewnienie właściwych warunków przechowywania broni przydzielonej policjantom w pomieszczeniach Komendy i nadzorowanie jej stanu, zapewnienie zamieszczania rzetelnych danych w rejestrze BRON, właściwe prowadzenie spraw dotyczących odmowy wydania pozwolenia na broń oraz prowadzenie kontroli służb, straży i przedsiębiorców posiadających broń palną.</p> <p>Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: dopuszczeniu do prowadzenia szkoleń strzeleckich na należącej do KWP strzelnicy, która w 2010 r., ze względu na niespełnianie wymagań technicznych, została przekazana w użytkowanie Lidze Obrony Kraju, niezapewnienia policjantom realizującym szkolenie strzeleckie właściwych warunków bezpieczeństwa na strzelnicach, nierzetelnej atestacji strzelnicy, nieprowadzenia przez niektóre wydziały KWP ksiązek nadzoru nad bronią palną, niewywiązywania się przez niektórych policjantów z obowiązku przeprowadzania wymaganych przeglądów technicznych przydzielonej broni, opóźnionego wszczynania postępowań w sprawach cofnięcia pozwolenia na broń z powodu nieprzedłożenia przez osobę posiadającą pozwolenie na broń, aktualnych orzeczeń lekarskich i psychologicznych.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości

Lp.	Jednostka	Zasadnicze ustalenia kontroli	Ocena
24.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Łowieckiej w Poznaniu	<p>NIK oceniła pozytywnie: zapewnienie odpowiednich kwalifikacji funkcjonariuszy PSŁ, ich właściwe wyposażenie w broń palną i środki przymusu bezpośredniego, prawidłowe zabezpieczenie magazynów broni i amunicji posterunków PSŁ oraz rzetelne prowadzenie ewidencji broni i amunicji.</p> <p>Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: nierzetelnego prowadzenia dziennika szkolenia i indywidualnego arkusza wyszkolenia strzeleckiego, w którym nie zamieszczono wpisów dotyczących części ocen wykonanych strzelających.</p> <p>NIK zwróciła również uwagę na: zmniejszenie w latach 2014 i 2015, w porównaniu z poprzednimi latami, liczby szkoleń doskonalenia strzeleckiego, brak w tym okresie szkoleń dotyczących używania środków przymusu bezpośredniego, posiadanie na wyposażeniu PSŁ ręcznych miotaczy ognia bez daty ważności, niesporządzenie analizy stanu kadrowego w celu zapewnienia optymalnego wykorzystania pracy wszystkich funkcjonariuszy Straży Łowieckiej oraz niezaplanowanie na 2015 r. szkolenia strzeleckiego dla niektórych jej pracowników, posiadających uprawnienia do noszenia broni.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości
25.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Rybackiej w Poznaniu	<p>W wyniku kontroli stwierdzono i oceniono pozytywnie: zapewnienie spełnienia przez strażników PSR wymagań zdrowotnych oraz posiadania kwalifikacji pozwalających na użytkowanie przez nich broni służbowej, wyposażenie strażników PSR w broń palną i środki przymusu bezpośredniego, prawidłowe warunki magazynowania będącej na wyposażeniu PSR broni palnej i amunicji.</p> <p>Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła niezapewnienia przeszkolenia strażników PSR w zakresie posługiwania się środkami przymusu bezpośredniego.</p> <p>NIK zwróciła również uwagę na: brak pisemnej koncepcji uzbrojenia, wyposażenia i szkolenia strzeleckiego oraz posługiwania się środkami przymusu bezpośredniego, rozbieżność liczby posiadanej broni gazowej w stosunku do decyzji Wielkopolskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji, nadmierna w stosunku do potrzeb kadrowych liczbę posiadanej broni palnej.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości
26.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu	<p>Pozytywnie oceniono: zapewnienie przez RD LP właściwej koordynacji i nadzoru nad posterunkami Straży Leśnej Nadleśnictw, posiadanie przez Strażników leśnych odpowiednich kwalifikacji i zapewnienie im prawidłowego wyposażenia w broń palną, zabezpieczenie magazynów broni i amunicji posterunków Straży, rzetelne prowadzenie ewidencji broni i amunicji, prowadzenie doskonalenia strzeleckiego i posługiwania się środkami przymusu bezpośredniego, dysponowanie własną kadrą instruktorów strzeleckich oraz osób posiadających licencję sędziego strzeleckiego.</p> <p>Nieprawidłowość dotyczyła niezapewnienia podczas szkolenia strzeleckiego strażników, niektórych warunków bezpieczeństwa korzystania z wynajętej przez Dyрекcję strzelniczy.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości
27.	Komenda Regionalna Straży Ochrony Kolei PKP PLK SA w Poznaniu	<p>Pozytywnie oceniono: odpowiednie wyposażenie funkcjonariuszy Straży Ochrony Kolei w broń palną i środki przymusu bezpośredniego, prawidłowe przechowywanie i magazynowanie broni palnej, zapewnienie odpowiednich warunków do prawidłowego szkolenia strzeleckiego funkcjonariuszy oraz rzetelne przeprowadzanie ćwiczeń strzeleckich.</p> <p>Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niezachowania wymaganej częstotliwości kontroli magazynów broni w jednostce macierzystej oraz w podległych posterunkach.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości
28.	Wielkopolski Park Narodowy w Jeziorach	<p>NIK oceniła pozytywnie: posiadanie odpowiednich kwalifikacji przez funkcjonariuszy Straży Parku, właściwe wyposażenie Straży Parku w sprzęt i uzbrojenie, prawidłowe wydawanie broni, dobre wyniki szkolenia strzeleckiego ww. funkcjonariuszy i odpowiednie inwentaryzowanie broni.</p> <p>Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niezapewnienia wystarczającej częstotliwości szkoleń strzeleckich funkcjonariuszy Straży Parku oraz niewyposażenia magazynu broni w system alarmowy.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości

Lp.	Jednostka	Zasadnicze ustalenia kontroli	Ocena
29.	Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie	<p>Pozytywnie oceniono: spełnianie przez policjantów wymagań w zakresie wyposażenia w broń, realizację wyszkolenia strzeleckiego w Komendzie i wykorzystywanie posiadanej bazy szkoleniowej, zasadne użycie i wykorzystanie broni palnej przez funkcjonariuszy, przechowywanie i zabezpieczenie przed utratą broni służbowej policjantów, rzetelne wprowadzanie i aktualizację danych w rejestrze BRON, prowadzenie postępowań i wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach pozwoleń na broń oraz jego cofnięcia, organizację magazynu depozytowego broni.</p> <p>Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: nieterminowego i nierzetelnego sporządzania norm należności uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego, dokonywanie kontroli broni przez nieuprawnionych funkcjonariuszy oraz ich nierzetelne dokumentowanie, nieprzeprowadzania corocznej atestacji krytej mobilnej strzelnicy kontenerowej.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości
30.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Łowieckiej w Szczecinie	<p>NIK oceniła pozytywnie: przechowywanie i zabezpieczenie broni przed utratą, spełnianie przez zatrudnionych funkcjonariuszy PSŁ wymagań dotyczących kwalifikacji zawodowych, stażu pracy, przeszkolenia, prawidłową organizację szkolenia strzeleckiego w PSŁ i stan wyszkolenia strażników wystarczający do realizacji zadań.</p>	pozytywna
31.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Rybackiej w Szczecinie	<p>NIK oceniła pozytywnie uzbrojenie strażników PSR i wydawanie broni zgodnie z obowiązującymi przepisami. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: nieprzeprowadzania szkoleń strzeleckich dla strażników PSR, niewprowadzania w obowiązującym terminie ewidencji broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego zgodnie ze wzorem określonym w obowiązujących przepisach, niezdawania przez strażników 2 posterunków broni palnej krótkiej niezwłocznie po zakończeniu służby.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości
32.	Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Szczecinie	<p>NIK oceniła pozytywnie: zrealizowane w trakcie czynności kontrolnych NIK, działania dotyczące organizacji szkoleń w zakresie posiadania broni i umiejętności strzeleckich.</p> <p>Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: nieprowadzenia szkolenia strzeleckiego w okresie objętym kontrolą. NIK zwróciła również uwagę na brak uregulowań w zakresie niezbędnego (normatywnego) wyposażenia w broń i środki przymusu bezpośredniego inspektorów pełniących służbę na drogach.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości
33.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie	<p>NIK oceniła pozytywnie: zgodne z obowiązującymi przepisami i adekwatne do potrzeb uzbrojenie Straży Leśnej oraz jej funkcjonariuszy, prawidłowe przechowywanie i zabezpieczenie broni przed utratą, regularne uczestnictwo (6 razy w roku) strażników leśnych w szkoleniach strzeleckich oraz w szkoleniach doskonalących z zakresu m.in. taktyki i techniki bezpiecznego posługiwania się bronią, interwencji i samoobrony oraz użycia środków przymusu bezpośredniego, opracowanie i wdrożenie „Vademecum Strażnika Leśnego” w którym wprowadzono jednolite unormowania i określono dla posterunków Straży Leśnej m.in. standardowe wyposażenie w broń bojową, wraz z normatywnymi amunicji oraz wyposażenia w środki przymusu bezpośredniego, a także określono zasady czyszczenia i użytkowania broni.</p>	pozytywna

Lp.	Jednostka	Zasadnicze ustalenia kontroli	Ocena
34.	Komenda Regionalna Straży Ochrony Kolei PKP PLK SA w Szczecinie	<p>W wyniku kontroli pozytywnie oceniono: dostosowanie stanu wyposażenia Komendy w broń i inne środki przymusu bezpośredniego do normatywów opracowanych przez Komendanta Głównego SOK, spełnianie przez funkcjonariuszy Komendy wymogów ustawowych, w tym zdrowotnych, w zakresie dostępu do broni palnej, zapewnienie bazy szkolenia strzeleckiego i przeprowadzanie 2 razy w roku szkoleń, pozwalających na utrzymanie i doskonalenie przez funkcjonariuszy Komendy umiejętności strzeleckich.</p> <p>Stwierdzone nieprawidłowości polegały na niezapewnieniu przeszkolenia funkcjonariuszy Komendy z obsługi paralizatorów, w wyniku czego środki te nie były wydawane do służby przez okres do 18 miesięcy, nieodnotowaniu wydania broni na 2 szkolenia strzeleckie w prowadzonej ewidencji wydania i przyjęcia broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego, niewykonaniu kontroli uzbrojenia w 63 ze 165 skontrolowanych przypadków, w których istniał obowiązek jej przeprowadzenia.</p> <p>NIK zwróciła również uwagę, że wydawanie i zdawanie broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego przez okres od 5,5 do 7,5 miesiąca udokumentowane zostało w książce służby SOK zamiast w książce wydania i przyjęcia broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego</p>	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości
35.	Komenda Wojewódzka Policji zs. w Radomiu	<p>NIK oceniła pozytywnie: prawidłowe prowadzenie działań kontrolno-sprawozdawczych w odniesieniu do służb i straży nadzorowanych przez Policję.</p> <p>Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: organizacji szkolenia strzeleckiego na strzelnicy, która nie spełniała warunków bezpieczeństwa dla ich uczestników, nie objęcia szkoleniem strzeleckim wszystkich funkcjonariuszy w szczególności strzelaniami programowymi określonymi w corocznych decyzjach Komendanta Wojewódzkiego Policji, braku „książki nadzoru nad bronią palną” w jednym wydziale KWP oraz nierzetelnym prowadzeniu „książki wydania broni z pododdziału” znajdującej się w jednym wydziale KWP, niezgodne z obowiązującymi uregulowaniami Komendanta Głównego Policji prowadzenie kontroli stanu ilościowego broni palnej i amunicji, nierzetelnie (nieodzwierciedlające stanu faktycznego) prowadzenie rejestru BRONŃ.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonej nieprawidłowości (ocena opisowa)
36.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Rybackiej w Warszawie	<p>W wyniku kontroli pozytywnie oceniono: przechowywanie i wydawanie broni prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w obowiązujących przepisach, uzbrojenie strażników PSR, ich wyszkolenie strzeleckie umożliwiające realizację ustawowych zadań.</p> <p>Stwierdzona nieprawidłowość polegała na nieprzeprowadzeniu w latach 2014-2015 (do 19 czerwca) kontroli przez komendantów trzech z ośmiu posterunków terenowych PSR w zakresie przechowywania broni przez strażników w miejscu ich zamieszkania.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonej nieprawidłowości
37.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu	<p>NIK oceniła pozytywnie: zgodne z obowiązującymi przepisami i adekwatne do potrzeb uzbrojenie Straży Leśnej, spełnianie ustawowych wymagań kandydatów na funkcjonariuszy Straży Leśnej, spełnienie wymagań prze funkcjonariuszy Straży Leśnej do dysponowania bronią palną i środkami przymusu bezpośredniego, przechowywanie i zabezpieczenie broni przed utratą.</p> <p>Stwierdzone nieprawidłowości polegały na nieobjęciu szkoleniem strzeleckim 10 funkcjonariuszy Straży Leśnej, nieobjęciu wszystkich strażników leśnych szkoleniami doskonalącymi, w tym m.in. w zakresie: pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, elementów samoobrony, leśnej prewencji ppoż., nieprzeprowadzeniu przez dyrektora RD LP, w ramach sprawowanego nadzoru kontroli, w trzech nadleśnictwach w zakresie sposobu przechowywania broni, amunicji i śpb, prawidłowości prowadzenia ewidencji, zgodności stanu uzbrojenia i amunicji ze stanem ewidencyjnym oraz przestrzegania pozostałych przepisów dotyczących uzbrojenia, wymaganych zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, prowadzeniu książek ewidencji broni, amunicji i śpb, oraz książek wydania i przyjęcia broni, amunicji i śpb, w sposób niezgodny z rozporządzeniem Ministra Środowiska.</p>	pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości

Lp.	Jednostka	Zasadnicze ustalenia kontroli	Ocena
38.	Komenda Regionalna Straży Ochrony Kolei PKP PLK SA w Warszawie	W wyniku kontroli pozytywnie oceniono: prawidłowe przechowywanie i wydawanie broni, uzbrojenie funkcjonariuszy SOK oraz ich wyszkolenie strzeleckie umożliwiające realizację ustawowych zadań, posiadanie przez wszystkich funkcjonariuszy SOK uprawnień do pełnienia obowiązków służbowych z bronią.	pozytywna
39.	Straż Miejska w Warszawie	W wyniku kontroli pozytywnie oceniono: wyposażenie funkcjonariuszy SM, uprawnionych do posiadania i wykorzystania broni palnej, w nowoczesne pistolety i amunicję zapewniające skuteczną ochronę konwojów, przeprowadzenie dla funkcjonariuszy uprawnionych do posiadania broni palnej częstych szkoleń strzeleckich oraz szkoleń w zakresie użycia przez nich środków przymusu bezpośredniego, prowadzenie przez SM magazynu broni i amunicji zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. NIK zwróciła uwagę na niedokumentowanie przez Referat Szkoleń SM wyników strzelań poszczególnych funkcjonariuszy w ramach odbywanych zajęć szkolenia strzeleckiego.	pozytywna
40.	Kampinoski Park Narodowy w Izabelinie	W wyniku kontroli negatywnie oceniono: brak szkolenia strzeleckiego lub innego doskonalącego, funkcjonariuszy Straży Parku, brak planu szkoleń na 2015 r. dla podległych funkcjonariuszy, niezgodność wykazanej liczby broni palnej w arkuszu spisu z natury z 2014 r., sporządzonym w trakcie inwentaryzacji majątku Kampinoskiego PN, z jej stanem faktycznym, przechowywanie w magazynie broni 7 szt. broni palnej w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami, nie wyksięgowanie w „Księżce ewidencji broni palnej i amunicji” 29 szt. amunicji, niezgodna z faktycznym stanem, podanym w arkuszu spisu z natury z 2014 r. liczba ręcznych miotaczy gazu wykazana w „Księżce ewidencji środków przymusu bezpośredniego”, nieważny Certyfikat zgodności i Aprobata techniczna ITB dla drzwi zewnętrznych magazynu broni. NIK zwróciła również uwagę, na pełnienie służby przez trzech funkcjonariuszy Straży Parku, przez cały okres objęty kontrolą, bez broni palnej, niezgłoszenie na 2015 r. zapotrzebowania finansowego na szkolenia dla funkcjonariuszy Straży Parku, co skutkowało nieujęciem ich w pierwotnym Planie finansowym Kampinoskiego PN.	negatywna

5.4. Charakterystyka obszaru objętego kontrolą

5.4.1. Charakterystyka prawna, organizacyjna i ekonomiczna obszaru objętego kontrolą

5.4.1.1. Uwarunkowania prawne legalnego dostępu do broni w obszarze objętym kontrolą

Zasady wydawania i cofania pozwoleń na broń, nabywania, rejestracji, przechowywania, zbywania i deponowania broni i amunicji, przewozu przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz przywozu z zagranicy i wywozu za granicę broni i amunicji, jak również zasady posiadania broni i amunicji przez cudzoziemców oraz zasady funkcjonowania strzelnic, reguluje ustawa o broni i amunicji.

Poza przypadkami określonymi w ustawie nabywanie, posiadanie oraz zbywanie broni i amunicji jest zabronione (art. 2 ustawy) i podlega ściganiu i penalizacji (patrz przepisy karne art. 50–51 ustawy).

Wyłączenia spod stosowania przywołanej wyżej ustawy zostały przedstawione w art. 3 ustawy i obejmują w szczególności broń i amunicję stanowiące uzbrojenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, Służby Celnej, Służby Więziennej oraz innych państwowych formacji uzbrojonych, w odniesieniu do których dostęp do broni i amunicji regulują odrębne przepisy.

Policja i inne służby i straże

Podstawę dostępu do broni przez Policję oraz inne służby i straże stanowią następujące przepisy:

- Policja – art. 1 ust. 1 w zw. z art. 16 ust. 1 i 2 ustawy o Policji,
- Państwowa Straż Łowiecka – art. 36 ust. 1 w zw. z art. 39 ust. 2 pkt 10, oraz ust. 3 i 4 ustawy Prawo łowieckie,
- Państwowa Straż Rybacka – art. 23 pkt 10 i 11 oraz art. 23a ust. 1 i 2 ustawy o rybactwie śródlądowym,
- Straż Leśna – art. 47 ust. 2 pkt 9 i ust. 3 i 4 ustawy o lasach,
- Straż Ochrony Kolei – art. 60 ust. 3 i 4 ustawy o transporcie kolejowym,
- Straż Parku – art. 109 i art. 110 ust. 1 i ust. 7 ustawy o ochronie przyrody,
- Inspekcja Transportu Drogowego – art. 55 ust. 2 i art. 57 ust. 1 i 2 ustawy o transporcie drogowym,
- straże gminne/miejskie – art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o strażach gminnych.

Warunki i okoliczności legalnego użycia lub wykorzystania broni i środków przymusu bezpośredniego określiły wskazane w ww. ustawach przepisy ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, przedstawione w załączniku nr 5.5.3 na str. 109–112 Informacji.

Osoby fizyczne, inne niż funkcjonariusze mający dostęp do broni w związku z pełnioną służbą

Stosownie do postanowień art. 9 ustawy o broni i amunicji, broń palną i amunicję do tej broni, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w art. 11 ustawy, można posiadać na podstawie pozwolenia na broń wydanego przez właściwego ze względu na miejsce stałego pobytu zainteresowanej osoby komendanta wojewódzkiego Policji, a w przypadku żołnierzy zawodowych – na podstawie pozwolenia wydanego przez właściwego komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej.

Właściwy organ Policji wydaje pozwolenie na broń, jeżeli wnioskodawca nie stanowi zagrożenia dla samego siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego oraz przedstawi ważną przyczynę posiadania broni (art. 10 ust 1 ustawy).

Zgodnie z art. 10 ust 3 ustawy, za ważną przyczynę, o której mowa w ust. 1, uważa się w szczególności:

- 1) stałe, realne i ponadprzeciętne zagrożenie życia, zdrowia lub mienia – dla pozwolenia na broń do celów ochrony osobistej, osób i mienia;
- 2) posiadanie uprawnień do wykonywania polowania, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów – dla pozwolenia na broń do celów łowieckich;
- 3) udokumentowane członkostwo w stowarzyszeniu o charakterze strzeleckim, posiadanie kwalifikacji sportowych, o których mowa w art. 10b, oraz licencji właściwego polskiego związku sportowego – dla pozwolenia na broń do celów sportowych;
- 4) udokumentowane członkostwo w stowarzyszeniu, którego statutowym celem jest organizowanie rekonstrukcji historycznych oraz zaświadczenie potwierdzające czynny udział w działalności statutowej – dla pozwolenia na broń do celów rekonstrukcji historycznych;
- 5) udokumentowane członkostwo w stowarzyszeniu o charakterze kolekcjonerskim – dla pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich;
- 6) udokumentowane nabycie broni w drodze spadku, darowizny lub wyróżnienia – dla pozwolenia na broń do celów pamiątkowych;
- 7) posiadanie uprawnień, określonych w odrębnych przepisach do prowadzenia szkoleń o charakterze strzeleckim oraz udokumentowane zarejestrowanie działalności gospodarczej w zakresie szkoleń strzeleckich – dla pozwolenia na broń do celów szkoleniowych.

Rodzaje broni, na które może opiewać pozwolenie na broń, w zależności od zadeklarowanego celu jego wydania, określa art. 10 ust. 4 ustawy.

Podmioty inne, niż wybrane do kontroli służby i straże, o których mowa w art. 29 ust. 1 ustawy o broni amunicji

Stosownie do postanowień art. 9 ustawy o broni i amunicji, broń palną i amunicję do tej broni, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w art. 11 ustawy, można posiadać na podstawie pozwolenia na broń na okaziciela, zwanego „świadectwem broni”, wydanego przez właściwego ze względu na siedzibę zainteresowanego podmiotu komendanta wojewódzkiego Policji.

Zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy świadectwo broni może być wydane:

- 1) przedsiębiorcom i jednostkom organizacyjnym, którzy na podstawie odrębnych przepisów powołali wewnętrzne służby ochrony, jeżeli broń jest niezbędna do wykonywania przez te służby zadań wynikających z planu ochrony;
- 2) przedsiębiorcom, którzy uzyskali koncesje na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, jeżeli broń jest im niezbędna w zakresie i formach określonych w koncesji;
- 3) podmiotom prowadzącym strzelnicę;
- 4) szkołom, organizacjom sportowym i łowieckim oraz stowarzyszeniom obronnym w celu szkolenia i realizacji ćwiczeń strzeleckich lub innym placówkom oświatowym oraz organizatorom kursów, kształcącym w zawodzie pracownika ochrony;
- 5) podmiotom wykonującym zadania związane z realizacją filmów i innych przedsięwzięć artystycznych;
- 6) urzędom, instytucjom, zakładom, przedsiębiorcom i innym podmiotom, których pracownikom broń jest niezbędna do ochrony osobistej w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków pracowniczych związanych ze szczególnym narażeniem na zamach przeciwko życiu lub zdrowiu;

- 7) podmiotom, którym broń jest niezbędna w celach wzywania pomocy, ratowniczych, poszukiwawczych oraz sygnalizowania rozpoczęcia konkurencji w zawodach sportowych.

5.4.1.2. Uwarunkowania organizacyjno-kadrowe

Stan organizacyjny Policji, służb i straży

W wyniku kontroli ustalono, że dostęp do broni, na podstawie ww. przepisów oraz uchwał stosownych organów samorządu terytorialnego, wg stanu na 30 czerwca 2015 r., posiadało:

- 98 tys. policjantów pełniących służbę w 1007 jednostkach Policji różnego szczebla (KGP, KWP/ KSP, KPP/KMP, komisariaty, szkoły i oddziały prewencji);
- ok. 60 funkcjonariuszy Państwowej Straży Łowieckiej zatrudnionych w 11 komendach wojewódzkich PSŁ¹⁰²;
- ok. 350 funkcjonariuszy Państwowej Straży Rybackiej zatrudnionych w 16 komendach wojewódzkich PSR;
- 954 funkcjonariuszy Straży Leśnej zatrudnionych w 18 jednostkach organizacyjnych Straży Leśnej (w Dyrekcji Generalnej i 17 Regionalnych Dyrekcjach Lasów Państwowych);
- 2.866 funkcjonariuszy zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych Straży Ochrony Kolei przedsiębiorstwa PKP PLK SA (w 18 komendach regionalnych SOK);
- ok.100 funkcjonariuszy Straży Parku zatrudnionych w 22, spośród 23, Parkach Narodowych¹⁰³;
- ok. 760 funkcjonariuszy zatrudnionych w 13 (spośród 16) wojewódzkich Inspektoratach Transportu Drogowego¹⁰⁴;
- ok. 110 funkcjonariuszy straży miejskiej w 15 komendach straży gminnych/miejskich¹⁰⁵.

Szczegółowe zestawienie podstawowego uzbrojenia i wyposażenia kontrolowanych formacji przedstawiono w załączniku nr 5.6 na str. 115 Informacji.

Wymagania wobec kandydatów do Policji i pozostałych służb i straży

Ustawowe wymagania wobec kandydatów na funkcjonariuszy Policji oraz innych służb i straży regulują następujące przepisy:

- Policja – art. 25 ust. 1 ustawy o Policji;
- Państwowa Straż Łowiecka – art. 38 ust. 1 ustawy Prawo łowieckie;
- Państwowa Straż Rybacka – art. 22 ust. 4 ustawy o rybactwie śródlądowym odwołuje się do art. 3 ustawy o pracownikach urzędów państwowych¹⁰⁶, konsekwencją czego jest to, że kandydaci na funkcjonariuszy PSR muszą spełniać wymagania takie jak kandydaci na urzędników państwowych;
- Straż Leśna – art. 45 ust. 2 i art. 47 ust. 1 ustawy o lasach;
- Straż Ochrony Kolei – art. 59 ust. 4 ustawy o transporcie kolejowym;
- Straż Parku – art. 108 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody;

¹⁰² Jednostek PSŁ nie powołali: Wojewoda Mazowiecki, Małopolski, Lubuski, Warmińsko-Mazurski i Opolski.

¹⁰³ Broni palnej ani środków przymusu bezpośredniego nie posiada Straż Parku Karkonoskiego Parku Narodowego.

¹⁰⁴ Prawo do broni palnej mają tylko inspektorzy wojewódzkich ITD, nie mają takiego prawa ani Główny Inspektorat Transportu Drogowego, ani jego delegatury na terenie kraju. Spośród 16 wojewódzkich ITD, broni palnej nie miały jednostki w Olsztynie, Radomiu i Opolu.

¹⁰⁵ Według MSW, na koniec 2014 r. jednostki samorządu terytorialnego utworzyły 588 oddziałów straży gminnych / miejskich, w których zatrudniono 9.542 strażników gminnych/ miejskich i 1.816 pracowników [źródło: <https://www.msw.gov.pl/pl/bezpieczenstwo/straze-gminne-miejskie/dane-statystyczne-doty/13641,Dane-statystyczne-za-2014-rok.html>]. Wg danych policyjnego rejestru BRONŃ, na dzień 30.06.2015 r. (patrz rozdz. nr 3.2.5 na str. 61 Informacji) 15 oddziałów straży gminnych/miejskich dysponowało 116 jednostkami broni palnej krótkiej.

¹⁰⁶ Ustawa z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 269 ze zm.).

- Inspekcja Transportu Drogowego – art. 76 ust. 1 ustawy o transporcie drogowym;
- straże gminne / miejskie – art. 24 i 24a ustawy o strażach gminnych.

Zestawienie wymagań wobec funkcjonariuszy przedstawiono w załączniku nr 5.5.2 na str. 108 Informacji.

Jednostki szkoleniowe

Jednostkami szkoleniowymi Policji właściwymi w sprawach szkolenia zawodowego, w tym szkolenia strzeleckiego, są:

- Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie;
- Centrum Szkolenia Policji w Legionowie;
- Szkoły Policji w Katowicach, Pile i Słupsku;
- Ośrodek Szkolenia Policji Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi, z siedzibą w Sieradzu.

WSPol w Szczytnie jest publiczną szkołą wyższą – uczelnią służb państwowych w rozumieniu ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym¹⁰⁷, nadzorowaną przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz jednostką organizacyjną Policji, w rozumieniu ustawy o Policji. Do zadań uczelni należy m.in. prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych oraz świadczenie usług badawczych (§ 8 ust. 1 pkt 3 Statutu WSPol).

Wszystkie jednostki szkoleniowe Policji realizują szkolenie zawodowe podstawowe policjantów, wymagane przez art. 34 ust. 3 pkt 1 ustawy o Policji, oraz doskonalenia zawodowe centralne dla policjantów wszystkich jednostek Policji, których programy obejmują również szkolenie strzeleckie.

Ponadto wszystkie jednostki szkoleniowe Policji, jako jednostki organizacyjne Policji, realizują doskonalenie zawodowe lokalne dla funkcjonariuszy stanowiących kadrę tych jednostek, które obejmuje różne formy szkolenia strzeleckiego (tzw. strzelania programowe, ćwiczenia, treningi, egzaminy i inne).

Ośrodek Szkolenia Zawodowego Straży Ochrony Kolei oraz Hodowli i Tresury Psów Służbowych w Zbąszyniu, z filia w Przemyślu, jest jedynym takim ośrodkiem SOK na terenie kraju.

Ośrodek prowadzi 6 rodzajów szkoleń: kurs podstawowy na funkcjonariusza SOK, kurs dla kadry kierowniczej, kurs na przewodnika psa, kurs tresury psa służbowego, kurs instruktora tresury psów służbowych oraz kurs pozoranta. Zadania te wykonuje 16 pracowników placówki: instruktorzy strzelectwa, trenerzy psów, instruktorzy technik interwencyjnych. Dla psów przygotowano 62 koczki oraz tor przeszkód służący do ćwiczeń.

Pozostałe formacje nie dysponują własnymi ośrodkami szkolenia.

5.4.1.3. Uwarunkowania ekonomiczne

Koszty związane z funkcjonowaniem Policji oraz państwowych służb i straży są pokrywane z budżetu państwa.

Jednostki Policji i Straż Ochrony Kolei są jednak zaopatrywane w broń i amunicję w systemie centralnym, co oznacza koszty tylko dla jednostek centralnych tych formacji. Z kolei jednostki WITD, PSŁ i PSR są finansowane poprzez budżety wojewodów. Systemy rachunkowości stosowane w Policji oraz kontrolowanych służbach i strażach nie pozwalają na wyodrębnienie wydatków na szkolenie strzeleckie, a ponadto broń wykorzystują, w tym do szkolenia strzeleckiego, jednostki organizacyjne Policji i pozostałych służb i straży, które nie są dysponentami środków budżetu

¹⁰⁷ Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 ze zm.).

państwa, co uniemożliwiło przeprowadzenie w niniejszej kontroli badania kosztów uzbrojenia i szkolenia strzeleckiego funkcjonariuszy.

5.4.1.4. Przydzielanie, ewidencjonowanie i przechowywanie broni przez funkcjonariuszy Policji i innych służb i straży

Zasady przydzielania broni funkcjonariuszowi, warunki jej przechowywanie oraz zasady ewidencjonowania i dokumentowania wydawania broni z magazynu, w okresie objętym kontrolą, zostały uregulowane przez następujące przepisy:

- Policja – do dnia 22 sierpnia 2015 r. – zarządzenie nr 852 KGP w sprawie zasad przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów, od 23 sierpnia 2015 r. – zarządzenie nr 24 KGP w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów;
- Państwowa Straż Łowiecka – rozporządzenie MŚ w sprawie posiadania, używania, ewidencjonowania i przechowywania w siedzibach PSŁ broni palnej bojowej i innej¹⁰⁸,
- Państwowa Straż Rybacka – rozporządzenia MRiGŻ z 1998 r. oraz MRiRW z 2014 r. w sprawie broni palnej PSR¹⁰⁹,
- Straż Leśna – rozporządzenia MŚ z 2002 r. i z 2014 r. w sprawie broni palnej Lasów Państwowych,
- Straż Ochrony Kolei – rozporządzenia MI z 2004 r. i MliR z 2014 r. w sprawie broni palnej straży ochrony kolei,
- Straż Parku – rozporządzenie MŚ z 2005 r. w sprawie broni palnej Straży Parku,
- straże gminne/miejskie – rozporządzenie MSWiA z 2004 r. w sprawie przydziału, przechowywania i ewidencjonowania broni przez straże gminne (miejskie), z dniem 6 czerwca 2014 r. zastąpione przez rozporządzenie MSW z 2014 r. w sprawie przydziału, przechowywania i ewidencjonowania broni przez straże gminne (miejskie)¹¹⁰.

W przypadku Inspekcji Transportu Drogowego, kwestię przechowywania broni reguluje art. 66 ust. 5 ustawy o transporcie drogowym. Zgodnie z tym przepisem inspektorzy, po zakończeniu pracy, są obowiązani do codziennego zdawania broni i amunicji do podręcznego magazynku broni, znajdującego się w najbliższej jednostce Policji, gdzie inspektor wykonywał swoje zadanie służbowe.

[Przeгляд wymagań w zakresie przechowywania oraz dokumentowania wydawania broni z magazynu przedstawiono w załączniku nr 5.5.4 na str. 113 Informacji.]

5.4.1.5. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o broni i amunicji

Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy o broni i amunicji, do kontroli wykonywania obowiązków wynikających z przepisów ustawy przez osoby oraz podmioty, o których mowa w art. 29 ust. 1

¹⁰⁸ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 czerwca 2005 r. w sprawie posiadania, używania, ewidencjonowania i przechowywania w siedzibach Państwowej Straży Łowieckiej broni palnej bojowej, broni myśliwskiej śrutowej, amunicji oraz miotaczy gazu obezwładniającego (Dz. U. Nr 116, poz. 984 ze zm.). Z dniem 6 czerwca 2014 r. utraciło ono moc na podstawie art. 83 pkt 4 ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej i nie zostało zastąpione nowym przepisem (stan na dzień 30.11.2015 r.).

¹⁰⁹ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 4 listopada 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków posiadania, przechowywania i ewidencjonowania broni palnej, gazowej i sygnałowej oraz amunicji do niej, ręcznych miotaczy gazu i kajdanek przez Państwową Straż Rybacką oraz sprawowania przez Policję nadzoru w tym zakresie nad Strażą (Dz. U. Nr 143, poz. 924). Z dniem 6 czerwca 2014 r. zostało zastąpione przez rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 czerwca 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków posiadania, przechowywania i ewidencjonowania przez Państwową Straż Rybacką broni palnej, sygnałowej, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego (Dz. U. poz. 756).

¹¹⁰ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków przydziału, przechowywania i ewidencjonowania broni palnej bojowej i amunicji przez straże gminne (miejskie) (Dz. U. Nr 194, poz. 1999). Z dniem 6 czerwca 2014 r. zostało zastąpione przez rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 maja 2014 r. w sprawie warunków przydziału, przechowywania i ewidencjonowania broni palnej i amunicji przez straże gminne (miejskie) (Dz. U. poz. 748).

ustawy, są uprawnione właściwe organy Policji, a w stosunku do żołnierzy zawodowych – właściwe organy wojskowe, czyli komendanci oddziałów Żandarmerii Wojskowej.

W związku z wynikami kontroli rozpoznawczej R/14/003, w wystąpieniu pokontrolnym do Komendanta Głównego Policji sformułowano następującą opinię: ponieważ w Polsce obowiązuje system reglamentacji broni, wyrażony wprost w art. 2 ustawy o broni i amunicji („Poza przypadkami określonymi w ustawie nabywanie, posiadanie oraz zbywanie broni i amunicji jest zabronione”), to powiązanie tego z podstawowym zadaniem Policji, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, *de facto* nakłada na Policję obowiązek kontrolowania przestrzegania przepisów przywołanej ustawy, w szczególności zaś kontrolowania warunków przechowywania broni.

Komendant Główny Policji złożył zastrzeżenie podnosząc, że w ustawie o broni i amunicji jednoznacznie sformułowano, iż kontrola warunków przechowywania broni jest uprawnieniem Policji, nie zaś jej obowiązkiem.

Uchwałą nr 3/2015 z dnia 21 stycznia 2015 r. Kolegium NIK oddaliło to zastrzeżenie stwierdzając, że: *„Stosownie do art. 27 ust. 1 ustawy o broni i amunicji właściwe organy Policji są uprawnione do kontroli wykonywania obowiązków wynikających z przepisów ustawy przez osoby oraz podmioty, o których mowa w art. 29 ust. 1 tej ustawy. Przepis ten ma charakter kompetencyjny. Zdaniem Kolegium NIK, wbrew twierdzeniu Komendanta Głównego Policji, wskazane w nim organy Policji nie mogą decydować o tym, czy czynić użytek z udzielonej kompetencji, czy też nie, ponieważ o tym przesądził ustawodawca w cytowanym przepisie. Poprzez fakt udzielenia w nim upoważnienia (kompetencji) do kontroli wykonywania obowiązków wynikających z przepisów ustawy o broni i amunicji ustawodawca nałożył tym samym na organy Policji obowiązek czynienia z niego użytku¹¹¹. Swoboda organów Policji sprowadza się do sposobu wykonywania tej kompetencji, jak np. wyboru do kontroli konkretnych podmiotów spośród tych, które kontroli podlegają, albo wyboru środków kontroli spośród tych, które określa ustawa”.*

[Wykaz aktów prawnych zawiera zał. nr 5.10 na str. 133–135 Informacji]

W toku kontroli planowej ustalono, że już w 2009 r. ówczesne Biuro Prawne KGP sformułowало opinię, że do przeprowadzenia kontroli realizacji obowiązków wynikających z ustawy, w szczególności warunków przechowywania broni przez osoby prywatne, komendant wojewódzki/Komendant Stołeczny Policji może upoważnić w trybie art. 268a kpa wyłącznie pracowników i funkcjonariuszy komendy wojewódzkiej/Komendy Stołecznej Policji.

W przygotowanym przez MSW i Policję projekcie ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów, druk sejmowy nr 2331 z 15 kwietnia 2014 r., zaproponowano zmianę brzmienia art. 27 ustawy o broni i amunicji, tak by dać organowi Policji możliwość upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy, także funkcjonariuszy podległych jednostek Policji. W projekcie znalazły się również regulacje dotyczące upoważnienia, zasad przeprowadzania kontroli i sposobu jej dokumentowania. Niemniej jednak, w toku prac sejmowych Komisja Nadzwyczajna do spraw związanych z ograniczeniem biurokracji odrzuciła te zmiany i Sejm uchwalił ustawę bez wskazanych rozwiązań¹¹².

¹¹¹ „Organ administracji publicznej powołuje się (wyposażając w kompetencję) oczywiście po to, aby działał, toteż obowiązek działania wynika z tegoż faktu i nie trzeba go poszukiwać gdzie indziej.” – J. Zimmermann – Aksjomaty prawa administracyjnego; Wolters Kluwer business, Warszawa, 2013 r., str. 165.

¹¹² Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów (Dz. U. poz. 1505).

5.4.2. Kluczowe uwarunkowania dotyczące kontrolowanej działalności – posiadanie broni a stan bezpieczeństwa publicznego

5.4.2.1. Liczba jednostek broni w posiadaniu Policji, pozostałych służb i straży oraz podmiotów i osób fizycznych (stan na 30 czerwca 2015 r.)

W posiadaniu całej Policji było m.in. 227.678 szt. broni palnej, w tym 148.016 szt. broni palnej krótkiej, 63.521 szt. pistoletów maszynowych i karabinków oraz 4.071 szt. strzelb gładkolufowych. Ponadto Policja posiadała 142.365 szt. miotaczy substancji obojętniających (miotaczy gazu i pieprzu) oraz 706 paralizatorów, w tym 656 taserów.

Straż Ochrony Kolei dysponowała 1.515 szt. broni palnej bojowej krótkiej (pistolet) oraz 184 szt. pistoletów maszynowych. Ponadto na wyposażeniu SOK były pałki służbowe w ilości 3.565 szt., kajdanki szczękowe – 1.601 szt., ręczne miotacze gazu – 1.641 szt., paralizatory elektryczne – 374 szt. Komendant Główny SOK określił normy jakie należy stosować przy ustalaniu potrzeb wyposażenia w broń palną, amunicję, środki przymusu bezpośredniego w komendach regionalnych SOK.

Straż Leśna dysponowała 1.060 szt. broni palnej, w tym 1.055 szt. broni krótkiej i 5 szt. długiej oraz, 710 ręcznych miotaczy substancji obojętniających i 13 paralizatorów.

[Szczegółowy stan uzbrojenia wszystkich formacji przedstawiono w zał. nr 5.6 na str. 115 Informacji.]

Według stanu na 30 czerwca 2015 r., w posiadaniu podmiotów i osób fizycznych było 401.078 jednostek broni, w tym 286.038 jednostek broni myśliwskiej (71,3%), 46.889 jednostek broni palnej gazowej (11,7%), 40.821 jednostek broni palnej sportowej (10,2%) i 23.493 jednostki broni palnej bojowej (5,9%). Geograficznie najwięcej broni było w województwie mazowieckim¹¹³ – 82.225 jednostek (20,5%), w województwie wielkopolskim – 35.798 (8,9%) i w województwie pomorskim – 27.459 (6,8%).

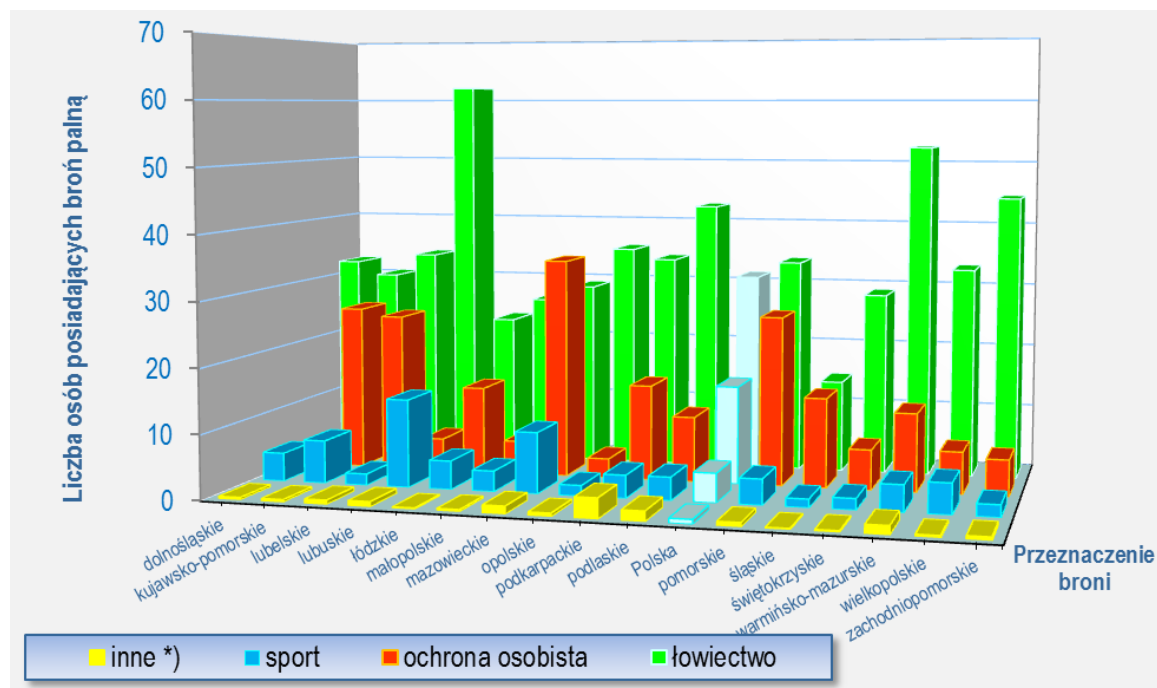
Stan posiadania broni palnej przez osoby fizyczne jest bardzo zróżnicowany geograficznie.

¹¹³ Dane dla województwa mazowieckiego obejmują broń palną zarejestrowaną w KWP w Radomiu, w KSP i broń palną żołnierzy zawodowych, ponieważ obszary działania oddziałów ŻW (6), rejestrujących broń prywatną żołnierzy, nie pokrywają się ze strukturą administracyjną państwa.

Wykres nr 1

Liczba osób posiadających broń palną wg jej przeznaczenia – czerwiec 2015 r.

[liczba osób posiadających broń na 10 000 mieszkańców]



*Obejmuje osoby, które otrzymały pozwolenie na broń w celu prowadzenia przedsięwzięć szkoleniowych, rekonstrukcji historycznych, przedsięwzięć artystycznych, kolekcjonerstwa, w celach pamiątkowych, ratowniczych, ochrony stawów rybnych i łowisk.

Źródło: Materiały kontrolne NIK.

Na podstawie pozwolenia na broń wydanego przez właściwego komendanta wojewódzkiego / Stołecznego Policji 199.379 osób fizycznych posiadało 392.927 jednostek broni natomiast 2.483 podmioty (służby i straże oraz inne podmioty) miały 58.490 jednostek broni¹¹⁴.

Na podstawie pozwolenia na broń wydanego przez właściwego komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej, miało 1.789 żołnierzy. Na tej podstawie weszli oni w posiadanie 8.151 jednostek broni, z czego najwięcej było broni myśliwskiej – 3.808 jednostek (47%), broni sportowej – 2.085 jednostek (26%) i broni bojowej do ochrony osobistej – 1.714 jednostek (21%)¹¹⁵. Wśród broni prywatnej najwięcej było broni myśliwskiej – 280.348 jednostek (71,3%), broni bojowej do celów ochrony osobistej – 64.690 jednostek (16,5%) i broni sportowej – 34.060 jednostek (8,7%).

W przeliczeniu na 10.000 mieszkańców, najwięcej broni było w województwie lubuskim – 177,1 jednostki, mazowieckim – 154,4 jednostki i podlaskim – 125,3. Względnie najmniej broni zarejestrowano w województwie śląskim – 56,3 jednostki, małopolskim – 64,4 i świętokrzyskim – 75,6 jednostki broni na 10.000 mieszkańców.

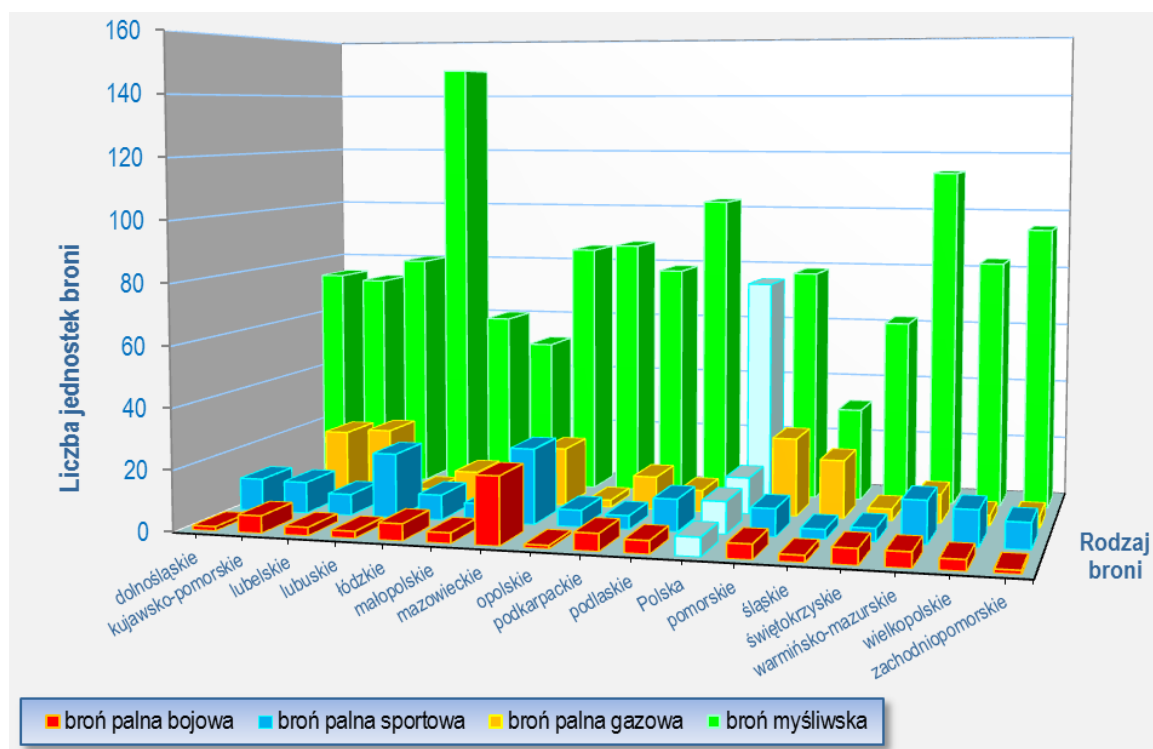
¹¹⁴ Dane z rejestrów prowadzonych przez KWP/KSP.

¹¹⁵ Dane z rejestru HEFAJSTOS II.

Wykres nr 2

Liczba jednostek wybranej broni palnej wg jej rodzaju – czerwiec 2015 r.

[liczba jednostek broni na 10 000 mieszkańców]



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

Względnie największa liczba posiadaczy broni przeznaczonej do łowiectwa jest w województwach: lubuskim (62 na 10 tys. mieszkańców), warmińsko-mazurskim (52,4) i zachodniopomorskim (44,5). Względnie najwięcej osób posiadających broń do ochrony osobistej jest w województwach: mazowieckim (34,4), pomorskim (26,4) i kujawsko-pomorskim (25,9). Z kolei najwięcej posiadaczy broni do celów sportowych jest w województwach: lubuskim (13,7), mazowieckim (9,5) i kujawsko-pomorskim (6,7).

[Szczegółowy stan uzbrojenia podmiotów i osób fizycznych przedstawiono w zał. nr 5.8 na str. 119–122 Informacji.]

5.4.2.2. Posiadanie broni a stan bezpieczeństwa publicznego

Polska – zabójstwa i inne przestępstwa oraz samobójstwa, w tym dokonane przy użyciu broni

W Polsce w latach 2002–2014 liczba przestępstw stwierdzonych¹¹⁶ spadła z 1.404.229 do 873.245, tj. o 530.984 (o 42%). Jednocześnie wzrosła ich wykrywalność: z 54,9% do 65,4%, tj. o 10,5 punktu procentowego (o 19%).

W latach 2002–2014 liczba przestępstw¹¹⁷ popełnionych przy użyciu różnego rodzaju broni, miotaczy gazu, materiałów wybuchowych, niebezpiecznych narzędzi bądź zwierząt spadła z 9.515 do 4.108, tj. o 57%.

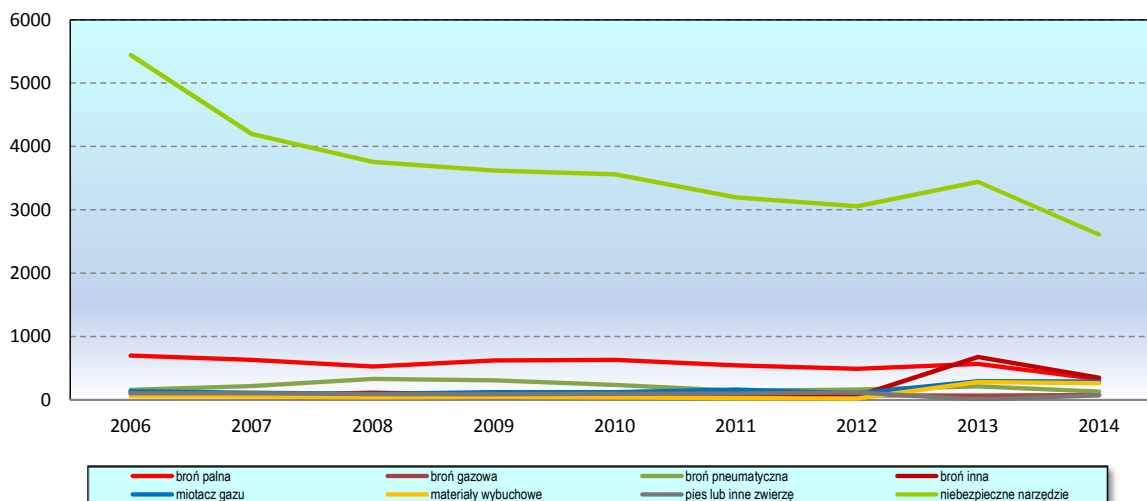
¹¹⁶ Źródło: KGP <http://statystyka.policja.pl/st/ogolne-statystyki/47682,Postepowania-wszczete-przestepstwa-stwierdzone-i-wykrywalnosc-w-latach-1999-2014.html>. Stan strony na dzień 2015.09.30.

¹¹⁷ Źródło: KGP <http://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/bron/bron-przestepstwa/50844,Przestepstwa-przy-uzyciu-broni.html>. Stan strony na dzień 2015.09.30. KGP nie precyzuje czy zarejestrowane przestępstwa zostały popełnione przy użyciu broni rejestrowanej czy posiadanej nielegalnie.

Liczba przestępstw popełnionych przy użyciu broni (niebezpiecznych narzędzi, materiałów wybuchowych itp.) w latach 2002–2014 zmniejszyła się z 2.443 do 875, a ich udział w liczbie przestępstw stwierdzonych obniżył się z 0,17% do 0,10%, tj. o prawie połowę.

Wykres nr 3

Liczba przestępstw dokonanych przy użyciu broni oraz innego narzędzia lub środka, w latach 2006–2014

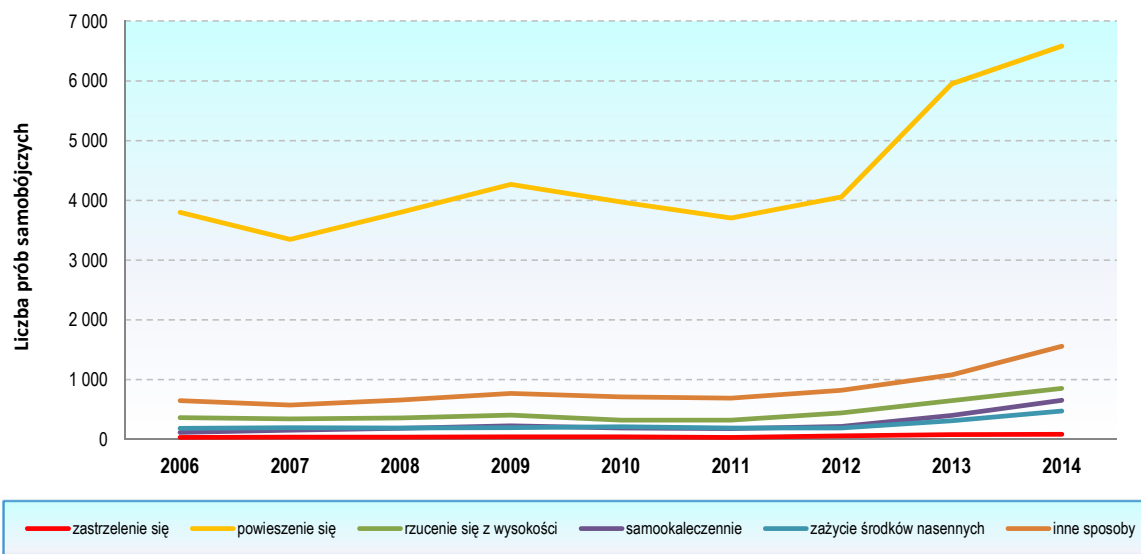


Źródło: Materiały kontrolne NIK.

Wśród 5 rodzajów przestępstw prezentowanych na stronie internetowej KGP, dokonywanych przy użyciu broni, dominuje rozbój, choć liczba tych przestępstw w latach 2002–2014 spadła z 1.395 do 287, tj. o 79%. W omawianym okresie liczba zabójstw, dokonanych przy życiu broni, spadła ze 140 do 39, tj. o 72%; liczba przestępstw skutkujących uszczerbkiem na zdrowiu - ze 122 do 68, tj. o 44%; liczba przestępstw udziału w bójkę lub pobicia – ze 133 do 120, tj. o 10%.

Wykres nr 4

Liczba zamachów samobójczych, skutecznych i nie, w latach 2006–2014



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

W latach 2006–2014 liczba zamachów samobójczych w Polsce niemal się podwoiła: od 5.152 w 2006 r. do 10.207 – w 2014 r.¹¹⁸ Dominowały (64,5%) próby samobójcze przez powieszenie się: w 2014 r. – 6.582. Próby samobójcze przez zastrzelenie się stanowiły niespełna 1% ogólnej ich liczby: w 2014 r. – 0,8%.

Relacja pomiędzy liczbą posiadanej broni, a liczbą zabójstw dokonanych z jej użyciem – w skali świata

W grudniu 2012 r. The Washington Post opublikował¹¹⁹ dane nt. liczby cywilnej broni posiadanej przez obywateli 176 krajów świata oraz dane dotyczące rocznej liczby zabójstw popełnionych w 107 krajach, zebrane przez UNODC¹²⁰.

Nominalnie najwięcej jednostek broni mieli obywatele Stanów Zjednoczonych Ameryki Płn. – 270 mln szt. broni, a w Europie – Niemcy – 25 mln szt. Polska, która – wg autorów – opracowania miała 510 tys. szt. broni, znalazła się na 78. miejscu tego rankingu. Najwięcej broni – w przeliczeniu na 100 mieszkańców – mieli obywatele USA – 89 jednostek broni, a w Europie – Szwajcarzy – 46 jednostek broni. Polska, w której na 100 mieszkańców przypadało 1,3 jednostki broni, znalazła się na 142 miejscu tego rankingu.

Nominalnie najwięcej zabójstw rocznie, popełnianych przy użyciu broni palnej, było w Brazylii – 34.678 ofiar, a w Europie – we Włoszech – 417. Polska, w której – wg autorów opracowania i zgodnie z danymi KGP za 2010 r. – było 35 zabójstw, znalazła się na 57 miejscu tego rankingu.

Najwięcej zabójstw popełnionych przy użyciu broni palnej – w przeliczeniu na 100 mieszkańców – było w Hondurasie – 68,4 ofiar. Względnie najmniej zabójstw było w Rumunii i w Singapurze – po 0,02 ofiary. Polska, w której było 0,09 zabójstwa na 100 mieszkańców, znalazła się na 98. miejscu tego rankingu (na 107 krajów świata).

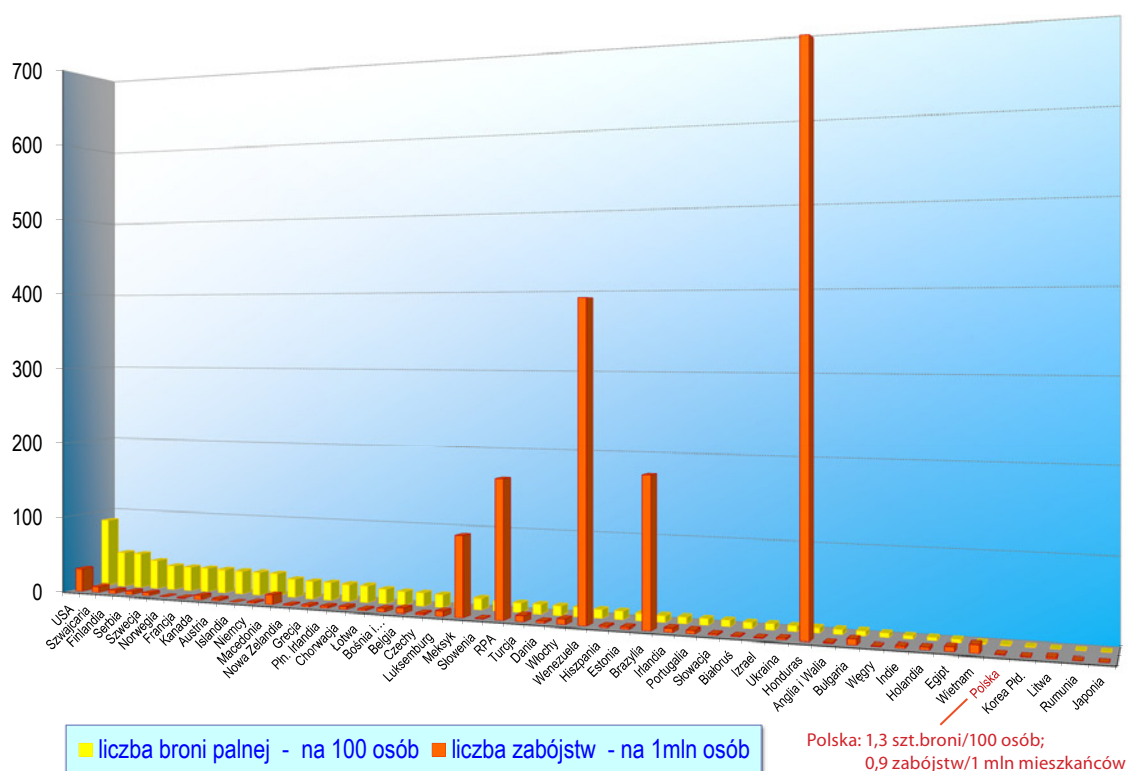
¹¹⁸ To jest prób samobójczych skutecznych bądź nie zakończonych zgonem, bez ich precyzowania. Źródło: KGP <http://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/samobojstwa>. Stan strony na dzień 2015.09.30. KGP nie precyzuje czy zarejestrowane samobójstwa zostały popełnione przy użyciu broni rejestrowanej czy posiadanej nielegalnie.

¹¹⁹ Źródło: The Washington Post [<http://www.washingtonpost.com/wp-srv/special/nation/gun-homicides-ownership/table/>]. Stan strony na dzień 15 lutego 2015 r. Zaprezentowane dane, za okres do 2012 r. obejmują 644 mln szt. cywilnej broni palnej (*total civilian guns*) oraz 116.157 zabójstw (*total homicides by guns*), a ponadto przeliczenie liczby broni na 100 mieszkańców danego kraju (*guns per 100 people*) i liczby zabójstw na 100 tys. mieszkańców (*homicides by guns per 100,000 people*).

¹²⁰ UNODC (United Nations Office on Drugs and Crime) – Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przemocności. Przedstawiona analiza jest sporządzana przez UNODC w cyklu 3-letnim, następną publikacją za okres do 2015 r. ukaże się w 2016 r.

Wykres nr 4

Posiadanie i zabójstwa przy użyciu broni palnej w 50 krajach Europy i świata w 2012 r.



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

Z przedstawionych danych¹²¹ wynika, że liczba zabójstw nie jest wprost proporcjonalna do liczby posiadanej przez obywateli broni palnej.

Poczucie bezpieczeństwa w Polsce w badaniach CBOS

W maju 2015 r. CBOS opublikował wyniki badania pt. Polacy o bezpieczeństwie w kraju i w miejscu zamieszkania¹²².

W ostatnich piętnastu latach opinie o Polsce w kontekście bezpieczeństwa diametralnie się zmieniły. W latach dziewięćdziesiątych zdecydowana większość respondentów wypowiadała się krytycznie na ten temat, ale od roku 2001 ich odsetek systematycznie i znacząco spadał. W roku 2007 proporcje odwróciły się, a odsetki badanych pozytywnie i negatywnie oceniających bezpieczeństwo publiczne ustabilizowały się. W kwietniu 2015 r. dwie trzecie respondentów (66%) stwierdziło, że Polska jest krajem, w którym żyje się bezpiecznie, natomiast więcej niż co czwarty (28%) był przeciwnego zdania. Bardziej krytycznie o bezpieczeństwie publicznym wypowiadają się mieszkańcy mniejszych miejscowości niż dużych miast (powyżej 100 tys. mieszkańców). Ponadto poglądy na ten temat silnie różnicuje ocena własnych warunków materialnych. Niemal połowa badanych oceniających swoją sytuację materialną jako złą (45%) jest krytyczna w ocenie bezpieczeństwa w Polsce,

¹²¹ Na wykresie ujęto dane względne nt. liczby cywilnej broni palnej i liczby zabójstw dla 46 krajów Europy i 6 wybranych krajów świata. Dla poprawienia czytelności wykresu dane dotyczące zabójstw przeliczono na 1 mln mieszkańców.

¹²² Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej. „Aktualne problemy i wydarzenia” (299) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 16–22 kwietnia 2015 roku na liczącej 1.027 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.. Warszawa, maj 2015. [http://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2015/K_065_15.PDF].

natomiast wśród najlepiej sytuowanych tylko co piąty (20%). Odsetek respondentów skłonnych określić Polskę mianem bezpiecznej rośnie także wraz z ich wykształceniem.

W stosunku do lat dziewięćdziesiątych znacząco poprawiły się także opinie o bezpieczeństwie w miejscu zamieszkania. Od roku 2008 mniej więcej 9 na 10 Polaków deklaruje, że ich okolicę można nazwać bezpieczną i spokojną (w kwietniu 2015 r. – 88%), ale 1 na 10 nie czuje się w swojej miejscowości bezpiecznie (w maju 2015 r. – 11%). Najbezpieczniej czują się mieszkańcy wsi (tylko 5% nie określa swojej okolicy mianem bezpiecznej i spokojnej). W miastach kilkakrotnie wyższy odsetek badanych uważa, że w ich miejscowościach jest niebezpiecznie. W przypadku mieszkańców wsi widać największe rozbieżności między opiniami o bezpieczeństwie w kraju i we własnej miejscowości. Czując się bezpiecznie w swoim miejscu zamieszkania, stosunkowo często mają oni jednak odmienną opinię generalnie o sytuacji w kraju.

5.5. Uwarunkowania prawne posiadania, wykorzystania i zabezpieczenia broni przez kontrolowane formacje

5.5.1 Uprawnienia służb i straży do posiadania broni palnej i środków przymusu bezpośredniego

Lp.	formacja	podstawa prawna posiadania i użycia	organ zwierzchni i dowodzący formacji	liczba podmiotów organizacyjnych	broń palna						wybrane środki przymusu				
					bojowa	myśliwiska sportowa	gazowa	alarmowa	sygnalowa	broń palna pości nienastopne	modce gazu obezwładniające	paralizator	pałka służbowa	kejdanki	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1.	Policja	Art. 1 ust. 1 w zw. z art. 16 ust. 1 i 2 ustawy o Policji	MSW Komendant Główny Policji	1 KGP 17 KMP/KSP 308 KIMP/KPP	X						X	X	X	X	X
2.	Państwowa Straż Łowiecka	Art. 36 ust. 1 w zw. z art. 39 ust. 2 pkt 10, oraz ust. 3 i 4 ustawy Prawo łowieckie	Wojewoda komendant wojewódzki PSŁ	11 komend wojewódzkich ¹⁾	X	X (śrubowa)						X	X	X	X
3.	Państwowa Straż Rybacka	Art. 23a ust. 1 i 2 ustawy o rybnictwie śródlądowym	Wojewoda komendant wojewódzki PSR	16 komend wojewódzkich	X					X		X	X	X	X
4.	Straż Leśna	Art. 47 ust. 2 pkt 9 i ust. 3 i 4 ustawy o lasach	Dyrektor Generalny LP Główny Inspektor Straży Leśnej	1 DGLP 17 RD LP	X (długa i krótka)							X	X	X	X
5.	Straż Ochrony Kolei	Art. 60 ust. 3 i 4 ustawy o transporcie kolejowym	zarządca/zarządcy kolei Komendant Główny SOK	1 KG SOK 18 KR SOK ²⁾	X							X	X	X	X
6.	Straż Parku	Art. 109 i art. 110 ust. 1 i 7 ustawy o ochronie przyrody	Dyrektor Parku Narodowego Komendant Straży Parku	23 parki ³⁾	X	X						X	X	X	X
7.	Inspekcja Transportu Drogowego	Art. 55 ust. 2 i art. 57 ust. 1 i 2 ustawy o transporcie drogowym	MIR ⁴⁾ Generałny Inspektor Transportu Drogowego	16 Wojewódzkich ITD ⁵⁾	X						X	X	X	X	X
8.	straże gminne / miejskie	Art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o strażach gminnych	wójt, burmistrz, prezydent miasta komendant straży gminnej	117 gmin 476 miast 80 straży uzbrojono ⁶⁾	X							X	X	X	X

1) Jednostek PSŁ nie powołali: Wojewoda Mazowiecki, Małopolski, Lubuski, Warmińsko-Mazurski i Opolski.

2) Stan organizacyjny SOK przedsiębiorstwa PKP Polskie Linie Kolejowe SA

3) W Polsce funkcjonują 23 parki narodowe. We wszystkich powołano straż parku.

4) Od 27.11.2013 r. ministrem właściwym do spraw transportu jest Minister Infrastruktury i Rozwoju.

5) Prawo do broni palnej mają tylko inspektorzy wojewódzkich ITD.

6) Wg GUS w dniu 31.12.2013 r. było w Polsce 2.173 gminy wiejskie i miejsko-wiejskie oraz 371 miast i miast na prawach powiatu, które mogły utworzyć straż gminną/miejską. Straż gminną / miejską powołało 117 gmin i 476 miast. Uzbrojone straż ma ok. 80 jednostek samorządu terytorialnego.

5.5.2 Ustawowe wymagania wobec kandydatów na funkcjonariuszy

Lp.	forma	podstawa prawna	Wymagania wobec kandydatów na funkcjonariuszy										kwalifikacje, wykształcenie i umiejętności				dotatkowe badania przy przyjęciu								
			osobiste					prawne					społeczne (opinia)					odpowiednie kwalifikacje zawodowe	co najmniej wykształcenie średnie	prawo jazdy	aplikacja administracyjna				
			wiek	stan zdrowia	charakter	zdolność fizyczna (psychiczna do służby w formacjach uzbrojonych)	reklama zachowanie tajemnicy ustawowo chronionej	9	10	pełna zdolność do pełnienia publicznych obowiązków	brak skazania p-swo za p-swo	brak skazania p-swo za p-swo	brak skazania p-swo za p-swo	niekaralność	uregulowanie zobowiązań do służby wojskowej	18						19	opinia nieopozostawiająca wątpliwości	opinia nieopozostawiająca wątpliwości	niemająca opinia kłopotliwa dla Policji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
1.	Policja	art. 25 ust. 1 u. o Policji ¹⁾	- (18)	-	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				X			postępowanie kwalifikacyjne przed przyjęciem
2.	Państwowa Straż Łowiecka	art. 38 ust. 1 u. Prawo Łowieckie ²⁾	21	„doby”				X	X				X							X					pozytywny wynik przeszkolenia
3.	Państwowa Straż Rybacka	art. 22 ust. 4 u. rybackiego śródląd. ³⁾	18	odpowiedni	niekształtne			X	X	X											odpowiednie		X		
4.	Straż Leśna	art. 45 ust. 2 i art. 47 ust. 1 u. o lesach ⁴⁾	21	odpowiedni				X	X					X					X	X					
5.	Straż Ochrony Kolei	art. 59 ust. 4 u. transp. kolej. ⁵⁾	- (18)			X		X		X		X				X						X			
6.	Straż Pałku	art. 108 ust. 2 u. ochrona przyrody ⁶⁾	21	odpowiedni				X	X	X	X									X		X			stan zdrowia potwierdzony orzeczeniem lekarskim i psychologicznym
7.	ITD	art. 76 ust. 1 u. transport drogowy ⁷⁾	25	wymagany				X				X							X		średnie		kat. B		kurs specjalistyczny i pomysłowy wynik egzaminu
8.	Straż Miejska	art. 24 i 24a u. straże gminne ⁸⁾	21	sprawność fizyczna i psychiczna				X	X	X	X	X	X			X			X			X			obowiązkowe badania lekarskie i psychologiczne

1) Ustawa o Policji.

2) Ustawa Prawo łowieckie.

3) Art. 22 ust. 4 ustawy o rybactwie śródlądowym odwołuje się do art. 3 ustawy

o pracownikach urzędów państwowych. Wymagania dla funkcjonariuszy Straży

Rybackiej nie zostały określone.

4) Ustawa o lasach określa wymagania wobec Służby Leśnej.

5) Ustawa o transporcie kolejowym.

6) Ustawa o ochronie przyrody.

7) Ustawa o transporcie drogowym.

8) Ustawa o strażach gminnych.

5.5.3 Warunki uprawniające do użycia bądź wykorzystania broni i środków przymusu bezpośredniego

Lp.	formacja	podstawa prawna	Okoliczności uprawniające do użycia lub wykorzystania broni palnej i środków przymusu bezpośredniego ¹⁾		zastrzeżenia
			broń palna	środki przymusu bezpośredniego (špb)	
1	2	3	4	5	6
1.	Policja	Art.16 ust. 1 i 2 ustawy o Policji art. 2 ust. 1 ušpbibp	<p>art.16 ust. 1 ustawy o Policji - odwołanie do:</p> <p>art. 45 ušpbibp - broni palnej można użyc, w przypadku:</p> <ul style="list-style-type: none"> pkt 1 - konieczność odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na: <ul style="list-style-type: none"> a) życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby (...); b) ważne obiekty, urządzenia lub obszary (...); c) mienie, który stwarza jednocześnie bezpośrednio zagrożenie życia (...); e) bezpieczeństwo konwoju lub doprowadzenia (...). pkt 2 - konieczność przeciwstawienia się osobie: <ul style="list-style-type: none"> a) niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni (...); b) usiłującej bezprawnie odebrać broni uprawnionemu (...). pkt 3 - bezpośredni pościg za osobą, wobec której: <ul style="list-style-type: none"> a) użycie broni palnej było dopuszczalne w przypadku określonych w pkt 1 lit. a-d i pkt 2; b) istnieje uzasadnione podejrzenie, że popełniła przestępstwo wskazane w kk (115§20, 148, 156§1, 163-165, 197, 252, 280-282). pkt 4 lit. a - ujęcia osoby (jw.) lit b - ujęcia lub udaremnienia ucieczki osoby zatrzymanej, tymczasowo aresztowanej lub odbywającej karę pozbawienia wolności (<i>jeżeli spełnione są ponadto inne okoliczności</i>). <p>art. 47 . Broń palną można wykorzystać w celu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zatrzymanie pojazdu, ...; 2) pokonanie przeskody, która ...; 3) zaalarmowanie lub wezwanie pomocy; 4) neutralizacji przedmiotów lub urządzeń ...; 5) unieszkodliwienia zwierzęcia ...; 6) oddania strzału ostrzegawczego. 	<p>art.16 ust. 2 ustawy o Policji - odwołanie do:</p> <p>art. 11 ušpbibp - špb można użyc lub je wykorzystać w celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> pkt 1 - wyegzekwowania wymaganego prawem zachowania (...); pkt 2 - odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność (...); pkt 3 - przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność (...); pkt 4 - przeciwdziałania naruszeniu porządku lub bezpieczeństwa publicznego; pkt 5 - przeciwdziałania bezpośredniemu zamachowi na ochraniane przez uprawnionego obszary, obiekty lub urządzenia; pkt 6 - ochrony porządku lub bezpieczeństwa na obszarach lub w obiektach chronionych przez uprawnionego; pkt 8 - przeciwdziałania niszczeniu mienia; pkt 9 - zapewnienia bezpieczeństwa konwoju lub doprowadzenia; pkt 10-11 - ujęcia lub zatrzymania osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za nią; pkt 12-13 -pokonania biernego lub czynnego oporu; pkt 14 - przeciwdziałania autoagresji. 	<p>art.16 ust. 3 ustawy o Policji</p> <p>Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ušpbibp:</p> <ul style="list-style-type: none"> ↳ warunki użycia: špb - art. 11, bp - art. 45; ↳ zasady użycia: špb - art. 5.7, 14-27, 30-34; bp - art.5-7, 48; ↳ zachowanie po użyciu: špb - art.36-40 i 44; bp - art. 49-50. ↳ dokumentowanie użycia špb i bp - art.51-56.
2.	Państwowa Straż Łowiecka	Art. 39 ust. 2 pkt 10-11 i ust. 3 - 5 ustawy Prawo łowieckie	<p>art.39 ust. 4 ustawy Prawo Łowieckie - odwołanie do:</p> <p>art. 45 ušpbibp - broni palnej można użyc w przypadku:</p> <ul style="list-style-type: none"> pkt 1 - konieczność odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na: a) życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby (...); pkt 2 -konieczność przeciwstawienia się osobie: <ul style="list-style-type: none"> a) niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni (...); b) usiłującej bezprawnie odebrać broni uprawnionemu (...). <p>art. 47 . Broń palną można wykorzystać w celu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zatrzymanie pojazdu (...); 3) zaalarmowanie lub wezwanie pomocy; 5) unieszkodliwienia zwierzęcia (...); 6) oddania strzału ostrzegawczego. 	<p>art.39 ust. 3 ustawy Prawo Łowieckie - odwołanie do:</p> <p>art. 11 ušpbibp - špb można użyc lub je wykorzystać w celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> pkt 1 - wyegzekwowania wymaganego prawem zachowania (...); pkt 2 - odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność (...); pkt 3 - przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność (...); pkt 8 - przeciwdziałania niszczeniu mienia; pkt 10-11 - ujęcia lub zatrzymania osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za nią; pkt 12-13 -pokonania biernego lub czynnego oporu; pkt 14 - przeciwdziałania autoagresji. 	<p>art.39 ust. 5 ustawy Prawo Łowieckie</p> <p>Jak wyżej.</p>

1	2	3	4	5	6
3.	Państwowa Straż Rybacka	Art. 23 pkt 10 i 11 oraz art. 23a ust. 1 - 3 ustawy o rybnictwie śródlądowym	<p>art. 23a ust. 2 ustawy o rybnictwie śródlądowym - odwołanie do:</p> <p>art. 45 uśpić - broni palnej można użyć w przypadku:</p> <p>pkt 1 - konieczność odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na: a) życie, zdrowie lub wolność uprawionego lub innej osoby (...);</p> <p>pkt 2 - konieczność przeciwstawienia się osobie:</p> <p>a) niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni (...);</p> <p>b) usiłującej bezprawnie odebrać broń uprawionemu (...);</p> <p>art. 47 . Broń palną można wykorzystać w celu:</p> <p>1) zatrzymanie pojazdu (...);</p> <p>3) zaalarmowanie lub wezwanie pomocy;</p> <p>5) unieszkodliwienia zwierzęcia (...);</p> <p>6) oddania strzału ostrzegawczego.</p>	<p>art. 23a ust. 1 ustawy o rybnictwie śródlądowym - odwołanie do:</p> <p>art. 11 uśpić - śpb można użyć lub je wykorzystać w celu:</p> <p>pkt 1 - wyegzekwowania wymaganego prawem zachowania (...);</p> <p>pkt 2 - odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność (...);</p> <p>pkt 3 - przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność (...);</p> <p>pkt 8 - przeciwdziałania niszczeniu mienia;</p> <p>pkt 9 - zapewnienia bezpieczeństwa konwoju lub doprowadzenia;</p> <p>pkt 10-11 - ujęcia lub zatrzymania osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pośgu za nią;</p> <p>pkt 12-13 - pokonania biernego lub czynnego oporu;</p> <p>pkt 14 - przeciwdziałania autoagresji.</p>	<p>art. 23a ust. 3 ustawy o rybnictwie śródlądowym</p> <p>Jak wyżej.</p>
4.	Straż Leśna	Art. 47 ust. 3 i 4 ustawy o lasach	<p>art. 47 ust. 4 ustawy o lasach - odwołanie do:</p> <p>art. 45 uśpić - broni palnej można użyć w przypadku:</p> <p>pkt 1 - konieczność odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na: a) życie, zdrowie lub wolność uprawionego lub innej osoby (...);</p> <p>pkt 2 - konieczność przeciwstawienia się osobie:</p> <p>a) niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni ...</p> <p>b) usiłującej bezprawnie odebrać broń uprawionemu (...);</p> <p>art. 47 . Broń palną można wykorzystać w celu:</p> <p>1) zatrzymanie pojazdu (...);</p> <p>3) zaalarmowanie lub wezwanie pomocy;</p> <p>5) unieszkodliwienia zwierzęcia (...);</p> <p>6) oddania strzału ostrzegawczego.</p>	<p>art. 47 ust. 3 ustawy o lasach - odwołanie do:</p> <p>art. 11 uśpić - śpb można użyć lub je wykorzystać w celu:</p> <p>pkt 1 - wyegzekwowania wymaganego prawem zachowania (...);</p> <p>pkt 2 - odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność (...);</p> <p>pkt 3 - przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność (...);</p> <p>pkt 8 - przeciwdziałania niszczeniu mienia;</p> <p>pkt 10-11 - ujęcia lub zatrzymania osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pośgu za nią;</p> <p>pkt 12-13 - pokonania biernego lub czynnego oporu;</p> <p>pkt 14 - przeciwdziałania autoagresji.</p>	<p>art. 47 ust. 5 ustawy o lasach</p> <p>Jak wyżej.</p>
5.	Straż Ochrony Kolei	Art. 59 ust. 5 i art. 60 ust. 3 i 4 ustawy o transporcie kolejowym	<p>art. 60 ust. 4 ustawy o transporcie kolejowym - odwołanie do:</p> <p>art. 45 uśpić - broni palnej można użyć w przypadku:</p> <p>pkt 1 - konieczność odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na:</p> <p>a) życie, zdrowie lub wolność uprawionego lub innej osoby (...);</p> <p>b) ważne obiekty, urządzenia lub obszary (...);</p> <p>c) mienie, który stwarza jednocześnie bezpośrednie zagrożenie życia (...);</p> <p>e) bezpieczeństwo konwoju lub doprowadzenia.</p> <p>pkt 2 - konieczność przeciwstawienia się osobie:</p> <p>a) niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni ...</p> <p>b) usiłującej bezprawnie odebrać broń uprawionemu (...);</p> <p>pkt 3 - bezpośrednio pościć za osobą, wobec której: a) użycie broni palnej było dopuszczalne w przypadkach określonych w pkt 1 lit. a-d i pkt 2;</p> <p>art. 47 . Broń palną można wykorzystać w celu:</p> <p>3) zaalarmowanie lub wezwanie pomocy;</p> <p>5) unieszkodliwienia zwierzęcia (...);</p> <p>6) oddania strzału ostrzegawczego.</p>	<p>art. 60 ust. 3 ustawy o transporcie kolejowym - odwołanie do:</p> <p>art. 11 uśpić - śpb można użyć lub je wykorzystać w celu:</p> <p>pkt 1 - wyegzekwowania wymaganego prawem zachowania (...);</p> <p>pkt 2 - odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność (...);</p> <p>pkt 3 - przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność (...);</p> <p>pkt 4 - przeciwdziałania naruszeniu porządku lub bezpieczeństwa publicznego;</p> <p>pkt 5 - przeciwdziałania bezpośrednio zamachowi na ochraniane przez uprawionego obszary, obiekty lub urządzenia;</p> <p>pkt 6 - ochronny porządek lub bezpieczeństwa na obszarach lub w obiektach chronionych przez uprawionego;</p> <p>pkt 8 - przeciwdziałania niszczeniu mienia;</p> <p>pkt 9 - zapewnienia bezpieczeństwa konwoju lub doprowadzenia;</p> <p>pkt 10 - ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pośgu za nią;</p> <p>pkt 12-13 - pokonania biernego lub czynnego oporu;</p>	<p>art. 60 ust. 5 ustawy o transporcie kolejowym</p> <p>Jak wyżej.</p>

1	2	3	4	5	6
6.	Straż Parku	Art. 109 i 110 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody	<p>art. 110 ust. 7 ustawy o ochronie przyrody - odwołanie do:</p> <p>art. 45 uśpbibp - broni palnej można użyć w przypadku:</p> <p>pkt 1 - konieczność odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na: a) życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby;</p> <p>pkt 2 - konieczność przeciwwstawienia się osobie:</p> <p>a) niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni (...);</p> <p>b) usiłującej bezprawnie odebrać broń uprawnionemu (...).</p> <p>art. 47 . Broni palną można wykorzystać w celu:</p> <p>1) zatrzymanie pojazdu (...);</p> <p>2) zaalarmowanie lub wezwanie pomocy;</p> <p>3) unieszkodliwienia zwierzęcia (...);</p> <p>4) oddania strzału ostrzegawczego.</p> <p>art. 110 ust. 8 ustawy o ochronie przyrody</p> <p>Broń myśliwską, o której mowa w ust. 4, funkcjonariusz Straży Parku ma prawo użyć w następujących przypadkach:</p> <p>1) w celu eliminacji lub odstraszania w granicach parku narodowego zwierząt swarzących rzeczywiście i bezpośrednio zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi;</p> <p>2) w razie konieczności odstrzału, za zgodą dyrektora parku narodowego, zwierzęcia, które nie ma szans na przeżycie.</p>	<p>pkt 14 - przeciwdziałania autoagresji.</p> <p>art. 109 ustawy o ochronie przyrody - odwołanie do:</p> <p>art. 11 uśpbibp - śpb można użyć lub je wykorzystać w celu:</p> <p>pkt 1 - wyegzekwowania wymaganego prawem zachowania (...);</p> <p>pkt 2 - odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność (...);</p> <p>pkt 3 - przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność zamachu na życie, zdrowie lub wolność;</p> <p>pkt 8 - przeciwdziałania niszczeniu mienia;</p> <p>pkt 10-11 - ujęcia lub zatrzymania osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za nią;</p> <p>pkt 12-13 - pokonania biernego lub czynnego oporu;</p> <p>pkt 14 - przeciwdziałania autoagresji.</p>	<p>art. 110a ustawy o ochronie przyrody</p> <p>Jak wyżej.</p>
7.	Inspekcja Transportu Drogowego	Art. 55 ust. 2, 57 i 66 ust. 1 ustawy o transporcie drogowym	<p>art. 57 ust. 2 ustawy o transporcie drogowym - odwołanie do:</p> <p>art. 45 uśpbibp - broni palnej można użyć w przypadku:</p> <p>pkt 1 - konieczność odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na: a) życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby;</p> <p>pkt 2 - konieczność przeciwwstawienia się osobie:</p> <p>a) niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni (...);</p> <p>b) usiłującej bezprawnie odebrać broń uprawnionemu (...).</p> <p>art. 47 . Broni palną można wykorzystać w celu:</p> <p>1) zatrzymanie pojazdu (...);</p> <p>2) pokonanie przeskody a) uniemożliwiającej lub utrudniającej ujęcie osoby albo ratowanie życia lub zdrowia uprawnionego, innej osoby lub ratowanie mienia</p> <p>3) zaalarmowanie lub wezwanie pomocy;</p> <p>4) unieszkodliwienia zwierzęcia (...);</p> <p>5) oddania strzału ostrzegawczego.</p>	<p>art. 57 ust. 1 ustawy o transporcie drogowym - odwołanie do:</p> <p>do:</p> <p>art. 11 uśpbibp - śpb można użyć lub je wykorzystać w celu:</p> <p>pkt 1 - wyegzekwowania wymaganego prawem zachowania (...);</p> <p>pkt 2 - odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność (...);</p> <p>pkt 3 - przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność zamachu na życie, zdrowie lub wolność;</p> <p>pkt 4 - przeciwdziałania naruszeniu porządku lub bezpieczeństwa publicznego;</p> <p>pkt 8 - przeciwdziałania niszczeniu mienia;</p> <p>pkt 10 - ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za nią;</p> <p>pkt 12-13 - pokonania biernego lub czynnego oporu;</p> <p>pkt 14 - przeciwdziałania autoagresji.</p>	<p>art. 57 ust. 3 ustawy o transporcie drogowym</p> <p>Jak wyżej.</p>
8.	straże gminne / miejskie	Art. 14-17 ustawy o strażach gminnych	<p>art. 14 ust. 2 ustawy o strażach gminnych - odwołanie do:</p> <p>art. 45 uśpbibp - broni palnej można użyć w przypadku:</p> <p>pkt 1 - konieczność odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na: a) życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby (...);</p> <p>b) ważne obiekty, urządzenia lub obszary (...);</p> <p>e) bezpieczeństwo konwoju lub doprowadzenia.</p> <p>pkt 2 - konieczność przeciwwstawienia się osobie:</p> <p>a) niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni ...</p>	<p>art. 14 ust. 1 ustawy o strażach gminnych - odwołanie do:</p> <p>art. 11 uśpbibp - śpb można użyć lub je wykorzystać w celu:</p> <p>pkt 1 - wyegzekwowania wymaganego prawem zachowania (...);</p> <p>pkt 2 - odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność (...);</p> <p>pkt 3 - przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność zamachu na życie, zdrowie lub wolność;</p> <p>pkt 4 - przeciwdziałania naruszeniu porządku lub bezpieczeństwa</p>	<p>art. 14 ust. 4 ustawy o strażach gminnych</p> <p>Jak wyżej.</p>

1	2	3	4	5	6
			<p>b) usiłującej bezprawnie odebrać broń uprawnionemu ...</p> <p>art. 47 . Broń palną można wykorzystać w celu:</p> <p>3) zaalarmowanie lub wezwanie pomocy;</p> <p>5) unieszkodliwienia zwierzęcia (...);</p> <p>6) oddania strzału ostrożewczego.</p>	<p>publicznego;</p> <p>pkt 5 - przeciwdziałania bezpośredniemu zamachowi na ochraniare przez uprawnionego obszary, obiekty lub urządzenia;</p> <p>pkt 6 - ochrony porządku lub bezpieczeństwa na obszarach lub w obiektach chronionych przez uprawnionego;</p> <p>pkt 8 - przeciwdziałania niszczeniu mienia;</p> <p>pkt 9 - zapewnienia bezpieczeństwa konwoju lub doprowadzenia;</p> <p>pkt 10 - ujęcia osoby, uderzenia jej łucieczki lub pościgu za nią;</p> <p>pkt 12-13 - pokonania biernego lub czynnego oporu;</p> <p>pkt 14 - przeciwdziałania autoagresji.</p> <p>art. 14 ust. 4 ustawy o strażach gminnych</p> <p>Wobec zwierzęcia, którego zachowanie zagraża bezpośrednio życiu lub zdrowiu strażnika lub innej osoby:</p>	

Uwagi:

*) Zgodnie z art. 4 ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) **broni palnej** – należy przez to rozumieć broń palną bojową, o której mowa w ustawie o broni i amunicji; (...)
- 6) **użyciu** środka przymusu bezpośredniego – należy przez to rozumieć zastosowanie środka przymusu bezpośredniego wobec osoby;
- 7) **użyciu** broni palnej – należy przez to rozumieć oddanie strzału w kierunku osoby z zastosowaniem amunicji penetracyjnej; (...)
- 9) **wykorzystaniu** środka przymusu bezpośredniego – należy przez to rozumieć zastosowanie środka przymusu bezpośredniego wobec zwierzęcia albo zastosowanie go w celu zatrzymania, zablokowania lub unieruchomienia pojazdu lub pokonania przeskody;
- 10) **wykorzystaniu** broni palnej – należy przez to rozumieć oddanie strzału z zastosowaniem amunicji penetracyjnej w kierunku zwierzęcia, przedmiotu, lub w innym kierunku niestwarzającym zagrożenia dla osoby.

5.5.4 Regulacje w zakresie wyposażenia, przechowywania, ewidencjonowania i kontroli broni

Lp.	formacja	podstawa prawna przydziału broni		warunki przydziału broni			decyzja o przydziale broni	miejsce przechowywania broni					ewidencjonowanie broni		nadzór i kontrola	
		ustawa	rozporządzenie / zarządzenie	kwalifikacje funkcjonariusza	egzamin	funkcjonalność		inne	w miejscu zamieszkania	10	11	12	13	14	15	wespreżny
1.	Policja	Art. 1 ust. 1 w zw. z art. 16 ust. 1 i 2 ustawy o Policji	Zarządzenie KGP ws. broni policjantów ¹⁾	§ 3 ust. 1 po uzyskaniu kwalifikacji zawodowych podstawowych	§ 4 ust. 1 sprawozdanie wiedzy i budowy funkcjonalności i bezpieczeństwa	§ 4 ust. 6 ew. uzupełnienie wiedzy i egzamin poprawkowy ²⁾	§ 3 ust. 4 wniosek przełożonego (KPP/KWPK/KGP)	§ 12 ust. 1 u ożurnego jednostki	§ 12 ust. 1 w wyznaczonym pomieszczeniu	§ 12 ust. 1 w biurze policjanta	§ 12 ust. 1 w magazynie broni	§ 15 ust. 2 imienny wykaz policjantów zobowiązanych do przech. broni	§ 15 ust. 4 Książka wydania broni	-	-	
2.	Państwowa Straż Łowiecka	Art. 39 ust. 2 pkt 10-11 oraz ust. 3 i 4 ustawy Prawo łowieckie	Rozporządzenie MŚ z 2005 r. ws. broni PSŁ ²⁾	-	-	-	KWP świadcwo broni wniosek KW PSŁ (§2 ust.2)	§ 9 ust. 2 w mieszkaniu ³⁾			§ 4 § 6 ust. 1 w magazynie broni ⁴⁾	§ 5 pkt 1 Książka ewidencji broni ...	§ 5 pkt 2 Książka wydania przyjęcia broni...	-	Komisyjne dopuszczenie magazynu broni (§ 6 ust. 4)	
3.	Państwowa Straż Rybacka	Art. 23 pkt 10 i 11 ustawy o rybacktwie srodledowym	Rozporządzenie MRIGZ z 1998 r. MRIRW z 2014 r. ws. broni PSR ³⁾	§ 7 przeszkolenie	§ 7 zaświadczenie KWP (KSP)	-		§ 4 pkt 1 w magazynie broni ⁴⁾			§ 4 pkt 1 w magazynie broni ⁴⁾	§ 3 Książka stanu uzbrojenia	§ 6 pkt 1 Książka wydania przyjęcia broni	-	§§ 13-16 KWP (KSP) kontrole okresowe, dorazne, sprawdzające	
4.	Straż Leśna	Art. 47 ust. 2 pkt 9 i ust. 4 ustawy o lesach	Rozporządzenie MŚ z 2002 r. ws. broni Lasów Państwowych ⁴⁾	-	-	-	§ 2 pkt 1 świadcwo broni wyde KWP/KSP na wniosek RD LP lub nadleśniczego	§ 7 pkt 2 w mieszkaniu funkcjonariusza ⁴⁾			§ 4 pkt 1 w magazynie broni ⁴⁾	§ 3 pkt 1 Książka ewidencji broni ...	§ 3 pkt 2 Książka wydania przyjęcia broni	-	§ 7 pkt 2 kontrola wykonawstwa ustawy o broni (art. 27 ust. 1)	
5.	Straż Ochrony Kolei	Art. 59 ust. 5 i art. 60 ust. 3 i 4 ustawy o transporcie kolejowym	Rozporządzenie MiR z 2014 r. ws. broni SOK ⁵⁾	art. 110 ust. 2 szkolenie, egzamin, orzeczenie lekarskie	art. 110 ust. 2 egzamin: posiadanie, używanie, postugiwanie się bronią		art. 59 ust. 5 świadcwo broni wyde KWP/KSP na wniosek K-ta SOK	§ 1 pkt 1 w magazynie broni			§ 1 pkt 1 w magazynie broni	§ 1 pkt 1 Książka ewidencji broni ...	§ 1 pkt 2 Książka wydania przyjęcia broni ...	-	-	
6.	Straż Piatku	Art. 110 ust. 1 i 7 ustawy o ochronie przyrody	Rozporządzenie MŚ z 2005 r. ws. broni SP ⁶⁾				Art. 110 ust. 4 przydział broni przez Dyr. Piatku Art. 110 ust. 5 decyzja K-ta Str. wyposazenie f-sza w broni	§ 6 ust. 2 przechowywanie broni myśliwskiej i bojowej w mieszkaniu po komisyjnym stwierdzeniu warunków			§ 2 pkt 1 w magazynie broni ⁴⁾	§ 1 pkt 1 Książka ewidencji broni ...	§ 1 pkt 2 Książka wydania przyjmowania broni ...	-	-	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
7.	Inspekcja Transportu Drogowego	Art. 66 ust. 1 ustawy o transporcie drogowym	brak delegacji ustawowej do wydania rozporządzenia wykonawczego				art. 66 ust. 2 świadectwo broni wydaje KWPKiSP na wniosek WITD					art. 66 ust. 5 podległy magazynek broni					
8.	straże gminne / miejskie	Art. 15-17 ustawy o strażach gminnych	Rozporządzenia MSWiA z 2004 r. i MSW z 2014 r. ws. broni straży gminnej/miejskiej ⁷⁾			§ 3 weryfikacja wniosku przez KWPKiSP - dodatkowe informacje, prawo odmowy	§ 2 świadectwo broni wydaje KWPKiSP na wniosek wójta (burmistrza, prezydenta)					§ 5 pkt 12 magazyn broni w siedzibie straży bądź chronionym obiekcie	Art. 9a ust. 1 pkt 2 min. ewidencja str. przymusu i broni palnej § 10 pkt 1 rozp. Książka stanu uzbrojenia	§ 11 pkt 1 Książka wydania przyjęcia broni i amunicji			Art. 9 ust. 2 nadzór KWPKiSP wykonawcze uprawnień, użycie broni i ewidencja

Uwagi: *) Wymagania warunkowe. W przypadkach określonych przepisami mogą nie być egzekwowane.

**) Rozwiązania opcjonalne, realizowane w określonych przepisami warunkach.

Przepisy:

- 1) Zarządzenie nr 852 Komendanta Głównego Policji w sprawie zasad przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów.
- 2) Rozporządzenie MŚ w sprawie posiadania, używania, ewidencjonowania i przechowywania w siedzibach Państwowej Straży Łowieckiej broni palnej bojowej, broni myśliwskiej śrutowej, amunicji oraz miotaczy gazu obездwładniającego (*rozporządzenie utraciło moc z dnia 6 czerwca 2014 r., ale jest wysoce prawdopodobne, że rozwiązania nim uregulowane funkcjonują na niezmiennych zasadach*).
- 3) Rozporządzenie MRiGŻ z 1998 r. w sprawie posiadania, przechowywania i ewidencjonowania broni palnej i środków przymusu bezpośredniego przez PSR oraz sprawowania przez Policję nadzoru w tym zakresie nad Strażą, z dnia 6 czerwca 2014 r. zastąpione przez rozporządzenie MRiRW w sprawie zasad i warunków posiadania, przechowywania i ewidencjonowania przez PSR broni i środków przymusu bezpośredniego.
- 4) Rozporządzenie MŚ z 2002 r. w sprawie przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych i w nadleśnictwie broni i środków przymusu bezpośredniego, z dnia 17 lipca 2014 r. zastąpione przez rozporządzenie MŚ z 2014 r. w sprawie przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych i w nadleśnictwie broni i środków przymusu bezpośredniego.
- 5) Rozporządzenie MiZ 2004 r. w sprawie ewidencjonowania, przechowywania w straży ochrony kolei broni i środków przymusu bezpośredniego, z dnia 28 maja 2014 r. zastąpione rozporządzeniem MiIR z 2014 r. w sprawie ewidencjonowania i przechowywania w straży ochrony kolei broni i środków przymusu bezpośredniego.
- 6) Rozporządzenie MŚ z 2005 r. w sprawie ewidencjonowania i przechowywania broni i amunicji będącej w dyspozycji Straży Parku.
- 7) Rozporządzenie MSWiA z 2004 r. w sprawie przydziału, przechowywania i ewidencjonowania broni przez strażę gminne (miejskie), z dnia 6 czerwca 2014 r. zastąpione przez rozporządzenie MSW z 2014 r. w sprawie przydziału, przechowywania i ewidencjonowania broni przez strażę gminne (miejskie).

5.6. Podstawowe uzbrojenie i wyposażenie kontrolowanych formacji

Lp.	formacja	Podstawowe uzbrojenie i środki przymusu bezpośredniego ¹⁾			razem
		broń palna bojowa i inna	paralizatory	miotacze substancji obezwładniających	
1	2	3	4	5	6
1.	Policja	227 678	706	142 365	370 749
2.	Straż Ochrony Kolei	1 699	374	1 641	3 714
3.	Straż Leśna	1 078	13	710	1 801
4.	Inspekcja Transportu Drogowego ²⁾	303	97	618	1 018
5.	Państwowa Straż Rybacka	423	5	234	662
6.	Państwowa Straż Łowiecka	83		51	134
7.	Straż Parku Narodowego	124	6	71	187
8.	S M	116	566	8 110	8 767
9.	Ogółem	231 504	1 767	153 800	387 032

Uwagi:

1) Według ustaleń kontroli planowej i rozpoznawczej.

2) Tylko Wojewódzkie Inspektoraty Transportu Drogowego.

5.7. Szkolenie strzeleckie Policji w latach 2012–2014
5.7.1 Szkolenie strzeleckie Policji w 2012 r.

Lp.	jednostka Policji	liczba strzelców	liczba zobowiązanych do strzelania	liczba policjantów strzelających	wsk. udziału %	liczba policjantów, którzy uzyskali oceny						ocena łączna 1)	liczba strzelców	wskaznik %	liczba godzin strzelania	liczba zużytej amunicji wg sprawozdania	zużyte amunicji ćwiczebnej	zatrudnienie 1.07.2012.				
						"6"	"5"	"4"	"3"	"2"	"1"							teor. 2)	osoby	strzelano	amunicji na osobę	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
1	KGP - ogółem	200	18 664	10 429	50%	98	263	400	142	62	5	4,18	10 407	99,8%	1 822	99 341	501 875	34 469	3 025	1 690	297	
2	KGP - bez BOA i CBS	110	5 966	3 000	50%	16	28	55	75	62	5	3,36	2 978	99,8%	489	29 664	60 092	0	1 151	579	104	
3	Biurowo Prewencji	6	294	141	48%	2	1	5	5	3	0	3,63	141	100%	28	1 368	3 396	0	46	22	154	
4	Biurowo Kontroli	6	344	189	55%	0	0	1	3	4	0	2,63	189	100%	28	1 812	3 922	0	54	30	132	
5	BOIN	6	95	63	66%	0	0	3	4	0	3,13	63	100%	20	580	2 012	0	15	10	202		
6	Biurowo Finansów	5	60	36	60%	0	0	3	4	2	0	3,13	36	100%	12	336	648	0	11	7	98	
7	BSK	6	882	441	50%	2	3	4	13	5	1	3,32	440	99,8%	40	4 588	8 572	0	153	77	112	
8	BK(Szk)	6	282	142	50%	2	1	1	4	5	0	3,31	142	100%	23	1 388	3 317	0	48	24	137	
9	BRD	6	126	98	78%	0	0	4	2	2	0	3,25	98	100%	10	876	680	0	20	16	44	
10	CLKP	6	570	275	48%	3	8	14	15	6	0	3,72	275	100%	28	2 716	4 476	0	104	50	89	
11	Biurowo Prawne	4	56	34	61%	1	0	1	2	2	0	3,33	33	97,1%	8	340	672	0	13	8	85	
12	BLiJ	8	914	250	27%	0	4	4	13	9	4	2,85	246	98,4%	34	2 598	5 638	0	146	40	141	
13	BMWP	6	425	103	24%	3	2	1	1	3	0	4,10	103	100%	20	1 014	2 175	0	72	17	125	
14	CBS	78	11 108	5 935	53%	9	114	42	12	0	0	4,68	5 935	100%	827	55 345	218 678	29 589	17 255	922	237	
15	KCIK	4	44	37	84%	1	1	1	2	3	0	3,38	37	100%	12	368	706	0	11	9	76	
16	BLogP	6	138	52	38%	0	1	1	0	0	0	4,50	52	100%	20	536	1 058	0	23	9	122	
17	Biurowo Wywiadu Kryminalnego	5	250	134	54%	0	0	0	0	0	0	4,50	134	100%	20	1 274	2 082	0	46	25	84	
18	GSZP	5	425	115	27%	0	0	0	0	0	0	4,50	115	100%	16	1 058	1 364	0	90	24	56	
19	Biurowo Spraw Wewnętrznych	25	1 051	890	84%	2	7	15	12	18	0	3,31	874	98,2%	170	8 812	19 374	0	299	251	177	
20	BOA	12	1 590	1 484	94%	73	121	303	55	0	0	4,38	1 494	100%	506	14 332	23 105	4 880	149	140	1 594	
21	KWP w Białymstoku	12	14 850	10 448	70,4%	10	246	134	229	400	2 832	1 993	100%	1 197	75 842	134 229	400	2 832	1 993	193	67	
22	KWP w Bydgoszczy	9	21 702	15 007	69,2%	14	998	99,9%	2 036	129 126	189 769	3 352	100%	2 036	129 126	189 769	3 352	4 790	3 312	57	57	
23	KWP w Gdańsku	30	17 540	11 105	63,3%	10	879	98,0%	1 523	101 776	188 933	0	5 522	1 523	101 776	188 933	0	5 522	3 496	54	54	
24	KWP w Gorzowie Wlkp.	9	7 594	5 551	73,1%	5	551	100,0%	719	59 810	83 708	0	2 463	719	59 810	83 708	0	2 463	1 800	46	46	
25	KWP w Katowicach	10	56 919	34 145	60,0%	34	145	100,0%	3 694	354 000	257 852	2 500	11 485	3 694	354 000	257 852	2 500	11 485	6 890	37	37	
26	KWP w Kleczech	53	13 602	11 046	81,2%	11	046	100,0%	1 134	101 184	126 499	1 599	2 895	1 134	101 184	126 499	1 599	2 895	2 351	54	54	
27	KWP w Krakowie	19	32 102	23 578	73,4%	17	51	92	139	74	0	3,46	23 524	99,8%	2 925	217 693	340 431	9 523	7 294	5 357	64	64
28	KWP w Lublinie	9	22 175	16 362	73,8%	16	265	99,6%	970	137 806	188 063	14 291	4 780	970	137 806	188 063	14 291	4 780	3 527	53	53	
29	KWP w Łodzi	95	26 172	16 759	64,0%	26	67	128	261	406	49	2,82	16 522	98,6%	1 282	144 605	251 283	1 058	5 661	3 638	69	69
30	KWP w Olsztynie	39	12 501	6 942	55,5%	6	914	99,6%	1 637	69 804	89 804	3 902	3 463	1 637	69 804	89 804	3 902	3 463	1 923	65	65	
31	KWP w Opolu	33	11 238	9 067	80,7%	14	23	33	42	65	89	2,54	8 744	96,4%	672	84 135	125 444	1 928	2 220	1 791	70	70
32	KWP w Poznaniu	10	35 912	25 345	70,6%	23	859	94,1%	2 186	178 004	228 618	7 889	7 465	2 186	178 004	228 618	7 889	7 465	5 268	43	43	
33	KWP w Radomiu	39	28 596	15 036	52,5%	2	16	51	57	32	36	2,92	14 982	99,6%	877	144 540	190 762	0	5 221	2 745	69	69
34	KWP w Rzeszowie	34	17 272	12 656	73,3%	0	13	64	135	122	0	2,90	12 641	99,9%	740	109 950	134 901	0	4 245	3 111	43	43
35	KSP w Warszawie	10	35 351	23 628	66,8%	23	546	99,7%	1 472	221 760	325 806	7 270	8 963	1 472	221 760	325 806	7 270	8 963	5 991	54	54	
36	KWP w Wrocławiu	44	38 152	22 076	57,9%	21	888	99,1%	2 733	197 363	316 401	1 612	7 223	2 733	197 363	316 401	1 612	7 223	4 179	76	76	
37	KWP w Szczecinie	50	91 235	10 553	11,6%	19	65	92	198	124	9	3,27	10 553	97,8%	1 123	98 548	167 211	3 720	4 318	499	335	
38	KWP - razem	505	482 913	269 304	55,8%	78	235	460	832	823	183	2,99	266 071	98,8%	26 920	2 425 946	3 374 918	59 054	90 860	50 670	67	
39	SP w Katowicach	2	242	240	99,2%	0	0	0	0	0	0	4,50	240	100%	40	2 880	2 880	0	121	120	24	
40	SP w Pile	5	243	222	91,4%	0	0	0	0	0	0	4,50	222	100%	60	2 610	4 950	0	100	91	54	
41	SP w Słupsku	11	539	514	95,4%	0	0	0	0	0	0	4,50	514	100%	60	5 134	5 377	37	153	146	37	
42	CSP w Legionowie	4	480	328	68,3%	0	0	0	0	0	0	4,50	328	100%	30	3 832	4 318	0	221	151	29	
43	WSPol w Szczecinie	2	274	236	86,1%	0	0	0	0	0	0	4,50	236	100%	51	2 780	2 778	0	214	184	15	
44	szkoły - razem	24	1 178	1 540	86,6%	176	498	860	974	885	188	3,31	1 540	100%	241	17 236	20 303	37	809	701	29	
45	Ogółem Policja	729	503 355	281 273	55,9%	176	498	860	974	885	188	3,31	278 018	98,8%	28 983	2 542 523	3 897 086	93 560	94 694	52 915	74	

Uwagi 1) i 2) na str. 118 Informacji.

5.7.2 Szkolenie strzeleckie Policji w 2013 r.

Lp.	jednostka Policji	liczba strzelających	liczba zobowiązanych do strzelania	liczba policjantów strzelających	wsk. udziału %	liczba policjantów, którzy uzyskali oceny						ocena łączna 1)	skazanie zaliczono	wskaźnik %	liczba godzin strzelania	liczba zużytej amunicji		zuzycie amunicji ćwiczebnej	zatrudnienie 1.07.2013.		
						"6"	"5"	"4"	"3"	"2"	"1"					teoret. 2)	wg sprawozdania		osoby	strzelano	amunicji na osobę
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	KGP - ogółem	201	16 591	11 789	71%	20	74	84	14	0	0	4,52	11 783	99,9%	1 840	82 775	297 053	2 530	2 990	2 125	140
2	KGP - bez BOA i CBS	90	5 011	2 654	53%	0	0	0	0	0	0	0,00	2 648	99,9%	432	15 120	40 815	0	1 099	582	70
3	BPRD	8	206	178	86%								178	100%	32	954	2 359	0	64	55	43
4	Biurowo Kontroli	4	205	96	47%								96	100%	12	476	1 124	0	47	22	51
5	Biurowo Finansów	5	32	21	66%								21	100%	8	78	314	0	5	3	96
6	BSK	5	519	427	82%								427	100%	34	1 380	5 949	0	181	149	40
7	GSZP	10	910	260	29%								260	100%	20	1 040	1 199	0	93	27	45
8	CLKP	6	546	195	36%								195	100%	24	1 280	3 647	0	102	36	100
9	GKGP	8	567	259	46%								253	99%	60	924	7 466	0	84	38	195
10	BLiJ	6	804	226	28%								226	100%	40	1 026	1 974	0	130	37	54
11	BMWP	6	190	100	53%								100	100%	32	390	2 121	0	69	36	58
12	CBS	79	9 850	7 483	76%	10	37	42	7	0	0	4,52	7 483	100%	1 296	56 773	225 410	2 530	1 746	1 326	170
13	Zespół Prasowy	4	24	10	42%								10	100%	1	54	168	0	5	2	81
14	BLogP	4	59	47	80%								47	100%	16	216	1 347	0	21	17	81
15	Biurowo Spraw Wewnętrznych	24	949	835	88%								835	100%	153	7 302	13 147	0	298	262	50
16	BOA	32	1 730	1 652	95%								1 652	100%	112	10 882	30 828	0	145	138	223
17	KWP w Białymstoku	12	16 189	11 677	72,1%								11 677	99%	1 141	79 714	135 947	1 237	2 844	2 051	66
18	KWP w Bydgoszczy	9	20 667	12 011	58,1%								12 003	100%	1 060	89 648	148 710	3 016	4 802	2 791	53
19	KWP w Gdańsku	32	21 061	15 921	75,6%								15 641	98%	1 744	101 004	245 931	0	5 558	4 202	59
20	KWP w Gorzowie Wlkp.	10	8 920	7 102	79,6%								7 102	100%	719	52 147	79 473	0	2 548	2 029	39
21	KWP w Katowicach	10	58 749	47 516	80,9%								47 220	99%	3 916	366 098	393 980	1 200	11 673	9 441	42
22	KWP w Kielcach	58	15 302	11 418	74,6%								11 418	100%	1 082	76 721	109 054	2 653	2 907	2 169	50
23	KWP w Krakowie	10	34 399	24 326	70,7%								24 317	100%	2 742	186 138	331 519	1 413	7 265	5 138	65
24	KWP w Lublinie	9	22 570	17 969	79,6%								17 921	100%	1 036	131 261	160 462	8 972	4 733	3 768	43
25	KWP w Łodzi	44	28 655	19 118	66,7%						88	2,77	18 695	97,8%	1 453	189 916	216 358	4 922	6 103	4 072	53
26	KWP w Olsztynie	25	11 516	7 839	68,1%								7 839	100%	1 412	49 718	128 910	3 902	3 424	2 331	55
27	KWP w Opolu	36	11 268	9 420	83,6%								9 091	97%	596	75 670	108 309	1 770	2 326	1 945	56
28	KWP w Poznaniu	10	35 464	26 608	75,0%								25 477	96%	2 064	174 706	246 229	3 852	7 754	5 818	42
29	KWP w Radomiu	66	30 130	18 723	62,1%							3,38	18 723	100%	888	113 169	185 183	0	5 271	3 275	57
30	KWP w Rzeszowie	41	17 988	13 677	76,0%							3,44	13 677	100%	729	90 639	109 234	1 064	4 359	3 314	33
31	KSP w Warszawie	10	47 912	29 455	61,5%								29 455	100%	2 119	184 206	337 146	8 832	9 268	5 698	59
32	KWP w Wrocławiu	38	41 321	24 033	58,2%								23 928	100%	2 648	158 563	1 126 056	4 699	7 754	4 510	250
33	KWP w Szczecinie	71	129 877	10 460	8,1%							3,30	10 431	100%	1 813	79 280	196 505	1 276	4 310	347	566
34	KWP - razem	491	551 988	307 273	55,7%	40	197	495	649	460	222	3,05	304 536	99,1%	27 162	2 193 598	4 259 006	48 808	92 899	51 714	82
35	SP w Katowicach	2	243	239	98,0%								239	100%	60	1 434	1 434	0	120	118	12
36	SP w Pile	4	236	225	95,3%								225	100%	73	1 335	1 335	0	106	101	13
37	SP w Słupsku	8	434	413	95,2%								413	100%	64	2 376	2 521	0	143	136	19
38	CSP w Legionowie	4	522	256	49,0%								256	100%	48	1 373	2 231	0	235	115	19
39	WSPol w Szczepnie	2	242	231	95,5%								231	100%	55	2 051	2 913	0	211	201	14
40	szkoly - razem	20	1 677	1 364	81,3%								1 364	100%	300	8 569	10 434	0	815	663	16
41	Ogółem Policja	712	570 256	320 426	56,2%	60	271	579	663	460	222	3,18	317 683	99,1%	29 301	2 289 942	4 566 493	51 338	96 704	54 338	84

Uwagi 1) i 2) na str. 118 Informacji.

5.7.3 Szkolenie strzeleckie Policji w 2014 r.

Lp	jednostka Policji	liczba strzelan	liczba zobowiązanych do strzelania	liczba policjantów strzelających	wsk. udziału %	liczba policjantów, którzy uzyskali oceny						ocena łączna ¹⁾	strzelanie zaliczyło		liczba godzin strzelan	liczba zużytej amunicji wg sprawozdania teoretycznej ²⁾	zużyte amunicji ćwiczebnej	zatrudnienie 1.07.2014.			
						"6"	"5"	"4"	"3"	"2"	"1"		liczba osób	wskaznik %				osoby	strzelano	amunicji na osobę	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	KGP - ogółem	172	15 085	11 617	77%	0	19	66	3	0	0	4,18	11 617	100,0%	2 780	99,016	1 009,016	34 637	3 247	2 501	404
2	KGP - bez BOA i CBS	63	4 342	2 880	66%	0	0	0	0	0	0	0,00	2 880	100,0%	472	21,954	55,692	0	1 206	800	70
3	BPIRD	5	241	209	87%								209	100%	32	1,518	2,634	0	66	57	46
4	Biuro Kontroli	4	180	122	68%								122	100%	16	800	2,388	0	44	30	80
5	Biuro Finansów	4	12	11	92%								11	100%	8	64	246	0	3	3	89
6	BSK	5	553	505	91%								505	100%	36	3,272	8,212	0	192	175	47
7	GSzP	5	471	121	26%								121	100%	28	922	2,166	0	94	24	90
8	CLKP	5	487	184	38%								184	100%	32	1,362	4,002	0	98	37	108
9	GKGP	8	366	340	93%								340	100%	70	2,530	9,210	0	112	104	89
10	BLiJ	7	730	224	31%								224	100%	32	1,632	4,756	0	139	43	112
11	BMWP	5	215	171	80%								171	100%	33	1,134	4,976	0	72	57	87
12	CBSP	83	9 468	7 629	81%	0	19	66	3	0	0	4,18	7 629	100%	1 288	68,024	271 223	2 607	1 876	1 512	179
13	Zespół Prasowy	0	0	0	0%								0	0%	0	0	0	0	5		
14	BLoGP	4	59	49	83%								49	100%	16	304	1,214	0	19	16	77
15	Biuro Spraw Wewnętrznych	11	1 028	944	92%								944	100%	169	8,416	15,888	0	297	273	58
16	BOA	26	1 275	1 108	87%								1 108	100%	1 020	9,038	682 126	32 030	165	143	4 757
17	KWP w Białymstoku	12	14 839	10 299	69,4%								10 143	98%	1 306	90 114	125 068	1 803	2 828	1 963	63,7
18	KWP w Bydgoszczy	10	25 042	18 902	75,5%								18 882	100%	1 298	162 428	205 424	3 957	4 802	3 625	56,7
19	KWP w Gdańsku	53	21 861	17 488	80,0%								17 481	100%	2 090	139 862	311 417	0	5 711	4 569	68,2
20	KWP w Gorzowie Wlkp.	17	8 552	7 275	85,1%								7 275	100%	918	77 731	108 758	0	2 571	2 187	49,7
21	KWP w Katowicach	16	70 249	47 454	67,6%								47 454	100%	4 539	404 043	488 098	19 850	11 791	7 965	61,3
22	KWP w Kielcach	63	13 169	10 391	78,9%							3,78	10 391	100%	1 261	89 714	137 227	4 718	2 910	2 296	58,8
23	KWP w Krakowie	14	32 401	25 278	78,0%							3,19	25 278	100%	2 598	241 060	410 818	1 094	7 395	5 771	71,2
24	KWP w Lublinie	11	22 922	17 994	78,5%								17 994	100%	900	154 377	182 112	11 283	4 704	3 693	49,3
25	KWP w Łodzi	57	26 691	20 783	77,9%							3,23	20 327	97,8%	1 719	251 606	277 828	1 000	6 046	4 708	59,0
26	KWP w Olsztynie	21	12 875	9 423	73,2%								9 111	97%	1 518	81 167	189 678	3 860	3 400	2 488	76,2
27	KWP w Opolu	53	12 523	10 591	84,6%							2,33	9 961	94%	963	88 338	171 292	1 266	2 351	1 988	86,2
28	KWP w Poznaniu	13	39 889	30 157	75,6%								28 843	95%	2 255	302 508	498 917	6 316	7 934	5 998	83,2
29	KWP w Radomiu	94	26 970	19 722	73,1%							4,02	19 718	100%	1 105	165 204	216 436	0	5 230	3 824	56,6
30	KWP w Rzeszowie	37	18 415	13 135	71,3%							3,42	13 135	100%	549	101 851	126 697	2 679	4 328	3 087	41,0
31	KSP w Warszawie	10	50 372	31 040	61,6%								31 040	100%	1 795	269 027	386 353	17 788	9 296	5 728	67,4
32	KWP w Wrocławiu	39	40 387	26 562	65,8%								26 396	95%	3 102	227 280	320 062	0	7 407	4 871	65,7
33	KWP w Szczecinie	139	84 410	16 127	19,1%							3,21	16 006	99%	2 067	130 989	307 093	0	4 411	843	364,4
34	KWP - razem	659	521 567	332 630	63,8%	108	432	810	1 082	835	135	3,26	329 435	99,0%	29 982	2 977 299	4 463 278	75 614	93 115	59 384	75,2
35	SP w Katowicach	3	372	357	96,0%								357	100%	77	1 904	2 856	0	124	119	24,0
36	SP w Pile	5	356	324	91,0%								324	100%	84	3 618	3 717	0	110	100	37,1
37	SP w Słupsku	6	469	425	90,6%								425	100%	68	3 340	3 609	0	151	137	26,4
38	CSP w Legionowie	22	546	530	97,1%								530	100%	31	3 740	4 336	0	245	238	18,2
39	WSPoL w Szczepnie	3	472	418	88,6%								418	100%	40	4 960	4 960	0	218	193	25,7
40	szkoły - razem	39	2 215	2 054	92,7%								2 054	100%	300	17 562	19 478	0	848	786	24,8
41	Ogółem Policja	870	538 867	346 301	64,3%	108	451	876	1 085	835	135	3,29	343 106	99,1%	33 061	3 093 877	5 491 797	110 251	97 210	62 472	87,9

Uwagi: 1) Średnia ważona ocen uzyskanych przez poszczególnych funkcjonariuszy danej jednostki Policji i całej formacji;

2) Liczba amunicji teoretycznie, tj. liczba amunicji jaką należałoby wystrzelać, gdyby każdy policjant strzelał tylko raz i wystrzelał dokładnie tyle amunicji ile dla danego strzelania przewiduje decyzja nr 713 KGP. Jeżeli liczba ta jest mniejsza niż wykazana w sprawozdaniu (sąsiednia kolumna), oznacza to, że policjanci strzelali wielokrotnie bądź instruktorzy zwiększyli liczbę amunicji dla danego strzelania. Jeżeli jest większa - oznacza to błąd w sprawozdaniu (kolor czerwony).

5.8 Broń palna należąca do osób fizycznych i podmiotów prawnych - stan 30.06.2015 r.

5.8.1 Liczba osób fizycznych posiadających broń palną - wg województw i celu posiadania broni.

Lp.	Garnizon Policji	Liczba osób fizycznych posiadających broń i jej przeznaczenie, wg pozwolenia na broń													razem	udział w całości
		ochrona osobista	ochrona osób lub mienia	łowiectwo	sport	szkoleniowy	rekonstrukcje historyczne / przedsięwzięcia artystyczne	kolekcjoners two	cel pamiątkowy	usypianie zwierząt	ratownictwo (broń palna sygnałowa)	inne	ochrona łowiisk (odstrzał szkodników)	niebezpieczne wane		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	KSP	15 478	0	6 788	3 961	53	9	414	138	1					26 842	13%
2	Białystok	1 218	4	5 081	426	1	0	184	53		3	31			7 001	3%
3	Bydgoszcz	5 416	0	6 323	1 395	9	0	80	89		10			3	13 325	7%
4	Gdańsk	6 070	2	7 757	913	6	0	144	17		77			16	15 002	7%
5	Gorzów Wlkp.	514	0	6 323	1 395	9	0	80	89		10			3	8 423	4%
6	Katowice	6 414	0	6 614	599	6	0	70	24						13 727	7%
7	Kielce	794	0	3 625	220	0	2	27	30						4 698	2%
8	Kraków	1 750	0	8 978	1 078	9	6	104	30						11 955	6%
9	Lublin	5 327	0	7 263	379	7	2	141	169			1			13 289	7%
10	Łódź	3 401	1	5 787	1 110	5	2	46	159				10		10 521	5%
11	Olsztyn	1 759	0	7 573	596	8	0	191	146		10	23			10 306	5%
12	Opole	302	0	3 542	164	0	0	51	55		3			10	4 127	2%
13	Poznań	2 282	0	11 473	1 640	6	4	106	171			1			15 683	8%
14	Radom	2 525	0	7 630	833	2	5	148	49						11 192	6%
15	Rzeszów	3 180	0	7 196	755	31	2	660	274						12 098	6%
16	Szczecin	973	0	7 632	323	4	0	84	137						9 153	5%
17	Wrocław	1 027	2	9 421	1 287	36	0	108	156						12 037	6%
18	Na ewidencji Policji	58 430	9	119 006	17 074	192	32	2 638	1 786	1	113	56	10	32	199 379	99,1%
	udział w całości	29,3%	0,0%	59,7%	8,6%	0,1%	0,02%	1,3%	0,9%	0,00%	0,06%	0,03%	0,01%	0,02%		
19	Zohlerze zawodowi (ZV)	372	0%	1 038	252	8		71	39					9	1 789	0,9%
	udział w całości	21%	0%	58%	14%	0,4%		4%	2%					0,5%		
20	ogółem	58 802	9	120 044	17 326	200	32	2 709	1 825	1	113	56	10	41	201 168	100%
	udział w całości	29,2%	0,004%	59,7%	8,6%	0,1%	0,02%	1,3%	0,9%	0,00%	0,06%	0,03%	0,00%	0,0%		

5.8.2 Liczba jednostek broni w posiadaniu osób fizycznych - wg województw i celu posiadania broni.

Lp.	Garnizon Policji	Liczba posiadanych jednostek broni i jej przeznaczenie, wg pozwolenia na broń													razem	udział w całości
		ochrona osobista	ochrona osób lub mienia	łowiectwo	sport	szkolenia	rekonstrukcje historyczne / przedsięwzięcia artystyczne	kollekcjoners two	cel pamiętkowy	usypianie zwierząt	ratownictwo (broń palna sygnatowa)	inne	ochrona stawów rybnych	ochrona łowisk (odstrzał szkodników)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	KSP	16 443	0	23 600	8 462	302	57	2 371	165	1					51 401	13%
2	Białystok	1 347	6	12 170	712	0	0	606	55		3	31			14 930	4%
3	Bydgoszcz	5 728	0	15 128	1 986	26	0	304	95		10			4	23 281	6%
4	Gdańsk	6 704	2	18 030	2 016	25	0	562	23		78			19	27 459	7%
5	Gorzów Wlkp.	520	0	15 128	1 986	26	0	304	95		10			4	18 073	5%
6	Katowice	9 541	0	14 302	1 397	26	0	520	25						25 811	6%
7	Kielce	791	0	7 760	549	0	16	401	31						9 548	2%
8	Kraków	1 760	0	17 158	2 026	22	7	687	30						21 690	5%
9	Lublin	5 427	0	17 093	1 081	85	26	430	190		1				24 333	6%
10	Łódź	3 859	1	14 826	1 986	23	6	196	159				6		21 062	5%
11	Olsztyn	2 056	0	16 095	1 577	18	0	706	182		11	13			20 658	5%
12	Opole	302	0	8 647	409	0	0	174	80		3			10	9 625	2%
13	Poznań	2 383	0	28 742	4 026	16	1	445	184			1			35 798	9%
14	Radom	2 704	0	17 661	1 761	12	6	589	56						22 789	6%
15	Rzeszów	3 127	0	16 680	755	31	6	660	274						21 533	5%
16	Szczecin	950	0	16 105	972	47	0	378	337						18 789	5%
17	Wrocław	1 048	2	21 223	2 359	162	0	901	452						26 147	7%
18	na ewidencji Policji	64 690	11	280 348	34 060	821	125	10 234	2 433	1	115	46	6	37	392 927	98%
	udział w całości	16,5%	0,0%	71,3%	8,7%	0,2%	0,03%	2,6%	0,6%	0,0%	0,03%	0,01%	0,002%	0,01%	0,0%	
19	żołnierze zawodowi (ŻW)	1 714	0	3 808	2 085	44	0	389	89					22	8 151	2%
	udział w całości	2,1%	0%	47%	26%	0,5%	0%	5%	1%					0,3%		
20	ogółem	66 404	11	284 156	36 145	865	125	10 623	2 522	1	115	46	6	59	401 078	100%
	udział w całości	16,6%	0,003%	70,8%	9,0%	0,2%	0,03%	2,6%	0,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%		

5.8.3 Liczba podmiotów prawnych posiadających broń palną - wg województw i celu posiadania broni.

Lp.	garnizon Policji	Liczba podmiotów posiadających broń i jej przeznaczenie, wg pozwolenia na broń															razem	udział w całości
		wewnętrzne służby ochrony	ochrona osób (prześlębocy koncesjonowani)	podmioty prowadzące strzelnice	szkoły, organizacje sportowe i łowieckie... ¹⁾	rekonstrukcje historyczne ... ²⁾	cele ratownicze ³⁾	cele naukowe ⁴⁾	ochrona osobista ⁵⁾	w tym:								
										PSL	PSR	SL	SOK	SP	ITD	SM		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	KSP	27	130	9	36	2			9		1	5	1		1		213	9%
2	Białystok	11	9	2	22	1	1		31		1	22		4	1	2	77	3%
3	Bydgoszcz	9	39	3	38	3			29		1	25			1	1	121	5%
4	Gdańsk	20	53	3	23		1		35		1	30		2	1		135	5%
5	Gorzów Wlkp.	2	28	2	12				34		1	31		1	1		78	3%
6	Katowice	16	78	7	52		1		22		1	17			3		176	7%
7	Kielce	14	23		27				20		1	16		1	1		84	3%
8	Kraków	20	51	4	35	3			27		1	19		5	1	1	140	6%
9	Lublin	30	37		44				27		1	22		2	1		138	6%
10	Łódź	14	54	1	49	3	5	2	20		1	16			1	1	148	6%
11	Olštyn	8	29	2	19				42		1	39			2		100	4%
12	Opole	3	16	1	26				14		1	13					60	2%
13	Poznań	90		1	60	2			46		1	41		1	1		199	8%
14	Radom	27	45	2	42	1			25			24			1		142	6%
15	Rzeszów	8	19	4	5	3			6		1	1		2			50	2%
16	Szczecin	5	20	3	15	1			52		1	44		2	1	2	96	4%
17	Wrocław	7	59	3	23				39		1	34		1	1	1	131	4%
	Ogółem	311	690	47	528	19	8	2	478	11	17	399	1	22	11	15	2 559	100%
	udział w całości	12,5%	27,8%	1,9%	21,3%	0,8%	0,3%	0,1%	17,7%	0,4%	0,6%	14,7%	0,0%	0,8%	0,4%	0,6%		

Uwagi:

- 1) Szkoły, organizacje sportowe i łowieckie oraz podmioty realizujące ćwiczenia strzeleckie, bądź kształtujące w zawodzie pracownika ochrony.
- 2) Podmioty realizujące rekonstrukcje historyczne, filmy bądź przedsięwzięcia artystyczne.
- 3) Podmioty, którym broń jest niezbędna w celach wzywiania pomocy lub ratowniczych.
- 4) Podmioty, którym broń jest niezbędna w celach naukowo-badawczych.
- 5) Podmioty, których pracownikom broń jest niezbędna do ochrony osobistej.

5.8.4 Liczba jednostek broni w posiadaniu podmiotów prawnych - wg województw i celu posiadania broni.

Lp.	garnizon Policji	Liczba jednostek broni w posiadaniu podmiotów prawnych i jej przeznaczenie, wg pozwolenia na broń															razem	udział w całości
		wewnętrzne służby ochrony	ochrona osób lub mienia (przedsiębiorcy koncesjonowani)	podmioty prowadzące strzelnice	szkoły, organizacje sportowe i łowieckie... ¹⁾	rekonstrukcje historyczne... ²⁾	cele ratownicze ³⁾	cele naukowe ⁴⁾	ochrona osobista ⁵⁾	w tym:								
										PSL	PSR	SL	SOK	SP	ITD	SM		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	KSP	831	13 477	1 383	2 593	208	8	9	2 033	0	53	25	1 699	15	16	30	20 525	35%
2	Białystok	39	107	38	451	124			148	6	27	59		23	33		907	2%
3	Bydgoszcz	60	408	103	1 941	225			123	8	19	50			29	17	2 860	5%
4	Gdańsk	113	739	123	1 374		2		109	9	14	77		7	2		2 460	4%
5	Gorzów Wlkp.	18	201	67	638				134		20	79		3	32		1 058	2%
6	Katowice	115	1 749	376	2 970		1		73	6	8	51		10	20	8	5 284	9%
7	Kielce	41	194		778				98	5	5	58					1 111	2%
8	Kraków	235	928	195	2 577	41	8		167		17	54		41	41	14	4 151	7%
9	Lublin	175	193		1 139				159	8	36	68		12	35		1 666	3%
10	Łódź	73	1 315	108	1 719	1 689	14	27	105	6	24	39			30	6	5 050	9%
11	Olštyn	23	196	39	1 193				157		54	82				21	1 608	3%
12	Opole	12	181	14	697				45		9	36					949	2%
13	Poznań	200	1 004	20	2 318	91			198	13	72	93		2	18		3 831	7%
14	Radom	438	440	71	803				84			70				14	1 836	3%
15	Rzeszów	92	386	47	41	18			199	8	30	66					783	1%
16	Szczecin	41	444	113	1 066	101			246	9	10	98		7	20	3	2 011	3%
17	Wrocław	86	1 411	91	804				153	5	25	73		4	43	3	2 545	4%
	Ogółem	2 592	23 373	2 788	23 102	2 497	25	27	4 231	83	423	1 078	1 699	124	303	116	58 635	100%
	udział w całości	4,4%	40,0%	4,8%	39,5%	4,3%	0,0%	0,0%	7,0%	0,1%	0,7%	1,7%	2,9%	0,2%	0,4%	0,21%		

Uwagi:

- 1) Szkoły, organizacje sportowe i łowieckie oraz podmioty realizujące ćwiczenia strzeleckie, bądź kształtujące w zawodzie pracownika ochrony.
- 2) Podmioty realizujące rekonstrukcje historyczne, filmy bądź przedsięwzięcia artystyczne.
- 3) Podmioty, którym broń jest niezbędna w celach wzywiania pomocy lub ratowniczych.
- 4) Podmioty, którym broń jest niezbędna w celach naukowo-badawczych.
- 5) Podmioty, których pracownikom broń jest niezbędna do ochrony osobistej.

5.9. Dokumentacja fotograficzna nieprawidłowości na strzelnicach

(Opis nieprawidłowości - rozdz. 2.4, na str. 16 Informacji)

1. Strzelnica ZO PZŁ w Sieradzu w m. Okręglica, wykorzystywana przez OSzP w Sieradzu (KWP Łódź).

Zdjęcie nr 11

Oś do strzelań z pistoletu bez przesłon poprzecznych, ze zbyt niskimi obwałowaniami i kulochwytem.



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

Zdjęcie nr 12

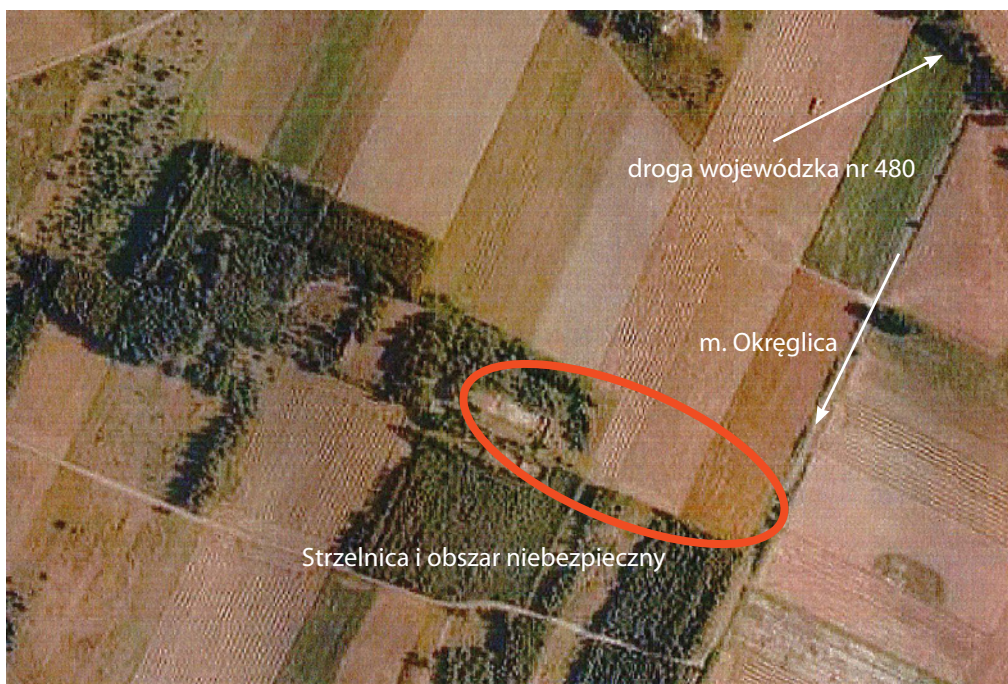
Zbyt niski kulochwytem główny, o wysokości zaledwie 1 m, z luźno ułożonych, drewnianych okrągłaków.



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

Zdjęcie nr 13

Zbyt niski kulochwyt główny nie chronił przed ostrzałem pól i drogi dojazdowej do m. Okręglica.



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

2. Strzelnica odkryta Szkoły Policji w Pile.

Zdjęcie nr 14

Widok ogólny strzelnicy. W głębi, po prawej stronie, widoczne kulochwyty 3 osi pistoletowych.



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

Zdjęcie nr 15

Stalowe rury do mocowania tarcz, wystające ponad poziom podłoża.



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

Zdjęcie nr 16

Stalowe rury do mocowania tarcz, wystające ponad poziom podłoża.



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

Zdjęcie nr 17

Oś pistoletowa. Betonowe progi na kolejnych liniach otwarcia ognia, wystające ponad poziom gruntu.



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

Zdjęcie nr 18

Siatki do wyłapywania łusek, rozpięte na metalowych ramach i osadzone na metalowych rurkach.



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

3. Strzelnica PZŁ w Poznaniu, użytkowana przez policjantów KWP Poznań.

Zdjęcie nr 19

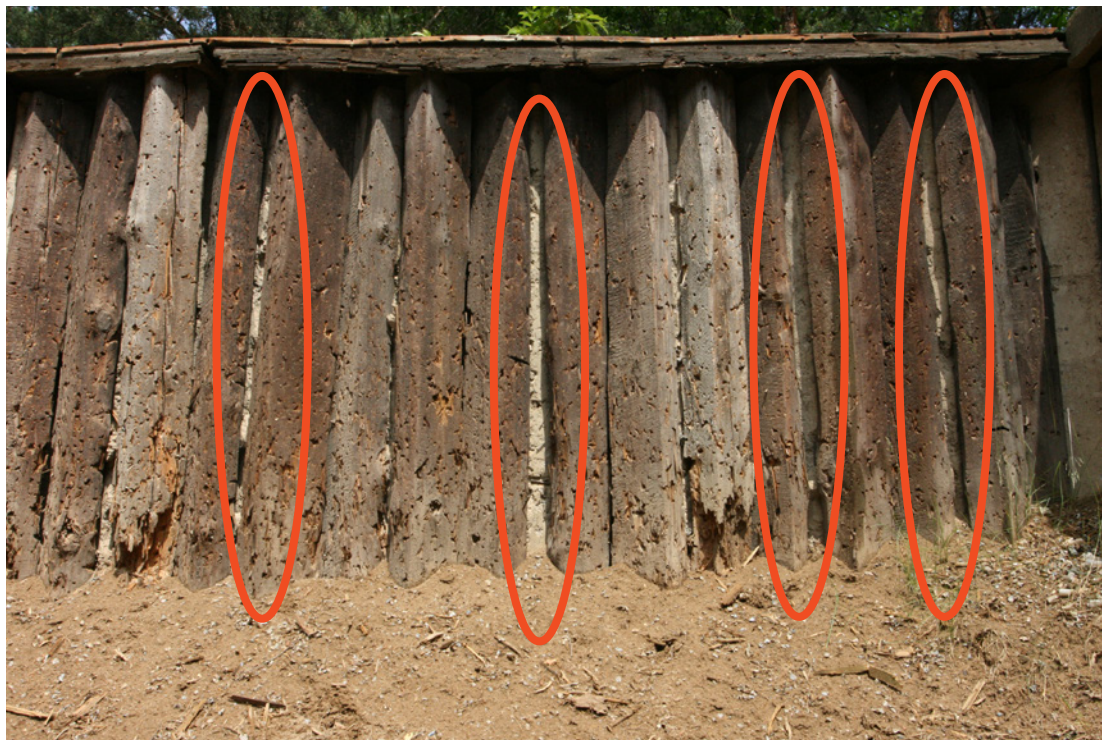
Widok ogólny osi pistoletowej wykorzystywanej przez KWP Poznań.



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

Zdjęcie nr 20

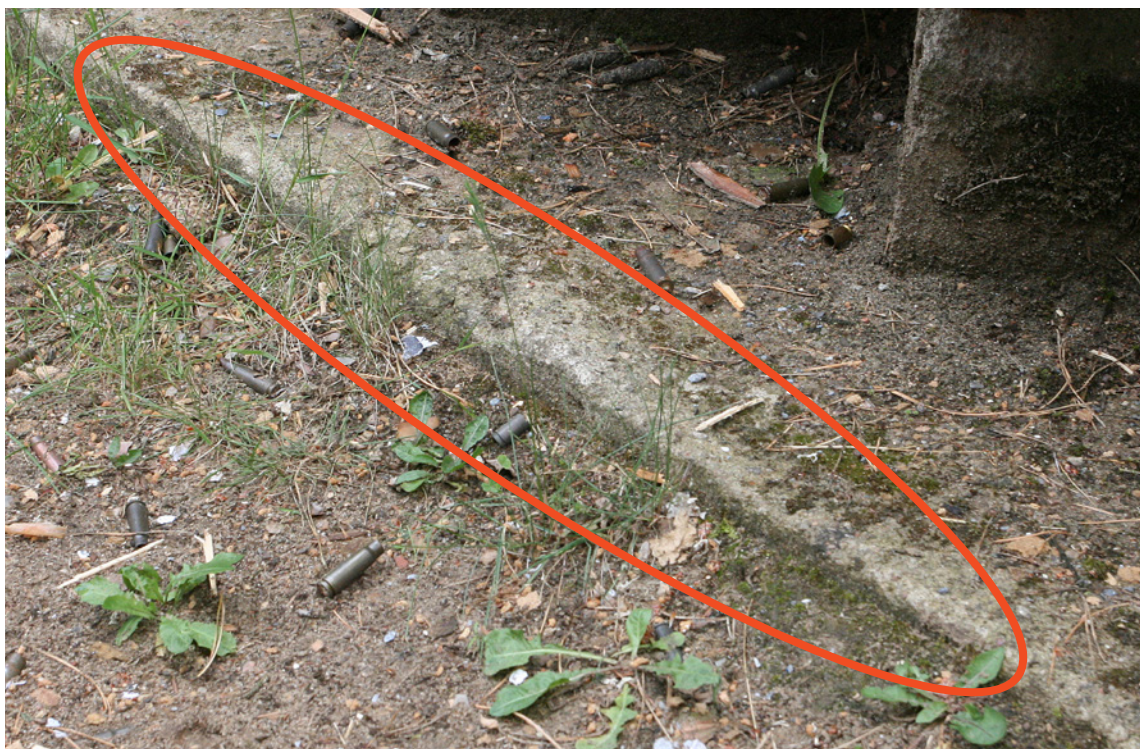
Zniszczona drewniana okładzina kulochwyty głównej odsłaniająca betonową ścianę.



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

Zdjęcie nr 21

Wystająca ponad poziom gruntu betonowa podstawa ściany bocznej.



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

4. Strzelnica PZŁ w Piastowie k. Radomia, użytkowana przez policjantów KWP Radom.

Zdjęcie nr 22

Odsłonięta konstrukcja z blachy stalowej w kulochwycie głównym.



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

Zdjęcie nr 23
Znaczne ubytki w konstrukcji przeston.



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

5. Strzelnica w m. Piotrkówko k. Szamotuł, wykorzystywana przez strażników leśnych RD LP w Poznaniu.

Zdjęcie nr 24
Metalowy stojak na tarcze przy kulochwycy głównym.



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

Zdjęcie nr 25

Metalowe elementy na przesłonie (śruby, nakrętki, podkładki).



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

Zdjęcie nr 26

Metalowe mocowanie tarczy wystające ponad poziom gruntu.



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

6. Strzelnica LOK w Nowym Targu, wykorzystywana przez strażników leśnych RD LP w Krakowie.

Zdjęcie nr 27

Zniszczone elementy kulochwyty.



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

Zdjęcie nr 28

Odsłonięte elementy metalowe kulochwyty.



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

7. Strzelnica CWKS „Legia” w Warszawie-Rembertowie (oś nr IV, stan w dniu 2 czerwca 2015 r.).

Zdjęcie nr 29

Betonowe elementy w strefie strzelań (w obwałowaniu lewym - betonowy blok, w prawym - płyty chodnikowe)



Źródło: Materiały kontrolne NIK.

5.10. Wykaz podstawowych aktów prawnych dotyczących kontrolowanej działalności

(aktualizacja na dzień 31 grudnia 2015 r.)

1. Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1096).
2. Ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r., poz. 576 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2015 r., poz. 355 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1099 ze zm.).
6. Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r., poz. 1226 ze zm.).
7. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2014 r., poz. 1153 ze zm.).
8. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651).
9. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r., poz. 1409 ze zm.).
10. Ustawa z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym (Dz. U. z 2015 r., poz. 652).
11. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1383 ze zm.).
12. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1414 ze zm.).
13. Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1297).
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 kwietnia 2000 r. w sprawie wymagań w zakresie ochrony środowiska dotyczących budowy i użytkowania strzelnic (Dz. U. Nr 27, poz. 341).
15. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 listopada 2000 r. w sprawie uzbrojenia Policji (Dz. U. z 2001 r., Nr 14, poz. 139 ze zm.), z dniem 8 stycznia 2015 r. zastąpione przez: Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 listopada 2014 r. w sprawie uzbrojenia Policji (Dz. U. poz. 1738).
16. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. Nr 126, poz. 877 ze zm.).
17. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 14 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania oraz sposobu organizacji straży ochrony kolei (Dz. U. Nr 164, poz. 1718).
18. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 października 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinni odpowiadać funkcjonariusze straży ochrony kolei, zasad oceny zdolności fizycznej i psychicznej do służby oraz trybu i jednostek uprawnionych do orzekania o tej zdolności (Dz. U. Nr 232, poz. 2332 ze zm.).
19. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 grudnia 2004 r. w sprawie rodzaju i sposobów ewidencjonowania, przechowywania w straży ochrony kolei broni, amunicji, kajdanek, pałek służbowych oraz ręcznych miotaczy gazowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 10, poz. 76), z dniem 28 maja 2014 r. zastąpione przez: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 kwietnia 2014 r. w sprawie rodzaju i sposobów ewidencjonowania, przechowywania w straży ochrony kolei broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego (Dz. U. poz. 606).
20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 czerwca 2005 r. w sprawie posiadania, używania, ewidencjonowania i przechowywania w siedzibach Państwowej Straży Łowieckiej broni palnej bojowej, broni myśliwskiej śrutowej, amunicji oraz miotaczy gazu obezwładniającego (Dz. U. Nr 116, poz. 984 ze zm.).

Uwaga. Z dniem 6 czerwca 2014 r. rozporządzenie utraciło moc na podstawie art. 83 pkt 4 ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej i nie zostało zastąpione nowym rozporządzeniem (stan

na 30.11.2015 r.). W SI LEX rozporządzenie to figuruje jako obowiązujące. Stan faktyczny ustalono w oparciu o Internetowy System Aktów Prawnych Sejmu RP.

21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 lipca 2005 r. w sprawie sposobu ewidencjonowania i przechowywania broni bojowej oraz broni myśliwskiej, wraz z amunicją, będącej w dyspozycji Straży Parku (Dz. U. Nr 139, poz. 1170).
22. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2004 r. w sprawie zakresu i trybu współpracy Straży Parku z Policją oraz zakresu działań Straży Parku podlegających kontroli Policji i sposobu sprawowania tej kontroli (Dz. U. z 2005 r., Nr 5, poz. 33).
23. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2002 r. w sprawie przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych i w nadleśnictwie broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego (Dz. U. Nr 134, poz. 1138). z dniem 17 lipca 2014 r. zastąpione przez Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2014 r. w sprawie przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych i w nadleśnictwie broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego (Dz. U. poz. 936).
24. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 4 listopada 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków posiadania, przechowywania i ewidencjonowania broni palnej, gazowej i sygnałowej oraz amunicji do niej, ręcznych miotaczy gazu i kajdanek przez Państwową Straż Rybacką oraz sprawowania przez Policję nadzoru w tym zakresie nad Strażą (Dz. U. Nr 143, poz. 924), z dniem 6 czerwca 2014 r. zastąpione przez: Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 czerwca 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków posiadania, przechowywania i ewidencjonowania przez Państwową Straż Rybacką broni palnej, sygnałowej, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego (Dz. U. poz. 756).
25. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 23 grudnia 1997 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i warunków współdziałania Państwowej Straży Rybackiej z Policją (Dz. U. z 1998 r., Nr 4, poz. 12), z dniem 2 maja 2014 r. zastąpione przez: Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 marca 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków współdziałania Państwowej Straży Rybackiej z Policją (Dz. U. poz. 495).
26. Rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 października 2001 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać strzelnice garnizonowe oraz ich usytuowanie (Dz. U. Nr 132, poz. 1479 ze zm.).
27. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków przydziału, przechowywania i ewidencjonowania broni palnej bojowej i amunicji przez straże gminne (miejskie) (Dz. U. Nr 194, poz. 1999), z dniem 6 czerwca 2014 r. zastąpione przez: Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 maja 2014 r. w sprawie warunków przydziału, przechowywania i ewidencjonowania broni palnej i amunicji przez straże gminne (miejskie) (Dz. U. poz. 748).
28. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 grudnia 2009 r. w sprawie form współpracy straży gminnej (miejskiej) z Policją oraz sposobu informowania wojewody o tej współpracy (Dz. U. Nr 220, poz. 1732).
29. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością straży gminnych (miejskich) (Dz. U. Nr 220, poz. 1733 ze zm.).

30. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 listopada 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia przez strażę gminne (miejskie) ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży (Dz. U. z 2013 r., poz. 639 ze zm.).
31. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 kwietnia 2000 r. w sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji (Dz. U. Nr 27, poz. 343), swz dniem 1 października 2014 r. zastąpione przez Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 sierpnia 2014 r. w sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji (Dz. U. poz. 1224).
32. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 września 2000 r. w sprawie badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się lub posiadających pozwolenie na broń (Dz. U. Nr 79, poz. 898 ze zm.).
33. Decyzja nr 360 Komendanta Głównego Policji z dnia 6 lipca 2005 r. w sprawie gospodarowania uzbrojeniem i sprzętem techniczno-bojowym w Policji (Dz. Urz. KGP Nr 13, poz. 85 ze zm.).
34. Decyzja nr 713 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 grudnia 2005 r. w sprawie szkolenia strzeleckiego policjantów (Dz. Urz. KGP z 2006 r., Nr 3, poz. 9 ze zm.).
35. Decyzja nr 301 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 maja 2006 r. w sprawie prowadzenia rejestru „Broń” (Dz. Urz. KGP Nr 10, poz. 57 ze zm.), z dniem 7 listopada 2014 r. zastąpiona przez: Decyzję nr 460 Komendanta Głównego Policji z dnia 7 listopada 2014 r. w sprawie prowadzenia rejestru „Broń” (Dz. Urz. KGP poz. 135).
36. Decyzja nr 703 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać policyjne strzelnice ćwiczebne (Dz. Urz. KGP Nr 17, poz. 104).
37. Zarządzenie nr 1041 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 września 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji (Dz. Urz. KGP z 2013 r., poz. 50 ze zm.).
38. Zarządzenie nr 453 Komendanta Głównego Policji z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie form i metod przetwarzania informacji wspomagających kierowanie niektórymi działaniami Policji podejmowanymi w celu wykonania zadań ustawowych (Dz. Urz. KGP z 2013 r., poz. 74 ze zm.).
39. Zarządzenie nr 852 Komendanta Głównego Policji z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie zasad przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów (Dz. Urz. KGP Nr 6, poz. 38 ze zm.), z dniem 23 sierpnia 2015 r. zastąpione przez Zarządzenie nr 24 Komendanta Głównego Policji z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów (Dz. Urz. KGP poz. 57).
40. Zarządzenie nr 1147 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 września 2011 r. w sprawie planowania strategicznego, sprawozdawczości i oceny pracy Policji (Dz. Urz. KGP Nr 8, poz. 57 ze zm.), z dniem 1 stycznia 2015 r. zastąpione przez: Zarządzenie nr 71 Komendanta Głównego Policji z dnia 19 grudnia 2014 r. w sprawie planowania strategicznego, sprawozdawczości oraz systemu kontroli zarządczej w Policji (Dz. Urz. KGP poz. 142).
41. Zarządzenie nr Z-141/2012 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz policjantów w uzbrojenie oraz sprzęt techniczno-bojowy (niepublikowane).
42. Zarządzenie nr 8 Komendanta Głównego Policji z dnia 15 marca 2013 r. w sprawie regulaminu Komendy Głównej Policji (Dz. Urz. KGP poz. 25 ze zm.).
43. Decyzja nr 102 Komendanta Głównego Policji z dnia 3 marca 2014 r. w sprawie określenia zadań jednostek i komórek organizacyjnych Policji w zakresie wdrożenia i eksploatacji Systemu Wspomagania Obsługi Policji (Dz. Urz. KGP poz. 22 ze zm.).

5.11. Wykaz podmiotów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych
8. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
9. Minister Infrastruktury i Budownictwa
10. Minister Środowiska
11. Przewodniczący Sejmowej Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych
12. Przewodniczący Sejmowej Komisji do Spraw Kontroli Państwowej
13. Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego
14. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
15. Komendant Główny Policji
16. Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej
17. Komendant Główny Straży Ochrony Kolei PKP PLK SA
18. Dyrektor Generalny Lasów Państwowych



Jarosław Zieliński
Sekretarz Stanu

DKSiW-O-0740-3-3/2015

Warszawa, dnia 19 lutego 2016 r.

Pan

Wojciech Kutyla

Wiceprezes

Najwyższej Izby Kontroli

Stanowmy Panie Prezesie

W odpowiedzi na pismo z dnia 8 grudnia 2015 r. (znak: KPB.4114.002.00.2014) przekazujące Informację o wynikach kontroli *Wykorzystanie broni przez wybrane służby i strażę oraz nadzór organów państwa nad jej reglamentacją*, poniżej przedstawiam stanowisko do Informacji.

Zauważyć należy, że zrealizowanie wniosku pokontrolnego skierowanego do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji dotyczącego **podjęcia działań w celu rozbudowy i modernizacji policyjnej bazy szkolenia strzeleckiego** (str. 15 *Informacji*) możliwe będzie w trybie wskazanym w uzasadnieniu tego wniosku, zawartym na str. 24 *Informacji*, tzn. poprzez wsparcie Komendanta Głównego Policji w realizacji tego zadania.

Powyższe wynika z braku podstaw do podejmowania przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji całego zespołu przedsięwzięć takich jak np. zamówień publicznych, działań inwestycyjno-budowlanych, remontowych, etc. - związanych z rozbudową i modernizacją policyjnej bazy szkolenia strzeleckiego, albowiem leży to w kompetencji Komendanta Głównego Policji.

Z wyrazami szacunku



KOMENDANT GŁÓWNY POLICJI

Warszawa, dnia 19 lutego 2016 r.

I.dz. Ia-...668.../506/2016/GP

Pan Jacek Uczkiewicz

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Szanowny Panie Prezese

W nawiązaniu do treści Informacji o wynikach kontroli z dnia 3 lutego 2016 r. nr P/15/041 nt. *Wykorzystanie broni przez wybrane służby i stráže oraz nadzór organów państwa nad ich reglamentacją*, przeprowadzonej w Komendzie Głównej Policji, 6 jednostkach Policji szczebla wojewódzkiego oraz szkołach Policji, przekazuję stosowne stanowisko oraz dodatkowe informacje w zakresie prowadzonych działań w ramach kontynuowania realizacji wniosków pokontrolnych.

1. *System szkolenia strzeleckiego, realizacja doskonalenia strzeleckiego policjantów, sprawozdawczość w zakresie doskonalenia strzeleckiego, stan wyszkolenia strzeleckiego policjantów.*

Aktualnie w komórce organizacyjnej Komendy Głównej Policji właściwej ds. szkolenia dokonywana jest analiza stanu realizacji obowiązku doskonalenia strzeleckiego policjantów w 2015 roku. Ponadto w celu zapewnienia stałego monitorowania stopnia udziału policjantów w przedmiotowych szkoleniach, zobligowano komendantów wojewódzkich / stołecznego Policji, Komendanta CBŚP, komendantów szkół Policji, Komendanta Rektora WSPol, oraz Dyrektorów Biur KGP i Dyrektora CLKP do przesyłania w systemie kwartalnym danych dotyczących realizacji doskonalenia strzeleckiego wynikającego z Wytycznych nr 1 Dyrektora Gabinetu Komendanta Głównego Policji z dnia 15 grudnia 2015 roku w sprawie *określenia zakresu, zasad i przebiegu szkolenia strzeleckiego oraz trybu i organizacji sprawdzianów strzeleckich w 2016 roku*, w kierowanych przez ww. jednostkach/komórkach organizacyjnych, w tym informacji o przyczynach absencji funkcjonariuszy w powyższych zajęciach.

Doskonalenie zawodowe policjantów w zakresie strzelań policyjnych oraz uwagi precyzowane przez Najwyższą Izbę Kontroli w ramach kontroli nt. *Wykorzystanie broni przez wybrane służby i stráže oraz nadzór organów państwa nad ich reglamentacją* były również tematem odprawy służbowej z kierownikami komórek kadrowych jednostek szczebla wojewódzkiego zorganizowanej przez Gabinet Komendanta Głównego Policji KGP w dniach 29 listopada – 3 grudnia 2015 r.

2. Policyjna baza szkolenia strzeleckiego.

W kwestii wielkości policyjnej bazy szkolenia strzeleckiego w informacji stwierdzono, że „policyjna baza do szkolenia strzeleckiego jest zdecydowanie niewystarczająca”, przyjmując jednocześnie informację Dyrektora Biura Logistyki Policji, KGP, iż zaspokojenie potrzeb w zakresie bazy szkoleniowej jest uzależnione od wielkości nakładów określonych corocznie w budżecie Policji na realizację wydatków majątkowych związanych z budownictwem służbowym formacji.”

W ramach realizowanych przedsięwzięć inwestycyjnych zgłaszanych przez jednostki Policji szczebla wojewódzkiego (równorzędne) ujmowana jest budowa budynków lub zespołów pomieszczeń strzelnic krytych w lokalizacjach pozwalających zoptymalizować wykonywanie procesu szkolenia policjantów. Jednakże ilość zadań inwestycyjnych możliwych do zrealizowania w sposób sukcesywny zależy od wysokości przyznawanych corocznie w budżecie Policji nakładów na wydatki majątkowe.

Zwiększenie policyjnej bazy szkolenia strzeleckiego wiąże się ze wzrostem tych nakładów oraz skutkować będzie wzrostem wydatków na utrzymanie obiektów. Biorąc powyższe pod uwagę powiadomienie MSWiA, jako podmiotu odpowiedzialnego za ustalenie budżetu Policji, znajduje swoje uzasadnienie.

Niemniej jednak należy wskazać, że korzystanie ze strzelnic podmiotów poza policyjnych nie powoduje wydatków związanych z utrzymaniem wskazanych obiektów, w tym kosztów atestacji oraz remontów mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa na obiektach.

Odnosząc się do kwestii stanu technicznego obiektów strzelnic informuję, że za realizację wskazanych czynności odpowiada kierownik jednostki posiadającej trwały zarząd nad nieruchomością. W przypadku niespełniania wymogów użytkowych obiekt strzelnic powinien być wyłączony z eksploatacji na podstawie decyzji kierownika jednostki i doprowadzony do właściwego stanu technicznego przywracającego walory użytkowe zgodnie z przeznaczeniem. Należy jednak nadmienić, że termin dokonania wymaganego zakresu robót budowlanych jest także uzależniony od wielkości środków, jakie jednostka uzyskuje w budżecie Policji w danym roku.

Warto wskazać, że wykorzystywane przez Policję do celów szkoleniowych strzelnice należące do podmiotów zewnętrznych posiadają regulaminy ich użytkowania opracowane na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 marca 2000 r. w *sprawie wzorcowego regulaminu strzelnic* (Dz. U. z 2000 r., Nr 18, poz. 234, z późn. zm.), w których są określone warunki bezpiecznego z nich korzystania. Za bezpieczeństwo policjantów na strzelnicach odpowiadają prowadzący strzelanie instruktorzy wyszkolenia strzeleckiego, na których spoczywa obowiązek dostosowania programu szkolenia strzeleckiego do wymogów określonych w regulaminach tych strzelnic.

Biorąc powyższe pod uwagę kierownicy jednostek szczebla wojewódzkiego w ramach realizacji wniosków pokontrolnych wydali polecenia w zakresie wykorzystywania do szkolenia strzeleckiego wyłącznie strzelnic spełniających warunki określone w Decyzji nr 703 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 grudnia 2006 r. w *sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać policyjne strzelnice ćwiczebne*.

Należy stwierdzić, że na chwilę obecną w Komendzie Głównej Policji opracowywana jest kolejna wersja projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w *sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać strzelnice kryte Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu* uwzględniająca niektóre uwagi zgłoszone w toku ubiegłorocznych uzgodnień międzyresortowych, jak również zaproponowane przez Departament Prawny MSW zmienione zapisy przedstawione w dniu 4 lutego 2016 r. Wersja projektu rozporządzenia, o której mowa powyżej zostanie w najbliższym czasie przesłana do dalszego procedowania.

W odniesieniu do projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać strzelnice odkryte Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu* prace nad jego stworzeniem przedłużają się, ponieważ Policja nie posiada odpowiedniego zaplecza naukowo-technicznego, umożliwiającego opracowanie tego rodzaju projektu siłami własnymi. O braku możliwości opracowania przez Policję (w ramach posiadanych sił i środków) wymienionego unormowania, MSW było kilkakrotnie informowane, dlatego też wniosek Najwyższej Izby Kontroli skierowany do Prezesa Rady Ministrów o podjęcie działań w celu: spowodowania wydania przepisów techniczno-budowlanych w zakresie strzelnic, uwzględniających wykorzystywanie różnych kategorii broni, znajduje swoje uzasadnienie.

W związku z poruszaną w przedstawionej informacji kwestią związaną z atestacją strzelnic ćwiczebnych krytych, pragnę nadmienić, że wskazany proces został jednoznacznie ujęty w rozdziale 7 zarządzenia nr 703 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 grudnia 2006 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać policyjne strzelnice ćwiczebne* (Dz. Urz. KGP z 2007 r. nr 17 poz. 104).

Zgodnie ze wskazanymi regulacjami, w odniesieniu do policyjnych strzelnic ćwiczebnych odkrytych zastosowanie mają dopuszczone – zgodnie z § 2 wyżej przywołanego zarządzenia, przepisy rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 października 2001 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać strzelnice garnizonowe oraz ich usytuowanie*. W związku z przywołanymi regulacjami kwestie związane z sposobem i zakresem atestacji strzelnic zostały uregulowane.

3. Nadzór nad bronią palną policjantów

Zgodnie z przepisem § 12 ust. 1 obowiązującego w okresie prowadzenia czynności kontrolnych NIK zarządzenia nr 852 Komendanta Głównego Policji z dnia 20 lipca 2012 r. *w sprawie zasad przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów*, jeżeli policjant nie ma możliwości przechowywania broni palnej krótkiej w miejscu zamieszkania lub nie może jej tam przechowywać z innych względów, jest zobowiązany do przechowywania tej broni w jednostce Policji. Analogiczny przepis wprowadził aktualnie obowiązujący § 13 ust. 1 zarządzenia nr 24 Komendanta Głównego Policji z dnia 21 lipca 2015 r. *w sprawie zasad przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów*. Biorąc pod uwagę uwarunkowania faktyczne (w tym ich różnorodność) i prawne, Komendant Główny Policji nie sprecyzował warunków, w jakich policjant ma przechowywać broń. Decyzję, czy broń będzie przechowywana w miejscu zamieszkania policjanta czy w jednostce Policji, pozostawił policjantowi i uzależnił od jego oceny w tym przedmiocie – uznając tym samym, iż jest on kompetentny w przedmiotowym zakresie (i praktycznie najlepiej zna uwarunkowania faktyczne związane m. in. z miejscem zamieszkania). W związku z takim stanem rzeczy nie można wykazać braku uregulowania sposobu przechowywania broni służbowej w miejscu zamieszkania funkcjonariuszy mających do tego prawo. Sposób ten został uregulowany przez Komendanta Głównego Policji wymienionymi aktami normatywnymi - policjant po dokonaniu stosownej oceny podejmuje decyzję, czy broń będzie przechowywana w miejscu jego zamieszkania, czy w jednostce Policji. Jeżeli uzna, iż broń powinna być przechowywana w jednostce Policji – wówczas będzie ona przechowywana w sposób szczegółowo uregulowany. Natomiast, jeżeli uzna, iż broń będzie przechowywana w miejscu zamieszkania, to tym samym ustalił (i zapewnił) właściwe warunki przechowywania tej broni – a więc ustalony został sposób przechowywania broni służbowej w miejscu zamieszkania. Fakt, iż sposób przechowywania broni służbowej w miejscu zamieszkania zależy od indywidualnych decyzji policjantów nie powinien prowadzić do wydania przez NIK negatywnej oceny w przedmiotowym zakresie.

Kwestia przechowywania broni w miejscu zamieszkania policjanta była przedmiotem analiz i dyskusji podczas prac nad projektem zarządzenia nr 24 Komendanta Głównego Policji z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie zasad przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów. Jednostki Policji zwróciły uwagę na brak szczegółowych zapisów dotyczących warunków przechowywania broni palnej w miejscu zamieszkania policjanta. Uwaga ta jednak nie została uwzględniona, gdyż policjant jest zobowiązany, co do zasady do przechowywania broni palnej krótkiej indywidualnej w miejscu zamieszkania. Wynika to ze specyfiki służby policjanta. Policjant odpowiada za jej zabezpieczenie przed zagubieniem i kradzieżą. Natomiast, jeżeli policjant uzna, że nie ma warunków do bezpiecznego przechowywania broni palnej krótkiej w miejscu zamieszkania (zabezpieczenie przed dostępem osób nieuprawnionych, kradzieżą) lub nie może jej tam przechowywać z innych względów, przełożony jest zobowiązany do zapewnienia policjantowi warunków bezpiecznego przechowywania broni w komórce organizacyjnej lub jednostce Policji. Określanie wymagań przechowywania broni przez policjantów w miejscu zamieszkania uznano za niecelowe.

Jednocześnie należy zauważyć, iż zgodnie z § 21 ust. 2 wyżej wymienionego zarządzenia Komendanta Głównego Policji, bezpośredni przełożony policjanta nie rzadziej niż raz na trzy miesiące przeprowadza w jednostce Policji albo komórce, sprawdzenie broni palnej krótkiej, która jest przechowywana przez policjantów w swoim miejscu zamieszkania, w zakresie faktu jej posiadania, stanu utrzymania oraz liczby amunicji.

4. Zaplecze naprawcze broni, sprawdzanie i kontrola techniczna broni.

W przedstawionej informacji określono, że „w niektórych jednostkach Policji, zwłaszcza w szkołach Policji, warsztatów uzbrojenia odnotowano stosunkowo długie okresy wykonywania obsług i napraw broni przez Centralną Składnicę Uzbrojenia (CSU), co skutkowało długotrwałym wyłączeniem z eksploatacji znaczących ilości broni i utrudniło realizację szkolenia strzeleckiego”.

Informuję, że w Biuro Logistyki Policji KGP podjęło szereg działań mających na celu poprawę funkcjonowania Warsztatu Rusznikarskiego, m. in. w latach 2014-2015 dokonano zakupu części do broni za kwotę ok. 600 tys. zł. W celu zwiększenia potencjału naprawczego dokonano zakupu sprawdzianów warsztatowych do pistoletów P 99 z przeznaczeniem dla warsztatów rusznikarskich wszystkich jednostek Policji. Ponadto w 2013 r. zakupiono myjkę ultraświatłowodową BANDELIN SONOREX RK-170H, a w 2014 roku przekazano do Komendy Stołecznej Policji kwotę ok. 30 000 zł. z przeznaczeniem na zakup urządzenia do piaskowania broni dla Centralnej Składnicy Uzbrojenia.

W celu zwiększenia potencjału naprawczego warsztatów rusznikarskich w komendach wojewódzkich Policji wystąpiono do Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych o przeprowadzenie przeszkolenia rusznikarskiego dla pracowników i funkcjonariuszy Policji - które zostało przeprowadzone na przełomie października i listopada 2015 r. Ponadto w 2015 r. zorganizowano przeszkolenie rusznikarskie przez Fabrykę Broni „Łucznik” - Radom 200 osób z zakresu napraw pistoletów P-99. We współpracy z Fabryką Broni „Łucznik” - Radom w 2013 roku przeprowadzono szkolenie z zakresu budowy, funkcjonowania, obsługi i usuwania uszkodzeń pistoletów P-99 dla 40 osób. W 2014 r. realizowane były inwestycje remontowe w Centralnej Składnicy Uzbrojenia KSP w Starej Wsi, które objęły również Warsztat Uzbrojenia. Przeprowadzona została kompleksowa termomodernizacja budynku warsztatu, a także modernizacja oksydowni, co mogło mieć wpływ na wydłużenie czasu oczekiwania na naprawę broni. Ponadto części do broni zakupywane są w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych, co wydłuża procedurę zakupu. W skrajnych przypadkach, jeżeli części pozyskiwane są poza granicami kraju procedura zakupu może wydłużyć się nawet do 9 miesięcy. Zasadne jest również podkreślenie, iż wyłączenie z eksploatacji broni przekazanej do naprawy przez Centralną Składnicę Uzbrojenia KSP nie powinno skutkować istotnymi utrudnieniami realizacji wyszkolenia strzeleckiego, gdyż w posiadaniu Policji

znajduje się również broń objęta zapasem. Broń ta przeznaczona jest do stosownego wykorzystania między innymi w opisanych powyższej sytuacjiach.

5. *Reglamentacja dostępu do broni podmiotów i osób fizycznych - obsługa rejestru „BRONŃ”*

Od 2014 r. prowadzone są wspólnie z Biurem Łączności i Informatyki KGP oraz firmą Oracle prace zmierzające do wyeliminowania błędów w rejestrze „Broń” i poprawy jego funkcjonalności. W dniach 15.12.2015 r. oraz 19 i 20.01.2016 r. odbyły się spotkania robocze, na których omawiano szczegółowo zmiany w raportach statystycznych dotyczących pozwoleń na broń zawartych w "Systemie Analitycznym KSIP" oraz modyfikacje w rejestrze "Broń". Modernizacja Systemu Analitycznego i de facto jego uproszczenie pozwoli na generowanie bardziej prawidłowych statystyk z zakresu pozwoleń na broń.

Zmiany rejestru BRONŃ mają dotyczyć formularza rejestracji broni. Planowane jest dodanie dodatkowego pola tekstowego o nazwie "Numer dokumentu" z wyświetlaną podpowiedzią "Rodzaj i numer dokumentu powiązanego ze stanem broni". Pole to ma być zawsze aktywne, lecz wymagane wyłącznie w przypadku wybrania w polu "Stan broni" - wartości "Przekazano do zniszczenia" lub "Przepadek na rzecz skarbu państwa". Wartości wprowadzone do tego pola mają być widoczne w dossier sprawdzenia broni. Powyższe modyfikacje mają na celu umożliwienie odnotowywania w sposób jednolity przez wszystkich użytkowników faktu zełomowania broni lub jej przekazania na Skarb Państwa.

Ponadto planowane jest dodanie pola do wyboru o nazwie "Dane historyczne". Jego zaznaczenie ma skutkować przeniesieniem danych właściciela broni do szczegółów historii danej jednostki broni. Powyższe rozwiązanie pozwoli na odczytanie danych wszystkich kolejnych posiadaczy danego egzemplarza broni.

Jeśli chodzi o błędy adresowe, to w chwili obecnej osoby dokonujące wpisów w rejestrze korzystają z nowego słownika adresowego udostępnionego przez Biuro Łączności i Informatyki KGP. Jednocześnie przekazano do Wydziałów Postępowań Administracyjnych KWP/KSP instrukcję wprowadzania adresu spoza listy adresowanej podczas dokonywania rejestracji w rejestrze, a także wytyczne zgodnie, z którymi w związku ze zmianą dedykowanego słownika adresowego, wprowadzając nową ulicę, należy wybierać ją z pozycji ulic dostępnych w słowniku (przy czym należy mieć na uwadze, że nazwy zweryfikowanych ulic zapisane są kolorem czarnym). Ponadto użytkowników poinformowano oddzielnym pismem, iż system zezwala na wpisanie nazwy ulicy w sposób manualny, niezależnie od widniejących wartości słownikowych, ale z udostępnionej funkcjonalności należy korzystać wyłącznie wówczas, jeśli słownik nie zawiera nazwy ulicy lub jest ona niewłaściwa. Nazwa ulicy wprowadzona przez użytkownika będzie podświetlona na kolor czerwony, co oznacza, że nie została ona jeszcze zweryfikowana oraz zaakceptowana przez administratora. W celu zaakceptowania nowej nazwy słownikowej lub też w przypadku stwierdzenia błędu w już istniejącej nazwie ulicy, należy przekazać wnioski w tym zakresie do wyznaczonych osób z Wydziału Obsługi Informacyjnej Biura Służby Kryminalnej KGP.

Przygotowano również wystąpienie do Dyrektora Biura Łączności i Informatyki KGP o przekazanie rekordów osób, które mają przypisane w rejestrze „Broń” te same numery PESEL. Rekordy te zostaną następnie przekazane do poszczególnych komend wojewódzkich Policji z poleceniem dokonania ich weryfikacji i poprawy błędnych wpisów.

Po ustaleniu ostatecznego zakresu niezbędnych do wprowadzenia modyfikacji zostanie przygotowane *studium wykonalności*, szczegółowo opisujące zakres pożądanых modyfikacji. Natomiast po oszacowaniu kosztów ich wdrożenia zostaną one przekazane do wykonawcy, tj. firmy Oracle, w celu realizacji.

6. *Kontrola warunków przechowywania broni przez podmioty i osoby fizyczne.*

Odnosząc się do zasadności wznowienia prac nad nowelizacją ustawy o broni i amunicji, w części dotyczącej wprowadzenia szczegółowych regulacji w zakresie prowadzenia przez organy Policji kontroli sposobu przechowywania broni, informuję, iż w Biurze Prewencji i Ruchu Drogowego KGP podjęto czynności w tym zakresie. Takie regulacje przygotowane zostały w toku prac nad ustawą o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów, zyskały akceptację Rządowego Centrum Legislacji, jednak zostały usunięte z projektu na etapie prac w komisji Nadzwyczajnej do spraw związanych z ograniczaniem biurokracji. Przedmiotowe zagadnienie również w ocenie Policji, wymaga pilnego uregulowania, bowiem Wydziały Postępowania Administracyjnych KWP/KSP, z uwagi na obsadę kadrową i obciążenie realizowanymi zadaniami, nie są w stanie przeprowadzać regularnych kontroli posiadaczy broni, natomiast brak przepisów znacząco ogranicza możliwość korzystania z pomocy funkcjonariuszy jednostek terenowych. W najbliższym czasie projekt, którego procedowanie wstrzymano w związku z pracami nad ustawą tzw. „deregulacyjną” zostanie uzupełniony o regulacje, na które zwróciła uwagę NIK, jak również inne w ocenie Policji niezbędne, m.in. dotyczące egzaminów dla osób ubiegających się o pozwolenie na broń.

7. *Inne ustalenia dotyczące broni – prowadzenie przez Policję analiz stanu uzbrojenia społeczeństwa polskiego.*

W przekazanej informacji wskazano, że niedokonywanie przez Policję analiz stanu uzbrojenia społeczeństwa polskiego w broń, w tym na tle innych państw, może skutkować fikcyjnym przemieszczaniem się osób zainteresowanych w celu uzyskania pozwolenia na broń w tej KWP, w której łatwiej jest je uzyskać, należy wskazać, że przypadki tego rodzaju, o ile zaistniały, były sporadyczne. Ponadto, nowelizacja ustawy o broni i amunicji w 2011 r. wprowadziła bardzo szczegółowe kryteria, które muszą spełniać osoby ubiegające się o pozwolenie na broń w danym celu. O uznaniowości organu można mówić właściwie tylko w przypadku postępowania w przedmiocie wydania pozwolenia w celu ochrony osobistej. Kryterium realnego, ponadprzeciętnego zagrożenia dla życia i zdrowia jest pojęciem bardzo rozległym, pozwalającym na różne interpretacje. Dla pozostałych celów jednoznaczność wymogów nie daje podstaw do odmiennych rozstrzygnięć.

Podsumowując powyższe pragnę zaznaczyć, że problematyka poruszona w treści Informacji o wynikach kontroli z dnia 3 lutego 2016 r. nr P/15/041 pn. *Wykorzystanie broni przez wybrane służby i strażę oraz nadzór organów państwa nad ich reglamentacją*, stanowi źródło istotnych informacji umożliwiających wdrożenie działań zarządczych zmierzających do poprawy efektywności szkoleń strzeleckich policjantów oraz poprawy bezpieczeństwa na strzelnicach. Zawarte w dokumencie spostrzeżenia kontrolerów były źródłem podjęcia działań zmierzających do modernizacji rejestru „BRONŃ” oraz podjęcia czynności zmierzających do usprawnienia procesów kontroli broni podmiotów i osób fizycznych.

Zauważyć należy, że komendanci kontrolowanych jednostek oraz komendanci szkół Policji podjęli działania zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień, o czym poinformowali NIK nawiązując do treści wniosków zawartych w Wystąpieniach pokontrolnych, skierowanych do podmiotów kontrolowanych.

Z pokazaniem
KOMENDANT GŁÓWNY POLICJI
z upoważnienia
ZASTĘPCA
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI
insp. Helena MICHALAK